

25X1

25X1

Approved For Release 2004/02/19 : CIA-RDP82-00457R008900600009-3

CONFIDENTIAL

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΙΙ. ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΦΗ ΤΟΥ ΚΚΕ

Β. ΜΠΑΡΤΖΙΩΤΑ

*'Η πολιτική μας τών στελεχών στό ΚΚΕ τά
τελευταία δέκα χρόνια*

Δ. ΒΛΑΝΤΑ

*Τριάμυση χρόνια πάλης τοῦ Δημοκρατικοῦ Στρα-
τοῦ Ελλάδας. Συμπεράσματα καὶ διδάγματα.*

Γ. ΓΟΥΣΙΑ (ΒΟΝΤΙΣΙΟΥ)

Τό ιδεολογικό μας μέτωπο.

**Ε Κ Δ Ο Σ Η
ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ
ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΣ**

CONFIDENTIAL

Approved For Release 2004/02/19 : CIA-RDP82-00457R008900600009-3

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

B. ΜΠΑΡΤΖΙΩΤΑ.

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΑΣ ΤΩΝ ΣΕΛΕΧΩΝ ΣΤΟ ΚΚΕ ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΛΕΚΑ ΧΡΟΝΙΑ	7
1. Εισανωγή	9
2. 'Η πολιτική μας τών στελεχών μέχρι την πρώτη κατοχή	15
3. 'Η πολιτική μας τών στελεχών στην έθνικοπελευθερωτικό μας άγώνα 1940-44—Δεκεμβρι—Πάροκτα	20
4. 'Η πολιτική μας τών στελεχών στη μεταβακιζιανή περίοδο και μέχρι το δεύτερο ένοπλο άγώνα	25
5. 'Η πολιτική μας τών στελεχών στη δεύτερη μας έθνική άντε- σταση 1946-1949.	31
6. Τά στελέχη μας έπειτα από την προσωρινή μας υποχώρηση	37
7. 'Η κριτική και αντοχεική και τά στελέχη μας	45
8. Τί στελέχη μάς χρησίζονται σήμερα. Τό τμήμα στελεχών κατ σχολών της ΚΕ.	51
9. Γενικά συμπεράσματα	55

A. ΒΑΑΝΤΑ.

ΤΡΙΑΜΙΣΗ ΧΡΟΝΙΑ ΠΑΛΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΕΛΛΑΣ. Συμπεράσματα κατ διδάγματα	59
1. Από τό Λιτόχωρο ως την 3η 'Ολομέλεια της ΚΕ το δ ΚΚΕ	72
2. Από την 3η 'Ολομέλεια της ΚΕ το δ ΚΚΕ ως την ήττα το δχ- θρού στο Μαλι-Μάδι	83

25X1A

CONFIDENTIAL

3. Άπό την ήττα τοῦ έχθροῦ στὸ Μαλι-Μάδι ὡς τὴν προσωρινή διοχώρηση στὶς 29 Αὐγούστου 1949	113
4. Η πολιτική δουλιά μέσα στὸ Δημοκρατικό Στρατό 'Ελλάδας	134
5. Η έκπαρθενος στὸ Δημοκρατικό Στρατό 'Ελλάδας	143
6. Γενικά συμπεράσματα	147
 Γ. ΓΟΥΣΙΑ (ΒΟΝΤΙΤΣΙΟΥ)	
ΤΟ ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΟ ΜΑΣ ΜΕΤΩΠΟ	155
1. Εἰσαγωγή	157
2. Τὰ ιδεολογικά προβλήματα τοῦ ΚΚΕ ἀπό τὸ 1941 μέχρι τὴν Βάρκιζα	162
3. Τὰ ιδεολογικά προβλήματα τοῦ ΚΚΕ ἀπό τὴν Βάρκιζα μέχρι τὴν ήττα μας στὸ Βίτσι-Γράμμο	169
4. Πῶς ἐκδηλώνονται σήμερα οἱ ἀντιμαρξιστικὲς διορτουνιστικὲς ἢ ἄλλες ἔχθρικές ἀντιλήψεις	176
5. Τὰ σημερινά ιδεολογικά ζητήματα τοῦ Κόμματος.	182

~~~~~
ΔΙΟΡΘΩΣΗ

Σέ μερικά ἀντίτυπα, στὴ σελ. 83, στὴν ἀρχὴ τῆς τελευταίας τραμ-
μῆς δέν ἐκτυπώθηκαν οἱ λέξεις: Κόμματός μας.

Στὴ σελ. 121, σειρά 11 ἀπό κάτω, οἱ λέξεις πυροβόλα 87, νάδιαβαστοῦν
πολυβόλα 87.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ
ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Νίκου Ζαχαριάδη: 'Η πάλη για τη Λευτεριά
και τη Δημοκρατία στήν Ελλάδα.

'Η Ελλάδα στό δρόμο πρός τη Νίκη. - 'Απο-
φάσεις της 5ης Ολομέλειας της ΚΕ του
ΚΚΕ.

'Η Νέα κατάσταση και τά καθήκοντα μας.
'Απόφαση της 6ης Ολομέλειας της ΚΕ
του ΚΚΕ.

Νίκου Ζαχαριάδη: Καινούργια Κατάσταση -
Καινούργια Καθήκοντα.

Μήτσου Παρτσαλίδη: Στά 31 χρόνια του ΚΚΕ.

Νίκου Ζαχαριάδη: I. B. Στάλιν - 'Ο δάσκα-
λος και διδηγητής, ο σύντροφος και φί-
λος (δημιλία).

Νίκου Ζαχαριάδη: Θέσεις για την ιστορία
του ΚΚΕ.

Δημήτρη Βλαντά: 'Η κατάσταση στήν Ελ-
λάδα και τά καθήκοντα του Κόμματος.
Εισήγηση στήν 7η Ολομέλεια της ΚΕ
του ΚΚΕ..

Νίκου Ζαχαριάδη: Μερικά ζητήματα από την
κατάσταση και την κομματική ζωή. Λό-
γος στήν 7η διομέλεια της ΚΕ του ΚΚΕ.

Νίκου Ζαχαριάδη: Δέκα χρόνια πάλις. Συ-
μπεράσματα-διδάγματα-καθήκοντα.

B. Μπαρτζιώτα - Δ. Βλαντά - Γ. Γυύσια: Πρός
τήν 3η Συνδιάσκεψη του ΚΚΕ.

ΤΙΜΗ 5000 ΔΡΧ

CONFIDENTIAL

ΠΡΟΣ ΤΗΝ 3η - ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΚΚΕ

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΑΣ ΤΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ
ΣΤΟ ΚΚΕ ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΔΕΚΑ ΧΡΟΝΙΑ

ΒΑΣΙΛΗ ΜΠΑΡΤΖΙΩΤΑ

~~CONFIDENTIAL~~

ΠΡΟΣ ΤΗΝ 3η ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΚΚΕ

1. Ε Ι Σ Α Γ Ω Γ Η

(Σελ. 9) "Ένα διπτά πιθ σοβαρό προβλήματα, πού έχει νά έξετάσει ή Συνδιάσκεψη τοῦ ΚΚΕ, είναι ή πολιτική μας τῶν στελεχῶν στά τελευταῖα δέκα χρόνια. Ἡ Συνδιάσκεψη θά έξετάσει ἀν ή πολιτική μας γιά τὴν ἐπιλογή, ἀνάπτυξη, τοποθέτηση, διαπαραγωγή καὶ ἔλεγχο τῶν στελεχῶν μας στὸ διάστημα αὐτὸς ηταν οωστή. Ἡ δχι, ποιά λάθη καὶ ποιές ἀδυναμίες παρουσιάστηκαν στὴν ἐπιλογή καὶ ἔξελιξη τῶν στελεχῶν, θά βγάλει συμπεράσματα καὶ διδάγματα στὸ σοβαρό αὐτὸς τομέα τῆς δουλιᾶς, πού θά βοηθήσουν στὴν παραπέρα ἀνάπτυξη τῶν δργανώσεων γιά τὴ οωστή καὶ γρήγορη ἐφαρμογή τῆς ιοματικῆς γραμμῆς. Ἡ Συνδιάσκεψη μὲ βάση τὰ καινούργια δεδομένα καὶ τὴ νέα πείρα, νά ξαναμελετήσει καὶ θά δέσολογήσει ὅλα τὰ στελέχη τοῦ ΚΚΕ καὶ πρῶτ' ἀπόδημα τὰ ἀνώτερα καὶ καθοδηγητικά στελέχη τοῦ Κδμματος.

Τὸ ΚΚΕ ἀνάπτυξε τὰ τελευταῖα δέκα χρόνια, ἐκατοντάδες καὶ χιλιάδες και νούργια στελέχη πού σφυρηλατήθηκαν στὴ φωτειά μεγάλων ταξικῶν μαχῶν, πολέμησαν πολικαρέσια τοὺς Γερμανούς, ἴταλούς, αγγλούς καὶ ἀμερικανούς καταχτητές, δργάνωσαν καὶ καθοδηγησαν μαζικούς οἰκονομικούς καὶ πολιτικούς ἀγῶνες καὶ σταθηκαν πιστά καὶ ἀξια πατικά τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ. Ἡ μελέτη καὶ ἡ ἀνάλυση τῆς δουλιᾶς μας στὰ στελέχη, ἡ γενίκευση τῆς πλούσιας πείρας, θετικῆς καὶ ἀρνητικῆς, θά ἔξοπλίσει τὸ Κδμμα μας γιά νά ξεπεράσει τές ἀδυναμίες, πού παρουσιάζει στὸν τομέα τῶν στελεχῶν, νά ἀτσαλώσει τὰ στελέχη του, νά τὰ ιδέεις ίκανα νά σταθοῦν στέρεα στὸ ὄψος τῆς πολιτικῆς γραμμῆς γιά τὴν ἐφαρμογή τῶν ἀποφάσεων τῆς Συνδιάσκεψης. "Ολα τὰ στελέχη τοῦ ΚΚΕ θά πρέπει στὴν πορεία τῆς προετοιμασίας τῆς Συνδιάσκεψης, στὴ Συνδιάσκεψη καὶ ἔπειτα ἀπ' αὐτήν, νά μελετήσουν καὶ νά μελετῶν διαρκῶς μὲ πνεῦμα ιοματικῆς, μπολ-(Σελ. 10) σεβίκεκης κριτικῆς καὶ αὐτοκριτικῆς τῇ δράσῃ τους, νά ξαναδοῦν διπτή δίζα τὸν ἔαυτὸς τους, νά ἀναγνωρίσουν τὰ λάθη τους, παλιά καὶ καινούργια, νά βαθαίνουν σ' αὐτά καὶ νά βροῦν τίς αἴτιες τους, γιατὶ μόνο ἔτσι θά μπορέσουν ν' ἀνταποκριθοῦν στὴ οημερινή ὑπενθυνη ἀποστολή τους.

Τὸ πρόβλημα τῶν στελεχῶν, ὅπως μᾶς δέδαξαν οἱ μεγάλοι μας ἀρχηγοί, οἱ δημιουργοί τοῦ ΒΚΠ (μπ.) ΛΕΝΙΝ-ΣΤΑΛΙΝ, είναι πάντα βασικό πολιτικό καὶ δργανωτικό πρόβλημα. Ἀπτή οωστή λύση τοῦ προβλήματος χέτον στὸ ΚΚΕ, ἔξαρτάται ἡ οωστή ἐφαρμογή τῆς πολιτικῆς του γραμμῆς, ἡ τύχη τῆς ίδιας τῆς πολιτικῆς γραμμῆς. "Υπάρχουν ὥμως περίσσοι, ὅπως ή οημερινή γιά τὸ ΚΚΕ ἔπειτα ἀπό τὴν ήττα μας στὸ Βίτσι-Γράμμο καὶ τὴν προσωρινή μας ὑποχώρηση, πού τὸ πρόβλημα, ἡ πολιτική τῶν στελεχῶν, ἀποχτᾶ ἀποφασιστική σημασία. Τὸ ΚΚΕ είχε καὶ ἔχει, ἀπτὸ 1945 μέχρι σήμερα, βασική σωστή πολιτική γιά τὸν ΚΚΕ τὸν ἔνοπλο ἀγώνα καὶ δημιουργησε τὸ ΔΣΣ πού πάλαι φέρει χρόνια μὲ τὸ ὅπλο στὸ χέρι. Φάτισε οωστά τίς αἴτιες καὶ τὴν ίδιομορφία τῆς ὑποχώρησης καὶ συγκέντρωσε τὸ κέντρο τοῦ βάρους τοῦ Κδμματος στὸν μαζικούς οἰκονομικούς καὶ πολιτικούς ἀγῶνες γιά τὸ φωμέ, λευτεριά, δημοκρατία, εἰρήνη.

Γιά τὴ γρήγορη ἐφαρμογή αὐτῆς τῆς οωστῆς γραμμῆς θ' ἀποφασίσουν οἱ ἀνθρωποι, τὰ στελέχη. Τὸ σοβαρότατο πρόβλημα τῆς & νασυγκρότησης τῶν Κομματικῶν δργανώσεων, πού έβαλε ἡ 7η

- 2 -

"Ολομέλεια της ΚΕ του ΚΚΕ (μάης 1950) είναι πρώτ' απόλα ζήτημα στελεχών, αντής έπιλογής καὶ προετοιμασίας, πολιτικού καὶ δργανωτικού προσανατολισμού τους, μὲ βάση τῆς μαρξιστικολευτικής, σταλινικής κατάρτισης καὶ διαπαθαγώγησή τους. Είναι ζήτημα καθημερινής φροντίδας καὶ βοήθειας στά στελέχη για νὰ τὰ βγάλουν πέρα μὲ τῆς δυσκολίες τῆς κατάστασης, νὰ έκμεταλλευτοῦν τῆς εύνοιας δυνητήτης ποὺ ὑπάρχουν καὶ νὰ τραβήξουν στὴ λόση ὅλων τῶν προβλημάτων ποὺ ἀπασχολοῦν τῆς δργανώσεις μας. Είναι χαραχτηριστικὸ δὲ, σὲ δύσεις δργανώσεις τὸ Κδμμα μας κατέβρωσε νὰ ξέκαφαλίσει πιστᾶ, ἵκανά καὶ ἐμπειρα στελέχη, αὐτές ἀναπτύσσουν μιὲς ὀδηπλευρη δράση, βάζοντας γερά τὰ θεμέλια τῆς παράνομης συιωψοτικής δργανώσης, ποὺ ἔβρει αωτάν νὰ συνδυάζει τὴ νομιμη καὶ τὴν παράνομη δουλειὰ. Νὰ γιατὶ μέσα στῆς σημερινής συνθήκες τὸ ζήτημα τῶν στελεχῶν ἔχει γιὰ τὸ ΚΚΕ ἀποφασιστεκῆ σημασία. Τὸ ἔργο τῆς Συνδιάσκεψης τοῦ ΚΚΕ είναι πραγματικὰ πολυπλευρο, γιατὶ ἀνάμεσα στ' ἄλλα θὰ φωτίσει, θὰ ἀναλύσει καὶ θὰ δισει στὸ Κδμμα δλη (Σελ. 11) τὴν πεῖρα πάνω στὸ βασικὸ αὐτὸ πρόβλημα τῶν στελεχῶν.

Στὸ δεκάχρονο ποὺ μᾶς πέρασε, η βασικὴ μᾶς τῶν στελεχῶν τοῦ ΚΚΕ ἀντεῖ στὴ σκληρὴ δοκιμασία καὶ πάλιν φέ τριανταὶ γιὰ τὰ ζητήματα καὶ τὴν προκοπὴ τοῦ λαοῦ. Χειλιάδες μέλη καὶ στελέχη τοῦ ΚΚΕ ἔδοσαν τὴ λαβὴ τους γιὰ τὴν ὑπόθεση τοῦ Κδμματος. Δειπατέσσερα μέλη τῆς Κεντρικῆς "Ἐπιτροπῆς καὶ τῆς Κεντρικῆς

"Ἐπιτροπῆς" Ἐλέγχου τοῦ ΚΚΕ, ἐκτελέστηκαν ἀπτούς μοναρχοφασιστες ἡ σκοτώθηκαν στὰ μέτωπα. "Ἀνάμεσά τους είναι οἱ Στέργιος Ἀγαστασιάδης, Ἀρέστος Βασίλειαδης, Μήτσος Παπαρήγας, Νίκος Ἀραμπατζῆς, Ηλίκος Ζαγούρτζης, Γεώργης Τσιτήλος, Βασίλης Μαρκεζήνης, Ἀδάμ Μουζενίδης, Στέφανος Γκιουζέλης καὶ ἄλλοι. Τὸ τριανταὶ παράδειγμα τέτιων στελεχῶν τοῦ ΚΚΕ ὅπως ὁ Ἀρελάκης, η Κούλα Ἐλευθεριάδου, Μαρία Βασιλειάδου, Εὐαγγελία Κουσάντζα, ὁ Κούκουρας, ὁ Διαμαντζῆς, ὁ Ζάρας, ὁ Τριανταφύλλου, ὁ Πάνος, ο Παπαδημητρίου, ὁ Παλιούρας, ὁ Καρτσιώτης κλπ, γίνεται σημασία γιὰ τὰ νέα στελέχη τοῦ Κδμματος, δείχνεις ο' αὐτὰ πᾶς πρέπει νὰ ζοῦν, νὰ παλαίσουν, νὰ πολεμοῦν καὶ νὰ πεθαίνουν οἱ Κομμουνιστές.

Στὴν περίοδο αὐτῇ ποὺ δεξετάζουμε, διπλα στὰ στελέχη ποὺ πάλαι φαν καὶ ἀνταποκρίθηκαν στὴν ἀποστολὴ τους, παρὰ τὰ λάθη καὶ τῆς ἀδυναμίες τους, πορουσιδοτηκαν καὶ ἀνώτατα καθοδηγητικὰ στελέχη, ποὺ εἶχαν ἀνώτατες καὶ ὑπεύθυνες θέσεις στὸ ΔΣΕ καὶ τὴν ΠΔΚ, ποὺ στῆς δύσκολες καὶ κρίσιμες στιγμῆς ποὺ περάσαμε, τάχασαν, ζαλίστηκαν καὶ πανικοβλήθηκαν. Τὸ στελέχη αὐτὰ, ὅπως είναι ὁ Μαριός, ὁ Παρτσαλίδης, η Χρύσα, ὁ προδότης Καραγιώργης καὶ ὁ Ἀποστόλου, παρουσιάστηκαν μὲ ὄπορτουνιστικές ἀπόφεις, "σωτῆρες" τοῦ ΚΚΕ, ποὺ ἔχουν σκοπό νὰ τὸ τραβήξουν ἀπὸ τὸ οωτό δρόμο καὶ νὰ σπείρουν τὴ σύγχιση καὶ τὴν ἀπογοήτευση μέσα στῆς γραμμές του, νὰ δργανώσουν φραξιονιστική πάλη καὶ νὰ διαλύσουν ἀπτὰ μέσα τὸ Κδμμα μας. "Έχουμε καὶ ἄλλα στελέχη σὰν τὸν Βατουσιανὸν, τὸ Χατζῆ, τὸν Τσάντη, τὸ Βέττα, κλπ, ποὺ έδειξαν κλασικὴ ἀνικανότητα στὴν πορεία τοῦ ξενοπλου ἀγώνα καὶ δὲ μποροῦσαν ν' ἀνήκουν στὸ καθοδηγητικὸ δργανο τοῦ Κδμματος, εἴτε σὰν τὸν Μπλάνα, ποὺ στὴν ούσια πρόδοσε στὴν Ἀθήνα καὶ τὸ Ρουμελιώτη ποὺ λιποτάχτησε, εἴτε σὰν τὸ Μαυρομάτη ποὺ διαγράφηκε γιὰ διτισοβιετικές ἐκδηλώσεις. "Ολες αὐτές οἱ ἐκδηλώσεις θέλουν μελέτη, φωτισμα, ἐξήγηση, γιὰ νὰ δεῖ δληπηρο τὸ Κδμμα, τὰ μέλη καὶ τὰ στελέχη του, τὴν ούσια τῶν ὄπορτουνιστικῶν τους ἀπόφεων, τὴ συνθηκολογησή τους μπροστὰ στὸν ταξικὸ ἔχθρο, νὰ δεχνει τὴν πάλη του ἐνάντια στῆς ἐκδηλώσεις αὐτές, νὰ βγάλει ἀπτὰ πάνω του τὴ σκουριά τοῦ ὄπορ-(Σελ. 12) τουνισμοῦ καὶ τῆς συνθηκολογησης καὶ πιε δυνατό, δινατο καὶ μονολιθικό, καθοδηγούμενο ἀπτὴ διδασκαλία τοῦ τοῦ Ιάρε- "Ενγκελς -Λένιν-Στάλιν, νὰ τραβήξει

- 3 -

μποστά σε νέους άγωνες καθ' υπέρ. Οι δημόφεις τοῦ Μάρκου-Παρτεσαλίδη-Χρύσας-Καραγιώργη^ο/ποστόλου εἶναι τυπική έκδηλωση τοῦ δεξιοῦ διπορτουνισμοῦ καὶ θιανιστηκαν μέσα στές δυσκολίες τοῦ Ενοπλου ἀγώνα καὶ ἐπειτα διπτήν προσφινή ήττα μας. ^ο Ο σ. Στάλιν διδάσκει:

"Η δεξιά παρέκκλιση στὸν Κομμουνισμό, στές συνθήκες τοῦ οπίστελον πού, δημάσνει τὴν τάση, τῇ ροή μιᾶς μερίδας κομμουνιστῶν πού εἶναι δικήθεια στὲ δέν διαμορφώθηκε καὶ τοὺς δέν συνειδητοὺς ήθηκε ἀκόμη, πάντως εἶναι τάση ἐκφυγῆς ἀπὸ τὴν ἐπαναστατική γραμμή τοῦ μαρξισμοῦ πρὸς τὴν πλευρὰ τῆς σοσιαλδημοκρατίας..."

"Η νέη τῆς δεξιᾶς παρέκκλισης στὸν Κομμουνιστικὸν Κόμματα τῶν καπιταλιστικῶν χωρῶν θά σημαίνει ίδεολογική καταστροφή για τὰ Κομμουνιστικὰ Κόμματα καὶ τεράστιο δυνάμωμα τοῦ σοσιαλδημοκρατισμοῦ. Καὶ τέ σημαίνει τεράστιο δυνάμωμα τοῦ σοσιαλδημοκρατισμοῦ. Σημαίνει δυνάμωμα καὶ στερέωση τοῦ καπιταλισμοῦ, γιατὶ δὲ σοσιαλδημοκρατία εἶναι τὸ κύριο στήριγμα τοῦ καπιταλισμοῦ στὴν ἔργατική τάξη. Κατὰ συνέπεια, νέη τῆς δεξιᾶς παρέκκλισης στὰ Κομμουνιστικὰ Κόμματα τῶν καπιταλιστικῶν χωρῶν, δόηγει στὴν ἀνάπτυξη τῶν συνθηκῶν πού εἶναι ἀκαραβήτητες για τὴ διατήρηση τοῦ καπιταλισμοῦ" (Στάλιν, "Ζητήματα Λενινισμοῦ", 11η ρούσικη ἔκδοση, σελ. 204-205).

Οἱ θεμελιωτές τοῦ Ηπολσεβίκικου Κόμματος, δὲ ΛΕΝΙΝ καὶ δὲ ΣΤΑΛΙΝ, ἐπεξεργαστηκαν τές ίδεολογικές, θεωρητικές καὶ δργανωτικές βάσεις τῶν ΚΚ καὶ καθρεισαν τῶν ἀποφασιστικὸν ρόλο τῶν στελεχῶν στῇ λύση τῶν πολιτικῶν καὶ δργανωτικῶν προβλημάτων τοῦ Κόμματος.

^ο Ο σ. Στάλιν διδάσκει:

"Τὰ στελέχη τοῦ Κόμματος, εἶναι τὸ καθοδηγητικὸν σῶμα τοῦ Κόμματος καὶ μεῖν πού τὸ Κόμμα μας βρίσκεται στὴν ἔξουσία, αὐτό διποτελοῦν τὸ τὸ καθοδηγητικὸν σῶμα τῶν διευθυντικῶν κρατικῶν δργάνων. "Ἐπειτα διπτήν ἐπεξεργασία τῆς σωστῆς πολιτικῆς γραμμῆς καὶ τῇ δικαιεία τῆς στὴν πράξη, τὰ στελέχη τοῦ Κόμματος γίνονται δὲ ἀποφασιστικὴ δύναμη τῆς Κομματικῆς καὶ κρατικῆς καθοδηγήσης. Τὸ νάχεις σωστή πολιτική γραμμή εἶναι θέρατα δὲ πράτη καὶ σοβαρθερὴ ύπθεση. "Ομως αὐτὸ δέν εἶναι πᾶλι δρκετό. "Η σωστή πολιτική γραμμή δέ μᾶς χρειάζεται για διακίρυξη, μᾶς για διαφαρμογή στῇ ζωῇ. Μᾶς για νὰ κάνεις πράγματική τη σωστή πολιτική γραμμή, χρειάζονται στελέχη, χρειάζονται δινθρωποί, πού νὰ καταλαβάνουν τὴν πολιτική γραμμή τοῦ Κόμματος, πού νὰ τὴν ἀφομοιώνουν σὲ δική τους γραμμή, ἔτοιμοι νὰ τήνυμεταφέρουν στῇ ζωῇ, πεν μποροῦν νὰ τὴν πράγματοποιοῦν στὴν πράξη καὶ νὰ είγαι ζητεῖς νὲ ἀνταποκρίνονται σ' αὐτήν, νὰ τὴν υπερασπίζουν, νὰ παλαίσουν για αὐτήν. Χωρίς αὐτὸ δὲ σωστή πολιτική γραμμή οινδυνεῖται νὰ μείνει στὸ χαρτό.

*Εδῶ ἀκριβῶς βρίσκεται τὸ ζήτημα για τὴ σωστή ἐπιλογή τῶν στελεχών (Σελ. 13)

CONFIDENTIAL

- 4 -

χῶν, για τὴν ἀνάπτυξη τῶν στελεχῶν, για τὴν ἀνάδειξη νέων ἀνθρώπων, για τῇ οικονομῇ κατανομῇ τῶν στελεχῶν, για & τὸν ἐλεγχό τους πάνω στὴ δουλιὰ ποθεναν:

Τέ σημαίνει, οικονομή νὰ διαλέγεις τὰ στελέχη;

Νὰ διαλέγεις οικονομή τὰ στελέχη, αὐτὸς ἀκόμα δὲ οικονομεῖ νὰ σύγκεντρωνεις γύρω σου ἀντικαπαστάτες καὶ βοηθοῦς, νὰ φτιάχνεις γραφεῖα διοίκησης καὶ νὰ ξαπολύσεις ἀπ' ἕκεῖ διάφορες ὑποδείξεις. Λότος ἐπίσης δὲ οικονομεῖ κατάχρηση τῆς ἐξουσίας σου, νὰ μεταθέτεις χωρίς νόημα δεικνύεις καὶ ἔκαποντάθεις ἀνθρώπους ἀπτῆ μιᾶς θέση στὴν ἄλλη καὶ ξανακύψω καὶ νὰ ικνεῖς ἀτέλειωτες „ἀναδιοργανώσεις”.

Νὰ διαλέγεις οικονομή τὰ στελέχη οικονομεῖ:

Πρῶτο. Νὰ ἔκτιμάμε τὰ στελέχη σάν το δόχειο ἀπόδειμα τοῦ Κδύματος καὶ τοῦ κράτους, νὰ τὰ ἔκτιμάμε, νὰ τοὺς ἔχουμε σεβασμό.

Δεύτερο. Νὰ γνωρίζουμε τὰ στελέχη, μὲ ἐπιμέλεια, νὰ μελετᾶμε τὰ προτερήματα καὶ τῆς ἀδυναμίες κάθε στελέχους, νὰ ζέρουμε σὲ ποικίλη θέση μπορούν εύκολοτερα νὰ ἀναπτυχθοῦν οἱ ἴκανοτητες τοῦ στελέχους.

Τρίτο. Νὰ ἀναπτύσσουμε προσεχτικά τὰ στελέχη, νὰ βοηθᾶμε κάθε ἀναπτυσσόμενο στέλεχος νὰ ἀνεβαίνει, νὰ μή λυπούμαστε καὶ ρό για νὰ "καταπιάνθητε" ὑπομονητικά μὲ τέτια στελέχη καὶ νὰ ἐπιταχύνουμε τὴν ἀνάπτυξή τους.

Τέταρτο. "Ἐγκαιρα καὶ θαρραλέα νὰ ἀναδείχνουμε νέα, νεαρά στελέχη, χωρίς νὰ τ' ἀφήνουμε νὰ μαραζώνουν στὴν παλιὰ θέση, χωρίς νὰ τ' ἀφήνουμε νὰ ξυνίσουν.

Πέμπτο. Νὰ τοποθετοῦμε τὰ στελέχη κατὰ τέτιο τρόπο, ὥστε τὸ κάθε στέλεχος νὰ μπορεῖ νὰ δύσει στὴν κοινή ὑπόθεσή μας τὸ μάξιμον αὐτοῦ ποὺ μπορεῖ γενικά νὰ δύσει μὲ τῆς προσωπικῆς του ἴκανοτητες, ὥστε ἡ γενική κατεύθυνση τῆς δουλιᾶς για & τὴν κατανομή τῶν στελεχῶν ν' ἀνταποκρίνεται πέρα για πέρα στῆς ἀπαιτήσεις αὐτῆς τῆς πολιτικῆς γραμμῆς για τὴν ἐφαρμογή τῆς δοκίας γίνεται αὐτή ἡ κατανομή.

"Ιδιαίτερη σημασία ἔχει ἐδῶ τὸ ζῆτημα για τῇ θαρραλέᾳ καὶ ἐγκαιρῇ ἀνάδειξη νέων, νεαρῶν στελεχῶν. Νομίζω ὅτι στοὺς ἀνθρώπους μας δὲν εἶναι ἀκόμα ἐντελῶς ξεκαθαρισμένο αὐτὸς τὸ ζῆτημα. Μέρικος θεωροῦν ὅτι γιὰ τὴν ἐπιειδή τῶν ἀνθρώπων πρέπει νὰ προσανατολιζόμαστε, κυρίως, στὰ παλιὰ στελέχη. "Άλλοι, ἀντίθετα, νομίζουν ὅτι πρέπει νὰ προσανατολιζόμαστε, κυρίως, στὰ νεαρά στελέχη. Μου φαίνεται ὅτι κάνουν λάθος καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ. Τὰ παλιὰ στελέχη ἀποτελοῦν, βέβαια, μεγάλο πλοῦτο για τὸ Κδύμα καὶ τὸ κράτος. "Έχουν αὐτὸς ποὺ δὲν δέν τὸ έχουν τὰ νεαρά στελέχη - τεράστια πείρα καθοδήγησης, μαρξιστικολεινιστικό ἀτσάλωμα στῆς ἀρχές, γνῶση τῆς ὑπόθεσης, δύναμη προσανατολισμοῦ. Πρῶτ' ἀπόλα ὅμως, τὰ παλιὰ στελέχη εἶναι πάντα λέγα, λιγότερα ἀπότι χρειάζεται, κι αὐτά ἀρχίζουν τμηματικά νὰ ἀχορηστεύουνται ἐξ αἰτίας τῶν φυσικῶν νόμων. Δεύτερο, σ' ἔνα μέρος τῶν παλιῶν στελεχῶν ὑπάρχει κάποτε ἡ τάση ἐπίκμονα νὰ ζλέπουν πρός τὸ παρελθόν, νὰ κολλᾶνε στὸ παλιό καὶ νὰ μήν παρατηροῦν τὸ νέο στὴ ζωή! Αὐτὸς δνομάζεται χάσιμο τοῦ διοικήματος τοῦ νέου. Αὐτὸς ζήναι πολὺ σοβαρή καὶ ἐπικίνδυνη ἀδυνάτια. Όσον ἀφορᾷ τὰ νεαρά στελέχη, σ' αὐτά βέβαια δὲν ὑπάρχει αὐτή ἡ πείρα, τὸ

CONFIDENTIAL

- 5 -

άτομα, ή γνώση τής υπόθεσης καλ ή δύναμη προσανατολισμοῦ πού κατέχουν τά παλιά στελέχη. Άλλο, πρέπει, τά νεαρά στελέχη αποτελοῦν τήν τεράστια πλειοφυΐα, δεύτερο, είναι νεαρά καλ για τήν ώρα για "αύτά δέν υπάρχει κίνησος νά άχρηστευθοῦν για λόγους ήλικες, τρίτο, σ' αύτά υπάρχει σε πληθώρα τό αίσθημα τού καινούργιου-πολύτιμη ίδιατητα για κάθε μπολσεβίνικο στέλεχος- καλ (Σελ. 14) τέταρτο, άναπτνοσονται καλ μορφώνονται τόσο γρήγορα, πηδούν πρός τά πάνω τόσο δρμητικά, ώστε δέν είναι μακριάδ- καιρός πού θά φτάσουν τά παλιά, θά σταθούν πλευρό μέ πλευρό μαζί τους καλ θά τ' &ντικαταστήσουν έπαξια. Επομένως τό καθήκον υπνόσταταί δχει στό νά προσανατολιζόμαστε στά παλιά είντε στά νέα στελέχη, μά στό νά ξαρμονίζουμε τή συνένωση τών παλιών καλ τών νεορών στελέχών σε μια γενική δρχήστρα καθοδηγητικής δουλιάς τού Κόμματος καλ τού κράτους.

Νά γιατί είναι άναγκη έγκαιρα καλ θαρραλέα νά διναδείχνουμε νεαρά στελέχη στά καθοδηγητικά πρόστα". (Στάλεψ, "Ζητήματα τού Λενινισμού", 11η ρουσ. Έκδοση, σελ. 595-596).

Θεωρησα σκόπιμο νά παραδέσω αύτό τό μεγάλο κομάτι άπτό Στάλιν γιατί σε δύσκολες στιγμές τού κινήματος, έπειτα δέπ μια ήττα, έστω καλ προσωρινή, πρέπει νά άνατρέχουμε στές πηγές τού μαρξισμού-λενινισμού, νά τές μελετήμε δημιουργικά καλ νά βαθαίνουμε σε δτι μάς διδάσκουν οι τιτάνες τού Κομμουνισμού. Είναι στοιχειώδειη υποχρέωση για δλα τά στελέχη μας. Τά παραπάνω λόγια τού Μεγάλου ΣΤΑΛΙΝ ζωγραφίζουν μέ τή σταλινική μεγαλοφυΐα καλ τήν κρυστάλλινη καθαρότητα τά βασικά συστατικά τής πολιτικής τών στελέχών, όπως βγαίνει άπτην 50χρονη Ιστορία τού ΒΚΠ (μπ.). Νά έχτιμάμε τά στελέχη μας σάν τό "χρυσό άπόθεμα", νά ξέρουμε τά στελέχη μας, προσεχτικά νά άναπτνοσούμε τά στελέχη μας, έγκαιρα καλ θαρραλέα νά διναδείχνουμε νέα στελέχη, νά κάνουμε σωτή κατανομή τών στελέχών, νά συνδυάζουμε καλ νά συνένωσουμε τά παλιά καλ τά καινούργια στελέχη "σε μια γενική δρχήστρα καθοδηγητικής δουλιάς", αύτή είναι ή ούσια τής σταλινικής πολιτικής στελέχών. Στηριζόμενο τό Κόμμα μας σ' αύτες τές βασικές δρχές θά μελετήσει στή Συνδιάσκεψή του κριτική τήν πολιτική του τών στελέχών, θά θγάλει συμπεράσματα, θά δύσει σωτή έχτιμηση για δ πρόσωπα καλ πράγματα. "Καλ πρώτο διπλα-όπως γράφει δ σ. Ζαχαριένης στό δάρθρο του για τή Συνδιάσκεψη-για τά πρόσωπα καλ έργα τής καθοδηγησης τού ΚΚΕ, σά σύνολο, μά καλ για τά ξεχωριστά πρόσωπα, διφού αύτά φέρνουν καλ τήν πρωταρχεική ενθύνη". Η δουλιά αύτη μάς χρειάζεται άκριμα γιατί στά τελευταῖα τέσσερα χρόνια χάσαμε πολλά στελέχη, ένα μεγάλο κομάτι άπτην ίδια τήν Κεντρική Επιτροπή τού ΚΚΕ καλ τώρα πρέπει νά συμπληρώσουμε τά κενά σε δλη τήν κομματική ιεραρχία. Νά άναδείξουμε έγκαιρα καλ θαρραλέα νέα στελέχη πού δοκιμάστηκαν στή σκληρή ζωή τής παρανομίας καλ δινεξαν σάν τές κολώνες τού Παρθενώνα, δέπ κείνους πού δέν προσκύνησαν καταχτητή καλ μοναρχοφασίστα, πού πολέμησαν τριάδιο πρόσωπα καταχτητή καλ διπλα-όπως γράφει δ σ. Ζαχαριένης στό δάρθρο του ΚΚΕ, στελέχη πού έχουν τό αίσθημα τού καινούργιου καλ διπεριδρίστη (Σελ. 15). έμπιστοσύνη στό ΚΚΕ καλ στήν υπόθεση τού έλληνικού λαού, στή Σοβιετική Ενωση-τό ΒΚΠ (μπ) καλ τό Μεγάλο ΣΤΑΛΙΝ.

- 6 -

2. Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΑΣ ΤΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΚΑΤΟΧΗ

Γιαδ. νά δοῦμε καὶ νά μελετήσουμε τήν πολετική μας τῶν στελεχῶν στά χρόνια αυτά (ἀπό τό 1918-1940) οὐδ τά χωρίσουμε σέ δύο περιόδους: α) "Απ' τό 1918 μέχρι τήν ἐπέμβαση τῆς ΕΕ τῆς ΚΔ (έκκληση τῆς Διεθνοῦς πρός τό Κδμα μας, 1931 β) "Από τήν ἐπέμβαση τῆς ΚΔ μέχρι τήν πρώτη κατοχή.

Στήν πρώτη περίοδο τῆς πατρινῆς καὶ ἐφηβικής ήλικιας τοῦ ΚΚΕ, τό Κδμα μας δέν ἔχει μπολσεβίνική πολιτική στελεχῶν. Τότε γινόταν μιᾶς ἀδιάκοπη πάλη ἀνδρεσσα. Οτήν προλεταριακή ήδη τοῦ Κδματος καὶ τές δπορτουνιστικές του καθοδηγήσεις (δπορτουνισμός-λινβιντάρισμός-φραξιούσμός).

Οἱ καθοδηγήσεις αὐτές, δχι μένο δέ μπορούσαν νάχουν σωστή πολιτική στελεχῶν μᾶς καὶ προσπαθούσαν νά ἐμποδίσουν τήν ἀνάπτυξη ἀπ' τά κάτω τῶν καινούργιων προλεταριακῶν στελεχῶν που εἶναι νόμος στή ζωή τῶν ΚΚ. "Ο δπορτουνισμός, πού γιαδ φορεῖς του εἶχε διάφορους μικροαστούς διανοούμενους μὲ τή θεωρία" τῆς μακρᾶς καὶ νομίμου "πάρεξεως", δέ μπορούσε νάχει πολιτική στελεχῶν.

Οἱ λινβιντάριστές μὲ τή θεωρία τους τῶν δύο σκελῶν, πού μιλούσε καὶ γιαδ δργανική ἀνάπτυξη τοῦ ἑλληνικοῦ καπιταλισμοῦ καὶ γιαδ τή διάλυση τοῦ ΚΚΕ, ήθελαν νά βάλουμε στά καθοδηγητικά δργανα τοῦ Κδματος δριστερούς διστούς διανοούμενους τύπου Καλτσουνάκη γιαδ νά μᾶς μάθουν τό μαρξισμό. Οἱ φραξιούστες βουτηγμένοι μέχρι τό λαιμό στό βούρκο τῆς φραξιούστεκής πάλης πού καθοδηγούσαν καὶ ἐλέγχονταν ἵπθ τήν ἀσφάλεια, δέν εἶχαν "καιρό" γιαδ τή δημιουργία καὶ ἀνάπτυξη νέων στελεχῶν καὶ έκαναν δτι περνούσε ἀπό τό χέρι τους γιαδ νά χαλάσουν καὶ νά ἔξοντάσουν μιᾶς σειράς στελέχη.

Στήν περίοδο αὐτή, μέσα σέ ἀφάνταστες δυσκολίες, πού τές χαραχτηρίζει ή πείνα καὶ οἱ καταδιώξεις καὶ ή Ἑλλειψη κάθε ἐνδιαφέροντος ἀπό τές τότε κομματικές καθοδηγήσεις καὶ μέσα στή φωτιά τῶν ταξικῶν μαχῶν, ἀναπτύσσονταν ἀπ' τά κάτω μιᾶς σειράς στελέχη πού δισαλώθηκαν μέσα στές δοκιμασίες καὶ ἀποτέλεσαν ἀργότερα τόν καθοδηγητικό πυρήνα τοῦ ΚΚΕ. Είναι αὐτός πού καθοδηγούσαν τό μαζικό διπεργισμό ιενήμα τής περιόδου ἐκείνης, πού πολέμησαν τήν παγκαλική διχτατορία καὶ καθοδηγήσαν μιᾶς δειράς ἀπό ἀγροτικές ἔξεγέρσεις καὶ ἄλλους μαζικούς ἀγῶνες.

(Σελ. 16) Γιαδ τά στελέχη τοῦ ΚΚΕ ή περίοδος αὐτή εἶναι ή ρωτή η. Είχαν νά παλατέψουν μὲ πολλές δυσκολίες καὶ μέχρον δέξανται μέσα στό Κδμα. Οἱ καθοδηγήσεις εἶχαν ἐγκαταλειμένα τά στελέχη καὶ ἐπικρατούσε ἐνα διαρθρεχτο καθεστώς γιαδ τό Κδμα μας. Τό συμφέρον τής φράξιας καὶ δχι οἱ ἀνάγκες τοῦ ιενήματος καθδριζαν τή συμπεριφορά πρός τά στελέχη. Στά χροδηγηση τοῦ Κδματος, μέλη πού εἶχαν ήλικια ἐνδες χρόνου... (Νεφελούδης) καὶ στή ΟΚΝΕ φραξιούστεκά, τυχοδιωχτικά καὶ υποπτά στοιχεῖα σάν τό Μουτούκια καὶ τό Νάκο. Στήν καθοδηγηση τοῦ ΚΚΕ μπαίνουν δεξιά δπορτουνι-

- 7 -

στεκά στοιχεῖα (Χαϊτάς) καὶ "άριστεροί" δπορτουνιστές (Πυλιώτης- "Αλβενης"). Αναδείχνονται σάν συνδικαλιστικό στελέχη, "νέα" στελέχη, όπως ἔλεγαν τότε, πού δὲν ἀντεξαν οὔτε στήν παραμικρή δοκιμασία καὶ ήταν υποπτοί καὶ τροτσικιστές (Σαΐδης-Ρύκος). Καθοδηγητές τῶν σπουδαιοτέρων Κομματικῶν δργανῶσεων, Αθῆνας ἀλπ., ήταν διάφορα ἀνέκανα καὶ υποπτα στοιχεῖα τύπου Σκυτάλη καὶ, "κληρονομικῶν δικασίων", γραμματεῖς Περιφέρ. δργανῶσεων. Η συμμετοχή στὸ φραξιονισμὸν ήταν τὸ μέτρο ἔκτιμησης τῶν στελεχῶν. Τό σ. Παρτσαλίδη, πού ήταν τότες ἕνα ἀπό τὰ πρωτοπαλλικά τοῦ φραξιονισμοῦ, τὸν ἔβιγαλαν μὲν χρηματικὴ ἐγγύηση οἱ φραξιονιστές - τὰ λεφτά βρέθηκαν μέσα σὲ λίγες ὥρες - γιαν νᾶ πάρει μέρος στήν 4η φραξιονιστική "Ολομέλεια τῆς ΟΚΝΕ, τῇ στιγμῇ πού δὲν ἔξασφαλίζονταν οὔτε στοιχειώδηκη περίθαλψη στοὺς φυλακισμένους ἔξορίστους. Δὲν ὑπάρχει καμιά ἐπαγρύπνηση για τὰ στελέχη. Κάθε προσπάθεια πού γίνονταν τότε γιαν νᾶ μπεῖ τὸ Κδμα στὸ σωστὸ δρόμο, δάντιμετώπιζε τὴν ἔχθροτητα τῆς καθοδηγησης.

Στήν κατάσταση αὐτή ἔβαλε τέρμα ή ἐπέμβαση τῆς ΕΕ τῆς ΚΔ τὸ Νοέμβρη τοῦ 1931. Η ἔκκληση τῆς ΚΔ πρὸς τὰ μέλη τοῦ ΚΚΕ ἔβαλε τές βάσεις γιαν μιὰ σωστὴ μπολσεβίκη πολιτικὴ στελεχῶν. Η ἔκκληση διαπίστωνε ὅτι ὑπάρχει διάσταση ἀνάμεσα στὸ καθοδηγητικό ἀπαρέτ καὶ τὸ ἀχτίφ τοῦ Κδματος καὶ τῆς ὑπόλοιπης μάζας τοῦ Κδματος, δηλαδὴ ἀποσταση τῆς καθοδηγησης ἀπὸ τῇ βάση τοῦ Κδματος καὶ ὑπογράμμιζε μιὰ σειρά ἀπὸ μέτρα γιαν τῇ δημιουργίᾳ καὶ ἀνάπτυξη τῶν στελεχῶν. Νᾶ τέλεσε πάνω στὸ ζῆτημα αὐτὸν ἡ ἔκκληση τῆς ΚΔ:

"Γιαν τῇ δημιουργίᾳ στελεχῶν καὶ γιαν νᾶ θέσουμε τέρμα στὸ ρῆγμα πού ὑφίσταται σήμερα ἀνάμεσα στὰ διευθυντικά στελέχη καὶ τῇ μάζα τοῦ Κδματος, για τὴν ἀνδρικὴ τοῦ ἐπιπέδου τῆς μάζας τῶν μελῶν, τὸ Κδμα πρέπει ν ἀναπτύξει τὴν πιδ μεγάλη δραστηριότητὰ στὸ πεδίο τῆς προπαγάνδας καὶ τῆς κομματικῆς διαπαίδαγωγησης. Η προπαγανδιστικὴ δουλιά πρέπει νᾶ εἶναι μιὰς καλύτερης ποιετητας, πρέπει νᾶ δργανωθοῦν προπαγανδιστικοὶ κύκλοι, δῆμοι που νᾶ γίνεται μιὰ συστηματικὴ δουλιά (Σελ. 17) καὶ νᾶ τραβιέται τὸ ἔργατικό ἀχτίφ". ("Ἀπὸ τῆν"έκκληση τῆς ΚΔ", "5 χρόνια ἀγῶνες", Έκδοση 1946, σελ. 20-21).

Η νέα καθοδηγηση τοῦ ΚΚΕ μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν σ. Ν. Ζαχαριάδη μὲ βάση τές υποδείξεις τῆς ΚΔ καὶ ἔχοντας γιαν δόηγδ τῇ λενινιστικῇ σταλινικῇ πολιτικῇ στελεχῶν, ἐπεξεργάζεται μπολσεβίκη πολιτική στελεχῶν. Γίνονται μιὰ σειρά δργανωτικές συσκέψεις τοῦ ΚΚΕ, ἰδίως ἡ 3η, πού ἀπασχολοῦνται κυρίως μὲ τὸ πρόβλημα αὐτό. Η δη "Ολομέλεια τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΕ, πού καθορίζει τὸ χαραχτήρα καὶ τῆς κινητήριες δυνάμεις τῆς ἐπερχόμενης ἀπανδστασῆς στήν "Ἐλλάδα τονίζει:

"Ἐπιβάλλεται πιδ ἐνεργά καὶ θαρραλέα ν ἀναδείξουμε στῆς καθοδηγητικές θέσεις νέα στελέχη, κομματικά στελέχη ἐκ τῶν κάτω. Επιβάλλεται νᾶ ξέρουμε καὶ νᾶ ἔξετάζουμε τὰ δραστήρια στελέχη τῶν μαζικῶν δργανῶσεων τῶν ΛΕ, δλων τῶν μαζικῶν δργανῶσεων, νᾶ δοθεῖ ἴδιατερη προσοχή στῆ συστηματική προπαγανδιστική δουλιά για τὴν προπαρασκευή στελεχῶν". ("Δέκα χρόνια ἀγῶνες", "Αθῆνα 1945, σελ. 37-38).

Τὸ 5ο Συνέδριο τοῦ ΚΚΕ (Μάρτης 1934), δσχολεῖται εἰδικὰ μὲ τὰ δργ-

- 8 -

κωτικά προβλήματα καὶ τὴν πολιτική μας τῶν στελεχῶν. Ἡ δργανωτική ἀπόφαση τοῦ Συνεδρίου αὐτοῦ τονίζει:

"Βασικὸς λοιπὸν δργανωτικὸς πρᾶγματα ποῦ μπαίνει σ' ὅλοκληρο τὸ Κδμα καὶ πρῶτον πόδλα στὸ καθοδηγητικὸν ἀκτίφ του, εἴναι ἡ σωστὴ ἐπιλογὴ, δημιουργία, ἀνάδειξη καὶ τοποθέτηση τῶν στελεχῶν καὶ ὁ καθημερινὸς ἔλεγχος τῆς ἔχτελεσης τῶν ἀποφάσεων τοῦ Κδματος ἀπὸ τῷ πάνω ὥς τὰ κάτω.

"Απὸ τὸν κάθε καθοδηγητήν, δπούδηποτε καὶ ἐν βρόσκεται, πρέπει νᾶ ζητᾶμε νᾶ δουλεύει ἔτοις ὥστε ἡ δργανωτικὴ καθοδηγησὶ του ν' ἀνταποιεῖται στὶς ἀπαίτησεις τῆς πολιτικῆς γραμμῆς τοῦ Κδματος, νᾶ ἔξασφαλίζει τὴν πραγματοποίηση τῆς πολιτικῆς αὐτῆς. Μονάχα αὐτὸς μπορεῖ καὶ πρέπει νᾶ εἴναι τὸ κριτήριο για τὸ κάθε κομματικὸν στέλεχος" ("Πέντε χρόνια ἀγώνες", "Ἐκδοση 1945, σελ. 231).

Στὸ δο Συνέδριο τοῦ ΚΚΕ (Δεκέμβρης 1935) ὁ Ζαχαριάδης στὴν εἰσήγηση καὶ στὸν τελειωτικὸν του λόγο συνοψίζει τὰ συμπεράσματα στὸν τομέα τῆς πολιτικῆς μας τῶν στελεχῶν καὶ καθορίζει τὰ καθήκοντα τοῦ Κδματος στῇ δημιουργίᾳ καὶ ἀνάδειξη καινούργιων στελεχῶν. Καὶ ἡ ἀπόφαση τοῦ ΠΓ τῆς 23-4-1936 ποῦ συνοψίζει τὰ συμπεράσματα τῆς Πανελλαδικῆς Σύσκεψης τῶν γραμματέων τῶν τοπικῶν δργανῶσεων τοῦ ΚΚΕ, τονίζει:

"Ολὴ ἡ προσοχὴ τοῦ Κδματος πρέπει νᾶ στραφεῖ στὴν πραγματοποίηση τῶν σχετικῶν δδηγιῶν τοῦ δου Συνεδρίου. Μέσα στὸ Κδμα πρέπει νᾶ προσέχεται καὶ νᾶ πρωθεῖται ἡ κάθε ἴκανοτητα. Πρέπει θαρραλέα (Σελ. 18) νᾶ ἀναδείχνουμε καινούργια στελέχη, δοκιμασμένα, πιστὰ στὴν ἐπαναστατικὴν ὑπόθεση καὶ βγαλμένα μέσα απτούς λαϊκούς ἀγῶνες. Ἡ κάθε ιαλή πρωτοβουλία πρέπει στὸ Κδμα μας νᾶ βρίσκει πλόδοντο ἔδαφος γονιμοποίησης. Στῇ διαπαίδαγώηση, προσωπικὴ φροντίδα καὶ ἀνάπτυξη τῶν στελεχῶν μας, στῇ σωστῇ τοποθέτηση καὶ κατέταξη τῶν κομματικῶν δυνάμεων, ἔτοις ποῦ τὸ κάθε μας στέλεχος ν' ἀγάπῃ τὴ δουλιά του καὶ ν' ἀποδίδει σ' αὐτὴν τὸ ἀνώτατὸ ὄρο αὐτῶν ποῦ μπορεῖ, πρέπει νᾶ συγκεντρωθεῖ ἡ ἔξαιρετικὴ προσοχὴ τῶν καθοδηγητῶν μας". ("5 χρόνια ἀγώνες", "Ἐκδοση 1945, σελ. 99).

Μὲ βάση τῇ σωστῇ μαρξιστικῇ-λενινιστικῇ γραμμῇ του καὶ τῇ σωστῇ πολιτικῇ στέλεχῶν, τὸ ΚΚΕ στὰ χρόνια 1931-36 διαποτίσσει τὰ παλιὰ του στελέχη καὶ δημιουργεῖ καινούργια στελέχη. Πραγματικά φυσάει καινούργιος ἀέρας στὸ Κδμα μας καὶ στὸν τομέα τῶν στελεχῶν. Ἐνισχύονται καὶ ἐνθαρρύνονται οἱ πρωτοβουλίες τῆς θάσης, καὶ ἀναδείχνονται ἔργατικά στελέχη, δινεται ἔξαιρετικὴ προσοχὴ στὰ στελέχη μὲ τὸ προσωπικὸ παράδειγμα τοῦ σ. Ζαχαριάδη, τοποθετοῦνται στὸν τομέα ποῦ μποροῦν ν' ἀποδίσουν περισσότερα, ἀρχίζει συστηματικὸς ἔλεγχος στὰ στελέχη για τὴν πραγματοποίηση τῶν ἀποφάσεων ποῦ πάρνονται, για τὴν μαρξιστικῇ-λενινιστικῇ διαπαίδαγώηση τῶν στελεχῶν. Στὰ χρόνια αὐτὰ ποῦ τὸ ΚΚΕ βγῆκε στὴν πλατιὰ λεωφόρο τῶν μαζικῶν λαϊκῶν ἀγῶνων καὶ παλαίστει για νᾶ καταγήσει τὴν πλειοψηφία τῆς ἔργατικῆς τάξης τῆς "Ελλάδας καὶ νᾶ ἔξασφαλίσει τὴν συμμαχία μὲ τὴν ἀγροτικὴν ἀναπτυξούνται τὰ στελέχη τοῦ Κδματος ποσοτικά καὶ ποιοτικά, μπαίνει τέλος στοὺς αἰώνιους καὶ "ἀναντικατάστατους" γραμματεῖς, ἀκούει τὸ Κδμα προσεχτικὴ τῆς γνώμης καὶ τῆς ὑποδείξεις τῶν στελεχῶν τὰ βοηθάει ὀλοπλευρα νᾶ τραβήξουν μπροστά. Στὰ χρόνια αὐτὰ διαμορφώνονται σὲ καθοδηγητικά στελέχη τοῦ

CONFIDENTIAL

- 9 -

Κδμματος οι σύντροφοι έκεινοι πού πέρασαν δργότερα στήν καθοδήγηση του Κδμματος.

Στά μαζί χρόνια τής διχτατορίας του Κεταζά φάνηκαν ίδιαίτερα τ' αποτελέσματα τής σωτής πολιτικής τῶν στελεχών. Παρόλα τά χτυπήματα τής διχτατορίας πού κατέρθωσε νά χτυπήσει δργανωτικό το ΚΚΕ καί νά διαλύσει τές δργανώσεις του, ή μεγάλη πλειοψηφία τῶν στελεχών του ΚΚΕ άντεξε στή δοκιμασία καί διποτέλεσε τή μαγιά γιά τήν διασυγκρότηση του Κδμματος στά 1940-41. Κέσσα στή διχτατορία καί άντεκρυ στά ήρωικά στελέχη τού ΚΚΕ σάν το Μαλτέζο, τδν Βαλιανότο, τδν Μαρουπάνη, έμφανιστηκαν καί οι λιπόφυχοι καί οι προδότες σάν τδν Σκλάβαινα, Νεφελούδη, Τυρόμιο, Μιχαηλίδη, Σιτοκωνιστευτένου, Ήανωλέα κλπ. Αύτοί δέν άντεξαν στά μαρτύρια τής διχτατορίας καί παραδόθηκαν στδν έχθρο. Πώς (Σελ. 19) έξηγείται τδ φαινόμενο αύτο; Οι έχθροι του Κδμματος στή διχτατορία προσπάθησαν νά έκμεταλλευτούν τδ γεγονός αύτο καί νά χτυπήσουν τήν καθοδήγηση του ΚΚΕ. Οι φραξιονιστές τής "Άκροναυπλίας, Μδ-σκοβίας (Γάγης)-Καπένης, στά 1939, μέ τήν καθοδήγηση του Μανιαδάνη, έλεγαν ότι: "οάπισαν δλα τά στελέχη του Κδμματος, δλοι δλ κάνουν δηλώσεις, τά στελέχη του ΚΚΕ είναι έκφυλα κλπ." καί δλα αύτά γιατί δ Ζαχαριάδης δέν είχε σωτήρι πολιτική στελεχών. Τές ίδιες κατηγορίες διατυπώνουν σήμερα οί Μάρκος, Παρτσαλίδης, δ πράχτορας Καραγιάργης, ή Χρύσα καί δ Άποστλου. Κουτσούπολενουν σάν τδς γυναικούλες τής γειτουνίδες τά άνωτερα στελέχη του Κδμματος. Λένε ότι δ Ζαχαριάδης έχει συνέχεια αποτυχίες στήν άνδειξη τῶν στελεχών, αύτος εύθυνεται γιά τούς Σκλάβαινα, Νεφελούδη κλπ, ότι συγκεντρώνει γύρω του τά αχρηστα καί άνικα στελέχη πού ένδιαφέρονται γιά τή θεσσαλία τους.

"Η λιπόφυχία καί ή πολιτική προδοσία του Σκλάβαινα-Νεφελούδη-Μιχαηλίδη κλπ, δέν είναι μδνό έλληνικό φαινόμενο. "Η ίστορία τής ταξικής πάλης, ή πλούσια πείρα του ΒΚΠ (μπ) διδόσκει ότι μέσα στήν πάλη, στή ζωή δοκιμάζοντας τά στελέχη του Κδμματος, δείχνουν τήν πίστη τους καί δφοσκώση τους στδ ιένημα καί τδ βαθμό τής σύνδεσής τους μέ τδ λαδ. "Η ζωή είναι μιά διαρκής δοκιμασία γιά τά στελέχη μας, πίστωση σέ κανέναν δέ δίνεται καί ότι δίπλα στά στελέχη πού κρατούνε ψηλά τή γραμμή του Κδμματος, έκδηλωνονται σάν νομοτελειακή άνδρη καί οί λιπόφυχοι καί οι προδότες. Αύτο συνέβηκε μέ τούς παραπάνω. Οι Σκλάβαινας-Νεφελούδης, πού άνεβηκαν στήν άνωτατη κομματική ιεραρχία μάτως άνωμαλα στήν έποχή του Φραξιονισμού είχαν καί δρισμένες ίκανδητες, δούλεψαν ώπτο 1931-38 στήν καθοδήγηση του Κδμματος, έκαναν λάθη καί στής δύσκολες στιγμές τής διχτατορίας λιποφύχησαν καί πρόδοσαν γιατί δέν είχαν μπολεσθίκη ψυχή. "Έκεινοι πού σάν οίωνοσκόποι μιλάνε έκ τῶν θυτέρων ότι έπρεπε νά προβλέψει τδ Κδμμα τήν ύποχώρηση τῶν δηλωσιών αύτῶν, είναι άνθρωποι πού δέν καταλαβαίνουν γρή άπτο μαρξισμούς καί άπτην πολιτική μας τῶν στελεχών, είτε έχθρος μας πού σκοπεύμα συκοφαντούν καί χτυπάνε τή γραμμή καί τήν πολιτική του Κδμματος.

"Όπως τονίζουμε πιό πάνω, τδ ΚΚΕ έχει στά χρόνια αύτά σωτήρι πολιτική στελεχών. Αύτο δέ σημαίνει ψυσιά ότι δλα πήγαναν μέλι-γάλα καί δέν ύπήρχαν έλλειφεις καί άδυναμίες. "Έχουμε περιπτώσεις πού δρισμένα δχι καλά στοιχεῖα τρύπωναν σέ σοβαρά πόστα του Κδμματος, γιατί δέν γένονταν ή μελέτη καί (Σελ. 20) ή έρευνα πού έπρεπε γύρω άπ' αύτά. Πχ, δ Άνδρεας

- 10 -

Τοτας, πού τρύπωσε σάν διναπληριφατικό μέλος τής ΚΕ γιατί ήτανε σλαβομα-
νεδνικός, ποτέ δέν έζησε τήν κομματική ζωή, λίγους μήνες πρίν το δο Συνέ-
δριο τού ΚΚΕ είχε ξεκοπεῖ από το Κόμμα και δέν είχε καμιά έχτιμηση στούς
σλαβιομακεδόνες, ήταν τυχοδιωχτικό καὶ ἀλήτικο στοιχεῖο. [¶]!! τοποθέτησή του
σάν καθοδηγητή τής "Αιροναυπλίας" ήταν λάθος. [¶]!! καθοδηγηση τού Κόμματος
ἀπ' τούς Παρτσαλίδη-Συλλάβανα-Νεφελούδη-Σιάντο, παραβίασε στά 1937-39 τή
μπολσεβίκικη πολιτική στελεχών, χρησιμοποιούσε άμασάνιστα δινηρώπους πού
δέν άντεχαν, αφηνε τόν προβοκάτορα. Μάθεση νά διλωνέται γιατί αυτός "ήταν
έξα ήπδη οδός υποφία". Στήν "Αινάφη", όπου ήταν όι περισσότεροι έξοδιστοι
έπειτα ἀπό τήν "Αιροναυπλία", τοποθετήθηκε σάν καθοδηγητής ἀπό το διάντο
δ τροτοκιστής καὶ χαριές Διονυσόπατος Γ., πού δργάνωνε πυστηματικά δηλώσεις.
μετανοίας καὶ είναι υπεθύνος για 500 περίπου δηλώσεις πού έγιναν έκει.

Τδ συμπέρασμα πού βγαίνει για αύτην τήν περίοδο τής ζωής καὶ ἀνα-
πτυξης τού Κόμματος, ἀπόδ 1931 μέχρι τήν κατοχή, είναι ότι το ΚΚΕ γιά
πρώτη φορά στήν ίστορία του έχει σωστή πολιτική στελεχών, τήν πραγματοποιεῖ
στή ζωή δημιουργώντας και νονργια στελέχη καὶ καθοδηγητές ίκανούς νά τά
βγάζουν πέρα μέ τής δυσκολίες τής κατάστασης καὶ νά νικούν.

"Μένο αύτά τά στελέχη είναι καλά πού δέ φοβούνται τής δυσκολίες,
πού δέν ιρύβονται στής δυσκολίες μά δέντθετα πηγαίνουν στή συνάντηση τών
δυσκολιών για νά τής ξεπεράσουν καὶ νά τής λικβεντέρουν. Μένο στήν πάλη
μέ τής δυσκολίες σφυρηλατούνται τά πραγματικά στ.λέχη". (Στάλιν, "Σητή-
ματα τού Λενινισμού", 1η ρουσ. Έκδοση, σελ. 492).

3. Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΑΣ ΤΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΣΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟ ΑΓΩΝΑ 1940-44 - ΔΕΚΕΜΒΡΗ - ΒΑΡΚΙΖΑ

Στά χρόνια τής χιτλεροφασιστικής κατοχής καὶ το δεκέμβρη-Άρδης, α
δ λαδς μας μέ ἐπικεφαλῆς το ΕΑΜ, πού είχε σάν κύρια καθοδηγητική διναμη
το ΚΚΕ, ξεσηκώθηκε καὶ πάλαιψε ἀποφασιστική δένάντια στούς καταχητές.
Όμως το ΚΚΕ δέν έχει τότε σωστό μαρξιστικό - λενινιστικό πολιτικό καὶ
δργανωτικό προσανατολισμό. [¶]Η γράμματος καὶ αὲ
τής καὶ αὸ δή γη σής τον είναι στά 1941 μέ χρο
καὶ τή Βρυξελλας πασικαὶ λαθεμήνη. Αύτο δέχεται τήν
έκδηλωσή του καὶ στήν πολιτική μας τών στελεχών, [¶]Η καθοδηγηση τού Κόμ-
ματος, παρόλες τής ἐπιτυχίες πού είχαμε στήν πρώτη κατοχή στόν τομέα τών
στελεχών, έφυγε ἀπή σωστή πολιτική τών στελεχών τού ΚΚΕ πού σφυρηλατή-
θηκε στά 1931-36. (Σελ. 21) [¶]Η πολιτική μας τών στελεχών στά χρόνια αύτά
είναι βασικά λαθεμένη. Τότε ούσιαστικά δέ βάζαμε ζήτημα έξουσίας καὶ
συνεπώς δέν προετοιμάζαμε καὶ δέ δημιουργούσαμε τέτια στελέχη καὶ δργα-
νώσεις πού χρειάζονταν για νά φέρουμε τή νέη τής λαϊκής ἐπανάστασης.
"Η έσφαλμένη μας πολιτική στελεχών είχε τής παρακάτω έκδηλωσεις:

a) Στήν καθοδηγηση τού Κόμματος, ἀκόμα καὶ στή γραμματεία τού πρ
τής ΚΕ τού ΚΚΕ έμπαιναν διάφορα μικροαστικά στοιχεῖα πού, παρά τής φιλολο-

CONFIDENTIAL

- 11 -

γικές καὶ ἄλλες ἴκανοτητές τους, δέν πέρασαν ἀπτό μαυρόχρονο κομματικό ἀτσάλωμα, ήταν μακριά ἀπτή μᾶζα τῶν μελών τοῦ Κδματος καὶ δέν ἀποτελοῦσαν ἔγγυηση γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τῆς κομματικῆς γραμμῆς Τότες τραβήχτηκε στὴν ΚΕ ὁ τυχοδιώχτης ἀρεβίστας Κώστας Γυφτοδήμος (Καραγιώργης) πού σήμερα ἀποδεῖχτηκε ὅτι εἶναι πράχτορας τοῦ ἔχθροῦ. Ὁ Καραγιώργης πού πρὶν τὴν κατοχὴ δέν ἔκανε στὴν οὐσία οὔτε γραμματέας πυρήνα, ἀνέβηκε σὲ μερικούς μῆνες ὅλα τὰ σκαλιά τῆς κομματικῆς Ἱεραρχίας, ἔγινε γραμματέας τοῦ Γραφείου Περιοχῆς τοῦ ΚΚΕ στὴ Θεσσαλία καὶ μέλος τῆς ΚΕ ! Ὁ Καραγιώργης πού σήμερα λυσαρμένα χτυπᾷ τῇ γραμμῇ τοῦ Κδματος, καὶ λέει πώς ὁ ζαχαριάδης διαρκῶς ἀποτυχαίνει στοὺς συνεργάτες του, διάλυσε στὴ Θεσσαλία τές δραγνώσεις τοῦ ΚΚΕ στὴ μᾶζα τοῦ λαοῦ, στρατολογοῦσε μὲ τές καμπάνες, συγκέντρωνε γύρω του ὅλα τὰ τυχοδιώχτικά καὶ ὑποκτά στοιχεῖα, τοὺς δηλωσέες, τοὺς χαφιέδες τῆς 4ης Λύγοντου, τοὺς πράχτορες τῆς "Ιντελιτζενς Σέρβις". Αὐτὸς πού ἐιφούλησε σήμερα γιὰ τὴν "ἔξυγκλανση" τοῦ ΚΚΕ, καλλιεργοῦσε στὴ Θεσσαλία τὸ ραγιαδισμό καὶ τῇ δουλικτητα στὰ στελέχη, τὸν κομματικὸν ὑδροκεφαλισμό, τές οἰκογενειακότητες, καὶ τὴν ἐξαχρείωση. Ὁ Καραγιώργης δέ δημιούργησε οὔτε ἕνα στέλεχος στὴ Θεσσαλία. Μά πῶς νὰ δημιουργήσει ἐκεῖ, ἀφοῦ αὐτὸς πήγε γιὰ νὰ καταστρέψει; "Ηταν πραγματικὸν ἀτύχημα πού σὲ μιὰ περιοχὴ σὲν τὴ Θεσσαλία, πού τὸ ΚΚΕ 30 χρόνια τώρα ἔχει μεγάλη ἐπιρροή καὶ στὴ χιτλεροφασιστική κατοχὴ κατάχτησε τῇ μεγάλῃ πλειοφορίᾳ τοῦ λαοῦ, βρέθηκε καθοδηγητής ὁ Καραγιώργης. Καὶ δυστυχῶς τὸ ὑποκείμενο αὐτὸν, τὸ Κδματος καὶ ἡ Θεσσαλία τὸ δικριβοπλήρωσαν στὴν πρώτη καὶ δεύτερη κατοχῇ.

(Σελ.22)

Μᾶ ἡ περίπτωση Καραγιώργη δέν εἶναι ἡ μοναδική. Σὲ καθοδηγητικὰ στελέχη τοῦ ΚΚΕ τραβιδντουσαν ἀνθρώποι μὲ σχει καλή κομματική Ἰστορία, πού δέν ἔχησαν ποτέ τῇ ζωῇ τῆς κομματικῆς βάσης καὶ οὔτε ἔνικαν τὸ λαϊκὸ πόνο. "Ἄς πάρουμε τὴν περίπτωση τοῦ θανάση Χατζῆ. Στὸ Πανεπιστήμιο περνοῦσε ορίστη καὶ διαγράφηκε τὸ 1934 γιὰ ἀστηριδικός. Ἀπὸ τὴν "Άκροναυπλία βγῆκε μὲ τές ἐνέργειες τοῦ γαμβροῦ του καὶ δέν πέρασε τῇ δοκιμασίᾳ τῆς διχατορίας. Δέν ἔκανε οὔτε γραμματέας πυρήνα. Αὐτὸν λοιπὸν τὸν Ζελάμε στὴν κατοχὴ γραμματέα τῆς ΚΕ τοῦ ΕΑΜ, γραμματέα τοῦ γραφείου περιοχῆς Ρούμελης καὶ γραμματέα τῆς ΕΠ τῆς ΚΟ Θεσσαλονίκης καὶ γιὰ ἐνα διάστημα, ύστερα ἀπὸ τὴ Βάρκιτσα, γραμματέα τοῦ γραφείου περιοχῆς Μακεδονίας· ράκης οὖν ΚΚΕ. Οἱ συνέπειες εἶναι γνωστές. "Ολη ἡ δουλιά τοῦ Χατζῆ στὰ χρόνια τῆς κατοχῆς ήταν ἀνεβοκατεβάσματα μὲ τοὺς ἀστούς πολιτικάντηδες, συνδέσεις μὲ πράχτορες τῆς "Ιντελιτζενς Σέρβις, ἐπιπολαίστητες καὶ πλ. Κομματική δημιουργηκή δουλιά δέν ήταν σὲ θέση νὰ κάνει.

Στὰ πιδ κάτω στελέχη, η κατάσταση στὴν πρώτη κατοχὴ ήταν πιδ χειρόβερη. Γραμματεῖς ἀχτέδων, κομματικῶν δργανώσεων πλεων καὶ χωριῶν μιηκαν διάφοροις τυχοδιώχτες, ἀρεβίστες, συμφερούντολγοι, ίντελιτζεσερβίτες πού διαστρέβλωναν συνειδητά τῇ γραμμῇ τοῦ Κδματος. Ὁ λαός ἔλεγε τότες γιὰ τοὺς "καθοδηγητές" αὐτούς. "Στὸν καιρὸν τοῦ Βενιζέλου μάζευε στάρια καὶ στὸν καιρὸν τοῦ Τσαλδάρη, τὸ ἕδιο στὸν καιρὸν τοῦ Μεταξῆ, τώρα εἶναι στὸ ΕΑΜ καὶ στὸ ΚΚΕ "... Εἴτε δ "καθοδηγητής μου, ήταν χαφιές τῆς 4ης Λύγοντου καὶ ἐφαγ; ἔνδο ἀπ' αὐτὸν" εἴτε, η μαυροφορεμένη μάνα: " δ καθοδηγητής μου εἶναι δ τάδε δηλωσίας πού նφησε τὸ γεδ μου μᾶλι τουφεκίστηκε ἀπτούς Γερμανούς".

Στὴν Ἀθήνα, τὸ Μάη τοῦ 1943, ἀπτούς 17 γραμματεῖς Ἀχτέδων, οἱ 16

- 12 -

ήταν δηλωσεις και υποπτοι. "Η κατάσταση αύτη διερθδώηκε και δρογδτερα τη ΚΟΑ είχε περισσότερη θετική πείρα στον τομέα των στελεχών. Αυτό δικασ δέν &λλάζει τη γενική είδηνα.

β) "Η έσφαλμένη μας πολιτική στελεχών στήν πρώτη κατοχή είχε την πιθ χτυπητή της Εικραση στά στελέχη του ΕΛΑΣ. "Η κομματική καθοδηγηση τοποθέτησε καπετάνιο του Γεν. Στρατηγείου το Θανάση Κλάρα (Κιέρια) πού έκανε δήλωση και δικοήρυξε το ΚΚΕ στήν 4η Λύγοστου και ήταν γνωστός για της άλλητικες έκδηλωσεις του. Αυτός μισούσε το Κδμα και έκανε διτι περνούσε &πό το χέρι του για να το βλάψει. "Η καθοδηγηση του Κδματος διέγονταν όλες της διτικομματικές, διτιλαϊκές έκδηλωσεις του θ. Κλάρα, Διπλα στον Κλάρα, καπετάνιοι των περισσότερων Μεραρχιών και Ταξιαρχιών τοποθετήθηκαν πρώην δηλωσεις και διαγραμμένοι &πό το ΚΚΕ για δικοπτος (Συνδς, Καραπαναγιώτης ιλπ.). "Λν έξαρέσσουμε μερικούς τύμιους διειωματικούς μέ έπικεφαλής το στρατηγ Σαρδη, στρατιωτικό (Σελ. 23) στελέχη σφυκεντρώθηκαν στον ΕΛΑΣ δικανοι διειωματικού του παλιού στρατού και το χειρότερο υποπτοι. Μεγάλες μονάδες του ΕΛΑΣ (Μεραρχίες και δικανδες Μεραρχιών) προσκονταν στήν οδύσα στά χέρια της "Ιντελιτζενς Σέρβις. "Ο χαριές ωμοτάρχης της Ελδικής "Ασφάλειας και πράχτορας της "Ιντελιτζενς Σέρβις, "καπετάν" Ορέστης, ήταν καπετάνιος της ΙΙης Μεραρχίας, στήν "Αττική, στο πιθ νευραλγικό σημείο της έκανδασης για την έποχη έκεινη. Στδ 540 Σύνταγμα του ΕΛΑΣ (Βδλος) τοποθετεῖται καπετάνιος δ Πηλιορέτης (Κουφοδημος) πού ήταν γνωστός χαρτοπαλχτης κτλ πράχτορας της "Ιντελιτζενς Σέρβις. Αυτός έπειτα &πτή Βάρκιζα στάλθηκε &πτή διφετικά του στήν "Αμερική για να σπουδάσει.

τδ Κομματική καθοδηγητική στελέχη ήταν μακριά &πτδν ΕΛΑΣ. "Απτό Σιάντο καταβάλλονταν κάθε προσπάθεια για δ ΕΛΑΣ ξέω διπό κάθε κομματικό έλεγχο, "Ετσι λοικόν στο στρατιωτικό δργανο της έπανδασης, τόν ΕΛΑΣ, και ίδιαίτερα στήν καθοδηγηση του, έλειπε το Κδμα. Κι αυτό δέν ήταν τυχαίο. "Οφείλονταν στήν έσφαλμένη μας πολιτική γραμμή πού διόσαμε τον ΕΛΑΣ στούς έγγλειους και συνεπώς βάζαμε έκει δινθρώπους πού δέχονταν ν& παίζουν το ρόλο αυτό.

γ) Στήν πολιτική μας της διάδειξης των στελεχών έγκαταλείφθηκαν τά κομματικά ιριτήρια, ή πολιτική φυσιογνωμία του κάθε στελέχους (πίστη και διφασίσιων, στδ λαδ, κομματικότητα) και ή έπαγγελματική φυσιογνωμία (ίκανδητητες για δουλιά) και κυριεύρχησαν οι οίκογενειακότητες και τδ ρουσφέτι, δ κομματικός διπαλλήλισμός. Στήν πρώτη κατοχή χάσαμε το ταξιδ αισθητήριο και δημιουργήσαμε ένα περίεργο δργανωτικό σχήμα πού έφτανε σε έξωφρενες (πχ, στδ Βδλο είχαμε 55 κομματικές διχτίδες) και έμποδιζε τήν κανονική λειτουργία των δργανώσεων και τόν έλεγχο για την έφαρμογή των διποθέσεων πού διποτελεί βασικό συστατικό της πολιτικής μας των στελεχών. "Ε λ ε γχ ο σ κ ο μ μ α τ ι κ δ σ & π τ δ π & ν ω π ρ δ σ τ & κ ά τ ω κ α λ & π τ δ κ ά τ ω π ρ δ σ τ & π & ν ω κ α δ ω σ κ α δ δ έ π α γ ρ ύ π ν η σ η δ έ ν δ π ή ρ χ α ν. Μέλη του ΠΓ παραβίαζαν της διποθέσεις του (παράδειγμα δ Σιάντος πού έκανε στον ΕΛΑΣ διτι ήθελε), ψηέγραφαν συμφωνίες προδοτικές (πχ, της Γκαζέρτας), είτε συνθηκολόγησης και παράδοσης στον έχθρο (Παρτσαλίδης, πού ψηέγραψε τη Βάρκιζα παραβιάζοντας

CONFIDENTIAL

- 13 -

τήν διπλασίη τού ΠΓ για τον δρό της Γενικής "Αμυντείας) καὶ κανένας δὲν τούς ἔλεγχε, ποτὲ δὲν ἥρθαν στὸν ΠΓ καὶ τὰ ἄλλα κομματικά σώματα για νὰ δύσουν λόγο γιὰ τὰς πράξεις τους. Ἡ κατάσταση ἦταν πιὸ χειρότερη στὸν πιὸ κάτω δργανῶσεις. (Σελ. 24) Ἐκεῖ πραγματικά ἦταν "μπάτε σκύλοι ἀλέστε καὶ ἀλεστικά μὴ δίνετε". Μιὰ μάστιγα τῆς ἐποχῆς ἦταν τὰ οἰκονομικά. Ἐκατοντάδες τυχοδιώχτες πλούτισαν σὲ βάρος τοῦ Κόμματος. Οἱ γραμματεῖς τῶν δργανῶσεων ἦταν ἀνεξέλεγκτοι. Ἀρκεῖ ν' ἀναφέρουμε τὰς "προΐκες" ποὺ παίρναν τέτιου εἶδους στελέχους στὴν Ρούμελη, τὸ Κελνίς, τὴν Βέρριαν καὶ, για νὰ ἀντιληφθοῦμε πῶς χαλούσαμε τότε τοὺς ἀνθρώπους.

δ) Ἡ εἰσήγηση τοῦ ΠΓ καὶ ἡ διπλασίη τῆς ΚΕ ποὺ πάρθηκε πάνω στὴν αὐτοδιάλυση τῆς Κομ. Διεθνοῦς, καὶ "Θεωρητικῶν" ἔβαλε τὸ έργο της ἀπομάκρυνσης ἀπτῆς μπολσεβίκης δργανωτικές ὅρκες στὴν πολιτική μας τῶν στελεχῶν. Αὐτῇ "Θαρρετῇ ἀνοίξε τὰς πόρτες" (εἴναι λόγια τῆς διπλασίης τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΕ στὸν 2 Ιούνη 1943) σὲ διάφορα μικροστικά στοιχεῖα ποὺ γρήγορά καὶ ἀνεξέλεγχτα ἀνέβαιναν στὶς οικλές τῆς κομματικῆς ιεραρχίας καὶ ἔκαναν πιὸ βαριές τὰς συνέπειες τῆς ἐσφαλμένης μας πολιτικῆς γραμμῆς.

) Ἐγκαταλείφθηκε κάθε προσπάθεια για τὴν μαρξιστική-λενινιστική κατάρτιον καὶ διαπαίδαγνηση τῶν στελεχῶν. Ἀπτήν πλευρᾶς αὐτῆς γυρίσαμε πάσα, στὴν κατάσταση τοῦ ΚΚΕ πρὸ τοῦ 1931. Ἐποιεὶ τὰ στελέχη τοῦ Κόμματος δὲν εἶχαν ξεκάθαρο προσανατολισμό, δὲ μποροῦσαν νὰ φωτίσουν τὸ βάθυτερο νόημα τοῦ ἐθνικοπελευθερωτικοῦ ἀγώνα, βάλτωναν μέσα στὸν δυσκολίας, τοὺς ἔλειπε ἡ ἀποφασιτικότητα καὶ ἡ συνέπεια ποὺ δίνει ὁ μαρξισμός-λενινισμός. Δέν εἴναι τυχαῖο ὅτι στὰ χρόνια αὐτᾶς ὅλη ἡ καθοδήγηση τοῦ ΚΚΕ, ἡ Κεντρική του Ἐπετροπή καὶ τὰ βασικά του στελέχη, ἦταν σύμφωνα πάνω στὴν ἐσφαλμένη γραμμή καὶ δὲ βρέθηκε οὕτε ἔνα καθοδηγητικό στέλεχος για νὰ τοποθετήσει σωτέρα τὸ πρόβλημα τῆς πάλης ἐνδυτικα στούς ἐγγλέζους. Ἡ ἀδυναμία μας αὐτῇ μπορεῖ νὰ ἔξηγηθεῖ μένο ἀπτὸ ὅτι τὸ Κόμμα μας, τὰ στελέχη του, ἀπομακρύνθηκαν ἀπτῇ θεωρίᾳ μας ποὺ στὴν "Ελλάδα γονιμοποιήθηκε καὶ στερεωθῆκε μὲ τὰς ἀποφάσεις τῆς δης "Ολομέλειας τῆς ΚΕ (Γενθρῆς 1934) ποὺ καθόριζαν τὸ ρόλο τοῦ ξένου κεφαλαίου (κυρίως τοῦ ἀγγλικοῦ) στὴν Ἐλλάδα.

Τὸ ΚΚΕ λοιπόν, στὴν περίοδο 1941-44, τὸ δεκέμβρη καὶ Βέρνικα ἔχει βασικά λαθεμένη πολιτική στελεχῶν. Σημαίνει αὐτὸν ὅτι παραγγωρέζουμε τὴν δουλιά ποὺ ἔγινε τότες σχετικά μὲ τὰ στελέχη, τὰ "σβήνουμε" δλα δπως λέει δ σ. Παρτοσαλίδης; Κάθε δὲλλο. Τὰ χρόνια αὐτᾶς ἔχουν καὶ στὸν τομέα αὐτῶν πολύτιμες παραδόσεις. Στὸ ΚΚΕ ἥρθαν τὰ χρόνια αὐτᾶς χιλιάδες καὶ δεκάδες χιλιάδες ἀγνοῖ ἀνθρώπων τοῦ λαοῦ (ἔργατες-ἀγρότες-διανοούμενοι) τούς πολλοὺς ἔξελέχτηκαν, σὲ στελέ-(Σελ. 25)χη τοῦ Κόμματος, πάλαιφαν θαρραλέα τοὺς καταχτητές στὸ 1940-44 καὶ στὸ δεκέμβρη, βγῆκαν ἀργότερα στὸ βουνό στὴ δεύτερη ἐθνική ἀντίσταση, ἀντιμετώπισαν παλικαρίσια δλα τὰς δργιας τῆς μεταβαρκιζιανῆς τρομοκρατίας καὶ σήμερα στέκουν διαλογητοὶ βράχοι στὰ Γιούρα, τὰ Μακρονήσια καὶ τὸν Ἀη-Στράτη. Αὐτά τὰ στελέχη τῆς κατοχῆς ἀποτελοῦν πολύτιμο κεφάλαιο, "χρυσὸ ἀπόθεμα" τοῦ ΚΚΕ. Θὰ μποροῦσαμε νὰ ἀναφέρουμε πολλὰ δνδματα παλιῶν καὶ κανονούργιων στελεχῶν ποὺ ἔπεσαν στὸν ἐθνικοπελευθερωτικὸ ἀγώνα (Λαζαρίδης-Γαμβέτας-Χατζήμαλης-Πλέκτη-Ἀνδρεδουλός) καὶ χιλιάδες μικρότερα στελέχη ποὺ ἔπεσαν στὶς μάχες τοῦ βουνοῦ καὶ τῶν πόλεων ἡ ἐκτελέστηκαν ἀπτὸν καταχτητή καὶ τοὺς ράλληδες.

CONFIDENTIAL

- 14 -

Μέ έδω τό Σητημα μπαίνει έτσι: Τέ έκανε τό Κόδμα στά χρυσιά τής κατοχής γιαν υάναδειξει, νά προσανατολίσει σωστά τά στελέχη αυτά, νά τά διαπαιδαγωγήσει μαρξιστικό-λενινιστικόν, νά τά προφυλάξει απτά χτυπήματα τού έχθρού, νά τά δύσει τήν πείρα τής ιομματικής δουλειᾶς καζ τές μπολ-σεβίκικες δργανωτικές δρχές; "Ασφαλώς, πολύ λέγα, έλλαχεστα. Νά γιατέ ή πολετική μας τών στελεχών είναι βασικό λαθεμένη.

\$4. Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΑΣ ΤΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΣΤΗ ΜΕΤΑΒΑΡΚΙΖΙΑΝΗ ΕΝΟΠΛΟ ΑΓΩΝΑ ΠΕΡΙΟΔΟ ΚΑΙ ΜΕΧΡΙ ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΕΝΟΠΛΟ ΑΓΩΝΑ

Στήν περίοδο αυτή, πού άρχισει με την έπιστροφή του σ. Ζαχαριάδη άπτο χιτλερικό στρατόπεδο, το ΚΚΕ ξαναγυρίζει στη σωστή πολιτική των στελεχών του 1931-36 καὶ την έφαρμδει μές στές καινούργιες ουνθήκες τής άνασυγρότησης τῶν λαϊκῶν δυνάμεων καὶ τῆς προετοιμασίας γιά τήν καινούργια ἀναμέτρηση. "Ἐπρεπε νὰ γίνει καὶ ἔγινε μεγάλη προσπάθεια καὶ πάλι πρὸς τήν κατεύθυνση αὐτή.

⁹Η 12η ολομέλεια της ΚΕ του ΚΚΕ (Ιούνης 1945) τοποθετεί τα προβλήματα της κομματικής δύναμης και της βάσεις καθώς όπογραμμίζει την έξαρτητικά σοβαρδ κίνδυνο ποδ άπειλεί το Κόμμα απτήν & λλοιωση της κοινωνικής του σύνθεσης, το ρόλο των στελεχών καθώς της κομματικής έπαγρυπνησης.

Στόν τομέα τῶν στελεχῶν ἡ Ὀλομέλεια μίλησε για

"Έπειτα ἀπό τὴν 12η Ὀλομέλεια, στὴν προπαρασκευὴ τοῦ 7ου Συνεδρίου τοῦ ΚΚΕ ("Οχτώβριος 1945) καὶ ἔπειτα ἀπ' αὐτὸν, τὸ Κόδμα διορθώνει

- 15 -

στήν πρόδη τάλαθη πού έγιναν στήν κατοχή, στόν τομέα τῶν στελεχῶν, βάσει στή μπάντα μιά σειρά ἀπό μάνικανους μάνιράπους, ξεκαθαρίζει ἐπίσημα τῆς ὑποδέσεις χαφιέδων σάν την Πετσόπουλο-Μάθεση διά μέσου τῶν Ἐπιτροπῶν Ἐλέγχου καὶ μιά σειρά ὑποδέσεις στελεχῶν πού βαρύνονται μὲν ἀντικομματικές ἔκδηλώσεις. Γίνονται προσπάθειες γιά τῇ συστηματικότερη μελέτη τῶν στελεχῶν. Τῇ σαφήνεια πού έχει τὸ Κδμα, στὰ χρόνια αὐτά, στήν πολιτική του τῶν στελεχῶν τῇ δείχνουν τέται υτοκουμέντα, ὅπως τὸ γράμμα στήν ΕΠ τῆς Θεσσαλονίκης, οἱ ἀποφάσεις τῆς Πανελλαδικῆς Ὁργανωτικῆς Σύσκεψης καὶ ἡ μπροσούρα τοῦ σ. Ν. Ζαχαριάδη "Κομμουνιστής, λαϊκός ἀγωνιστής, μέλος τοῦ ΚΚΕ". θὰ πρέπει νὰ σταθοῦμε στά υτοκουμέντα αὐτά.

Στὸ γράμμα πρὸς τήν ΕΠ τῆς ΚΟ Θεσσαλονίκης, δ. σ. Ν. Ζαχαριάδης, ἀφοῦ ὑπογραμμίζει ὅτι μέσα στή δοκιμασία τῆς 4ῆς Λύγούστου καὶ στή φωτιά τοῦ ἔθνικοπελευθερωτικοῦ πολέμου 1941-1945 διαμορφώθηκε καὶ ἀταλαθήκε ἔνα στρῶμα ἀπό ἄξεια στελέχη τοῦ Κδματος, συνεχίζει:

"Τὸ στρῶμα αὐτὸν τῶν στελεχῶν μας πρέπει νὰ τὸ πλαταΐνουμε σήμερα ἀκόμα πιὸ πολὺ, νὰ τὸ μεγαλώσουμε ὅσο μποροῦμε. Μᾶς τὸ βασικὸ δὲν εἶναι αὐτό. Ἐκεῖνο πού μπάνει σήμερα στήν πρώτη γραμμή εἶναι ἡ δουλειὰ πρὸς τὸ βάθος. Τὸ ἰδεολογικό-θεωρητικὸ δούλεμα τῶν στελεχῶν. Τὸ συστήματικό, ἀδιάκοπο, μελετημένο καὶ κανονικό ἀνέβασμα τοῦ μαρξιστικοῦ-λενιγιστικοῦ ἐπιπέδου τους.

Τὸ πρόβλημα αὐτὸν εἶναι ἀποφασιστικῆς σημασίας. Πρέπει τὸ ποιετικὸ ἐπίπεδο τῶν μελῶν μας, τῶν στελεχῶν μας ν' ἀνέβει ὅσο ἀπαιτεῖ σήμερα ἡ κατάσταση. Καὶ ἡ κατάσταση ζητᾶ σήμερα ἀπτὸ ἀκόμα, καὶ ἀκόμα περισσότερο ἀπτὸ ἀκόμα στέλεχος τοῦ ΚΚΕ, νῦναι βαθιά καὶ στέρεα μπασμένος, βαθὺ καὶ μαρξιστική-λενιγιστική κατέβρειση, ὅσο καὶ στὸ πνεῦμα τῆς γενικῆς πολιτικῆς γραμμῆς καὶ τῆς δργανωτικῆς πολιτικῆς τοῦ ΚΚΕ. Καὶ ἀπό κεῖται πέρα μὲ τὴν αὐτοτέλεια καὶ τὴν πρωτοβουλία θὰ πρέπει σωστά νὰ τοποθετεῖ τὰ προβλήματα τοῦ κύ- (Σελ. 27) κλου τῆς δουλειᾶς του μέσα στὰ γενικὰ πλαίσια τῆς κομματικῆς γραμμῆς καὶ σωστά νὰ τὰ λύνει ἀνδλογα μὲ τές συγκεκριμένες ἰδιομορφίες καὶ τές τοπικές συνθήκες. Αὐτὸ τὸ πρόβλημα ἀπαιτεῖ ἀπὸ τὸ στέλεχος μας ἔνα κατώτερο ὄρο ποιετικῆς πείρας, ὥριμοτητας, εὐλυγισίας. Καὶ αὐτὸ σημαίνει ὅτι τὸ στέλεχος μας, δ. καθοδηγητής, ἔρευνα, οὐδὲντά καὶ κατέχει τόσο τὰ γενικὰ προβλήματα τοῦ τόπου, ὅσο καὶ τὰ εἰδικά, μέχρι καὶ τὰ πιὸ μεκρά τοῦ κύκλου τῆς δουλειᾶς του. . .

Παρα πέρα τὸ στέλεχος μας πρέπει νὰ κατέχει τὴν δργανωτική πολιτική τοῦ ΚΚΕ. Δηλαδή, θὰ πρέπει νὰ μπορεῖ σωστά νὰ διαλέγει τὰ κατάλληλα πρόσωπα, νὰ τὰ τοποθετεῖ στήν κατάλληλη δουλειά, ὅπου θὰ μποροῦν ν' ἀναπτύξουν τὸ ἀνώτατο ὄρο ἀπτές ἴκανοτητές τους. Θὰ πρέπει νὰ συνδέεται κομματικά συντροφικά μ' αὐτά, νὰ τὰ βοηθᾶ, νὰ τὰ προσέχει, νὰ τὰ συμβουλεύει, νὰ τὰ προωθεῖ, νὰ τὰ διορθώνει, δχι αὐταρχικό μὲν κομματικό. "Ἐτοι ἀνάμεσα στὰ στελέχη μας καὶ μέσα στήν κομματική ἵεραρχία δημιουργοῦνται οἱ σωστές σχέσεις, σχέσεις συντροφικές, σχέσεις ἀκόμα στενές φιλικές, δελφικές, πού θὰ στηρίζονται δχι στὸ ἀλληλοσυγχώριο καὶ σὲ ἀμοιβαία κα-

- 16 -

λυψη λαθῶν ήτοι ενθυμῶν, μᾶς στήν έντασα εξυπηρέτηση τῆς κομματικῆς γόνωμης καὶ τοῦ λαϊκοῦ συμφέροντος, ὃπου δὲ καθένας θὰ φέρει ἀκέραιες τῆς εὐθύνης του, θὰ διατηρεῖ τὴν ἐσωκομματική ἀνεξαρτησία του ήτοι θὰ ἐφαρμόσει τὴν υποχρέωσή του νὰ εἶναι ἄγρυπνος ήτοι νὰ ἐπιμένει για τὴν κομματική γραιμή χωρίς πυρβολισμός ήτοι παραχωρήσεις πρός τὰ κάτω μᾶς ήτοι πρός τὰ πάνω.

"Ακόμα τὸ μέλος ήτοι τὸ στέλεχος τοῦ ΚΚΕ εἶναι σεινδ, ήθινδ, ὑπόδειγμα ήτοι παράδειγμα διπλεῖς τῆς πλευρές για τοὺς ἄλλους. Εἶναι σεμνὸς ήτοι μετριό-φρον στὰ λόγια του ήτοι στὰ γραφτά του ήτοι γοργός ήτοι ἀποφασιστικός στὴν ἔργα του. "Εἶχε ἀναπυγμένο τὸ αἰσθημα τῆς κομματικῆς εὐθείες, δηλαδή, δι-κούβει προσεχτικά ὅσα λένε οἱ ἔργας διμενος για τὴν πολιτεκνή-κομματική του δράση εἴδικά ήτοι για τὸ Κόμμα μας γενικότερα ήτοι ξέρει νὰ συμμορφώνεται ὅταν οἱ παρατηρήσεις ήτοι οἱ συστάσεις πού τοῦ γένονται εἶναι σωτές". ("Κομ. Έπιθεώρηση". 26 Σεπτεμβρίου 1945, ἀριθ. φυλ. 42).

Στὴν μπροσούρα " "Ο Κομμουνιστής, λαϊκός ἀγωνιστής, μέλος τοῦ ΚΚΕ" διατυπώνονται τὰ προσδότα πού πρέπει νάχει τὸ στέλεχος μας,

γερδ μυαλδ σὲ γερδ κορμός ήτοι τονίζονται τέτιες πλευρές τοῦ κομ-μουνιστή ἥγετη ὅπως, ή οματική ἀγωγή τοῦ κομμουνιστή, δὲ κομμουνιστής σὸν χαρακτήρας, οἱ πνευματικὸς δράσοντες τοῦ κομμουνιστή, τὸ κομματικό πρόσωπο ήτοι ἡ στρατιωτική του κατάρτιση.

"Τὸ μέλος τοῦ ΚΚΕ ήτοι δὲ καὶ πειθαρχός πολὺ τὸ στέλεχος τοῦ διατηρεῖται διπλούς τοῦ μέλος καὶ λόγιας, δὲ καὶ πολλαὶ στην καὶ σ' αὐτῷ. Λύτος σημαίνει:

α) Πρωταρχικό ήτοι ἀνώτατο εἶναι τὸ συμφέρον τοῦ Κόμματος.
β) Ἡ ἀτομική μας ζωή δραγανώνεται, ἔτοι, πού ἀπ' αὐτῷ, τὸ Κόμμα ήτοι διαγώνας ἔχουν διφέλος, τὸ ἀνώτατο πραγματοποιήσιμο για μᾶς περίπτωση διφέλος ήτοι ποτὲ ζημιά.

γ) Κάθε πράξη ήτοι ἐνέργεια ήτοι λόγος μας πρέπει νὰ συγέται διπλό τὴν πλευρά τοῦ συμφέροντος τοῦ Κόμματος ήτοι μένο τότε νὰ πραγματοποιεῖται.

δ) "Έχουμε υποχρέωση ἔτοι νὰ ἀναπτύσσουμε τὴν πνευματικής μας (Σελλ. 28) δυνάμεις, ὕστε νὰ προσφέρουμε δὲ ὅσα μποροῦμε, τὸ καλύτερο ήτοι τὸ ἀνώτατο δρέπ πού μποροῦμε.

"Ἔτοι, τὸ μέλος ήτοι τὸ στέλεχος τοῦ Κόμματος εἶναι προτυπό ήτοι υπό-δειγμα συνειδητής ήτοι ἀνώτερης κομματικήτης:

"Στὴν ἐσωκομματική ζωή ήτοι δουλειά.

Στὴν πολιτική ήτοι μαζική ἐμφάνιση ήτοι δράση του.

Στὴν ἀτομική ήτοι οἰκογενειακή ζωή ήτοι ἐκδήλωσή του.

Στὴν ἀδιάκοπή του προσπάθεια για καλύτερη ἀπόδοση ήτοι βελτίωση πολαϊκός ἀγωνιστής, μορφωτική, θεωρητική, διδοτελευρή" (Ν. Ζαχαριάδης: "Ο Κομμουνιστής 1946, Ανατύπωση, σελ. 5)

Τέλος ή Πανελλαδική Ὀργανωτική Σύσκεψη τοῦ ΚΚΕ (15-17 Απρίλη 1946) καθόρισε:

"5. Σήμερα, ύστερα ἀπτά πρῶτοποτελέοματα στὴν ἐφαρμογή τῆς δρ-

- 17 -

γανωτικής διπλασίης τοῦ ΠΓ στὸ κέντρο τῶν δργανωτικῶν προβλημάτων, σᾶν τὸ πιὸ σοβαρὸ μπαίνει τὸ πρόβλημα τῆς δημιουργίας, προώθησης, ἀνάδειξης νέων στελεχῶν. Στὸν τομέα αὐτὸν εἶναι ἐπιταχτική ἀνάγκη, γιαδὲ δλάκερο τὸ Κδμμα, νᾶ γίνει μιᾶς ριζικῆς στροφῆς στὴ δουλεῖα τῶν δργανωσεων. Νᾶ βάλουν τέλος στὴν κλαψιάρική ἀντιμετώπιση τοῦ προβλήματος τῶν στελεχῶν καὶ θαρραλέα καὶ ἀποφασιστικά νᾶ τραυματίσουν ἀπτῆς ζωή, νᾶ δημιουργήσουν, νᾶ προωθήσουν νῖσα στελέχη.

⁶ Ανάμεσα στοὺς Κομμουνιστές, ποδ τὰ μεγάλα γεγούντα, ἔξωπερικά καὶ ἔσωπερικά, ταντέλεσαν στὴ γοργή ὀρθιμανσή, τους, στοὺς ἀφοσιωμένους συντρόφους ποὺ πέρασαν τὴ δοκιμασία τῆς κατοχῆς καὶ τοῦ Δεκέμβρη τικηφέρα, ἵνα καλῇ κομματική καθοδηγηση θᾶν βρεῖ τὸ ἄφθονο ποσοτικά καὶ τὸ κατάλληλο ποιοτικά κομματικὸ ὑλικό γιαδὲ νᾶ ἀντιμετωπίσει τές κάθε φορά ἀνάγκες σὲ στελέχη μὲ μιᾶς θαρραλέα προώθηση τους, χωρίς νᾶ ξεχνιένται παράλληλα σὲ καμιά περίπτωση, οἱ προφυλάξεις ποὺ ἐπιβάλλει ἡ κομματική ἐπαγρύπνηση.

Τὰ παλιὰ στελέχη ποδ χρησιμοποιοῦνται κατάλληλα κατὰ τές ίκανοτήτες τους στοὺς πολυκομικοὺς τομεῖς τῆς Κομματικῆς δουλεῖας, πρέπει νᾶ κατανοήσουν τὴν ἐπιταχτική δργανωτική ἀνάγκη ἀπτὸ Κδμμα, νᾶ μποῦν, νᾶ ἀναδειχτοῦν, νᾶ προωθηθοῦν καὶ νούργια στελέχη στὴν ὅλη του δργανωτική διάρθρωση καὶ ἔραρχία. Τὰ παλιὰ στελέχη δχεὶ μένο δὲν πρέπει νᾶ ἐμποδίζουν, μᾶν ἀντέθετα δημιουργώντας γύρω τους ἓνα κύκλο ἀπὸ καλῶν καὶ νέα μέλη, πρέπει νᾶ φροντίζουν καθημερινά νᾶ καὶ συστηματικά, νᾶ τὰ βοηθοῦν δσο μποροῦν πιὸ πολὺ ν' ἀναπτυχθοῦν, νᾶ ξετυλίξουν τές καλές τους πλευρές καὶ ἀρετές, νᾶ διορθώνουν τὰ ἐλαττώματα καὶ τές ἐλλείψεις τους, νᾶ γίνουν κομματικά καθοδηγητικά στελέχη. Πρωταρχικὸ τους μέλημα καὶ φιλοδοξία πρέπει νᾶνται νᾶ ἀνακαλύψουν καὶ νᾶ δημιουργήσουν νέες ἀξεις καὶ ταλέντα, νέα στελέχη μέσα στὸ Κδμμα. Πρέπει γιαδὲ ὀλβιληρὸ τὸ Κδμμα νᾶ γίνει συνεδρηση, πῶς γιαδὲ ν' ἀντιμετωπίσει τές καὶ νούργιες δυσκολεις συνθήκες μᾶ καὶ τές ἀνάγκες του σ' ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς δουλεῖας, χρειάζεται καὶ πολλὰ ἀξεις καὶ δοκιμασμένα, θγαλμένα μέσα ἀπτὸ Κδμμα καὶ τῇ λαϊκῇ πάλῃ καὶ νούργια στελέχη. Εἶναι ζωτική ἀνάγκη γιαδὲ τὸ Κδμμα ... γιαδὲ νᾶ λύσει σύντομα καὶ θαρραλέα τὸ κεντρικὸ πάντοια σήμερα δργανωτικοπολιτικὸ πρόβλημά του". (Συμπεράσματα τῆς Πανελλαδικῆς "Οργανωτικῆς Σύσκεψης τοῦ ΚΚΕ, "Κομ. Ἐπιθεώρηση", "Ιούνης 1946, ἀριθ. φύλ. 6).

(Σελ. 29)

Στάθηκα πολὺ πάνω στὴ γραμμή τοῦ ΚΚΕ στὸν τομέα τῶν στελεχῶν, ἀπτῆς Βέρκιες καὶ εὖδε καὶ παρέθεσα μεγάλα κομάτια ἀπτὰ ντοκουμέντα τοῦ Κδμματος γιατέ αὐτῆ ἀποτελεῖ Ο Λ Ο Κ Λ Η Ρ Ω Μ Ε Ν Η Π Ο Λ Ι Τ Ι Κ Η Σ Τ Β Λ Ε Χ Ω Ν. Πάνω στὴν πολιτική αὐτῆ βασισμένο τὸ Κδμμα, διδρώνε τές ἀδυναμίες τῆς πρώτης κατοχῆς, προωθοῦσε καὶ νούργια στελέχη, προετοίμαζε τὸ Κδμμα μας καὶ τὰ στελέχη του γιαδὲ τὸν καὶ νούργιο ἔνοπλο ἀγώνα. Οἱ διορτου-

CONFIDENTIAL

- 18 -

Θράκης, βοήθησαν στήν άνδπτυξη τῶν στελεχῶν μας καὶ τὸ ἀταύλωμά τους. Τὸ ΚΚΕ δὲν εἶχαιρετική προσοχή στὸ ἀνέβασμα τοῦ ἰδεολογικοῦ ἐπιπέδου καὶ τῇ μαρξιστικῇ-λενινιστικῇ κατάρτιση τῶν στελεχῶν του.

"Ο πανικόβλητος ὄπορτουνιστής Μάρκος Βαφειάδης, γράφει στήν τροτσιστική πλατφόρμα του:

"Οἱ καθοδηγήσεις τοῦ Κόμματος ἀντέ νὰ σου ἀνοίξουν τὸ δρόμο γιὰς θαρρετὴ σκέψη, σοῦ σκοτώνουν τῇ σκέψῃ. "Ἐτοι τὰ στελέχη μας δὲν ἔκφραζουν καθαρὰ τῇ γνῶμῃ τους. Δέν τολμοῦν νὰ μιλήσουν γιὰς βασικά ζητήματα, ἀντίθετα ἀπότι βάζεις ἡ καθοδηγησή τους. Αὕτο τὸ καθεστῶς δημιουργεῖ ἔνα εἶδος ἐκφυλισμοῦ τῶν στελεχῶν καὶ τῆς κομματικῆς νοοτροπίας. Ἀνωτέρα στελέχη μας ἔχαρτοῦν τὴν ἀνάδειξή τους ἀπτῆν ἀνοχήν καὶ τῇ σιωπή. Δημιουργεῖται τὸ καθεστῶς τῆς κολακείας, ποιός περισσότερο νὰ λιβανίσει αὐτό πού λέει ἡ καθοδηγηση, καὶ τὸ Κόμμα ὅδηγιέται σὲ σοβαρά λάθη". ("Οπορτουνιστική πλατφόρμα Μάρκου Βαφειάδη. Περιοδικό „Νέος Κόσμος“, Αὔγουστος 1950, ἀριθ. φύλ. 8).

"Η τροτσιστική αὐτῆς θέση τοῦ Μάρκου Βαφειάδη πού θυμίζει τὸ βραμερὸ ὄχετο τῶν λικβινταριστῶν καὶ τοῦ χαφιέ Θεοφύλαχτου Παπακωνσταντίνου, εἶναι ἡ χειρότερη βρισιά ἐνάντια στὸ Κόμμα μας καὶ τὰ στελέχη του. Καθεστῶς κολακείας καὶ σατραπισμοῦ δημιουργοῦσε ὁ ἔδιος δ Μάρκος ὃπου κι ἂν πήγαινε. Στήν δργάνωση τῆς θεσσαλονίκης καὶ τὸ γραφεῖο περιοχῆς Μακεδονίας-Θράκης συγκέντρωνε γύρω του διάφορα ἀνίκανα, ὑποπτα καὶ τυχοδιωχτικά στοιχεῖα γιὰς νὰ τὸν λιβανίσουνε. "Ο Μάρκος ποτὲ στῇ ζωῇ του δὲν αἰσθάνθηκε τὴν ἀνάγκη νὰ κάνει οὕτε τὴν παραμικρή αὐτοκριτική.

(Σελ. 30)

Νᾶ πεῖ στὸ Κόμμα γιατὶ εἶχε ἀποτυχεῖς ὅπου τὸν στέλναμε γιὰς καθοδηγητή. Γιατὶ δὲ ΚΟΣ, ποῦταν γράμματέας της στήν πρώτη κατοχή, ἥταν δὲ η χειρότερη δργάνωση τοῦ Κόμματος. Γιατὶ διαλύθηκε δὲ Μεραρχία του πού ἥταν καπετάνιος τὸν Ιούλη 1944, μὲ τὰ πρώτα χτυπήματα τῶν γερμανῶν. "Ο Μάρκος Βαφειάδης ἀνάδειχνε στὸ ΔΣΕ ἀνθρώπους σάν τὸν χαφιέ Γιαννούλη, πού εἶχε καταδικασθεῖ σὲ θάνατο ἀπὸ τὸν ΕΛΑΣ καὶ στὸ ΓΑ τοῦ ΔΣΕ δημιουργοῦσε ιλέκα ἀπὸ ἀνίκανα στοιχεῖα ποὺ τὸν προσκυνοῦσαν καὶ καταδίωκε τὰ στελέχη τοῦ Κόμματος. Αὕτη εἶναι δὲ "ἔσωκομματική δημοκρατία" καὶ δὲ πολιτική στελεχῶν !.. τοῦ Βαφειάδη. Τὸ ΚΚΕ δὲ μποροῦσε νὰ ἀνεχτεῖ τίς σατραπινές μέθοδές του καὶ τὸν ἔβαλε στῇ θέση του.

"Η πολιτική μας τῶν στελεχῶν ἀπτῆ Βάρκιζα καὶ δῶθε εἶναι βασικά σωστή. Σημαίνει αὐτό δὲ τὸ πολιτική μας στήν πρᾶξη ἔφαρμοστηκε σὲ ὅλες τέσσερις περιπτώσεις σωστά καὶ δὲ τὸ δέν παρουσιάστηκαν ἐλλείφεις καὶ ἀδυναμίες; "Όχι, δὲ σημαίνει αὐτό. Μιᾶς σειρᾶς ἐλλείφεις υπάρχουν στῇ δουλιά μας. Αὕτες εἶναι:

α) Δὲ μαθαίνουμε ἔγκαιρα γιὰς τὴν πραγματική κατάσταση πού ὑπάρχει στίς κομματικές δργανώσεις τῆς Μακεδονίας-Θράκης καὶ πού τὴν κύρια εύθυνη φέρνει δ Μάρκος Βαφειάδης. "Η 2η Ολομέλεια τῆς ΚΕ (Φλεβάρης 1945) ἔκανε κριτική στὸ Βαφειάδη γιὰς τὴν ἀπομόνωσή του ἀπτάλλα στελέχη τοῦ κόμματος καὶ τὸ λαό. Στίς δργανώσεις τῆς Μακεδονίας-Θράκης διαστρεβλωνόταν δὲ σωστή πολιτική τοῦ ΚΚΕ γιὰς τὰ στελέχη, ἀφήγονταν σὲ καθοδηγητικά πρόστα ἀ-

CONFIDENTIAL

- 19 -

υίκανα καὶ ὑποπτα στοιχεῖα (πχ, ή "Ασφάλεια τῆς Δράμας φῶναξε τὸ γραμματέα τῆς Κομ. δργάνωσης καὶ τοῦπε;" "Ἄδω στῇ Δράμα καὶ σεῖς εἶσαστε ἐντάξει καὶ μεῖς εἰμαστε ἐντάξει. Ἐσεῖς δὲν κάνετε τίποτα καὶ μεῖς δὲ σᾶς πιάνουμε"). Ἐμποδίζονταν ἡ ἀνάπτυξη καινούργιων στελεχῶν. Ἀπό όλεις καὶ τῶν πιθ στοιχειώδειων συνωμοτικῶν μέτρων, πιάστηκαν τρία μέλη τοῦ Γραφείου Περιοχῆς Μακεδονίας-Θράκης. Ἐπαγρύπνηση δὲν ὑπήρχε. Ὁ θανάσης Χατζῆς ἀφήνει σπουδαῖα μυστικά τῆς ΚΟ Θεσσαλονίκης στο διπέτε ἐνδική ΙΙΙη, ἀνεψιοῦ τοῦ Ηδη καὶ πράκτορα τῆς Ἰντελεκτίνες Σέρβις ήλπι, ήλπι.

β) Ἀργήσαμε νὰ μάθουμε τὴν πραγματική κατάσταση στὴν ΚΟ Θεσσαλίας. Ἐκεῖ ὁ Καραγιώργης ἀφορεῖ βεθιδε τὰ ἔχη τῆς διαλυτικῆς δουλιᾶς. Καὶ τῇ συμπλήρωσε ἀργότερα ὁ Μπλάνας. Ἐκεῖ δὲν εἶχαμε σωστή πολιτική στελεχῶν, τὸ ζῆτημα αὐτὸς λυνθνταν"ἐκ τῶν ἐνθντων" μὲ τὴν ἀνάπτυξη διανοούμενίστειων στελεχῶν, ποὺ στίς εὔκολες καταστάσεις ἐπιπλέουν, μὰ στίς δύσκολες τὰ χάνουν καὶ προδίνουν. (Σελ. 31).

γ) Ἡ ΚΟ Ἀθήνας δόθηκε ἀπτὸ Κλιμάκιο τοῦ ΠΓ στὰ χέρια ἐνδιδειλοῦ καὶ συνθηκολογου διποτουνιστή, τοῦ Λ. Μπλάνα, ποὺ διέλυσε τὴν δργάνωση. Τὸ Κλιμάκιο τοῦ ΠΓ ἀφορεῖ ἀνενδχλητο τὸν Μπλάνα νὰ καταστρέψει τὴν ΚΟΑ καὶ χρειάστηκε ἡ ἐπέμβαση τοῦ ΠΓ ἀπτὸ Βουνό γιὰ νὰ καθαιρεθεῖ ἡ ΕΠ ποὺ εἶχε ἐπικεφαλῆς τὸν Μπλάνα καὶ νὰ τοποθετηθεῖ καινούργια κομματική καθοδήγηση.

δ) Ἀπτὸ ἵδιο τὸ ΠΓ δὲν ἔγινε ἔγκαιρα ἀναδιέταξη ὅλων τῶν κομματικῶν δυνάμεων καὶ τῶν στελεχῶν, γιὰ νὰ διατηρήσουμε τίς δυνάμεις μας καὶ νὰ ἔνισχνουμε ἀποφασιστικά τοὺς τομεῖς ποὺ μέσα ἦτην ἐξέλιξη τοῦ ἄγνωτο γίνονταν ἀποφασιστικοῦ (ἔνισχυση τῶν κέντρων ποὺ ὠρίμαζε τὸ ἀντάρτικο).

ε) Οἱ ἀδυναμίες ποὺ παρουσίασαν τὰ στελέχη μας στὸν τομέα τῆς ἐπαγρύπνησης καὶ στὴν δργανωτική-τεχνική προετοιμασία γιὰ τὴν παρανομία, οἱ διποτουνιστικές ἐκδηλώσεις τῶν στελεχῶν στίς πόλεις μαζὶ μὲ τὸ γεγονός ὅτι δὲ μπορέσαμε ἀπτὴν ἀρχῆ νὰ δόσουμε σωστή ἀποστολή στίς πόλεις, ἔπαιξαν καθοριστικό ρόλο στῇ διάλυση τῶν δργανώσεών μας στίς πόλεις στὸ 1948-1949.

Ἄπο τὰ στοιχεῖα ποὺ ἀναλύσαμε πιθ πάνω ἀποδεικνύεται ὅτι ἔπειτα ἀπὸ τῇ Βάρκιζα τὸ ΚΚΕ ἔχει σωστή πολιτική στελεχῶν. Χωρίς αὐτὴ τῇ σωστή πολιτική, τὸ Κόμμα δὲ θὰ μποροῦσε νὰ τὰ βγάλει πέρα μὲ τίς δυσκολίες καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ καινούργιου ἔνοπλου ἀγώνα.

- 20 -

5. Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΑΣ ΤΩΝ ΣΤΑΛΕΧΩΝ ΣΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΣ
ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ 1946-1949

^οΗ καθοδήγηση τοῦ Κόμματος μιας ἔκανε τὸ βασικὸ λόγος νὴ τοποθετῆσει τὸ Μέρικο Βαφειάδη ἐπικεφαλῆς τοῦ ΔΣΕ. ^οΟ Βαφειάδης δὲν πίστεψε ποτὲ στὴν υἱην τοῦ ΔΣΕ. Δέν κατάλαβε τὴν ἀνάγκην νὰ συγκροτηθεῖ ὁ ΔΣΕ σὲ λαϊκὸ ἐπαναστατικὸ στρατό. Τούλειπε ἡ καθάρῃ στρατηγικῇ σκέψη γιὰ τὸν ἀγώνα. ^οΗταν ἐνάντια στὴν πολιτικὴ τοῦ Κόμματος γιὰ τὴ δημιουργία τῶν ἐφεδρειῶν. ^οΌλα αὐτὰ εἶχαν τὴν ἐπέδρασή τους στὴν "πολιτικὴ τῶν στελεχῶν" ποὺ ἀκολούθησε δὲ Βαφειάδης καὶ ἀπτῆν διοίκησην ὑπόφερε κυριολεκτικὰ δὲ ΔΣΕ ἐνάμισυ χρόνο. ^οΟ Βαφειάδης ἔκανε τσιφλίκι του καὶ τῶν ἀνθρώπων του τὸ ΔΣΕ. Τὸ Γ.Α., ποὺ σχηματίστηκε τὸν 'Οχτώβρο τοῦ 1946 ἀποτελέστηκε ἀπτούς Βαφειάδη-Γ.Α., ποὺ σχηματίστηκε τὸν 'Οχτώβρο τοῦ 1946 ἀποτελέστηκε ἀπτούς Βαφειάδη-Κεκίτσα-Κίσσαβο, Λασάνη. Τούς Κικίτσα-Κίσσαβο ἡ 3η ^οΟλομέλεια τοῦ ΚΚΕ ἀποφάσισε νὰ τούς ἀντικαταστήσει γιατὶ δὲ μποροῦσαν νὰ ἀνταποκριθοῦν σᾶν καθοδηγητές δ-^(Σελ. 32)νός λαϊκοῦ ἐπαναστατικοῦ στρατοῦ. Τὸ ἕδιο ἔγινε ἀργότερα μὲ τὸ Λασάνη. ^οΟ Μέρικος Βαφειάδης λύγισε καὶ ἐσπασε στὴ μάχη τοῦ Γράμμου. ^οΟταν οἱ ἡρωϊκοὶ μαχιτές καὶ στελέχη τοῦ ΔΣΕ δημιουργοῦσαν τὴν ἐποπεία τοῦ Γράμμου, δὲ Βαφειάδης σερνύσταν σᾶν τὸ σκουλήκι, "τάφαγε τὰ φωμέα τοῦ" (εἶναι φράση τοῦ ἕδιου) καὶ μέσα στὴν ἀγώνα τοῦ πανικοῦ του ἀσχολούσταν μὲ προστυχίες. Αὐτὸς εἶναι δὲ Κομματοσωτῆρας Μέρικος Βαφειάδης! Μιὰς τέτιας "καθοδήγηση" δὲ μποροῦσε νάχει πολιτικὴ στελεχῶν ποὺ χρειάζεται ἔνας λαϊκοαπελευθερωτικὸς Στρατός. Καταδέωκε τὰ κομματικὰ στελέχη ποὺ μὲ τὴ δράση τους ἐπρεπε νὰ ἀποτελέσουν τὸν καθοδηγητικὸ πυρήνα τοῦ ΔΣΕ. Τὸ σ. Γούσια, ποὺ τὸ 'Αρχηγεῖο ποὺ καθοδηγοῦσε (Ρούμελης) παρουσίαζε τότες ἀξιόλογη δράση καὶ ἐφέρει τὴ γραμμὴ τοῦ Κόμματος, τὸν εἶχε στὰ κακὰ κατάστηχε τον. ^οΟ Βαφειάδης κατάστρεψε τὰ κομματικὰ στελέχη τῆς Θεσσαλίας (τὰ ἄφησε καὶ πάγωσαν στὴ Νιάλα) καὶ ἐξεντωσε στὸν Κδζιακα τὸν Καρτσιώτη μὲ τὴς ἐπίλεχτες δυνάμεις του. ^οΟ Βαφειάδης ἀνέδειχνε στελέχη σᾶν τὸ Γιαννούλη, Γεωργιάδη, "Αρη, Ποταμιάνο (Θράκη), ποὺ δλοὶ τους ήταν στὴν ὑπηρεσία τῶν Ναγγάλων. ^οἘφερε στὸ ΔΣΕ ὅλη τὴν κακὴ ιληρονομιὰ τοῦ ΕΛΑΣ. Δέν εἶχε τὴν ἴκανητητα καὶ τὸν ἀνδρισμὸν νὰ διευθύνει οὔτε μιὰ μάχη. Τὰ λάτη τὰ δικὰ του τὰ φροτώνε στοὺς ἄλλους. Τὴν ηλασικὴ του ἀποτυχία στὴν Κδνιτσα προσπάθησε νὰ τὴ φορτώσει στὸ σ. Σοφιανδ. Τὸ ἕδιο ἔκανε καὶ γιὰ τὴς ἀποτυχίες του στὸ Μέτσοβο καὶ στὰ Γρεβενά. Μετατράπηκε σὲ πραγματικὸ σατράπη, δέν ἀκουγε κανένα, δὲ δεχόταν κριτικὴ καὶ ἐλεγχό οὔτε ἀπὸ τὸ ΠΓ τοῦ ΚΚΕ. ^οΟ Βαφειάδης δὲν καταλάβαινε τὴ λαϊκοεπαναστατικὴ ταχτικὴ τοῦ ΔΣΕ, οὔτε εἶχε ἰδέα ἀπτῆ Σταλινικὴ πολεμικὴ ἐπιστήμη. ^οΟ Βαφειάδης πρωτοστατοῦσε σὲ ἀντιλαϊκές ἐκδηλώσεις.

^οἘνάντια στὴν κατάσταση αὐτῆς πάλαιψε ἡ καθοδήγηση τοῦ Κόμματος, ὅταν, μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν σ. Ζαχαριάδη, βγῆκε στὰ τέλη τοῦ 1947 στὸ Βουνό. Στὴν πρώτη συνεδρίαση τοῦ ΠΓ ἀποδέιχτηκε ὅτι δὲ Βαφειάδης ἔδιθε φεύγεια στοιχεῖα καὶ ἐξαπάτησε τὴν καθοδήγηση τοῦ ΚΚΕ. ^οἈπὸ τότες χρονολογεῖται ἡ σύγκρουση τοῦ Βαφειάδη μὲ τὸ ΠΓ τοῦ Κόμματος.

Στὴ Σύσκεψη τῶν κομματικῶν, πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν στελεχῶν τοῦ ΔΣΕ στὶς 15 Γενάρη 1948- ὅπου εἶχαμε τὴ δεύτερη μεγάλη σύγκρουση τοῦ

CONFIDENTIAL

- 21 -

Βαφειάδη με την ΚΕ τού Κόμματος – ή καθοδήγηση τού Κόμματος άναπτυσσει τη σωστή πολιτική στελεχών για τδ ΔΣΕ. "Η Σύσκεψη είπε:

"Χρειαζόμαστε στελέχη, στρατιωτικά καὶ πολιτικά, πού νά στηρίξουν (Σελ. 33) ταυ στέρεα στή μαρξιστική-λενινιστική θεωρία μας: νά ιατέχουν καὶ ν& συλλαμβάνουν γόνιμα τδ πραγματικό υδημα τής πολιτικής ἀποστολής τού ΔΣΕ, νά ἐπεξεργάζονται πάνω σ' αὐτή τή βάση τή σωστή στρατηγική κατεύθυνσή του, νά ἀφομοιώνουν δημιουργικά καὶ νά ἔφαριμδουν με πρωτοτυπία καὶ ἐπαναστατικό εδνοείγμα τής ἀρχές τής ἐπαναστατικής στρατιωτικής ταχτικής, πού μδν αὐτή ἀνταποκρίνεται στδ λαϊκοδημοκρατικό ἀναδημιουργικό προορισμό πού ἔχει ἔνας ἐπαναστατικός στρατός, σάν τδν ΔΣΕ" (Ν. Ζαχαριάδης: "Όλοι στ' ἄρματα, "Όλα για τή Νίκη" Δεύτερη ἔκδοση, σελ. 43).

"Η κομματική στρατιωτική Σύσκεψη ἀπαιτοῦσε ἀπτά στελέχη μας νάχουνε ξεκαθαρισμένη τήν πολιτική τους ἀποστολή καὶ νά δυναμώνουν με τήν πραγματοποίηση τής ἀποστολής τους τή σύνδεσή τους με τδ λαβ, νά μελετοῦν καὶ νή ξεκαθαρίζουν ὅλα τδ προβλήματα τής στρατηγικής ἐπιδίωξης τού ΔΣΕ, νά ἀφομοιώνουν καὶ νά ἔφαριμδουν τήν ταχτική τού ἐπαναστατικοῦ στρατοῦ μέσ στής τής διαταγές, νά συλλαμβάνουν γρήγορα τήν ταχτική ιατάσταση, νά ξέρουν νά χρησιμοποιούν τδ χάρτη, νά χρησιμοποιούν με τή μεγαλύτερη ἀπόδοση καὶ νή συνδυάζουν ὅλα τδ ὄπλα. Τά κομματική στελέχη, δ' ἀξιωματικός τού ΔΣΕ ἀναπτύσσει θαραλέα πρωτοβολία καὶ πρωτοτυπία, ἀναπροσαρμογή στής νέες καταστάσεις, παλιό καὶ ἐπαναστατικό πάθος. Στή δημιουργία αὐτῶν τῶν στελέχων σπουδαῖο ρδο ἔπαιξε ή προσωπική ἐπαφή καὶ βοήθεια τής κομματικής καθοδήγησης με τά δινότερα καὶ μεσαῖα στελέχη τού ΔΣΕ. "Επίσης σοβαρή δουλιά έπανε ή Σχολή "Αξιωματικῶν τού ΓΑ πού λειτούργησε σε ἔξι σειρές, οί ταχτεῖς κέντροι κομματικές συσκέψεις τῶν στελεχών, ὅπου δύνονταν σωστός πολιτικός καὶ στρατιωτικός προσανατολισμός τῶν στελεχών, ή καθημερινή διαφωτιστική δουλεία καὶ ηλπ.

"Ἐπειτα ἀπό τήν πρώτη στρατιωτική Σύσκεψη καὶ τή δημιουργία τής 670 Μονάδας πού νπαγδταν ἀπευθείας στδ ΓΑ καὶ ἀργότερα ἐνάθηκε με τδ "Αρχηγείο ΔΜ καὶ μέσα στή φωτιά τής μεγάλης μάχης τού Γράμμου, τά στελέχη μας μαθαίνουν τή μαστοριά τού πολέμου, ἀτσαλώνονται, γίνονται πραγματικά στελέχη ἐνδιαφέροντας την πραγματική στρατοῦ. Τά στελέχη αὐτά χρησιμοποιούν τήν ταχτική τής ἐνεργητικής ἀμυνας, τούς ἐλιγμούς (ἐλιγμός πρδς Βέτοι 1948-ἐλιγμός πρδς Γράμμο 1949), τήν ἀντεπίθεση στδ Βέτοι-πού ὅπως λέει δ Μεγάλος ΣΤΑΛΙΝ είναι ἐνδιαφέρουσα μορφή τής ἐπίθεσης-στής 12 Σ/βρη 1948 πού ἔληξε με σοβαρή νίκη τού ΔΣΕ. Τέτια στελέχη ἔξελέχτηκαν ὅλοι σχεδόν οί διοικητές τῶν μεγάλων μονάδων μας, οί (Σελ. 34) ταξιαρχοί μας, οί ταγματάρχες, οί λοχαγοί μας ηλπ. "Εδώ δέν είναι ἀνάγκη νά ἀναφέρουμε δύομάτα.

Μεγάλη συμβολή στδ ἔργο τής δημιουργίας λαϊκοῦ ἐπαναστατικοῦ στρατοῦ καὶ στή δημιουργία καινούργιων στελεχών είναι ο θεσμός τῶν Πολιτικῶν Επειτροπῶν πού δημιουργήθηκε με τήν ὑπ' ἀριθ. 3 βασική Διαταγή τού ΓΑ τού ΔΣΕ. "Ο στρατιωτικός δικοιογήτης είναι τδ μυαλός τής μονάδας καὶ δ ΠΕ ή ψυχή, ή μαρδιά τής. Αὐτός δ συνδιασμός μυαλού καὶ μαρδιᾶς ἀπόδοσε πολλά στδ ΔΣΕ. "Η βασική πολιτική ἀποστολή τού ΠΕ είναι νά διασφαλίσει ὅλες τής ήθικοπολιτικές προϋποθέσεις στδ διοικήτη ΓΑ πρδς ΚΡ82-00457R00890080000φ3 τής

CONFIDENTIAL

- 22 -

μάχες. Ο ΠΕ είναι δι πεδ στένδος συνεργάτης καλ φίλος, το δεξε χέρι τού διοικητή. Ο ΠΕ κάνει το πάν για να δυναμώσουν οι δεσμοί λαού κατ ΔΣΕ. Το γράμμα τού ΓΑ πρός τούς ΠΕ (Ιούνιος 1948, την παραμονή της μάχης τού Γράμμου) καθώς καλ το γράμμα τού ΠΓ της ΚΕ τού ΚΚΕ πρός τούς ΠΕ, έδοσαν το βαθύτερο νόημα της ύψηλής αποστολής τού ΠΕ. Οι μαχητές μας, έχοντας μεγάλη άγνηπη στο διοικητή τους, θεωρούσαν τον ΠΕ σάν τον έπιπροσωπο τού Κόμματος, σάν τον πατέρα τους. Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι ο Μέριος Βαφειάδης ήταν έναντια στο δεσμό τού ΠΕ, προσπάθησε να καλλιεργήσει το μέσος άνδμεσα στη στρατιωτική καλ πολιτική στελέχη μα δεν τά κατέφερε γιατί κατ οι διοικητές καλ ο ΠΕ στάθηκαν βασικά στο ύψος της αποστολής τους.

Οι διοικητές μας καλ ο ΠΕ πέρασαν παλικαρίσια τη μάχη τού Γράμμου καλ τού Βίτσι το 1948 καλ διεμπρόθηκαν σε τέτιες έπιθετικές μάχες σάν της Νάουσας, τού Καρπενησιού καλ στον Έλιγμο τού Γράμμου τον Απρίλη 1949. Το περιοδικό "Δημοκρατικός Στρατός" (βγήκαν ουνολικά 21 τεύχη του) κατ έπιτελε σπουδαίο ρόλο στη διαμόρφωση των στελεχών τού ΔΣΕ, συγκεντρώνει την πείρα πού είχαμε στον τομέα αύτον,

"Η δεύτερη κομματική στρατιωτική Σύσκεψη (Μάρτης 1949) σημείωσε:

"Αξιος διοικητής είναι έκεινος πού πολεμά με το μυαλό με τέχνη κατ έτοις μαζί με όλο το μηματον έρει να κι αν... . Τέ στελέχη μας στρατιωτικά καλ πολιτικά πρέπει διαρκώς να συγχρονίζονται, να άνανεωνται με τη δικιά τους συστηματική δουλιά, για την ιατρότηση της σταλινικής πολεμικής έπιστημης, να μάθουν να χρησιμοποιούν τη συμπερβολά της έπιστημης αντής στέσ συνθήκες τού πολέμου πού διεξάγουμε. . . . .

Τά στελέχη μας έχουν την ιομματική ψυχοχρέωση πρωτόβουλα, γδνιμα, δημιουργικά για προβληματές σονταί, να προσφέρουν κι αύτά τη συμβολή τους (Σελ. 35) στην καλυτέρευση τού στρατού μας", (Συμπεράσματα της δεύτερης κομματικής στρατιωτικής Σύσκεψης, "Δημοκρατικός Στρατός" χρόνος Β, Άριθ. 4, Απρίλης 1949).

Μέσα στήν πάλη με τίς δυσκολίες, βοηθώντας τά στελέχη καλ βοηθούμενοι απ' αυτά, διεμορφώνεται ή έδια ή ήγεσία τού ΔΣΕ. Ο Μέριος Βαφειάδης "πού έφαγε τά φαγεί του" διώχνεται από το ΓΑ, καθαιρείται από την ΚΕ καλ διεγράφεται από μέλος τού ΚΚΕ καλ δημιουργεῖται με κολεκτίβα δουλιάς στήν άνωτερη καθοδήγηση τού ΔΣΕ.

Αύτή τη σωστή πολιτική στελεχών είχε το ΚΚΕ καλ ή καθοδήγησή του στο δεύτερο ξνούδο άγωνα. Τήν πολιτική αύτη τη χτύπησαν με λόσια τά όπορτουνιστικά στοιχεία καλ δι προβοκάτορας Καραγιώργης. Αύτος παρουσιάζεται σήμερα υπέρμαχος της "έσω κομματικής δημοκρατίας" καλ με τη χαριεδική του πλατφόρμα "έξυγιαντής" τού ΚΚΕ. Ποιά δύως είναι τά έργα του στο ΔΣΕ, τί στελέχη δημιουργούνσε; Ο προβοκάτορας Καραγιώργης πού έχει προσωπική ποινική εθεόνη για τήν έξδητωση περίπου 6.000 μαχητών τού ΚΡΑΝΕ, άρνούνταν τήν πολιτική δουλιάς στο ΔΣΕ, στρατικοποιούσε το Κόμμα, συκοφαντούσε καλ πολεμιούσε κάθε

- 23 -

άξει στο ΔΣΕ. Έμανε ότι περνούσε άπό τη χέρι του για να έχοντάσει τον υπέροχο &ντερτη στρατιωτικό ήγειρη Διεμαυτή, τό καμάρι τού ΔΣΕ. "Ανάδειχνε άνθρωπους καλύπτοντας στο ΔΣΕ, ούτε τόν Μαριά πού έκανε τόσα έγκληματα. Στη θέση της"έσωνιματικής δημοκρατίας", πού τώρα τήν καπηλεύεται για να κτυπήσει τό Κράτος, &ντυπαρθεύει τό σατραπισμό, τήν αιδητηρεσία, τή συνισφοιτής καλ τήν δημόσιη. Στρατιωτικό μηδενικό μέλλοντης κατώτερες τού μέτρου, δ &ποστάτης αύτος, πιστός μαθητής τού Μαριού, ζβλαψε σόσο μπορούσε, όπως τόν διάλεισαν οι πάτρονές του, τόν ΔΣΕ. Τό Κράτος έξετάζει σήμερα τή χαριτεδική δράση τόν Καραγιώργη πού διαφαλώς είναι παλιά, έιδηλοντας μέ τής έγκαρδιες σχέσεις του στήν πρώτη κατοχή μέ τόν άγγλο "Εντε καλ Γκούντχουν, τό συναγελλόματά του μέ τό Κολωνάκι στά 1946-47, καλ τήν διποτελειώνει μέ τό καταστροφικό του έργο στό ΚΡΑΤΟΣ.

"Ο ΔΣΕ έχει δημίουργήσει πολλά στελέχη. Έχει τόν Απρίλη 1949 είχαν δημοσιεύει περισσότερο άπό 7,500 διειδητικούς, διοικητές καλ ΠΕ. "Αν μέσο σ' αύτούς προσθέσουμε πολλούς, πού για τεχνικούς λόγους, δέν δημόσιαν (δέν ήρθαν έγκαιρα τά στοιχεία τους) καλ τόν διειδητικούς, θά καταλάβειμε πόσο μεγάλο δρεθμό στελέχων δημίουργήσει δ ΔΣΕ. Στήν πάλι για τή διαπαίδαγκηση τόν πολιτικών στελέχων τού (Σελ. 36) ΔΣΕ, τό ΚΚΕ έδινε έξαιρετική προσοχή καλ σημασία στής δργανωτικές τους έκαντητες. "C. σ. ΣΤΑΛΙΝ μέσ διδάσκει ότι ένας διπτόν πέντε σταθερούς παράγοντες τής υγείας είναι καλ οι δργανωτικές έκαντητες τόν στελέχων. "Η δργανωση τής μάχης είναι ένα σοβαρό πολιτικό καλ δργανωτικό πρόβλημα, καλ έφεσον τό κέρδει στέλεχος μας έχει έκαναν πολλούς τόν σοκούς τού πολέμου γενικά καλ τής ιδέας μάχης ίδιας-νερα, έπειτα άποφασίζει για δόλα ή δργανωτική δουλιά καλ οι δργανωτικές έκαντητες τόν στελέχων.

Τό Κράτος μας είχε βασικά σωστή πολιτική στελέχων στό ΔΣΕ. Φυσικά καλ δώ παρουσιάστηκαν δούσμενες άδυναμίες. "Εγιναν δρισμένες διδικτες στήν &νά διεξη καλ δημοσιεύαν διειδητικών. Μερικούς "έξικτους" κατέρριψαν υδ μάς έγελλαν. Εξ μερικές περιφέρειες, δημ στήν Ανατ. Μακεδονία-Θράκη μέ τήν προσωπική εύθυνη τόν Λαζαρίου (Κανακαρέζη) &ναδείχτηκαν στελέχη σάν τόν Κρήτην, πού είχαν ένα πολύ βαρυμένο παρελθόν, έκαναν έγκληματα σέ βάρος τού ΚΚΕ στήν πρώτη καλ δεύτερη κατοχή καλ είναι πράγτορες.. Τό Κράτος μας έξετάζει διλες αύτες τής περιπτώσεις, καλ παίρνει τά μέτρα πού χρειδάνται. "Εδώ πρέπει νδ σημειώσουμε ότι τό Κράτος καλ δ ΔΣΕ πήραν δικαια λοίκο-δημοκρατικά μέτρα ένάντια σέ στελέχη, σάν τό Λεωνίδα (Πεγρίτα), τόν δημιελητή τής 16ης Ταξιαρχίας Μακεδόνα, πούκαναν έγκληματα σέ βάρος μαχητών καλ μαχητριών τού ΔΣΕ καλ τόν λαού. Τό μέτρα αύτά ήταν καλ ένα μέσο διαπαιδαγώγησης για τόν άλλους καλ για κείνους (τούς λέγους) πούχαν τήν προδιάθεση υδ κένουν θηρεύολες καλ έδ χαλεύσαν άν δέν ήξεραν πώς δ ΔΣΕ είναι άγρυπνος. Ήδη έκριμα άδυναμία μας είναι ότι στό ΔΣΕ δ έλεγχος για τήν έκτελεση τής διαταγῆς δέ βρισκόταν πάντα στό θόρος πού χρειδάνται. Τό έδει ίσχει καλ για τήν έπαγράπηση.

Στή διάρκεια τόν ένοπλου άγδνα άποτυχαν καλ χρεωκόπησαν σάν καθοδηγηθές μια σειρά στελέχη σάν τό Βατουσιανός, τό Χατζή, τό Βέττα, τόν Τσάντη πού καθαυτέρωτηκαν &πτήν ΚΕ, καλ τόν συνθηκολόγους καλ προδότες Κπλάνα-Ρουμελιώτη. Ακίνα δ Π. Μαυρομάτης παρουσίασε, έπειτα διπτήν ήττα μας, μια σειρά μάντεο-

CONFIDENTIAL

= 24 =

βιετικές άποψεις, όπως πχ, ότι τα έργα στάσια ήταν δικότερα στη Γερμανία από τη Σοβ. "Ενωση, ότι οι έργα τες άμεσα βοήθησαν να λύτερα στην 'Ελλάδα από την ΕΣΣΔ κατά, που δείχνουν την υρίση που πέρασε. Γι' αύτό και διαγράφηκε άπο τη KKE. Τα στελέχη αυτά στάθηκαν δικάνανα να διαποκριθεύν στην άποστολή τους, δε μπρέσαν να ξεφέγουν άπο το σεχταρισμό τους, σημείωσαν συνέχεια άποτυχίες και δριμένος (Βατουσιανός) μια σειρά (Σελ. 37) διντιλαϊκές και τραυματικές ένδηλωσεις. Είναι "φυσικό" μέσα σ' ένα τέτοιο μεγάλο άγώνα που ξαναδοκιμάζονται όλα τα στελέχη μας, όλες οι & ζες, να παρουσιάζονται καθοδηγητές πού παλιότερα είχαν μια λίγο πολύ καλή δράση κι εις ημερά να μήν τα καταφέρνουν και να άποτυχουν.

Οι δύο ναμές πού διαφέρουμε πιθ πάνω, δε μπορούν να κρύψουν τη γεγονότια, τη KKE είχε βασικά σωστή πολιτική στελεχών στο ΔΣΕ. Δημιουργησε έξια και δοκιμασμένα μέσα στές μέχες στελέχη που άτσαλώνονται τώρα μαρξιστικά-λενινιστικά και είναι θαυμάσιο κομματικό ύλινδ. Αύτοί, μαζί με τα στελέχη που πέρασαν κακά περνούν έξια τη δοκιμασία της βαριάς παρανομίας στές πρόλεις και το άτσαλωμα στές φυλακές, στά στρατοπεδα σύγκεντρωσης, στές έξορεις, θά συμπληρώσουν τα κενά που δημιουργήθηκαν στην κομματική ιεραρχία άπτεν χτυπήματα του έχθρου και θα άποτελέσουν τα καινούργια καθοδηγητικά στελέχη του KKE. Το έργο του ΔΣΕ και στόν τομέα της άνδειξης νέων στελεχών είναι πολύτιμο και άνεχτημητο κεφάλαιο.

6. ΤΑ ΣΤΕΛΕΧΗ ΜΑΣ ΕΠΕΙΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΜΑΣ ΥΠΟΧΩΡΗΣΗ

"Η ήττα μας στο Βέτσι-Γράμμο και ή προσωρινή μας υποχώρηση άποτελεσαν καινούργια αισθάρη δοκιμασία για τα στελέχη μας. "Επρεπε να καταλάβουμε σωστά τις αίτιες της ήττας μας και της υποχώρησης, το χαραχτήρα και τις ίδιες οργαφές της. "Επρεπε άκριμα να προσαρμοστούν στην καινούργια κατάσταση, να καταλάβουμε τη στροφή στην πολιτική μας γραμμή, να προετοιμαστούν και να ρέουν το ίδιον τρόπο προσοχής τους στον μαζικό οίκονομικός και πολιτικός άγώνες. Μέσα στές δυσκολίες, στην ήττα της έπανδστασης-έστω και άνενας προσωρινή-φάλινεται το μεγαλεῖο των κομμουνιστών στελεχών μας, ή άφοστη και πίστη στόν άγώνα, ή άντοχή, ή υπομονή τους που χτυπάει κάθε άποθετηνηση και άπαγορευση.

"Ο λένιν και διάδοχοι διδάσκουν να μη ζαλιζόμαστε διπό τις επιτυχίες, νέκες μας και να μήν τα χάνουμε διπό την ήττα μας. Να μελετάμε συστηματικά το δρόμο που περάσαμε, να βλέπουμε και ν' άγαγνωρίζουμε τα λάθη που ήταν, να βγάζουμε συμπεράσματα και διεδάγματα για τούς μελλοντικούς άγώνες. "Ο λένιν, και διάδοχοι μάς διδάσκουν άκριμα διτι μέσα στές δυσκολίες μιας ήττας παρουσιάζονται πιθέντονα τα δισταθή στοιχεία, σοσιείνας έκομένοις άπτηγραγατική τάξη και το (Σελ. 38) λαδ και δέν πεστεύουν στη δύναμη του λαϊκού κλήματος, οι όπορτουνιστές και οι συνθηκολόγοι. Αύτοί καταδικάζουν τόν ένοπλο άγώνα, την έπανδσταση, σπέρνουν σύγχιση και διαγορίτευση, βλέπουν γύρω τους καταστροφές και ηρήσουν το έναγγέλιο της διάλυσης.

Το KKE μίλησε για τις αίτιες της ήττας της έπανδστασης που είναι:

Approved For Release 2004/02/19 : CIA-RDP82-00457R008900600009-3

CONFIDENTIAL

- 25 -

⁹Η δύναμία μας νά λεσουμε τδ άποφασιστικό Σητημα τών έφεδρειων καλ νά έφοδι-
λεσουμε τδ ΚΓΑΝΕ, ή άμερινδνική έπέμβαση καλ η τετεκή προβοσία. Ήξε διάκριση
άπτην ύποχρησή μας τού Δεκέμβρη 1944, πού ήταν άταχτη γιατέ δέν φωτίστηκε
σωστά πολιτικά, τώρα τδ ΚΚΕ διαφωτίσε βασικά σωστά τδ μέλη του κινή τές μέ-
ζες για τές αίτιες καλ τδ χαραχτήρα τής ύποχρησης πού είναι προσωρινή.

¹⁰Ετοι ή ύποχρηση ξγινε δμαλά, τδ πέρασμα στήν καινούργια γραμμή πραγματο-
ποιήθηκε κανονικά χωρίς μεγάλους τρανταγμούς. Τέλη στελέχη καλ τδ μέλη τού
ΚΚΕ, όπως έδειξε ή Συνδιάσκεψη τών δργανώσεων τού ΚΚΕ στά τμήματα Βέτσι-
Γράμμιου τού ΔΣΕ {Σ/βρης 1949} μέ τήν διμδωνη έγκριση τής γραμμής τού ΠΓ
τής ΚΕ τού ΚΚΕ, σωστά είδαν καλ κατάλαβαν τή νέα κατάσταση, τές αίτιες πού
τή δημιούργησαν, τή νέα γραμμή κινή τά καθήκοντα τού Κδμματος.

¹¹Η έσωτερη κατάσταση στήν ¹²Ελλάδα μπήκε σέ καινούργια φάση πού
ξχει για τές χαραχτηριστικό γνώρισμα άπτη μιδ μεριά δτε οί ιδρεις δυνάμεις τού
ΔΣΕ σταμάτησαν, μέ άποφαση τού ΓΑ, τδνπάλεμο, διατηρώντας άκριατη τή μαχη-
τοκδητά τους, ένω σέ άλη τή χώρα συνεχίζουν τή δράση τους άνταρτηα τηή-
ματα. Καλ άπτην άλη, τδ γεγονός δτε ή στρατιωτική έπιτυχία τού μοναρχο-
φασισμού στδ Βέτσι-Γράμμιο δχι μόνο δέ λιγοστεύει τές δυσκολίες καλ τές άντε-
θέσεις του, μά τές δεξνει άκδμα πιδ πολύ, δτε στήν ¹³Ελλάδα συνεχίζεται ή
πολιτική έπαναστατική κρίση. Αύτδ τδ ίδιατερο, τδ βασικό γνώρισμα τής
κατάστασης προδιαγράφει τή δυνατότητα για τή γρήγορες, άπτομες έσωτερηές
άλλαγές καλ άνακατατάξεις, έφδσον σωστά θδ δργανώσουμε τούς μαζίκούς οί-
κονομικούς καλ πολιτικούς άγωνες τού λαού καλ θδ τούς άνεβάσουμε σ'ένα πα-
νελλαδικό δημοκρατικό μέτωπο πάλης για τή ζωή τού λαού, για τήν είρήνη,
τήν έθνεική άνεξαρτησία καλ τή λαϊκή δημοκρατία. Αύτή τή θαρραλέα γραμμή
καλ προσπτική πάλης καλ νίκης καθόρισε ή ή Ολομέλειά τής ΚΕ τού ΚΚΕ
(¹⁴Οχτώβρης 1949).

¹⁵Ο χρόνος πού πέρασε άπτην προσωρινή μας ύποχρηση, άπδειξε τήν
δρθδητά τής πολιτικής μας γραμμής. Τδ μαζίκο άπεργιακό ιενημα πού έ-
σπασε άμεσως μετά τήν ήττα μας, ή (Σελ. 39) άποτυχία τών μοναρχοφασιστικών
κομμάτων στές έκλογές τής Βης τού Υδρτη, ή πάλη για τή Γενική Άμνηστεία,
τδ ιενημα τών δπαδών τής είρήνης καλ οί άλλες λαϊκές έκδηλωσεις έδειξαν
δτε δ λαδς συνεχίζει μέσα σέ καινούργιες συνθήκες τών άγωνα του, ένω δ
μοναρχοφασισμός παραδέρνει μέσα στές δυσκολίες τής πολιτικής του κρίσης.

Τέλη στελέχη μας σχεδόν στήν πλειοψηφία τους πέρασαν μέσα στδ χρόνο
αύτδ θαρραλέα τήν καινούργια δοκιμασία. Κατάλαβαν τδ βασικτερο νόημα
τής προσωρινής μας ύποχρησης, συσπειρώθηκαν γύρω άπτην καθοδήγηση τού
Κδμματος, προετοιμάστηκαν καλ προετοιμάζοντας για τά καινούργια καθήκοντα
πού έπιβάλλει ή άνασυγκρότηση τών κομματικών δργανώσεων. Τέλη στελέχη μας
στό έξωτερηκ παλαίβουν σήμερα για νά πραγματοποιήσουν στή ζωή τδ σύνθημα
πού έριξε ή Κομματική Συνδιάσκεψη τών τμημάτων Βέτσι-Γράμμου τού ΔΣΕ "νά
καταλάβουμε τά καινούργια καστρα πού λέγονται μάθηση-τεχνηκή-έπιστημη".
Τέλη στελέχη μας αύτά έχουν σωστό πολιτικό καλ δργανωτικό προσανατολισμό,
μελετάνε τήν πλούσια πείρα τους, καταχτούν τή διδασκαλία τού μαρξισμού-λε-
νινισμού. Τέλη στελέχη καλ τή μέλη τού ΚΚΕ δργανώνουν τούς πολύπλευρους λαϊ-
κούς άγωνες μέσα σέ πολύ δύσκολες συνθήκες παρανομίας στήν ¹⁶Ελλάδα, είναι
αύτοι πού κρατάνε φηλά τή σημαία τού ΚΚΕ στά Γιούρα καλ τδ Μακρονήσια,

CONFIDENTIAL

- 26 -

στές φυλακές, στά στρατοδικεῖα τοῦ θανάτου. Εἶναι δὲ Πάντελης Κιουρτούς, δὲ Νεταξωτός, ή Χατζήδηνη καὶ οἱ χιλιάδες ἄλλοι ἥρωες καὶ μάρτυρες τοῦ Κδματος, οἱ τρεῖς χιλιάδες μελλοθάνατοι &γωνιστές. Τὰ δύναματα ἀντά συμβολίζουν τὴν τεράστια ἡθικοπολιτική μας ὑπεροχή, τὸ ἀναπόφευχτο τῆς λαϊκῆς νίκης.

Μέσα σ' αὐτές τές συνθήκες πού τὸ ΚΚΕ πραγματοποιεῖ τῇ στροφῇ στὴν πολιτική μας γραμμή καὶ δείχνει, γιὰ ἄλλη μὲν ωρά, τὸν δεσμούς, τές οἵτες πού ἔχει μέσι στά πλατιά στρώματα, παρουσιάστηκαν καὶ δρισμέναις ὀπορτουνιστές καὶ συνθηκολόγοι. Ἐκεῖνο πού πρέπει νὰ σημειώσουμε ἔδω εἶναι ὅτι τὰ ὀπορτουνιστικά στοιχεῖα αὗτά εἶναι ἐλάχιστα, ἂν κάνουμε τῇ σύγκριση μὲ τές δυσκολίες τῆς κατάστασης, καὶ ἐκδηλώθηκαν ἴδιατερα στά καθοδηγητικό ἀπάρατ τοῦ Κδματος. Εήμερα, ύστερα ἀπὸ τὸ ἔρθρο τοῦ σ. Ν. Ζαχαριάδη, πού δημοσιεύθηκε στά περιοδικό "Νέος Κδματος", δλδκληρο τὸ Κδματα ἔβρει ποιοῦ εἶναι οἱ ἀνθρώποι αὗτοί.

"Η 3η "Ολομέλεια τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΕ (Σ/βρης 1947) ἐπέστησε τὴν προσογή ὅλου τοῦ Κδματος στόν δροπτουνιστικό δισταγμόν καὶ ταλαντεύσεις πού ἐκδηλώθηκαν καὶ σὲ ἡγετικά (Σελ. 40) κομματικά στελέχη. "Η 4η "Ολομέλεια τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΕ ("Ιούλης 1948) εἶπε: "Ὄλοι οἱ δροπτουνιστές καὶ συνθηκολόγοι, ὅλοι οἱ λυγίζουν μπροστά στὴν τρομοκρατία καὶ τὸν ἔχθρο, κάνουν τὴν πιθανή προδοσία ἀπέναντι στὴν πατρίδα καὶ στό λαό. Γιατὶ χαρέζουν μέρες στά μοναρχοφασισμό, δυσκολεύουν καὶ ἐπιβραδύνουν τὸ ἔργο τῆς ἀπελευθέρωσης τῆς "Ελλάδας. "Η 5η "Ολομέλεια τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΕ (Γενάρης 1949) ὑπογράμμισε ὅτι: "Βασικός ἔχθρος καὶ κίνδυνος μέσα στά ΚΚΕ στά 1948 στάθηκε δροπτουνισμός".

Τὸ ΚΚΕ πάλαιψε καὶ παλαιβεί ἐνάντια στά συνθηκολόγο δροπτουνισμό, πού ἐκφράζει τὴν πίεση τῆς ἀμερικανοκρατίας καὶ τοῦ μοναρχοφασισμοῦ πάνω στά Κδματα μας, τὴν ύποχωρηση καὶ τὴ συνθηκολόγηση μπροστά στές δυσκολίες πού συναντούσαμε στή διάρκεια τοῦ πολέμου 1946-49 καὶ ἐπειτα ἀπό τὴν ύποχωρησή μας.

Ποιό εἶναι ἐκεῖνο πού περισσότερο ἀπό κάθε ἄλλο χαραχτηρίζει τές δροπτουνιστικές ἀπόφεις τοῦ Βαφειάδη, Παρτσαλίδη, Χρύσας, χωτέ Καραγιώργη, Ἀποστόλου;

- α) "Η ἔλλειψη πίστης στή δύναμη τοῦ λαοῦ καὶ τῇ λαϊκῇ νίκῃ.
- β) "Απόσπαση ἀπό τὸ λαό καὶ ἀπό τὴ βάση τοῦ Κδματος. Γιατὶ τὸ Μάρκο Βαφειάδη ύπῆρχε παθολογική καὶ ἀντικομματική τάση ἀπομάκρυνσης καὶ ἀποξένωσης ἀπό τὴ μάζα καὶ τά στελέχη τοῦ Κδματος.
- γ) "Ο μικροαστικός δογματισμός, ή ἔλλειψη ἐπαναστατικοῦ προσανατολισμοῦ, ή μηχανική κατανόηση τῆς θεωρίας μας, πιστὸ χαραχτηρίζει τοὺς δροπτουνιστές, ή ἀπόσπαση τῆς θεωρίας ἀπό τὴν πράξη.
- δ) "Οργανωτικές ἀδυναμίες, ἀνικανότητα καὶ ἀποτυχία στές δουλιές πού τούς ἀνέθεσε τὸ Κδματα.
- ε) "Αχαλίνωτος ἐγώνισμός καὶ ἀρχομανία, πού ἔρχεται σὲ σύγκρουση μὲ τές περιορισμένες ικανότητές τους καὶ τὴν πολιτική ἁξιώσα τους.

- 27 -

στ) "Ελλειψη καί τοῦ πιὸ ἐλάχιστου πνεύματος κριτικῆς καὶ αὐτοκριτικῆς· Λύτος εἶναι ἀλάνθαστοι πάπερις. ὁδῶς ἀντιγράφουν τὸν ιουλιέπουλο.

ζ) Μέσω ἀπ' αὐτοὺς βρέσκεται ὁ ταξιδός ἔχθρος πού μέσω τοῦ Καραγιώργη πήγαντε νά τούς συνενώσει σ' ἕνα μέτωπο για νά χτυπήσει τὸ ΚΚΕ καὶ τὴν ηγεσία του. Τὸ μέτωπο τοῦ ὄπορτουνισμοῦ ἀρχίζει απούς χαφιέδες Ιαπακωνοταυτινούς, τούς τιτικούς καὶ τούς ἀντιηγετικούς καὶ τελεώνει στὸν Παρτσαλίδη, τὸ θέλει η δὲν τὸ θέλει ὁ ἴδιος. Τὸ προ-(Σελ. 41)ωπικό γράμμα τοῦ Καραγιώργη στὸν Παρτσαλίδη πού τὸν προτρέπει νά συνεχίσει τὸν ἀντικομματικὸ δρόμο, εἶναι χαραχτηριστικό.

Εἰς προσωπική ἐξέταση τοῦ καθένα ἀπ' αὐτούς, ή σκιαγραφία τοῦ "κομματικοῦ του πορτραΐτου" θὰ μᾶς οἴξει πῶς καὶ γιατί οἱ ὄπορτουνιστές ἔφτασαν ἐδῶ πού ἔφτασαν. Εἶναι ή λογική συγέπεια τῆς ἰστορίας τους, τῶν πρηγυμένων λαθῶν καὶ ἀδυναμιῶν τους πού ἔγκαιρα δὲν τές χτύπησαν, δέν τά διδράσαν.

Ο Λάρκος μαφειάδης πῆρε δραστήριο μέρος στῇ φραστονιστική πάλη τοῦ 1929-31. Ήρασε, πρὸν τὸ σπάσιμο του στὸ Γράμμα, δυσ φορές καὶ ση στὴν κόμματική του ζωή: τῇ μιᾷ στὴν Αἴγινα τὸ 1932-33 καὶ τῇ ἄλλῃ στὴν Ακροναυπλία τὸ 1939-40. Στὴν Ακροναυπλία οὖν παῖσει κανένα, διό σὸν στέλεχος τοῦ κόμματος καὶ στὴν ούσια εἶναι μὲ τοὺς φραστονιστές πού καθοδηγοῦνταν ἀπὸ τὴν Λασφάλεια. Αποτυχαίνει ἐπανειλημένα στὴν κομματική του οουλιά (Γιάννενα-Βέρροια-Θεσ/νίκη) καὶ ἔχει τὸ αισθῆμα τῆς μειονεχτικότητας καὶ τοῦ ἀδικημένου. Τὸ θεωρητικὸ του ἐπίπεδο εἶναι χαμηλό, δέ διαβάζει, δέν ἀπασχολεῖ τὸ μυαλό του μὲ τὰ κομματικά προμήματα. Στὴν ἴδιωτική του ζωῆ ἀπασχολεῖ τὸ Κόδμα ἐπανειλημένα μὲ γυναικοδουλιές. Δέν ἔχει ὄργανωτικές ἵκανοτητες καὶ εἶναι δειλός. Στὴν κατοχή συνδέεται μὲ ἔγγλεζους ἀξιωματικούς καὶ δημιουργεῖ ἔρωτικές σχέσεις μὲ τὴν ἀνεφιά τοῦ Καραμαούνα, πού εἶναι (ή ἀνεφιά) πράκτορας τῆς Ιντελίτζενς Σέρβις. Λύτη ἔρει οτὲ ὁ Λάρκος βγάλνει στὸ μουνδ καὶ ποιδς εἶναι δι μόλος του. "Οταν τὸ ΙΙΓ-ἔβαλε τὸ ζῆτημα αὐτὸ στὸ Βαφειάδη, αὐτὸς τὸ ἀρνήθηκε. Τώρα ἀποκαλύπτεται ὅτι ὁ Βαφειάδης καὶ ἐδῶ ἔξαπατούσε τὸ Κόδμα. Δέν πολεμα τοὺς Γερμανούς καὶ συνθηκολόγει μαζί τους (βλέπε ἐπαίσχυντο σύμφωνο γερμανῶν καὶ Συν/τος ΕΛΑΣ Χαλκιδικῆς πού μαζί του βρέσκεται δι Βαφειάδης). Τὸ Δεκέμβρη ἀφήνει τοὺς ἔγγλεζους νά φύγουν ἀνενόχλητοι ὡπό τὴ θεσσαλοθίκη καὶ νά πολεμίσουν τὸν ήρωικὸ λαό τῆς Αθήνας-Πειραιά. Τὸ φορτίο πού τοῦ ἀνάθεσε τὸ Κόδμα στὸν δεύτερο ἔνοπλο ἀγώνα εἶναι πολὺ βαρύ γιά τοὺς ἄμους του. Θά μποροῦσε νά τὰ βγάλει πέρα μόνον μὲ τὴν κολλεχτιβέστική δουλιά, μὲ τὴ δημιουργία ἐνὸς ἀπιτελεῖσου ἀπὸ Κομματικούς συντρόφους καὶ τὴ βοήθεια του κόδματος. Λύτης ἀρνεῖται τὴ βοήθεια τοῦ Κόδματος, γίνεται σατράπης, καταόιώκει τὰ κομματικὰ στελέχη καὶ συγκεντρώνει γύρω του τὰ ἀνίκανα στελέχη τοῦ ΕΛΑΣ πού τὸν λιβανίζουν. Ὀπακολουθουν οἱ στρατιωτικές ἀποτυχίες (καταστροφὴ τοῦ Κδζιακα-Μέτσοβο-Γραβενά-Κδνιτσα) τὸ σπάσιμο του (Σελ. 42) στὸ Γράμμα πού πάει νά τὸ ιρύψει μὲ τὴν ὄπορτουνιστική πλατφόρμα του.

* Ο σ. Λῆτσος Παρτσαλίδης εἶναι ἀπούς πιὸ μανιασμένους καὶ ἐμπαθεῖς φραξιοτές τοῦ 1929-31. Ηαραδέχτηκε ἀπούς τελευταῖους τὴν ἰστορική ἔκκληση τῆς ΕΕ τῆς ΚΔ "Ιιρός τὰ μέλη τοῦ ΚΚΕ"

το δεκέμβρη 1931. Είναι μακριά ἀπό την πραχτική ιουλιανή τοῦ κδμματος. Ιέννω ἀπό 15 χρόνια είναι ἀπομονωμένος ἀπό τὴν μάση τοῦ ἀδμματος. Κλείνεται στὸν ἔαυτὸν του, διαβάζει καὶ δὲν ἀφομοιώνει τὴν μαρξιστική-λενινιστική φιλολογία γιατὶ τὴν ἀπομονώνει ἀπό τὴν πραχτική ὑρδση. Είναι ἐπόμενο νὰ μη μπορεῖ νὰ νιώσει δημιουργικό τὸ μαρξισμό-λενινισμὸν στῇ χώρᾳ μας, δέ μπορεῖ ν' ἀναλύσει τὴν πραγματική κατάσταση στὴν "ἄλλασσα, γίνεται συλλέχτης τατετάνων, μηχανικά ἀντεγράφει τὴν πεύρα τῶν ἄλλων Κομμάτων. Δέν είναι τυχαῖο ὅτι ἡ θεωρητική συμβολὴ τοῦ σ. Μαρτσαλίδη, ποὺ είναι τὸσα χρόνια στὴν καθοδήγηση τοῦ ΚΚΕ, είναι μηδαμινή. ἔχει γράψει 3-4 ἀρθρα (1 ἀρθρο ἡδὲ 5 χρόνια!) κι αὐτὰ είναι γιομάτα ἀπὸ λάθη-λέσει πραγματικά ὅτι θέλει-καὶ συγχισμένες διπορτουνιστικές ἀπόφεις. Στὴν πρώτη κατοχῇ πού "σημανε" ἡ ὥρα τοῦ δεῖχνει κλασική ἀνικανότητα. Παρακολουθεῖ σὲ θεατῆς τὸ δεκέμβρη.

Υπογράψει τῇ Βάρκιζα, παραβιβάζοντας τὴν ἀπόφαση τοῦ ΠΓ γιὰ τὸν δρό τῆς Γεν. Αμυηστείας. Στὴν ΚΕ τοῦ ΕΑΜ δέχεται ὅλη τὴν πλεση τοῦ μειραστικοῦ πρέγυρου καὶ τῶν συμμάχων μας καὶ γίνεται σύνηγορος ἐθνικιστικῶν ἀπόφεων (διαρθριστη συνδρων "Ανατολ. Θράκη ήλπ.). Δέν πιστεύει στὴν κομματική γραμμή καὶ ἔχει λεγακεστικές αὐταπάτες. Ἀρνεῖται ἐπὲ 6 μῆνες νὰ δραπετεύσει ἀπὸ τὸ Χαϊδάρι τὸ 1943-44, πιάνεται στὸ 1947, ἐνῶ ἡ θέση του είναι στὸ ζουνδ, μετὰ τὴν δραπέτευση του κρύβεται στὸ καζούκι του στὴν "Αθήνα. Είναι ούσιαστικά ἔξω ἀπὸ τὶς δισκολίες καὶ τὴν πάλη τοῦ ΔΣΕ. Κέ τὴν προσωρινή μας υποχώρηση τὸ 1949 ζαλίζεται καὶ τὰ χάνει. Καταφεύγει σὲ τυχοδιωκτισμός (προτείνει νὰ κάνουμε ἐλιγμό πρὸς Νότο, τὴν καταστροφή) καὶ ἐπειτα κάνει φραξιονιστική ἀπόπειρα νὰ ἀναδεωρήσει τὴν γραμμή τοῦ ΚΚΕ ἀπὸ 1931-50. Ἀπέναντι στὸ σ. Ζαχαριάδη κρατᾶ τούτη τὴν διεφορούμενη στάση, πότε τὸν λιβανίζει (τὸν θεωρεῖ εἶδωλο του) καὶ ἀφοῦ τοῦ "φεύγουν τὰ καρδισια" (είναι λόγια του) κάνει λυσασμένη χωρὶς ἀρχές φραξιονιστική πάλη ἐναντίον του. Είναι ἀνάρχικος μειραστός, ποὺ κατηγορεῖ τὰ πάντα, θλέπει στὸν ὑπὸν του καὶ στὸν ξύπνο του λάθη καὶ διενεργεῖται νὰ γίνει δρογγός τοῦ ΚΚΕ.

⁹ Η σ. Χρύσα Χατζηβασιλεύου. Είχε πάντα μεγάλη ἴδεα (Σελ. 43) γιὰ τὸν ἔαυτὸν τῆς ποὺ ἐρχόταν σὲ σύγκρουση μὲ τὶς πραγματικές ἀκανότητες τῆς. Ἀπὸ χαραχτήρα, κουτσομπόλα πάλρνει μέρος σὲ ὅλες τὶς φραξιονιστικές συζητήσεις μὲ τὸ Βαφειάδη καὶ τὸν Καραγιώργη. Στὴν πρώτη κατοχῇ, ἐπειτα ἀπὸ τὶς σφαγές στὴν Καλογράζα, τὸ Μάρτη 1944, κάνει προταση στὸ Κλεμάκιο τοῦ ΠΓ στὴν "Αθήνα (Φάνης-Πλουμπέρης-⁹ Λαστασιάδης) νὰ ἐγκαταλείψουμε τὴν "Αθήνα καὶ νὰ σωθοῦμε. Φυσικά τῇ βάλαμε στὴ θέση τῆς. Τὴν ἴδια πανικόβλητη προτασή τῆς κάνει γραφτᾶ στὸ ΠΓ τὸν "Ιούλη τοῦ 1944. Τὸ δεκέμβρη τάχει κυριολεκτικά χαμένα. Νομίζει πῶς είναι "θεωρητικός", ἐνῶ ποτὲ δέν γέφυργε ἀπὸ τὰ στενά ὄρια τοῦ δογματισμοῦ καὶ τοῦ σεχταρισμοῦ. Προτιμᾶ νὰ πιαστεῖ ὡς Φθινόπωρο τὸ 1946, παρὰ νὰ καθοδηγήσει τὴν περιοχὴν Πελοποννήσου γιατὶ ἔκει ἔχει στρατοδικεῖο καὶ ἐκτέλεση. Γράψει τῇ διακήρυξῃ τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΕ στὶς 29 "Ιούλη 1947, ποὺ δίνει διπορτουνιστική γραμμή. Είναι δὲ σορεάς τοῦ διπορτουνισμοῦ καὶ τῆς συνθηκολόγησης στὸ Κλεμάκιο τοῦ ΠΓ στὴν "Αθήνα. Δέν τὴν χωρᾶει δὲ τύπος στὴν "Αθήνα στὰ 1947-48, κλαεῖ, φωνᾶζει "δὲν μᾶς σφάξουν" (θλέπε ἔκθεση τὸν Π. Μαυρομάτη στὸ ΠΓ τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΕ) καὶ ἡ ἀρρώστια τῆς τὴν κάνει νὰ χάσει πέρα γιὰ πέρα τὸν ἔαυτὸν τῆς. Γιὰ τὶς διοφάσεις τῆς δης "Ολομέλειας τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΕ, ποὺ χάραξαν νέα γραμμή στὸ Κδμμα εἰπε: "Κανένα δέν τείθουν, κανένας δέν θὰ τὶς πιστέψει". "Ἐπειτα θλέπε αὐτά,

CONFIDENTIAL

- 29 -

παρουσιάζεται σαν "σωτήρας" τοῦ ΚΚΕ.

"Ο έξαρστης Κώστας Γυφτοθήμος (Καραγιώργης) πού όπως φαίνεται διπό παλιδ είναι πράχτορας, διαγράφηκε διπό την ΚΝ το 1924 και διπό το Κόμμα για δεύτερη φορά το 1930, μέ πρόταση τοῦ άντεπροσώπου της ΚΔ. Στο Καλπάκι το 1927 ιράτησε αίσχρη στάση. Ήδη ένα μεγάλο δικτυακό θέμα. Στά 1929 είναι μέλος τῆς τριμελούς τροτσικούτικης διμάδας Πρόεδρη-Βλάχου-Θεμελή.

'Απ' το 1930-37 είναι στο διεύθετηκό. Στά 1937 στήν Αίγινα δυσανασχετεῖ έναντια στο διεύθυντα γιατί δέν τού δίνει δόηγια νά κάνει δήλωση για νά βγει νά διούλεψε". Καὶ μετά στήν Εξορία διοικείται διπτήν Κόμματική "Οργάνωση Κυμάλου γιατί κάνει διαπραγματεύσεις μέ το Ίανιαδάκη για νά κάνει δήλωση μετάνοιας. Μικροαστός διανοούμενος, στοιχεῖο τυχοδιωχτικό και διλδούξο, είναι ίκανος νά πατήσει πάνω σέ πτώματα για ν' άνεβει. Γίνεται ούλος μέ τούς άγγλους ταξιδέρχους "Έντε καὶ Γκουντζόους καὶ άλλους έγγλείους πράχτορες, έχει σχέσεις μέ τούς ίκανούς της 'Ιντελιτζένς Δέρβις στήν 'Αθήνα.

"Οπου πάει, διαλύει τές κομματικές δργινώσεις καὶ πυγκεντρώνει γύρω του υποπτα καὶ τυχοδιωχτικά καὶ άντικομμα- (Σελ. 44) τεικά στοιχεία. Είναι δικοίος υπεύθυνος για την κατάσταση στο ΚΓΑΠΕ κι ε την διπώλεια 6.000 περίπου δινταρτών.

"Ο λευτέρης 'Αποστόλου, άλλος δύψιμος "σωτήρας" τοῦ ΚΚΕ, πέρασε διπτό δρχειοφασισμό διπου πήγε για νά βρει "φῶς" και πού διφησε δινεξίτηλα ίχνη στον πολιτικό του χαραχτήρα. Διαγράφηκε καὶ το 1941 διπό Υδύμα. Το 1934-35 τιμωρήθηκε διπό το ΠΓ τού Κόμματος νά μήν άναλάβει για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα ιαμέλι ψηφιδωνή δουλιδ. Θεωρεῖ τόν διαυτό του σά "θεωρητικό", μά στήν ούσια δέν πρόκειται για διαβαρό πρόσωπο. Θλιβερός αραιειονιστής στές φυλακές καὶ τές Εξορίες, προσπαθεῖ νά συγκεντρώσει γύρω του τ' άντικομματικά στοιχεία. Στήν 'Ακροναυπλία παρουσιάζεται το 1942-43 μέ διποτουνιστική πλατφόρμα διπου υποστηρίζει διτε δέν υπέρχει στήν έποχή μας ταξική πέλη γιατί "άντικαταστάθηκε διπό την πέλη άνάμεσα στο διεύθυνη" καὶ διτε "ξεπεράστηκε" ή διχτατορία τού προλεταριάτου. Ήνω ή συμβολή του στον άγωνα είναι μηδαμινή, προβάλλει μέ άξιωσεις άνικανοτόπητου" ηευρητικού" καὶ ήγετης. Η έλλειψή σιβαρδητητας άνάμεσα στάλλα φαίνεται καὶ διπό το διτε προσπάθησε νά πυγγράψει ίστορία τού ΔΣΕ, ένω δέν υπήρξεισε ούτε μερά στές γραμμές του. Στο τελευταίο διάστημα "σύνεγραφε" κι αύτος μια διποτουνιστική πλατφόρμα, πούντι μια χοντροκομένη συγκρότηση τών άποφεων τού Βαφειάδη-Παρτοαλέδη-καὶ τού Καραγιώργη.

Άυτοί είναι οι άνθρωποι πού έκπροσωπούν το φραξιονισμό καὶ τή συνθηκολόγηση μέσα στο ΚΚΕ. Επειτα διπά χαραχτηριστικά τῆς κομματικῆς σταδιοδρομίας τους πού άναψεραμε πιδ πάνω, δέν είναι περίεργη ή σημερινή τους έξεμεζη. Μά θά ρωτήσουν μερικοί: 'Λφού τά στοιχεία άντα παρουσιάζαν σιβαρές άρνητικές πλευρές καὶ άδυναμίες καὶ, γιατί τούς άνάδειχνε το Κόμμα; Οι σύντροφοι πού τυχόν θά βάλουν τέτιο έρωτημα δέν καταλαβαίνουν διτε το Κόμμα διαν δέν πρόκειται για διαδοτικά, υποπτα καὶ χαριέδικα στοιχεία, καὶ αύτο εύκολα δέν το μαθιίνεις, χρησιμοποιεῖ διετε τές ίκανοτητες πού έχει το κάθε στέλεχος, βιοθήσει καθημερινά καὶ διλπλέυρα για νά ξεπεραστούν οι άδυναμίες καὶ ίκανει το πάν για νά διορθώσει τά στελέχη του σέ μια μακρόχρονη πέλη μέσα στές δυσκολίες καὶ στή σωτικά τού άγωνα. "Αν τώρα μερικά

CONFIDENTIAL

- 30 -

ἀπ' αὐτὸν τὰ στελέχη βραβεύουν σκάρτα, αὐτὸς δὲν εἶναι λάθος τοῦ Κδμματος, μᾶλλος δικός τους. Φυσικά για δρισμένους, σάν τον Καραγιώργη, εἶναι λάθος ότι τόν βάλλεις στήν ΚΕ στήν κατοχή καὶ τόν διατηρήσαμε. Επειτα ἵπο τῇ Βρόνται, καθώς καὶ ή ἀνάδειξῃ του σε διοικητή τοῦ ΚΡΑΝΕ. "Οσο για τὸν Ἀποστόλου, αὐτὸς ἔχει πολεῖσελ. 45)λαχρόνια ν' ἀναλλίθεει κομματική καθοδηγητική δουλιά.

Τὸ ΚΚΕ ήλνει ἀδιάλλαχτη πάλη ἐνάντια στὸν διπότουνισμὸν καὶ τὴν συνθηκολόγησην καὶ στήν Κομματική Συνδιδοκεψην θὲ διεκαθαρίζει τοὺς λογαριασμοὺς τοὺς μὲ τὸ διπότουνιστικὰ στοιχεῖα. Αὐτὸς εἶναι ἀπάρατη προϋπόθεση για νὰ πάμε μπροστά. "Ο λένει καὶ διετάλιν διδάσκουν ότι χωρὶς τὴν ἀδιάλλαχτη πάλη ἐνάντια στοὺς διπότουνιστές μέσα στὶς γραμμές μας, δέχως τὸ τούκοιμα τῶν ἡττοπολῶν καὶ τῶν συνθηκολόγων, δὲ μπορεῖ τὸ ΚΚΕ νὰ πάζει τὸ ρόλο του· οὐν δργανωτή καὶ καθοδηγητὴ τῆς ἐπανάστασης. "Εικαθαρίζειν τὸ Κδμα δυναμώνει" (Λένει).

Οἱ διπότουνιστές μὲ λύσαι χτυπάνε κήνη πολιτική στελέχῶν τοῦ ΚΚΕ. Δὲ συγχοροῦν στὸ Κδμα ότι τὰ τελευταῖς δέκα χρόνια δημιούργησε ἐνα· μαζίκιστρῶν αἵροσιωμένων στελέχῶν ποὺ πέρασε τὴ δοκιμασία διδούπαναστάπεων καὶ στέκει ἀλλγιστο ἐπειένα διπτήν περοεινή μας ἥττα καὶ τὴν προσωρινή μας ὑποχώρηση. Στέκεται καρφί στὰ μάτια τοῦ πράχτορα Καραγιώργη καὶ τῶν δμοσῶν του ή μονολιθικότητα τοῦ Κδμματος, ή συσπείρωσή τῶν στελέχῶν γένων ἀπό τὴν ἥγεσσα τοῦ ΚΚΕ καὶ τοῦ ιανοφαίνεται ότι οἱ ἀποφάσεις παρθυρονται παμφελε. Τὸ Κδμα μας εἶναι περήφανο για τὰ ιπνυούργια στελέχη του, σ' αὐτὸν ἀνήκει τὸ μέλλον καὶ θὲ κάνουμε τὸ πᾶν για τὴν ὀλόπλευρη προετοιμασία καὶ ἀνάπτυξή τους, καὶ τὸ μαρξιστικό-λενινιστικό ἀπομλωμά τους.

7. Η ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΥΤΟΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΑ ΣΤΕΛΕΧΗ ΜΑΣ

"Η κριτική καὶ αὐτοκριτικὴ τῆς δουλιεύσ μας, τῶν λαθῶν καὶ τῶν δευτυμαίων, παίζει υπουρδαῖο ρόλο στήν ἀνάπτυξη καὶ διαπαιδαγώγηση τῶν στελέχῶν. "Ο σ. Στάλιν διδάσκει ότι,

"τὸ σύμφημα τῆς αὐτοκριτικῆς δέν πρέπει νὰ τὸ βλέπουμε σάν κάτι τὸ πρόσκαιρο, ποὺ πρόκειται νὰ περάσει γρήγορα. "Η αὐτοκριτικὴ εἶναι ἴδιαίτερη μέθοδος, μπολσεβίκη μέθοδος διαπαιδαγώγησης τῶν στελέχῶν τοῦ Κδμματος καὶ τῆς ἐργατικῆς τάξης γενικά, στὸ πνεῦμα τῆς ἐπαναστατικῆς ἀνάπτυξης" (Στάλιν, "Ἀπαντά, τόμος ΙΙος, σελ. 127).

Οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ παγκόσμιου προλεταριάτου Λένειν - Στάλιν διδάσκουν ότι ή εύσυνείδητη ἀποκάλυψη τῶν λαθῶν, ή μελέτη τῶν αἰτιῶν ποὺ γέννησαν αὐτὰ τὰ λάθη, τὸ πλάσιμο τῶν ἀπαραίτητων μέτρων για τὴ διδροθάση τῶν λαθῶν, διποτελοῦν απουδαίστατα μέσα διαπαιδαγώγησης τῶν κομματικῶν στελέχων. "Η μπολσεβίκη κριτική καὶ αὐτοκριτικὴ εἶναι κριτική καὶ αὐτοκριτική δροχῶν, εἰναὶ κριτική καὶ αὐτοκριτική εἶναι κριτική καὶ αὐτοκριτική, φαραλέα, εὖθεσα καὶ διαφοραῖς τέλεσθαι τοῦ Κδμματος" (Σελ. 46) καὶ νοεχτή, φαραλέα, εὖθεσα καὶ διαφοραῖς τέλεσθαι τοῦ Κδμματος.

- 31 -

συγκριτική την λαθῶν καὶ τῶν ἀδυναμῶν βοηθεῖται νὰ βροῦμε τίς αἴτιες τῶν λαθῶν καὶ τούς τρόπους γιά νὰ τὰ ξεπεράσουμε. Ἡ μπολεσβίκη κριτική καὶ αὐτοκριτική εἰναι συγκριτική καὶ μένει η ίδια ἔχει παθορισμένο σκοπό. Αὐτὸς σημαίνει ότι ἡδὲν πρέπει νὰ διαπιστώνουμε "γενικά" τὰ λάθη, ἀλλὰ νὰ μελετᾶμε μέχρι ρίζα τίς αἴτιες πού τὰ προκάλεσαν, νὰ βρίσκουμε τούς φταίχτες των καὶ νὰ ὑποδείχνουμε συγκεκτιμένους δρόμους γιά τὰ ξεπέρασμα τῶν λαθῶν καὶ ἀδυναμῶν ζητήσεων.

Μερικοί νομίζουν ότι διαφωτισμός έχει κάποιες πού δεν διερθωνύνται. Αύτη ή αντίθετη δέν είναι σωστή γιατί έμποδίζει την πάλη έναντια στις κάποιες μας, γιατί τη διερθωση των στελεχών. Ο ίδιος ριωπός, τα στελέχη μπορούν να έχει λειτουργία φούν μέχρι την χρήσης & δυναμίσεις τους. Συνοβός της κοιτεικής κατ' ούτοις της είναι να βοηθήσει τα σπελέχη να μπαλαχτούν μπροστά τις κάποιες καθώς τα λαθη τους, να υποστηρίξει καθώς να μαντινέει στούς άνθρωπους την κάθε προσδευτικότητα, την κοινωνιοτητικότητα, να πλαταίνει τον δρόσοντα των στελεχών μας, να χτυπήσει τη μονοχλα, τη συντηρετισμό, τη γλετώμα, να μάθει τα στελέχη μας να παλαβίουν θαραλέα μέσα τις δυσκολίες καθώς να τις ξεπερνάν.

"Ο λένει καὶ ὁ Στάλιν διδάσκουν δτε καθός κριτική δὲν εἶναι καὶ μπολσεβίνικη κριτική. "Αντικομματική, διαλυτική κριτική ξαναν στή Σοβ. "Ενωση οἱ τροτσιστές, πού ἐπιδέωκαν τῇ διάλυση τῆς ποβιετικῆς ἔξιστας, τὸ ἀδυνάτισμα τῆς σοσιαλιστικῆς ἀνοικοδόμησης, τὴν ἐξαφάνιση τῆς κομματικότητας. Αύτο πρέπει νά τδ ἔχουμε ὑπόψη μας, ἰδιαίτερα σήμερα, πού ἔπειτα ἀπό τὴν προσωρινή μας ὑποχώρηση, τὰ διορτουνιστικά στοιχεῖα μέ τὴν ἀντικομματική κριτική τῶς ἐπιδέωκουν τὴν ἀναθεώρηση τῆς κομματικῆς γραμμῆς ἀπτδ 1931 μέχρι σήμερα, καταδικάζουν τὴν ἔνοπλη πάλη τοῦ λτοῦ, βλέπουν παντοῦ ἔρείπια καὶ καταστροφές πᾶνε νά ἔγκαινιάσουν"κατανούργια δαιμόνια", ἀντικομματικές μέθοδες κριτικῆς. "Ο σ. Στάλιν διδάσκει:

" Πρέπει αύστηρά νά ξεχωρίσουμε αύτή τήν ξ. ἐνη για μᾶς, καταστροφική ἀντιμπολοσεβίκικη „αύτοκριτική“ ἀπτή δικιαζομασ μπολοσεβίκικη αύτοκριτική πού ἔχει γιαδ σκοπό της τήν καλλιέργεια τῆς κομματικότητας, τήι υτερέωση τῆς Σοβ. ἔξουσίας, τήι βελτώση της κοινοδομησ μας, τὸν ἔξοπλισμό τῆς ἐργατικῆς τάξης": (Στάλιν, "Απαντα, τόμ. 11ος, σελ. 133).

"Η ιριτική καὶ αὐτοκριτική, μονάχα τότες ἀποτελεῖ ἀποτελεσματικό ὅπλο διαπαιδαγώγησης τῶν στελεχῶν, ὅταν γίνεται καθημερινά (Σελ. 47) ουστηματικόν. "Οταν τηροῦνται οἱ μπολσεβίκινες ἀρχές τῆς ἐπιλογῆς στελεχῶν σύμφωνα μὲ τὰ πολιτικά καὶ πραχτικά προσδόντα. "Οταν αυστά τοποθετεῖται ὁ ἔλεγχος τῆς ἐκτέλεσης τῶν ἀποφάσεων καὶ συνδιδέται ὁ ἔλεγχος ἀπ' τὰ πάνω μὲ τὸν ἔλεγχο ἀπτά κάτω μὲ τὴ συμμετοχὴ πλατιῶν στρωμάτων κομματικῶν καὶ ἔωνομματικῶν στελεχῶν. "Οταν ἀναπτύσσεται ἡ σοσιαλιστικὴ ἄνελλα, ποὺ ὅπως λέει ὁ σ. Στάλιν, "εἰναι ἡ ἔκφραση τῆς πραχτικῆς ἐπαναστατικῆς αὐτοκριτικῆς τῶν μαζῶν, ποὺ στηρίζεται πάνω στὴ δημιουργική πρωτοβουλία ἐκατομμυρίων ἐργαζομένων".

- 32 -

"Η διαπαιδαγώγηση την στελέχων στην πνεύμα της κομματικής κριτικής και αύτοκριτικής, άποτελεῖ διπάραβτο όρο για να διαμορφώσουμε πραγματικά, μπολσεβίκια στελέχη. "Ο σ. Συντάνοφ ύπογράψυσε τη σημασία της πότοκρτικής σε σχέση με την "τραχτική δουλιά του κάθε στελέχους στην είσηγησή του για την περιοδική "Αυτέρε" και "Λενινγκράντ". Είπε:

" Ο σ. Στάλιν έπανειλημένα υποδείχνει ότι σπουδαίωτατο ρόλο για την άναταξή μας άποτελεῖ ή άνάγκη διάθεσης ανθρωπος να κάνει διπολογισμό της ικανημερινής δουλιάς του, να έλεγχει διφορά την έσυνδος του, να κάνει άνδλυση της δουλιάς του, να κριτικάρει θαρρολέα της άνθυμαρες του καὶ τη λάθη του, να σκέψεται πώς θα πετύχει καλύτερα άποτελέσματα διπτή δουλιά του καὶ να δουλεύει άδικοπα για την τελειοποίηση του έσυνδος του. . . Έκείνος, πού φοβάται την κριτική της δουλιάς του, αύτος είναι συχαμερός, δειλός, πού δεν άζεσει κανένα σεβασμό μπρούς του λαού".

Το ΚΚΕ ίδιαστερα διπτή 1931 και δώδεκα, έδινε έξαιρετική σημασία στην κριτική καὶ αύτοκριτική καὶ άναγνωρίζει άνοιχτά καὶ διφορά τη λάθη του. Γι' αύτη, άνάμεσα στάλλα, έχει την άμεριστη συμπάθεια καὶ άγαπη του λαού. Θα μπορούσε ν' άναφέρω δλα τη κομματική υποκουμένη ("Άποφάσεις Συνεδρεών καὶ 'Ολομέλειών της ΚΕ) πού μέ βαθός κριτικό μάτι έξετάζουν τη δουλιά του Κδμματος, κριτικάρουν καὶ άναγνωρίζουν άνοιγτά τη λάθη του. Ο σ. Ζαχαριάδης έλεγε στη 12η "Ολομέλεια της ΚΕ ('Ιούνης 1945):

" Στην έσωκματική ζωή, η αύτοκριτική άπο τα κάτω καὶ περισσότερα, φυσικά, άπο τα πάνω, δίνει ζωή, άναπτυσσει το αίσθημα της εύθενης καὶ μεγαλώνει την κολλεχτιβίστικη δουλιά. Στο πνεύμα αύτο πρέπει να διαπαιδαγούμε τη μέλη έτοι πού δχι μόνον τυπικά, μα καὶ ούσιαστικά να γίνουν αύτά τα άφεντικά στο Κδμμα. Απ' αύτο έμεις δέν έχουμε να φοβηθούμε τέποτα".

" Επίσης στο δρόμο τον σ. Ζαχαριάδη πού δημοσιεύθηκε στο περασμένο φύλλο του περιοδικού "Νέος Κδμμος" καὶ έγκριθηκε (Σελ. 48) διπτή ΠΓ σάν όλικο για της τοπικές συνδιασκέψεις καὶ τη Συν/ψη του ΚΚΕ, δίνεται μια αωστή άνδλυση της γραμμής καὶ της δουλιάς του ΚΚΕ στην πρώτη ηλι δεβτερη κατοχή καὶ έπειτα άπο την προσωρινή ύποχωρηση μας καὶ άναγνωρίζοντας άνοιχτά τη λάθη του Κδμματος στά τελευταία δέκα χρόνια. Θα ούρλιεσουν οι διντίπαλοι μας, θα προμαντέψουν για χιλιοστή φορά τη διάλυση του ΚΚΕ, μα το Κδμμα μας θα προχωρήσει διφορά στόν ιστορικό του δρόμο για την άπειρωση της Ελλάδας.

Στη Συν/ψη του ΚΚΕ θα δοθεῖ μάχη γέρω άπο το δημόσια της κριτικής καὶ αύτοκριτικής, πού τύσο καπηλεύονται οι Βαφειάδης, Παρτσαλίδης, Χρόσα, Καραγιώργης καὶ Αποστόλου καὶ θα ξεσκεπάσουμε το προσωπείο τους. Θα δεξιούμε πέδο ξ' εν τη καὶ άντικομματική-διαλυτική είναι η περιβόητη κριτική τους καὶ τη μπολσεβίκη κριτική καὶ αύτοκριτική χρειάζεται το ΚΚΕ. Σε διάτιθεση μέ τον διπορτουνιστές καὶ συνθηκολόγους πού μελάνε διαρκῶς για αύτοκριτική καὶ στην πράξη την άποφενγουν διπας διάδολος του θυμίαμα, τη στελέχη του ΚΚΕ μεγάλα καὶ "μικρά" θα δοῦνε δημιουργικά, κριτικά, τη

- 33 -

διάδοση του ΚΚΕ, ό& βγάλουν διεδηματα δπ' αυτή, ό& δούνε και ό& μελετήσουν
ό& λάθη μας, γενικά κα& διατηρούν, κα& ό& βγούν πι& καλύτεροι, "Απ' αυτή
την διποφή, η Συν/ψη του ΚΚΕ ό& μποτελέσει και ένα μεγάλο σχολείο για& δ-
λους μας.

"Ωδω θελω ν& μιλήσω για& τα δικά μου λάθη. Σα& μέλος του ΠΓ φέρνω
άκεραια την προσωπική ευθύνη για& το λαθεμένο πολιτικό μα& δργανωτικό προ-
σανατολισμό του ΚΚΕ στην πρώτη ματοχή, για& τη διαχείριση κα& την ήττα της
πρώτης μας έκανδοστασης καθώς κα& για& τη Αρμεία δημος έγινε. Σα& μέλος του
ΠΓ φέρνω επίσης άκεραια προσωπική ευθύνη για& δο& λάθη έγιναν από& 1945
μέχρι σήμερα, για& την έξαρμογή της βασικής σωστής πολιτικής γραμμής του
ΚΚΕ στά χρόνια αυτά. Πάνω στά δημόσια αντά δε& σταδιο περισσότερο.

Το ΠΓ της ΚΕ του ΚΚΕ με& την διπόφαση του της 17 Οχτώβρη 1944
"Πάνω στην διπλευθέρωση της 'Αθήνας" (έδω σημειώνω δτε& ή λιπόφαση αυτή
χαραχτήριζε το& διγγλέζους πο& ήρθαν ν& καταχτήσουν την "Ελλάδα στές 15
το& Οχτώβρη 1944 "γενναία τέκνα της φιλελεύθερης κα& συμμάρτου Ηγαδης
Βρετανίας"!!) μοδοκε& θερμό διπλευθέρωσης για& δο& λάθη έγιναν από& 1945
δισυμβολεις στην 'Αθήνα (δε&: "Δέκα χρόνια διγγάνες του ΚΚΕ" σελ. 230).

"Ο διπλευθέρωσης είναι ή χειρότερη μομφή για& μένα, στην 'Αθήνα υπήρχαν
στές 12 Οχτώβρη 1944 δλες ο& δυνατότητες ν& πάρουμε μόνο με& της δυνάμεις
του Α'ΣΣ- (Σελ. 49) ματος στρατού του ΕΛΑΣ (20.000 έλαστες 'Αθήνας-Πειραιάς)
την διγγουσία. Δέν την πήραμε για& δέν είχαμε σωστή γραμμή, για& δέν σε& δόλους
μα& κα& α& μένα υπήρχαν ταλάντευσις. Κα& είχαμε αυτό το διπλευθέρωσης φαι-
νόμενο. Στην Κ.Ο. 'Αθήνας μηδήμε δπτές δρχές Αύγουστου 1944 πράχτικά το
δημόσια της διγγουσίας, δδσάμε όλα τά στελέχη του Κδματος στην ΕΛΑΣ, χτυπή-
σαμε τη Γκαζέρτα, δταν διπλομα την διακούνωσε δ Ράλλης, σάν πραβοκάτοια,
ή ΕΠ της ΚΟΑ δποματος σε δ δυδ συνεδριάσεις της στές δρχές του Σεπτέμβρη
1944 την δινοπλη διεγέρηση κα& δμως δντέ ν& προχωρήσουμε, ή ΕΠ κα& γώ πρα-
σωπική, ν& δργανδοσουμε δργανα πάλης για& την διγγουσία, ν& καταλέξουμε την
διγγουσία, δποταχτήκαμε κα& κρατήσαμε την τάξη. "Η στάση μου αυτή δέ μπορετ
ν& χαραχτηριστε& δλλιδες παρά διλλειψη σωστής προσπτικής, σηγχιση γόρω δπό
το δρόμο τών διγγλών, πολιτικός δισταγμός κα& ταλάντευση. Αύτό το διπλο-
πολιτικό λάθος δέ μπορώ ν& το διεχδω ποτέ κα& το διμετάσω συγέχεια δπό
τδτες. Συνέπεια τών λαθών μα& πάτων πο& συνεχίστηκαν ήταν ή ήττα μα& το
διεκέμβρη. Μά κα& το διεκέμβρη μπορούσαμε ν& νικήσουμε.

α) "Άν κα& γώ δπό τη δικιά μα& τη μερικά προσπαθούσα ν& δργανωθεῖ
καλύτερα πολιτικά κα& στρατιωτικά δ διεκέμβρης, με& ζάση σωστό πολιτικό προ-
σανατολισμό σε& σχέση με& το& διγγλους.

β) "Άν χωρίς ν& δικοδοσουμε το διελάντο (δινοω ή ΕΠ της ΚΟΑ) δρ-
χείσαμε το& δινοπλο διγγάνα στην 'Αθήνα, δικριβώς στές 3 το& διεκέμβρη κα& δρ-
νούμασταν ν& διφαρμόδοσουμε το διχέδιο διεχειρήσεων του διελάντου, πο& ήταν
διντέθετο δπό κείνο πο& διεξεργάστηκε δυδ φορές το δ ΣΣ του ΕΛΑΣ, το δι-
νπωρο του 1943 κα& την δινοιεη του 1944.

γ) "Άν προσανατολίζαμε κα& φέρναμε δγκατρά της βασικής δυνάμεις
του ΕΛΑΣ στην 'Αθήνα πο& έκει διενδιαν ή μάχη.

Μ& διεχωρα δπ' αυτά τά γενικά λάθη πο& κα& γώ φέρνω το διμετάκο μου,

- 34 -

ύπάρχουν καὶ ἄλλα προσωπικά λόγη καὶ ἀδυναμίες. Ἀναφέρω δοῦλο ἀπ' αὐτά,
τὰ βασικότερα:

1. Ἡ ἐγκατάλειψη τῆς Ἀθήνας ἀπὸ 20 μέρες (4 Γενάρη 1945 μέχρι
24 Γενάρη 1945) ἀπό τὴν ΚΟΑ. Λότος ἔχει γεγονός ὅτι ἐπειτα ἀπὸ
ἔνα ήρωϊκό ἀγῶνα 33 ἡμερῶν ποὺ ἦταν ὑπερβολική ἔνταση για μένα, δὲν ὑποχω-
ρήσαμε κανονικά, ζαλιστηκα, δὲν δργάνωσα ἀπὸ προτήτερα δργανωτικοτεχνικά
τῇ διατήρηση σοβαρῶν δυνάμεων τῆς ΚΟΑ ποὺ θά συνέχιζε μὲν ἀλλα μέσα τὸν
ἀγῶνα καὶ τῇ διαφώτιση τοῦ λαοῦ στὴν Ἀθήνα, ἐπειτα ἀπὸ τὴν ὑποχώρηση.
Τό λόγος (Σελ. 50) αὐτὸς εἶναι δπορτουνιστική, γραφειοκρατική ἐκδήλωση.
Τό λόγος αὐτὸς διερδόθηκε ἀργότερα, δταν ἡ πλειοψηφία τῆς ΕΠ καὶ τὰ βα-
σικά στελέχη τῆς ΚΟΑ γύρισαν στὴν Ἀθήνα.

2. Δε μπρεσσα ν' ἀλλάξω τὴν κατάσταση στὴν περιοχὴ Μακεδονίας-
Θράκης καὶ ἰδιαίτερα στὴ Θεσσαλονίκη (Αὔγουστος 1946-Σεπτέμβρης 1947) ποὺ
ἔπαιξε ἔξαιρετικά σπουδαῖο ρόλο στὸ δεύτερο Ἕνοπλο μας ἀγῶνα. "Οταν πή-
γανα στὴ Θεσσαλονίκη δέν ξέραμε τὴν πραγματική κατάσταση τῶν δργανώσεων
γιατὶ τὸ γραφεῖο περιοχῆς Μακεδονίας-Θράκης τοῦ ΚΚΕ (ἀπ' τοὺς κυριότερους
ὅ βαφειάδης) ἔκρυβαν τὴν ἀλήθειαν ἀπὸ ΠΓ. Μέσα σὲ λίγο διάστημα κατάλαβα
ὅτι ἡ κατάσταση εἶναι ἀσχημη (ύπάρχουν γραφτές ἐκθέσεις στὸ ΠΓ) μᾶς γιὰ τὸ
ξεπέρασμά τους στηρίχτηκα στοὺς ἰδιους ἀνθρώπους ποὺ ἦταν ἀνίκανοι, εἴτε
συνειδητά σαμποτάριζαν τὴν δργάνωση τῆς αὐτοάμυνας, ἐνῶ χρειαζόταν κόψιμο
μὲν τὸ μαχαλεῖ, δργάνωση κολλεχτίβας δουλιάς ἀπὸ καινούργιους ἀγνωστους
ἄνυτροφους ποὺ χωρίς ταλαντεύσεις θὰ ἐφαρμόζουν τὴν κομματική γραμμή.
Ἐτοι σημείωσα σοβαρή ἀποτυχία στὴν κομματική μου ἴστορία, στὴν δργανωτική
δουλιά. Γιά μένα δέν ύπάρχει καμιά ἀμφιβολία ὅτι στὸ γραφεῖο Περιοχῆς
Μακεδονίας-Θράκης καὶ στὴν ΕΠ τῆς ΚΟΘ ὑπῆρχε χαριές ἢ χαριέδες ποὺ δὲ μπ-
ρεσσα νά τούς ἀνακαλύψω καὶ νά τούς ἔξουδετερώσω.

Αὐτά εἶναι τὰ βασικά μου λόγη καὶ ἀδυναμίες. Γιά σσα ἔγιναν μέ-
χρι τὸ 7ο συνέδριο τοῦ ΚΚΕ ('Οχτώβρης 1945) μίλησα ἐκεῖ καὶ σήμερα μελε-
τῶ καὶ ἀναγνωρίζω τὰ καινούργια, προσέχοντας ἰδιαίτερα τὰ λόγη τῆς πρώτης
κατοχῆς μὲν βάση τὴν κριτική ποὺ ἔκανε ἡ 5η Ὁλομέλεια τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΕ. Τὰ
λόγη αὐτά προσπάθησα νά τὰ ξεπεράσω στὸ δεύτερο Ἕνοπλο ἀγῶνα, δητας ΠΕ
τοῦ ΓΑ τοῦ ΔΣΕ ἀπὸ τότες ποὺ καθορίστηκε ὁ θεσμός αὐτός μέχρι τὴν προσωρ-
ική μας ὑποχώρηση τὸν Αὔγουστο τοῦ 1949. Η κριτική καὶ αύτοκριτική αὐ-
τῶν τῶν λαθῶν βοηθάει πρῶτη ἀπόλα ἐμένα νά κάνω καλύτερα τὴ δουλιά μου.
Οἱ ἀνθρώποι κάνουν λόγη καὶ προσπαθούν ἔγκαιρα νά τὰ δοῦνε καὶ νά τὰ διορ-
θώσουν. Ιδνοὶ οἱ δπορτουνιστές δέν αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκη νά κάνουν αύ-
τοκριτική γιατὶ ὅλη τους ἡ ζωὴ εἶναι ἔνα μεγάλο λόγος καὶ συνθηκολόγηση.
Τό Κόδμα κρίνει τὸν καθένα γιά τὰ λόγη του, σωστά βλέπει ὅλη του τὴ δουλιά
καὶ τέσσερας τούς, τὸν χρήσιμοπολέτη ὥπως νομίζει καλύτερα καὶ ἡ Συν-
διάσκεψή μας θὰ πάρει τὴν ἀπόφασή της.

Ἡ Συνδιάσκεψη τοῦ ΚΚΕ μέ τῇ ρωμαλέᾳ κριτική καὶ αύτοκριτική τῶν
πραγματικῶν λαθῶν καὶ ἀδυναμιῶν μας, χτυπῶντας καὶ ξεριζώνοντας τὸν δπορ-
τουνισμό ἀπό τό Κόδμα, σω- (Σελ. 51) στά κρίνοντας πρόσωπα καὶ πράγματα, θὰ
βγάλει πολύτιμα συμπεράσματα καὶ διδάγματα γιά τὴν παραπέρα πορεία μας, θὰ

- 35 -

άνοιξε το δρόμο για νέα πραγματοποιήσουμε τά καθήκοντα πού καθόρισαν οι 6η και 7η Ολομέλειες της ΚΕ του ΚΚΕ. Τά στελέχη του ΚΚΕ ρίχνουν τίς διαπτυγμένα καὶ δυναμικά μπτή δοκιμασία της πάλης πού πέρασαν καὶ θά προχωράν διδικοπά πρός τά μπρος, έφεσον σωστά χρηματοποιούν το μπολσεβίκικο δρόμο της κριτικής καὶ αυτοκριτικής.

**8. ΤΙ ΣΤΕΛΕΧΗ ΜΑΣ ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ ΣΗΜΕΡΑ.
ΤΟ ΤΕΛΙΚΑ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΚΑΙ ΕΧΟΛΩΝ ΤΗΣ ΚΕ**

Σήμερα το ΚΚΕ διαθέτει ἔνα πλατύ στρώμα στελεχών μέσα καὶ ἔξω ἀπτήν Ἐλλάδα πού μπορεῖ καὶ πρέπει νέα διαπτυχθεῖ ποσοτικά καὶ ποιοτικά, γιατί ὑπάρχουν ὅλες οἱ δυνατότητες. Η περία, η θετική καὶ ἀρνητική, πού διαθέτει το ΚΚΕ στὸν τομέα τῶν στελεχών εἶναι πραγματικά πολύτιμη. Πού πρέπει νέα συγκεντρώσουμε τὴν προσοχή μας στὴν πολιτική μας τῶν στελεχών; Τὰ στελέχη μᾶς χρειάζονται σήμερα;

Πάνω στὸ ζήτημα αὐτὸν ἀπάντησε η 7η Ολομέλεια της ΚΕ τοῦ ΚΚΕ (Μάης 1950), θά μελήσει τελικά ή συνδιάσκεψη τοῦ Κόμματος. Σήμερα μᾶς χρειάζονται πρῶτοί πόδλα στελέχη πιστά καὶ ἀφοσιωμένα στὴν ὑπόθεση τῆς Ἑργατικῆς τάξης καὶ τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ. Στελέχη πού νέα μποροῦν χωρίς μεγάλους τρανταγμούς νέα προσαρισμούνται στὰ καινούργια καθήκοντα καὶ τῆς ἀλλαγῆς πού παρουσιάζει η κατάσταση. Στελέχη οὐδὲν οὐδὲν οὐδὲν Κλέμα καὶ τῆς κομματικῆς διάρροωσης πού νέαναι διλόπλευρα, δηλαδὴ πολιτική, δργανωτική, συνθητική καὶ τεχνική καταρτισμοῦ νέα. Στελέχη πού νέα ξέρουν νέα χτίζουν συναρμοτικά μιᾶς παράνομη δργάνυση καὶ νέα τὴν πρωφύλαξσουν ἀπὸ τὰ χτυπήματα τοῦ ἐχθροῦ, πού νέα ξέρουν νέα ἐκμεταλλεύονται ὅλες τῆς νεμιμες δυνατότητες καὶ νέα συνδυάζουν τῇ νεμιμη μὲ τὴν παράνομη δουλεία. Στελέχη πού νέχουν μεγάλη κομματικότητα καὶ ἀναπτυγμένο τὸ αἰσθημα τῆς προσωπικῆς κομματικῆς εὐθύνης, πού ξέρουν νέα τηροῦν τοὺς κανόνες τοῦ ἐπαναστατικοῦ συναρμοτισμοῦ καὶ νέα ἀναπτύσσουν στὸ ἐπακρο τὴν πολιτική καὶ κομματική ἐπαγρύπνηση. Στελέχη πού νέα δργανώνουν τὸν ἔλεγχο για τὴν ἔχτελεση τῶν ἀποφάσεων. Η μαρξιστική-λενινιστική διαπαιδαγώγηση τῶν στελεχών μας εἶναι ἀπαραίτητη προϋπόθεση για νέα τὰ θγάλουν πέρα μὲ τὰ καθήκοντα πού θάζει μπροστά μας η ἐσωτερική μας ἐξέλιξη. Ο σ. Στάλιν λέει:

(Σελ. 52) "Αν δρχίζει νέα κουτσάλνει τὸ ἔργο τῆς μαρξιστικῆς-λενινιστικῆς διαπαιδαγώγησης τῶν στελεχών μας, διν ἀδυνατίζει η δουλιά για τὸ σήκωμα τοῦ πολιτικοῦ ἐπιπέδου τῶν στελεχών αὐτῶν καὶ τὰ ἴδια τὰ στελέχη πανούν, σὲ συνδυασμὸ μ' αὐτὸ, νέα ἐνδιαφέρονται για τὴν προοπτική τῆς κίνησής μας πρός τὰ μπρος, πανούν νέα καταλαβαίνουν τὴν δρθότητα τῆς ὑπόθεσής μας καὶ μεταβάλλονται σὲ ἐμπειριστές καὶ δίχως προοπτική, πού στὰ τυφλά καὶ μηχανικά ἔχτελούν τέσ απὸ τὰ πανώ ὑποδείξεις, τότε ἀναγκαστικά θά κουτσάλνει η ὅλη ιρατική καὶ κομματική δουλιά μας!"

"Η κατάσταση πού δημιουργήθηκε στήν "Ελλάδα, έπειτα μέσο την προσωρινή μαρτυρία της υποχώρησης μπορεῖ νά χαραχτηριστεῖ ἔτοις: πείνα-σκλαβεία-ἀποικοπόληση-πόλεμος. "Ο Ἑλληνικός λαός δέν τά δεπλωσε ἔπειτα δικό την προσωρινή μας ήττα. Εποπούν καζ ὥριμδεσσον μεγάλοι λαϊκοί ἀγῶνες. "Η γενική πολιτική κρίση τοῦ μοναρχοφασισμοῦ βαθαίνει. Οι ἀμερικανόδουλοι κυβερνήτες τῆς "Αθήνας ἐφαρμόδεσσον τήν πολιτική τῆς εὐθυγράμμισης πού σημαίνει φασιστική χτηνικότητα καζ πόλεμος. "Η αλιμανιωτή κυβέρνηση Βενιζέλου, ἔγραψε στὸ παλιὰ τῆς τέλη καιούσταια τά λεγόμενα "μέτρα ἐπιείκειας" καζ τὰ στοιχοδικεῖα τοῦ θανάτου δουλεύουν μὲ, δλοένα καζ πισταχυνόμενος ρυθμούς. "Η ἀπόφαση τοῦ Βενιζέλου-Παπατζή νά στείλουν μιά ταξιαρχία νά σφαγεῖ στήν Κορέα, εἶναι ἡ ἀπαρχή τοῦ καινούργιου πολέμου πού πᾶνε νά μπλέξουν τὸν Ἑλληνικό λαό. "Η κατάσταση ὅλο καζ θά σφέγγει στήν "Ελλάδα. "Η κατάσταση δέν σηκώνει καινούργιο "πείραμα" Πλαστήρα πού δ. λαός τὸν ξεσκέπασε καζ τὸ χρεωκόπιο τησσαράκοντας οἰ μακελάρηδες, οἱ Παπάγοι καζ Βεντήρηδες, οἱ Τσακαλῶτοι καζ Ζέρβηδες γιαδ νά ἀντιμετωπίσουν τὸν δλοένα "δηγούμενο κομμουνιστικό" ιενδυνο, ὅπως λέει ἡ μοναρχοφασιστική "Καθημερινή", νά διεξάγουν τὸν πόλεμο. Δε χωρὶς καμέτε ἀμφισβολία πώς ἡ κατάσταση θά ἐπιβεινωθεῖ: Νά ἀπό τήν ἄλλη μεριά ἡ κατάσταση πύτη, ἡ ζετοπιστη δουλειδητη τοῦ μοναρχοφασισμοῦ στὰ ἀφεντικά του, τὸ ρίξιμο τοῦ λαοῦ στὸ καινούργιο μακελειδ, ἡ τραμοκρατία, οἱ κλεψίες, ἡ ρεμούλα καζ οἱ σφαγές, θά ξυπνήσουν τήν ἀγωνιστική μαχητικότητα καινούργιων στρωμάτων λαοῦ, θά ωρουν καινούργια διαφοροποίηση στὸ λαό.

Μέσα σ' αύτες τις συνθήκες, έκεινο πόσ θα έξασφαλίσει τη σωστή
ναϊ Εγκαιρη έφαρμογή της κομματικής γραμμής, είναι ή μπορεί να
πάρει ο μηδέρογάνωση. Ποτέ άλλοτε στην 32χρονη ιστορία του
τδ ΚΚΕ δεν έχει τύπο άνδρη λίπτη συνωμοτική παράνομη δργάνωση δύο σήμερα.
Για τη δημιουργία αυτών των δργανώσεων στην "Ελλάδα πρέπει να προετοιμά-
σουμε δλα τά στελέχη. "Ακριβώς σ' αύτδ τδ κεντρικό δρ-(Σελ. 53)γανωτικό
πολιτικό καθήκον πρέπει να συγκεντρωθεῖ ή προσοχή των Κομμουνιστικών δρ-
γανώσεων ναϊ τῶν στελεχῶν τους.

Τι δέ πετί νά προετοιμάσουμε όλα μας τά στελέχη γιά τη δημιουργία
τών συνωμοτικών παράνομων δραγανώσεων στήν "Ελλάδα;

α) Να διστομε σωστή προοπτική στά στελέχη μας, που σημαίνει να τά κάνουμε ίκανά να παρακολουθούν τις διεθνεῖς έξελδεις-να βλέπουν πώς οι δυνάμεις τοῦ σοσιαλισμοῦ καὶ τῆς ελρήνης είναι πιθ γερές από τις δυνάμεις τοῦ ιμπεριαλισμοῦ-να καταλάβουν τῇ βασικῇ ίδιομορφίᾳ πού παρουσιάζει ή έχει λειτη τῆς κατάστασης στήν "Ελλάδα καὶ νάναι σε θέση να έκμεταλλευτούν όλες τις καμπές, όλες τις μεταβολές καὶ όλες τις "εύκαιρες" που θὰ προσφέρει η έσωτερην κινή διεθνής κατάσταση.

β) Να μάθουμε : Ότιν συνέλεξη μας τη βασική μέθοδο κομματικής δργάνωσης και δουλιάς στις σημερινές συνθήκες. Αύτος είναι ο αυστός κάθε φορά συνδυασμός της παράνομης με τη νόμιμη δργάνωση, της παράνομης με τη νόμιμη δουλιά. Τη βασική μέθοδο δργάνωσης και δουλιάς άναπτυσσει ο σ. Ζαχαριάδης στο λόγο του πάνω στο δεύτερο θέμα της 7ης "Ολομέλειας. (Ζαχαριάδης: "Μερικά Σημεία στην κατάσταση και την Κομματική ζωή", σελ.

CONFIDENTIAL

- 37 -

30-33).

γ) Νά προετοιμάσουμε τά στελέχη μας για τή δουλιά στά συνδικάτα, τδ χωριό, τή νεολαία καί τίς γυναικες. "Ετοι θά δργανώσουμε πιδ καλ& τούς μαζικούς άγωνες ποδ έρχονται καί θά τούς άνεβάσουμε ώς τδ ύψος ποδ επιβάλει κάθε φορά ή πολυτελή μας γραμμή.

δ) Νά προετοιμάσουμε είδικά τά στελέχη μας για τή δουλιά στδ μοναρχοφασιστικό στρατό. "Ο στρατός είναι ή δχέλλειος φτέρνα τής άμερικανο-κράτειας καί τοῦ μοναρχοφασισμοῦ- ίδιατερα τώρα ποδ στέλνονται τά παιδιά τοῦ λαοῦ στήν Κορέα -γιατί άνεκαθεν δέν ήταν γερδς, ή άντεπαράθεσή του μέ τδ ΔΣΕ τδν έξασθένησε περισσότερο καί τά παιδιά τοῦ λαοῦ δέν είναι ίδιατεθειμένα νά ξανασφαγοῦν για τά συμφέροντα τοῦ Τρούμαν. "Η δουλιά στδ μοναρχοφασιστικό στρατό ξανούγει σήμερα μεγάλες προοπτικές έφ'όπον θά τήν δργανώσουμε καλ& καί διαθέσουμε τίς πιδ ίκανες δυνάμεις μας.

ε) Νά προετοιμάσουμε τά στελέχη μας για νά μπορέσουν νά δργανώσουν κάτω άπδ δποιεσδήποτε συνθήκες τή διαφώτιση τοῦ λαοῦ, στδ καθημερινό άδικοπο ξεσκέπασμα τής άμερικανοκρατίας καί τοῦ μοναρχοφασισμοῦ, τήν ένη-μέρωση τοῦ λαοῦ πάνω στή γραμμή τοῦ ΚΚΕ.

στ) Νά διαπαιδαγωγήσουμε τά στελέχη μας στδ πνεῦμα τής (Σελ. 54) μπολσεβίκης έπαγρύπνησης καί τής πεστῆς έφαρμογής τῶν κανδιών τοῦ συναρμοτισμοῦ. "Ο έχθρδς δόλο καί πιδ πολύ θά καταφενγει σέ προβοκάτσιες καί θά προσπαθεῖ άπδ τά μέσα νά χτυπήσει τίς δργανώσεις μας. "Άλλωστε στδ σημείο αύτδ έχει καλομάθει άπτίς έπιτυχίες ποδ είχε στή μεταξική διχτατορία καί τά τελευταία χρόνια. "Η προετοιμασία τῶν στελεχῶν μας για νά άντιμετωπίζουν τίς προβοκάτσιες καί τά χτυπήματα τοῦ έχθροῦ είναι ένα άπτά σοβαρότερα καθήκοντα τής στιγμής.

Στήν προετοιμασία τῶν στελεχῶν μας πάνω στά καθήκοντα τής στιγμής θά βοηθήσει πάρα πολύ τδ τμῆμα στελεχῶν καί Σχολῶν ποδ άποφάσισε νά δργανώσει ή 7η Όλομέλεια δέπλα στήν ΚΕ τοῦ ΚΚΕ. Τδ τμῆμα στελεχῶν καί Σχολῶν έχει σκοπό νά μελετήσει καλύτερα τά στελέχη μας, νά ξέρει τίς ίκανοτήτες καί τίς άδυναμίες τους για νά μπορεῖ νά προτείνει στδ ΠΓ τή σκοπευμέτερη τοποθέτηση τους, νά προετοιμάζει τά στελέχη για τήν παράνομη δουλιά, νά τά διαπαιδαγωγεῖ στδ πνεῦμα τοῦ μαρξισμοῦ-λενινισμοῦ.

Τδ τμῆμα στελεχῶν καί Σχολῶν τής ΚΕ τοῦ ΚΚΕ θά μπορέσει νά έκπληρωσει τή σοβαρή άποστολή του, έφδσον θά βοηθηθεῖ άπδλες τίς δργανώσεις καί τά κομματικά στελέχη καί έφδσον άιδμα τδ ίδιο θά άποφύγει νά γίνει άπτήν άρχη ένα γραφειοκρατικό τεχνικό δργανο. "Όπως είναι γνωστό δέ μπορεῖ νά μελετήσει κανένας τά στελέχη μας μδνο ή κυρίως άπτίς Βιογραφίες. Αύτες είναι ένα άψυχο χαρτί, ποδ έκφράζουν στατικά τήν κατάσταση τῶν στελεχῶν ένω ή ζωή διαρκῶς κυλάει καί τί στελέχη μας προχωροῦν ή μένουν πίσω άπτήν κατάσταση. Τά στελέχη μελετιοῦνται πρώτ' άπδλα στή ζωή, στή δράση πούναι ή λυδία λέθος τής άξιας τῶν στελεχῶν κι αύτδ δέ μπορεῖ νά γίνει παρά μέ τή βοήθεια πολλών συντρόφων καί κατά πρώτο λόγο τῶν Κομ. Έπιτροπῶν.

- 38 -

Έδω θέλω νά θέω καζ ένα άλλο ζήτημα: Πολλοί σύντροφοι ξέρουν πολύτιμα στοιχεῖα άπτην ίστορία τῶν στελεχῶν μας, καλέ & ή κακό, τῇ θέση πού ιράτη- παν τὰ στελέχη μας, μεγάλα ή μικρά, στὶς δοκιμασίες καζ στὶς καμπές τοῦ κινήματος, τὸ χαραχτήρα καζ τὶς ἀδυναμίες τους. Τὰ στοιχεῖα αὐτὰ πρέπει νά συγκεντρωθοῦν τὸ γρηγορότερο στὸ τμῆμα στελεχῶν καζ Σχολῶν. "Ετσι η μελέτη ηδη ή δουλιέ με τὰ στελέχη δέ θάνατο μένο μερικῶν συντρόφων μά δλων τῶν μελῶν μας (κι άκριμα καζ τῶν έξωκομματικῶν έργατῶν), ποδ σέ μιέ κολλεχτε- βίστικη προσπάθεια θά βοηθοῦν γιαδ νά προωθοῦνται οι άξεις καζ η παραμε- βίζονται τὰ άντικομματικά στοιχεῖα, οι άνθικανοι καζ οι γραφειοκράτες.

Μεγάλη σημασία γιαδ τὸ τμῆμα στελεχῶν έχει τὸ άλλο σκέλος (Σελ.55) του, τὸ τμῆμα Σχολῶν. Αύτο δέ έχει γιαδ σκοπό τῇ μαρξιστική-λενινιστική δε- απαιδαγώγηση τῶν στελεχῶν μας, τὴν προετοιμασία καζ δργάνωση τῆς Κεντρικῆς Σχολῆς καζ τῶν άλλων σχολῶν τοῦ Κινήματος, τὴν δργάνωση τῆς μορφωτικῆς, ίδεολογικῆς δουλιές σε δλο τὸ Κινήμα, τὴν δργάνωση, παρακιλούση τῇ διδα- σκαλία τοῦ Μάρκου-Ένγκελ-Λένιν-Στάλιν, νά τὰ προσανατολίζει σωστά στὰ ση- μερινά προβλήματα. "Ε ν α & π δ τ ἄ σ ο . θ α ρ δ τ ε ρ α κ α θ ἥ κ ο ν - τ α τ ἥ σ μ ο ρ φ ω τ ι κ ἥ σ μ α σ δ ο u l i ā s e i n a i ή π α- ρ α π έ ρ α β ε λ τ ē w σ η τ ἥ σ σ τ r a t i w t i k h s κ α t a p- τ i s η s t ē n σ t e l e x h o n μ a s μ e β & σ η t h n p l o ū - o s i a p e l r a t o ū d s e κ a b t a d i d a g μ a t a t h s s t a l i n i k h s p o l e m i k h s e p i s t h m u g s. "Ακριμα θά πρέπει νά μάθουμε στὰ στελέχη καζ νά τὰ βοηθᾶμε νά διαβάζουν μένα τους. "Ετσι η μορφωτική ίδεολογική δουλιά θά γίνει συστατική στοιχεῖο τῆς καθη- μερινῆς δραστηριότητας τῶν στελεχῶν μας.

9. ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

"Από τῇ μελέτη ποδ κάναμε γιαδ τὴν πολετική μας τῶν στελεχῶν στῇ δεκαετία 1940-1950, βγαίνουν τὰ παρακάτω γενικά συμπεράσματα:

1. Τὸ ΚΚΕ, μέσα στῇ φωτιέ τῶν δύο έπαναστάσεων, σὲ σκληρούς αίματηρούς άγῶνες, μαζί καζ ἐπικεφαλῆς τοῦ Λαοῦ, δημιούργησε καζ διαπαίδα- γώγησε ένα μαζικό στρώμα ἀφοσιωμένων στελεχῶν ποδ ἀποτελοῦν πολύτιμο Κομ- ματικό καζ Λαϊκό κεφάλαιο.

2. Τὸ ΚΚΕ, στὰ χρόνια τῆς χιτλεροφασιστικῆς κατοχῆς, διπομακρύ- θηκε άπτη μπολσεβίκη πολιτική στελεχῶν ποδ σφυρηλάτησε στὰ 1931-36. Αύτο τὸ έμποδισε νά έκμεταλλευτεῖ τὶς τεράστιες δυνατότητες ποδ υπήρχεν τότες γιαδ νά δημιουργήσει περισσότερα καζ ιαλύτερα στελέχη. "Η κατάσταση αυτῆ διορθώθηκε άπτη 12η "Ολομέλεια τῆς ΚΕ (Ίούνης 1945) καζ ἔπειτα.

"Η σωστή μας πολιτική στελεχῶν στὰ τελευταία πέντε χρόνια μᾶς βοήθησε νά προετριψτούμε γιαδ τὸν χαλγούγινο ένατορ άγνων μά δημιουργήσουμε καζ η

CONFIDENTIAL

- 39 -

άναπτξούμε τά στελέχη τοῦ ΔΣΕ.

3. Τά στελέχη μας βασικά καλά κατάλαβαν τήν καινούργια κατάσταση ποί δημιουργήθηκε ύστερα ἀπό τήν ήττα μας (Σελ. 56) στὸ Βίτσι-Γράμμο καὶ τῇ προσώρινῇ μας υποχώρηση. Στέκουν σήμερα γερά, προσανατολίζονται καὶ πιο ετοιμάζονται σταθερά πρὸς τά καινούργια προβλήματα. ⁹ Εξαίρεση ἡ ποτελοῦν ἴνσιενα διπροτουνιστικά καὶ συνθηκολόγα "στελέχη" πού κύριοι ἐκπρόσωποι είναι εἰναι οἱ Βαφειάδης, Παρτσαλίδης, Χρύσα, Ξεμάδης Καραγιώργης καὶ δ Ἀποιτόλου. ¹⁰ Η πλὴν ἔναντια στά στοιχεῖα αὐτῶν, για τὸ ίδεολογικὸ τους ξε- σκέπτασμα καὶ ἀφοπλισμό, ἀποτελεῖ ἀπαραίτητη προϋπόθεση για τήν παραπέρα νικηφόρα πορεία τοῦ ινδικαῖς μας.

4. ¹¹ Η κριτική καὶ αὐτοκριτική εἶναι βασική μέθοδος διαπαιδαγώγησης τῶν στελέχων μας. ¹² Όσο τά στελέχη μας θὰ χρησιμοποιοῦν αὐτὸν τὸ δοκιμασμένο μπολσεβίνικο ὅπλο, θά μελετῶν καὶ θὲ ἀναλύουν τὰ λόγη τους, θά βρίσκουν τὰς αἴτιες τους, θά βρίσκουν τοὺς δρόμους γιὰ τὸ ξεπέρασμά τους, τόσο ὁ ἀναπτύσσονται, θὰ ἀποσαλῶνται, θὰ ἀνδρώνουν. ¹³ Η κριτική ιπὲρ αὐτοκριτική δυναμώνει τὸ κύρος τῶν στελέχων μας στὶς μᾶζες, πύξαντες τήν αὐτοπειθηση τους. ¹⁴ Η ἀντέδραση φοβάται τήν αὐτοκριτική τῶν στελέχων μας, γιατὶ καταλαβαίνει πολὺ καλά ὅτι εἶναι μιᾶς τεράστια ιένηση πρὸς τὰ μπρός. ¹⁵ Η κριτική καὶ αὐτοκριτική στέκει σὲ καλὸ δρόμο στὸ Κόμμα. Θὰ πρέπει νὰ τήν ἀναπτύξουμε ἀκόμα πιεσ πολὺ.

5. ¹⁶ Οπως ἔδειξε ἡ ὅλη προσυνδιασκεψική δουλιά, τὸ ΚΚΕ πρέπει νὰ μελετήσει περισσότερο τά στελέχη του, νὰ ξέρει καλά τὶς ἀδυναμίες καὶ τὶς ἀρετές τους, νὰ εἶναι πιὸ αύστηρος στήν ἐπιλογὴ τῶν στελέχων του, ¹⁷ έδιαλτερα τῶν ἀνωτέρων, χωρὶς αὐτὸν νὰ ἐμποδίζει τὴν θαρραλέα ἀνάδειξη νέων ἀνθρώπων στὸ Κόμμα. ¹⁸ Η πεῖρα πού έχουμε στὸν τομέα αὐτὸν θὰ πρέπει νὰ γίνει πολύτιμος δόδηγός μας γιὰ τήν ἑφαρμογὴ στήν πράξη τῆς αωστῆς μας πολιτικῆς τῶν στελέχων. ¹⁹ Άκομα τὸ Κόμμα πρέπει νὰ προσέχει καὶ νὰ μελετᾶ συστηματικά τὶς πλευρές ἐκεῖνες τῶν στελέχων του πού παίζουν καθοριστικὸ ρόλο στὴ διαμόρφωση τους, ὅπως δ ḥαραχτήρας, η πολιτική σταθερότητα, η προσωπική παλικαρία, η πειθαρχία, η μαρξιστικο-λενινιστικὴ τους πατάρτιση, οἱ ἐκανόντητές τους, η κομματικότητα καὶ τὸ ἥδος τους. Μέσα στήν πλήρη, δεπλα στὸ καλὰ στελέχη θὰ βγοῦν καὶ σκάρτοι ἄνθρωποι. Τὸ ζήτημα εἶναι νὰ προσέχουμε, νὰ μελετῶμε καὶ νὰ δουλεύουμε ἔτσι τοὺς ἀνθρώπους διτε νὰ βγαίνουν διο τὸ δυνατὸ λιγότεροι σκάρτοι. ²⁰ Αὐτὸν τὸ ἔργο θὰ πάξει σπουδαῖο ρόλο τὸ τμῆμα στελέχων καὶ Σχολῶν τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΕ, πού πρέπει νὰ βοηθηθεῖ ἀπόλα τὰ μέλη τοῦ Κόμματος. Οἱ κομματικές καθοδηγήσεις θὰ πρέπει νὰ προσέχουν καὶ νὰ μελετοῦν τὶς ἀδυναμίες τῶν στελέχων (Σελ. 57) μας, νὰ τὶς υποδείχνουν ἔγκαιρα στοὺς ἀνθρώπους μας καὶ νὰ τοὺς βοηθῶντες ἔγκαιρα γιὰ νὰ τὶς ξεπέρασουν. Τὰ μέλη τοῦ Κόμματος έχουν κομματικὴ υποχρέωση νὰ γράψουν στὸ τμῆμα στελέχων καὶ Σχολῶν τῆς ΚΕ ὅτι ξέρουν σὲ βάρος στελέχων τοῦ Κόμματος.

6. ²¹ Η μαρξιστική-λενινιστικὴ διαπαιδαγώγηση τῶν στελέχων μας, ἡ πατάχτηση καὶ ἀφομοίωση τῆς διδασκαλίας τοῦ Μάρκου-Ἐνγκελάς-Λένιν-Στάλιν εἶναι ἀπαραίτητη προϋπόθεση γιὰ τήν ἐκπλήρωση τῆς ἀποστολῆς της. ²² Ο μαρξιστικός-λενινισμός, η γνῶση τῶν νόμων τῆς κίνησης τῆς κοινωνίας γιὰ τήν ἐπαναστατικὴ ἀνατροπὴ της, ξεσφαλίζει στὰ στελέχη μας τὴν σταθερότητα τοῦ προ-

- 40 -

σανατολισμού καὶ τὰ βοηθά ν& λύνουν τὰ πολύπλοκα προβλήματα τῆς σημερινῆς κατάστασης.

*Η μαρξιστική-λενινιστική άγυγή δέ μπορεῖ σέ καινιά περίπτωση νά γίνει ξέω Δπτή ζωή, Δπτήν πάλη πού ιάνει τδ ΚΚΕ γιάν νά σφυρηλατήσει στήν 'Ελλάδα τήν παράνομη συναμοτική δργάνωση. *C μαρξισμός-λενινισμός είναι δ' άμειλιχτος έχθρος κάθε δογματισμού καὶ αεχταρισμού. *C δογματισμός θρέψει τδν δπορτουνισμό καὶ τήν Δπομδνωση Δπτής μάζες. Τδ στελέχη μας πρέπει νά έξοπλιστούν μέ τδ κοφτερό όπλο τής διαλεχτικής πιέψης καὶ νά άναλνουν έπιστημονικά τή σημερινή κατάσταση στήν 'Ελλάδα καὶ νά παλαβουν γιά τή σωστή έφαρμογή τής κομματικής γραμμής στήν πράξη.

7. *Η έξελιξη τής κατάστασης καὶ τά υπενθύνα καθήκοντα πού πέφτουν πάνω στά στελέχη μας, έπιβάλλουν νά άναπτυχθεῖ ή έπαναστατική έπαγρηνηση καὶ νά τηρούνται οι κανδνες τού συναμοτισμού. *Η μελέτη τών μεθδων πού χρησιμοποιεῖ δ' έχθρος-χαφιεδισμός, πολιτικές προβοκάτσιες κλπ-γιάν νά χτυπήσει Δπτή μέσα τής δργανώσεις μας, τδ ξεσήκωμα τής μαζικής λα-ΐκης πάλης ένδυτια στήν προβοκάτσια καὶ τδ χαφιεδισμό, δ' σωστός συνδια-σμός τής παράνομης μέ τή νδμιμη δουλιά, είναι προβλήματα πού πρέπει νά Δπασχολήσουν σοβαρά τά στελέχη μας. Κομμουνιστής, στέλεχος τού ΚΚΕ, πού δέν προσέχει τήν έπαγρηνηση, πού δέν έφαρμοζει τούς συναμοτικούς κανδνες στή δουλιά του, στήν ούσια συνθηκολογεῖ καὶ παραδίνεται στδν έχθρο. Τέτιοι κομμουνιστές δέ μπορεῖ νάχουν θέση στδ ΚΚΕ. *Η έπαγρηνηση είναι σηδερένιος νδμος τής ζωής καὶ τής άναπτυξης τού Κδματός μας.

: .

*Η Κομματική Συνόιδσηεφη θά μελετήσει βαθιά τήν πολιτική μας τών στελεχών, θά βγάλει συμπεράσματα καὶ δι-(Σελ. 58)δάγματα πολίτιμα γιά τδ μέλλον, θά βαθμολογήσει τδ ιάνθε στέλεχος άνδλογα μέ τής ίκανοτήτες του, τή δουλιά του. *Η Συν/φη τού ΚΚΕ θά διεξάγει τήν πιδ άποφασιστική πάλη ένδυτια στούς δπορτουνιστές καὶ τούς συνθηκολόγους πού θέλουν νά μάς έκφο-βίσουν, νά μάς τραβήξουν Δπτδ σωστό μαρξιστικό-λενινιστικό δρδμο. Σ' αύ-τούς ή Συ/φη θά Δπαντήσει μέ τά ληγια τού Κεγκλου ΣΤΑΛΙΝ:

" Αύτοί ξέχασαν δτι οι μπολσεβίκοι δέ φιβούνται τής δυσκολίες, ούτε τής Δπειλές. Ξέχασαν δτι έμάς μάς σφυρηλάτησε δ Νεγάλος ΛΕΝΙΝ, δ άρχηγός μας, δ δάσκαλός μας, δ πατέρας μας, πού δέ γνωριζε καὶ δέν άνα-γνωριζε φύδο στήν πάλη. Ξέχασαν δτι δόσο περισσότερο λυσούν οι έχθροι, δόσο περισσότερο πέφτουν στήν θάντρα οι άντεπαλοί μας μέσα στδ Κδμα, τδσο πε-ρισσότερο θάντρωνται οι μπολσεβίκοι γιά καινούργια πάλη, τδσο πιδ άπο-φασιστικά θάντρε μπροστά. Είναι φανερό δτι δέ σκεφτήκαμε νά ξεφύγουμε Δπτδ λενινιστικό δρδμο". (Στάλιν, "Ζητήματα Λενινισμού", ρούσ. έκδοση 11η, σελ. 489).

Καὶ ούλοι οι έχθροι τού ΚΚΕ, φανεροί καὶ κρυφοί, Δπδω καὶ Δπδ μέσα, μικροί καὶ μεγάλοι, ξεχνάν ένας δτι οι κουκουέδες τής 'Ελλάδας δια-

- 41 -

παιδαγωγοῦντας καὶ ἀτσαλῶνονται ἀπτὸ ἔργο, τῇ διδασκαλίᾳ, τῷ παράδειγμα τοῦ Μπολσεβίκου Κόμματος, ὅτι εἶναι στρατιῶτες τῆς παγκόσμιας κομμουνιστικῆς στρατιᾶς τοῦ Μεγάλου Στάλιν. Καὶ γι' αὐτὸν θὰ νικήσουν.

17 Αύγουστου 1950

CONFIDENTIAL

ΗΡΟΣ ΦΗΝ 3η ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΚΚΕ

ΤΡΙΑΜΙΣΗ ΧΡΟΝΙΑ ΠΑΛΗΣ ΤΟΥ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΕΛΛΑΣ

Συμπερδοματα και διδάγματα

ΔΗΜΗΤΡΗ ΒΑΛΑΝΤΑ

- A.3 -

(Σελ. 61) Στίς 29 Αύγουστου ξιλεισε ἔνας χρόνος, ἀπό τότε πού δὲ Δημοκρατικὸς Στρατός Ἐλλάδας ἔκανε μιᾶς προσωρινῆς ὑποχώρηση, χωρὶς νὰ πετύχει τὴν ἀπελευθέρωση τῆς πατρίδας μας ἀπὸ τοὺς ἀμερικανοῦγγλους καταχτητές καὶ τὸ μοναρχοφασιστικὸν καθεστῶς τῶν ἀστοτοφλικαδικῶν ἐθνοπροδοτῶν. Τὰ λόγη μας, καὶ ἔδιαλτερα ἢ μή λύσῃ τοῦ προβλήματος τῶν ἐφεδρειῶν, ἢ ἀμερικανικὴ ἐπέμβαση καὶ ἡ προδοσία τοῦ Τίτο, ὅλα αὐτὰ εἶχαν σὰν ἀποτέλεσμα τὴν καταθλιπτικὴν ἀνατροπήν, στὸ συσχετισμὸν τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων, σὲ βάρος μας. Ἡ τέτια ἀνατροπή στὸ συσχετισμὸν τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων, ἐπέβαλε τὴν προσωρινῆ ὑποχώρησή μας, γιατὶ μιᾶς παραπέρα συνέχιση τοῦ ἐνοπλου ἀγῶνα, μὲ τές ιδριες δυνάμεις μας, θὰ κατέληγε στὴν καταστροφὴν θασικῶν δυνάμεων, τοῦ στρατοῦ μας. Ἡ ὑποχώρησή μας ἀποτελεῖ μιᾶς στρατιωτικῆς ἥττας, ἀλλὰ δχεὶ ἀποφασιστικῆς σημασίας, γιατὶ τὴν παραπέρα πορεία τοῦ οινήματος μας. Ἡ στρατιωτικὴ μας ἥττα θὰ ἥταν ἀποφασιστική, ἀν συνεχέζαμε τὸν ἐνοπλο ἀγῶνα, μὲ τές θασικές δυνάμεις τοῦ στρατοῦ μας, γιατὶ τότε αὐτές θὰ καταστρέψουνται, μιᾶς πού δὲ στρατιωτικὸς συσχετισμὸς τῶν δυνάμεων εἶχε καταθλιπτικὰ ἀνατραπεῖ σὲ βάρος μας. Ἡ ὑποχώρησή μας ἔχει προσωρινὸν χαραχτήρα, καὶ γιατὶ ἡ στρατιωτικὴ μας ἥττα δὲν ἥταν ἀποφασιστική. Ἡ ἥττα μας οἵμως εἶναι ἥττα. Αὐτὸς μᾶς ὑποχρεώνει νὰ βροῦμε ὅλες τές αἰτίες πού διδήγησαν σ' αὐτὴν τὴν ἥττα. Ἡ δη καὶ ἡ 7η Ὀλομέλειες τῆς ΚΕ τοῦ Κδμματός μας μελησαν γιὰ τές αἰτίες πού διδήγησαν στὴ στρατιωτικὴ μας ἥττα. Ἡ Συνδιάσκεψη τοῦ Κδμματος θὰ ἀποφανθεῖ κυριαρχικὰ καὶ τελεσθεῖκα γιὰ τές αἰτίες τῆς στρατιωτικῆς μας ἥττας. Αὐτὸς τὸ ἄρδρο γράφεται σὲ συμβολή, γιὰ μιᾶς λεπτομερειακῆς ἐξέταση μελέτης τῆς δράσης τοῦ ΔΣΕ, γιὰ νὰ βροῦμε ὅλα τὰ λάθη καὶ τές ἀδυναμίες μας, νὰ (Σελ. 62) βροῦμε οἵμως καὶ τὸ θετικό, γιατὶ καὶ τὰ δυδ εἶναι ἀπαραίτητα.

Στίς 29 Αύγουστου κλείνουν τέσσερα χρόνια καὶ πέντε μῆνες ἀπὸ τὴν μάχη τοῦ Λιτβάρου. Οἱ ντουφεκιές στὸ Λιτβάρο σημείωσαν τὴν ἔναρξη τῆς ἐνοπλῆς ἐξεγερσίας, γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς πατρίδας μας, ἀπὸ τοὺς ἀγγλους ἡμεριαλιστές, ποὺ ούσιαστικὰ εἶχαν ἐγκαθιδρύσει καθεστῶς κατοχῆς, καὶ ἀπὸ τοὺς λακέδες τοὺς μοναρχοφασιστές. Τὰ τριάμβια περίπου χρόνια ἐνοπλης πάλης ἥταν ἔνας ἀδιάκοπος σκληρὸς ἀγώνας, γιωμάτος αὐτοθυσίας, θρώζωμος, μεγαλεῖο. Παρὰ τὴν στρατιωτικὴ μας ἥττα, αὐτὰ τὰ τριάμβια χρόνια ἐνοπλης πάλης ἀποτελοῦν μαζί μὲ τὸ 1821 τὰ πιθ δοξασμένα, ἀπόδλα τὰ χρόνια τῆς πάλης τοῦ λαοῦ τῆς Ἐλλάδας, γιὰ ἔθνος καὶ κοινωνικὴ ἀπελευθέρωση. Σ' αὐτὸς τὸ χρονικὸ διάστημα, φέραμε ιδμόσεις πορές τὸ μοναρχοφασιστικὸν καθεστῶς στὸ χεῖλος τῆς καταστροφῆς. Ἀναγκάσαμε τὴν ἡμεριαλιστικὴ Ἀγγλία νὰ δηλώσει ἀδυναμία νὰ στηρίζει τὸ μοναρχοφασιστικὸν καθεστῶς. Φέραμε τὴν ἡμεριαλιστικὴ Ἀμερικὴ μπρός στὸν ιένδυνο τῆς δικιάς της χρεωκοπίας στὴν Ἐλλάδα καὶ ἀκριβῶς γι' αὐτὸς ἔκανε τές γνωστές βολιδοσκοπήσεις στὴ Σοβιετικὴ Ἔνωση νὰ μεσολαβήσει, γιὰ νὰ λυθεῖ εἰρηνικὰ τὸ Ἐλληνικὸ πρόβλημα, ποὺ ὅπως εἶναι γνωστό, αὐτὸν τὸν εἰρηνικὸ δεσμανονισμὸ τὸν τορπελισε ἢ ἀνοιχτῆ προδοσία τῆς τροτσιστικῆς συμμορίας τοῦ Τίτο. Εξηπέδαμε παραπέρα, μπρός καὶ στίς πιθ καθυστερημένες λαϊκές μᾶζες, τὸν ἀντεθνικό,

~~CONFIDENTIAL~~

- 44 -

δυτικαϊκό ρόλο τοῦ ιυνόλου τοῦ διπολιτειακού πολιτικού κόσμου, σά συμμορίας τού προδένει τήν πατρίδα, την πάτερα, την πάτερα τού λαδ, ληστεύει καὶ παταστρέψει τού νοικοκυριό του, πρός διφελος τοῦ ἀγγλοαμερικανικού θυμπεριαλισμοῦ, γιαὶ νὰ έξασφαλίσει τήν υιωστήριεξή του στὸ επισιμένο διπολιτειακό μοναρχοφασιστικό ιαθεστώς. Ὁ αἰδίμα καὶ καθυστερημένα στρώματα τοῦ λαοῦ μας ἀπελευθερώθηκαν ἀπὸ τῆς αὐτοπάτερ πού εἶχαν γιὰ τὸ ρόλο τῆς θυμπεριαλιστικῆς Ἀγγλίας καὶ Ἀμερικῆς καὶ εἴδαν ποιοὲ εἶναι οἱ φίλοι καὶ ποιοὶ οἱ ἔχθροι τῆς Ἑλλάδας, στὸ διεπαρχικό. Στὸ πρόσωπο τῆς "Ἀλλάδας" εἴδαν ὅλοι οἱ λαοὶ τήν τύχη καὶ καὶ τῶν πού πέποντον στὰ νύχια τῆς περιβόητης ἀγγλοαμερικανικής "Βοήθειας". Μέσα στὴ φωτιά τῆς ἐνοπλης πάλης πού κάναμε στὰ τριάμιση περίπου χρόνια δημιουργήθηκε μιὲν ἀκατάλυτη φιλία ἀνθεμού στὸν Ἑλληνικὸν καὶ στὸ σλαβομακεδονικὸν λαδ, μιὲν ἀλλγιστη διέληση καὶ καὶ τῆς πλήθης γιὰ τήν ἀπελευθέρωση ἀπὸ μοναρχοφασιστικούς ζυγούς τῆς ἀμερικανοκρατίας. Μέσα στὴ φωτιά τῆς ἐνοπλῆς πάλης σφυρηλατήθηκαν λαϊκά στρατιωτικά στελέχη, πού θὰ εἶναι ή τρίτη τοῦ αύριενοῦ μεγάλου λαϊκοῦ στρατοῦ πού θ' ἀπελευθερώσει τήν Ἑλλάδα.

Ὁ λαός καὶ ή ήγεσία του βγῆκαν πιθεὶς ἵκανοὶ ἀπὸ (Σελ. 63) αὐτήν τήν τετράχρονη σκληρή ἐνοπλη πάλη. Εδύνο οἱ προδότες καὶ οἱ πανικοβλήτοι μικροραστοὶ θεωροῦν ὅτι μάταια ἔχουσε δ λαδός τὸ αἷμα σ' αὐτά τὰ τεσσεράμιση περίπου χρόνια. Οἱ λαοὶ καὶ τὰ ἐταναστατικά κόμματα πού τούς θίγοῦν, δὲν κλαίει τῇ μοῖρᾳ τους, ύστερα ἀπὸ μιὲν ἥττα, ἀλλὰ κάνουν ἔλεγχο τοῦ δρόμου πού πέρασαν κοὺ βγάζουν τ' ἀπαραίτητα διδάγματα, γιὰ τοὺς ἐπερχόμενους ἀγῶνες καὶ Καγανεῖρμούν πρός τὰ μπρές, γιὰ νὰ κερδίσουν ή την νίκη. Κείνοι πού διεβαθυναν τὸν ἐνοπλο ἀγώνα στὰ τριάμιση χρόνια, πάλαιφαν, ὑπόφεραν μάτωσαν μαζὶ μὲ τὰ μέλη τοῦ Κόμματος καὶ γι' αὐτὸς μποροῦν νί τούς ποῦν ἀνοιχτὰ δημόσια τὰ λάθη πού ἱκαναν καὶ νά ζητήσουν νά τούς κρίνουν καὶ νά τούς ἀλλάξουν διπὴ τήν καθοδήγηση τοῦ Κόμματος ἀν τὸ θέωρησου ἀναγκαῖο γιὰ την νίκη. Κείνοι δύναση πού λύγισαν καὶ τὰ διπλωσαν στὴ μέση τοῦ δρόμου πού δίδηγοῦσε πρός τη νίκη, κείνοι πού εἶναι ζήτημα ἀν ἱκαναν μιᾶς δεκάρας δουλιὰ γιὰ τήν ἐπιτυχία αὐτοῦ τοῦ ἐνυπλοῦ ἀγώνα καὶ πού μετά τήν ἥττα πανικοβλήθηκαν καίνομέζουν ὅτι καταπονεῖστηκε τὸ Κόμμα καὶ γι' αὐτὸς παρουσιάζονται κομματοστήρες, ἃς εἶναι βλέβαλος πῶς δέ δά βροῦνε δικαίωση ἀπὸ κείνους πού πολέμησαν τριάμιση χρόνια, ἀπὸ κείνους πού τώρα παλαίσιουν κάτω ἀπὸ βαριά παρανομία, ἀπὸ ὅλους ἐκείνους πού πιστεύουν στὴ δύναμη τοῦ λαοῦ καὶ εἶναι ἀποφάσισμένοι νά κερδίσον τή νίκη.

. . .

Ἡ 5η καὶ ἡ 7η "Ολομέλειες τῆς ΚΕ τοῦ Κόμματος μας διαπίστωσαν τὰ λάθη πού δίδηγησαν στὴ συμφωνία τῆς Βάρκιζας, πού η αὐτὴ ἦταν ἔνα λάθος. Ἡ Συνδιάσκεψη τοῦ Κόμματος θὰ συζητήσει κυιαρχικά καὶ θ' ἀποφανθεῖ καὶ γιὰ τήν περίοδο, ἀπὸ τὸν Ἀπρίλη τοῦ 1941 πού ὑποδούλωθήκαμε ἔθνικά στὸ χιτλεροφασισμό, ὡς τὸ Φλεβάρη 1945 πού θιογράφαμε τή συμφωνία τῆς Βάρκιζας. Σ' αὐτὸς τὸ ἀρθρο δέν ἔχει θέση η κριτική ἀνάλυση ἐκείνης τῆς περιόδου, γιατὶς ἔδω θὰ ἔξεταστε, καὶ μάλιστα μένο πό στρατιωτικοπολετική πλευρά, η περίοδος ἀπὸ τῆς 31 τοῦ Μάρτη 1946, ὡς τῆς 29 τοῦ Αύγουστου 1949

- 45 -

πού είναι περίοδος τής θέας Ενοπλης πάλης του λαού μας, για την άπελευθέρωση τής πατρίδας μας άπό την Ιμπεριαλιστική αγγλοαμερικανική κατοχή καὶ τὸ μοναρχοφασιστικὸ καθεστῶς τῶν κουίσλιγκς.

Δέν είχε δίκια στεγνώσει τὸ μελάνι, πού είχε γραφτεῖ καὶ υπογραφτεῖ ἡ συμφωνία τῆς Βάρκιζας καὶ ἡ παρδαλὴ συμμορία τῶν ἐθνοπροδοτῶν ἔχθρῶν τοῦ λαοῦ ἔδειξε ἔτεστιπατα τὴν πρόθεσή της νὰ κουρελιάσει αὐτῇ τὴν συμφωνία, μὲ τῇ σύγκατῳ- (Σελ. 64)θεση καὶ καθοδήγηση τῶν ἀγγλοαμερικανῶν Ιμπεριαλιστῶν καὶ μὲ τῇ φωτιά καὶ μὲ τὸ σίδερο νὰ ἔξοντῶνει καθένα πού δέν συνεργάστηκε ἄμεσα εἴτε ἔμμεσα μὲ τὸ χιτλεροφασιστα καταχτητῇ καὶ δέν προσκυνᾶει σᾶν ραγιάς τὸ νέο ἀγγλοαμερικανικὸ ἀφεντικό. Ὁ ἀφοπλισμὸς τοῦ λαοῦ καὶ ὁ ἔξοπλος ὄλων τῶν ἐθνοπροδοτικῶν ἀποβρασμάτων, πού ἐπετεύχθηκε σᾶν ἀποτέλεσμα ἰρωατικὸ τῆς συμφωνίας τῆς Βάρκιζας, ἡ ἐνοπλὴ υποστήριξη πού ἔδοσαν τὸ ἀγγλικὸ στρατεύματα κατοχῆς καὶ μετά τῇ Βάρκιζα στοὺς μοναρχοφασιστες κανεβάλους, τῷδε μέθοσε καὶ ταῦς ἔκανε νὰ πιστέψουν ὅτι ἔφτασε ἡ στιγμὴ νὰ πνέουν στὸ αἷμα καὶ στῇ φωτιᾷ τὸ κένημα τῆς ἐθνικῆς μας ἀντίστασης, πού γέννησε καὶ τρανεψε ἡ γενναῖα ἀκατάβλητη πάλη τοῦ λαοῦ μας, κάτω ἀπό τὴν ἡγεούσα τοῦ Κβμ- ματός μας, στὰ μαύρα χρόνια τῆς χιτλεροφασιστικῆς κατοχῆς. Ἔτοι εἶχάμε κεῖνο τὸ πρωτόκουστο μεταβαρκιζανδρόγιο. Τὰ μοναρχοφασιστικὰ δικαστήρια-χαστικὰ καταδίκαζαν σὲ θάνατο καὶ τὰ ἔχτελεστικὰ ἀποστάρματα τῶν κανεβάλων ἐκτελοῦσαν τὸν ἀνθροπό τοῦ ινθήματος τῆς ἐθνικῆς μας ἀντίστασης. Ἡ δολοφονία χιλιάδων ἀγωνιστῶν τῆς ἐθνικῆς ἀντίστασης ρειλαράρονταν, μούλα τὰ μέσα, σᾶν τὸ μεγαλύτερο "ἐθνικό" κατόρθωμα. Οἱ φυλακές κατέταξερονται γέμιζαν ἀπό ἀγωνιστές τῆς ἐθνικῆς ἀντίστασης. Οἱ καλύτερες κοπέλλες τῆς Ἑλλάδας βιάζονταν χτηνώδικα καὶ μετά ἔκανε προπηλαιζόνταν ἀπάνθρωπα καὶ πολλοῦ δολοφονοῦνταν ἀνανδρα. Τὰ σκέτια καὶ ὅλο τὸ ἄλλο βιάδος τῶν ἀγωνιστῶν τῆς ἐθνικῆς ἀντίστασης ληστεύονταν, ἀπό τοὺς ἀσύρματους μοναρχοφασιστες συμμορίτες καὶ ὅτι ἀπόμενε ἀπό τῇ ληστεύα γινόνταν παρανάλιμα φωτιᾶς. Πόσο αὖτα καὶ δάκρυ δέν ἔδοσε ὁ λαός μετά τῇ Βάρκιζα! Τέτοι κανεβαλικὸ ἀφίνιασμα δέν τὸ ξανᾶδε ἡ Ἑλλάδα, οὔτε στὰ πιό μαύρα χρόνια τῆς χιτλεροφασιστικῆς κατοχῆς.

Τὸ Κβμμα μασ ἔκανε ὅτι ἦταν δυνατό, γιὰ νὰ ἐπιτευχθεῖ μιᾶς ὅμαλης θημοκρατικῆς ἔξελιξη στὴν Ἑλλάδα. Στὴ μοναρχοφασιστικὴ ἀποχαλίνωση, ἀντετάξαμε τὴν πολιτικὴ τῆς λαϊκῆς συμφιλίωσης καὶ αὐτοδύμυνας ἐνάντια στὸν ἀποθηριαμένο μοναρχοφασιστικὸ συμμοριτισμὸ καὶ τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας ἐνάντια στὸν ἀγγλικὸ Ιμπεριαλιστικὸ ἐπεμβατισμὸ, γιατὲ μὲ συμφιλιωμένο τὸ λαός καὶ ἀμυνόμενο μὲ τὸ ὅπλο τῆς μαζικῆς αὐτοδύμυνας ἐνάντια στὸν ἀποθηριαμένο μοναρχοφασισμό, μὲ ἀπαλλαγμένη τὴν Ἑλλάδα ἀπτὸν ἀγγλικὸ Ιμπεριαλιστικὸ ἐπεμβατισμό, θά (Σελ. 65) ἦταν δυνατό νὰ ἀνοιχτεῖ ὁ δρόμος γιὰ μιᾶς ὅμαλης δημόκρατικῆς ἔξελιξη. "Ομως, ἡ μοναρχοφασιστικὴ ἀποχαλίνωση, τὸ μοναρχοφασιστικὸ δργιο, πού γινόταν μὲ τὴν ἀγγλοαμερικανικὴ Ιμπεριαλιστικὴ καθοδήγηση καὶ ἐνίσχυση, ἔσπρωχνε μὲ σιδερένια ἀναγκαίωτητα σ' ἐνοπλὴ λύση τοῦ ἐστερικοῦ μας προβλήματος. Τὸ Κβμμα μας λοιπόν προπαρασκευάζονταν γιὰ μιᾶς ἔνοπλης ἀναμέτρηση μὲ τὸ μοναρχοφασισμό.

Τὲ χαραχτήριζε τὴν περίοδο, ἀπτὴν υπογραφὴ τῆς συμφωνίας τῆς Βάρκι-

- 46 -

ζας, ός τις 31 τοῦ Μάρτη 1946, πού δρχισε καὶ ἐπανάσταση; Πρῶτος: "Από τὴν πλευρὰ τοῦ μοναρχοφασισμοῦ, ήταν μεία περίοδος ἀναδιοργάνωσης τοῦ κρατικοῦ του μηχανισμοῦ καὶ διεξαγωγῆς μονοβλευρου ἐμφύλιου πολέμου, μὲ σκοπὸν νὰ δινεῖ τὴν ἀνασύνταξη τῶν λαϊκοδημοκρατικῶν δυνάμεων καὶ σὲ συνέχεια νὰ τὶς τσακίσει καὶ νὰ ἐπιβάλει στὴν Ἑλλάδα τὸ φασιστικὸν ἀποικιακὸν ιαθεστῶς ποὺ ήθελαν οἱ ἄγγλοις ἵματεριαλιστές. Ἡ παραμονὴ τῶν ἀγγλικῶν στρατευμάτων στῇ χώρᾳ μας καὶ μετά τὴν υπογραφὴ τῆς συμφωνίας τῆς Βάρκιζας, ἀπέβλεπε στὸ νὰ στηρίζει τὸ νεκραναστήμενο μὲ ἀγγλικές λόγχες μοναρχοφασισμό, νὰ τὸν βοηθήσει ν' ἀναδιοργανώσει τὸν κρατικὸν μηχανισμὸν καὶ νὰ τσακίσει τὸ λαϊκοδημοκρατικὸν ιενῆμα, γιατὶ μόνο ἔτοι θὰ ἔξασφαλίζονται η δλοκληρωτική μετατροπὴ τῆς Ἑλλάδας σὲ ἀγγλικὴ ἀποικία. Δεύτερος: Ἀπτήν πλευρά τοῦ λαϊκοδημοκρατικῶν δυνάμεων, μέσα στὴν πάλη γιὰ τὸ φαῦλο καὶ τὴς ἐλευθερίες τοῦ λαοῦ, ἐνάντια στὴν ἀγγλική ἐπέμβαση καὶ τὸ μοναρχοφασιστικὸν τρομοκρατικὸν ἑκαταχηλούσιον, γιαδί συμφιλίωση τοῦ λαοῦ καὶ διμαλή δημοκρατική ἐξέλεξη. Καὶ δόσο η μοναρχοφασιστική ἀποχαλίωση θὰ ἔκλεινε αὐτὸν τὸ θρόνο, πραχτεικὴ προπαρασκευὴ τῆς ἐνοπλῆς ἀντιπαράθεσης.

Πλέον βρισκόταν τὸ λαϊκοδημοκρατικὸν στρατόπεδο στὶς παραμονές τῆς ἐπανάστασης; Πρῶτος: "Από πολιτικὴ προϋπόθεση γιὰ τὴν ἐνοπλὴ ἐξέγερση ἔναντι ἀνέχεις κερδίσει ἀποφασιστικά μὲ τὸ μέρος σου τὴν πλειοψηφία τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ ἄντι ἔχεις ἔξασφαλίσει τὴν συμμαχία τῆς ἐργατικῆς τάξης μὲ τὰ φτωχομεσαῖα στράματα, κυρίως τῆς ἀγροτικῆς. Αὐτή τὴν πρωταρχική προϋπόθεση τὴν εἶχαμε ἔξασφαλίσει. Ο σ. Ζαχαριάδης γράψει στὸ τελευταῖον ἄρθρο του στὸ "Νέο Κόσμο" Νο 8, τῇ συντριψτική πλειοψηφία πού πήραμε στὶς ἑκλογές στὰ ἐργατούπαλληλικά καὶ ἐπαγγελματικά σωματεῖα καὶ στὸν ἀγροτικὸν συναίτερισμούς, παρ' ὅλο πού αὐτές ἔγιναν κάτω ἀπὸ μεγάλη μοναρχοφασιστική τρομοκρατία. Τὰ τέτια ἀποτελέσματα αὐτῶν τῶν ἑκλογῶν δὲν εἶναι (Σελ. 66) τὸ μόνο ἀποδειχτικό στοιχεῖο, πού ἀποδείχνει ὅτι εἶχαμε κερδίσει τὴν μεγάλη πλειοψηφία τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ ὅτι εἶχαμε ἔξασφαλίσει τὴν συμμαχία τῆς μὲ τὰ φτωχομεσαῖα στράματα. Οἱ πραγματεύονται γιγάντιες πολιτικές συγκεντρώσεις σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα, στὴν μεταβαρκίζεινη περίοδο. Ἡ μαζική ἀντιμετώπιση τῆς τρομοκρατίας καὶ μὲ τὴν αὐτοδύναμη πλατύ ἀπεργιακὸν ιενῆμα πού συντάραξε τὴν μοναρχοφασιστική Ἑλλάδα. Ἡ συντριψτική ἀποχή ἀπτήν παρώδια τῶν βουλευτικῶν ἑκλογῶν τῆς 31 τοῦ Μάρτη 1946, Ἡ μόνιμη κυβερνητική κρίση. Ἡ δεύτερη τῆς οἰκονομικῆς κρίσης ηλπικά. "Ολα αὐτά ἔδειχναν, ὅτι δχι μόνο ηθελε δ λαδός μιά λαϊκοδημοκρατική ἀλλαγή, ἀλλά πάλαι βε νὰ τὴν ἐπιβάλει καὶ ήταν ἀποφασισμένος νὰ πάρει τὰ ὄπλα, για ἀυτήν τὴν ἀλλαγή. Ἀπτήν ἀλλη μεριά δύμως ήταν γεγονός, ὅτι μετά τὴν ἥττα τοῦ Δεκέμβρη καὶ τὴν τέτια συμφωνία τῆς Βάρκιζας, σὲ πλατιές μάζες ἐπικράτησε ἀπογοήτευση-σύγχιση καὶ ἔλλειψη ἐμπιστοσύνης στὴν ἡγεσία τοῦ ἀγώνα. Αὐτή η ἀπογοήτευση-σύγχιση ἔπρεπε νὰ διαλυθεῖ καὶ ν' ἀποκατασταθεῖ η ἐμπιστοσύνη στὴν ἡγεσία τοῦ ἀγώνα. Ἡ γραμμή πού χάραξε η 12 Ολομέλεια τῆς ΚΕ τοῦ Κδματός μας καὶ πού ἀνέπτυσσαν καὶ συγκεκριμένοποιούσαν κάθε πορά τὰ ἐπόμενα σώματα τοῦ Κδματός, η δράση πού ἀναπτύξαμε μὲ βάση αὐτή τὴν γραμμή, ύπερνηκησε τὴν κρίση πού υπήρχε στὸ Κδμα μας καὶ στὸ ΕΑΜ, σάν ἀποτέλεσμα τῆς ἥττας τοῦ Δεκέμβρη καὶ τῆς συμφωνίας τῆς Βάρκιζας, διέλυσε τὴν θολούρα, τὴν σύγχιση, τὴν ἀπογοήτευση πού εἶχε ἐπικρατήσει σ' δρισμένα λαϊκά στράματα.

CONFIDENTIAL

- 47 -

Οι πλατιές λαϊκές μάζες, μ' ἐπικεφαλής τοῦ Κόδμου μας ζεσηκώνονταν στήν πάλη, ζητούσαν ἀποφασιστικά μιᾶς διλλαγής. Ὁ ἔχθρος προσπάθησε νὰ κάνει ἔνα πολιτικὸ ἀντιπερισπασμό μὲ τὴν προκήρυξη βουλευτικῶν ἐκλογῶν, γιὰ τέσ 31 τοῦ Μάρτη 1946, μὲ σκοπὸ νὰ στρέψῃ ἄλλοῦ τὴν προσοχὴ τῶν μαζῶν καὶ γιὰ διλλοῦ τὴν προσοχὴ τοῦ λαοῦ καὶ γιὰ νὰ "νομιμοποιῆσε" τοῦ μεταδεκτικοῦ φασιστικοῦ καθεστῶς, μὲ τέσ 31 νόθες ἐκλογῆς. Αὐτὸς δὲ ἀντιπερισπασμός, σὲ σύνδεση μὲ τὸ τότε διεθνὲς κλίμα (συνεργασία τῶν συμμάχων, φυσοῦσε, ἀκόμα δυνατός δὲ ἀγέρας τῆς ἀντιφασιστικῆς νίκης στὸ δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο καὶ συνεπῶς αὐτὸς στρέμαχε τοὺς ἀμερικανούγγλους ἡμεριαλιστές, κλπ.), ἡ πεποίθηση πλατιῶν λαϊκῶν μαζῶν γιὰ τὴ δύναμη τοῦ Ἑλλασκοῦ κινήματος, ὅλα αὐτά δημιουργοῦσαν αὐταπάτες, ἀκόμα καὶ σὲ ἑαυτούς μάζες, ὅτι εἶναι δυνατός ν' ἀνοιχτεῖ μὲ τέσ βουλευτικές ἐκλογῆς, δὲ δρόμος γιὰ διμαλή δημοκρατική ἐξέλιξη. Αὐτές τές αὐταπάτες δὲν τέσ εἶδαμε καὶ γι' αὐτὸς πήραμε τῇ λαθεμένη θέση τῆς ἀποχῆς (Σελ. 67) ἀπὸ τέσ 31 τοῦ Μάρτη. Ὅτι παίρναμε μέρος στέσ ἐκλογῆς, αὐτές οἱ αὐταπάτες δὲν διελύνονταν, γιατὶ ἔτσι δὲ λαδός δὲ ἔβλεπε ὅτι καὶ στέσ ἐκλογῆς πήραμε μέρος, ἀλλά ἡ κατάσταση δὲν ἤλλαξε. Ὅτι ἀποχὴ ἦταν λοιπόν ἔνα σοβαρὸ λάθος μέρος, ἀλλά ἡ κατάσταση δὲν ἤλλαξε. Ὅτι ἀποχὴ ἀπὸ τέσ 31 τοῦ Μάρτη, ἡ παίρναμε μέρος στέσ ταχτικῆς, ποὺ μᾶς δυσιδεψε στήν ἰδεολογική μας δουλιά μέσα στέσ ταλαντευδ- μενες μάζες, γιὰ νὰ τέσ πείσουμε ὅτι μένο μὲ τὰ ὅπλα μποροῦσε νὰ λυθεῖ τὸ πρόβλημα τῆς ἐσωτερικῆς εἰρήνευσης, δημοκρατικοποίησης καὶ ἐθνικῆς ἀνεξαρτη- σίας τῆς Ἑλλάδας. Ὅτι ἀποχὴ ἀπὸ τέσ ἐκλογῆς εἶναι ἔνα ταχτικὸ λάθος ποὺ ὅμως οἱ συνέπειές του δὲν ησαν ἀποφασιστικές. Δεῦτε ρο: Ὅτι δὲ τοῦ ποὺ δὲν δι- γανωτική τέσ χνική ατρατική ἡ ποσιφη. Ὅτι δι- δμορφη ἔναρξη τῆς ἐπανάστασῆς μας, ἔχαιτιας τῆς ὑπαρξῆς ἀγγλικῶν στρατευμά- των στήν Ἑλλάδα καὶ συνεπῶς τοῦ κινδύνου νὰ ἐπέμβουν ἀπτῆν πρωτη στιγμή, ἀπαιτοῦσε μιᾶς πιελεπτομερειακῆς ἐπεξεργασίας τοῦ σχεδίου ἔναρξης καὶ ἀνάπτυ- ξης τῆς ἔνοπλης πάλης. Ὅτι κακή ἀλητρονομιά, ἀπτῶν ΕΛΑΣ, μᾶς ὑποχρέωνε νὰ μελετήσουμε πιελεπτομερειακή ἀποτελεσματική πού δὲν ἀποτελοῦσαν τὸν ἥγετην πυρήνα τοῦ Δημοκρατικοῦ Στρατοῦ, τόσο πανελλαδικά, ὃσο καὶ στέσ περιοχές καὶ στέσ περιφέρειες. Οἱ συνθήκες ἔναρξης καὶ ἀνάπτυξης τῆς ἐπανάστασης, δὲ χαραχτή- ρας τῆς ἐπανάστασῆς ἀπαιτοῦσε καλύτερη δργανωτική καὶ τεχνική προπαρασκευή τῶν κομματικῶν δργανώσεων στέσ πλειες γιὰ ν' ἀντέξουν στὰ χτυπήματα τοῦ ἔχ- ροῦ καὶ νὰ ἐκπληρώνουν τὴν ἀποστολή τους κατώ ἀπὸ διλλοῦ τέσ συνθήκες. Ὅργα- νωτικά, τεχνικά, στρατιωτικά δὲν εἴμασταν λοιπόν δρκετά προπαρασκευασμένοι. Αὐτή ἡ ἀνεπαρκής προπαρασκευή ἦταν βασικὴ καὶ ἀποτέλεσμα τῆς ἀνάμαλης πατά- στασης πού διπήρχε στήν καθοδήγηση τοῦ Κόδμου μας, ἔχαιτιας τοῦ Σιάντου. Τό δὲ λάθος μας τῆς ἀποχῆς ἀπτῆς ἐκλογῆς τῆς 31 τοῦ Μάρτη εἶχε κακή ἐπέλραση καὶ στήν δργανωτική τεχνική στρατιωτική προπαρασκευή μας. Αὐτή ἡ ἀνεπαρκής δργανωτική τεχνική στρατιωτική προπαρασκευή ἐπειδροῦσε ἀρνητικά στήν πορεία καὶ στήν ἀνάπτυξη τοῦ ἔνοπλου ἀγώνα. Τρέτο: Ὅτι δὲ τοῦ διποσιφη.

"Οὐλη ἡ τότε διεθνής κατάσταση μᾶς εύνοοῦσε. Λαΐκοδημοκρατικά καθεστώτα ψηφίζονταν, σχεδόν σ' ὅλο τὸ μῆκος τῶν βορείων συνδρων μας. Ὅτι ἀ- πρας τῆς ἀντιφασιστικῆς νίκης, στὸ δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, φυσοῦσε πολὺ δυ- νατά καὶ αὐτὸς ἐμπόδιζε τοὺς ἀγγλοαμερικάνους ἡμεριαλιστές νὰ κάνουν μεγά- λους τυχοδιωχτισμούς. Ὅτι διαφωτιστική μας δουλιά καὶ ἡ πάλη τοῦ λαοῦ μας εἶχε δρκετά ζεσμεπέσει τὸ μοναρχοφασιστικὸ τρομοκρατικὸ δργιό καὶ τὸ ρόλο τῶν ἀγγλῶν ἡμεριαλιστῶν σ' αὐτὸς καὶ ἔτσι ἡ διεθνής δημοκρατική κοινή γνώμη, ἀκόμα (Σελ. 68) καὶ συντηρητικός κύκλος, συμπαθοῦσε τὸν ἀγώνα μας καὶ τὸν βοηθοῦσε ποικιλότροπα.

Πᾶς βρισκόταν τὸ μοναρχοφασιστικὸ στρατόπεδο, στέσ παραμονές τῆς

- 48 -

έπανδστασης; Πρῶτο: "Α πρόσωπο ή απόφηντος. Για την καταληχτική πλειοψηφία του λαού, το μεταδεκτόβριανδ καθεστώς, ήταν το καθεστώς των συνέργατών της χιτλεροφασιστικής κατοχής, δηλαδή του δοσιλογισμού, πού νεκραναστήθηκε με τέσσερις λόγχες καὶ στηρίζονταν σ' αὐτές. Ή μεγάλη πλειοψηφία του λαού έβλεπε ότι η έσωτερη κατοχή είρηνευση, ή δημοκρατικοποίηση της έσωτερης ζωής της χώρας, ή έξασφάλιση της έθνικής άνεξαρτησίας, ή άνοικοδημηση των έρειπων του πολέμου καὶ της χιτλεροφασιστικής κατοχής, ή προδοσίας, δόλα αύτά θά ήταν δυνατά, μένο δὲν άπαλλάσσονταν ή Ἑλλάδα, ἀπό το μεταδεκτόβριανδ καθεστώς της έθνοπροδοσίας καὶ καταστροφής, μένο δὲν ταυτόχρονα άπαλλάσσονταν καὶ ἀπότος διγγλους μποστηριχτές αὐτού του καθεστώτος.

Οι προσάρθροι καινοβουλευτικοῦ "έξωρανσιμοῦ" του δοσιλογικοῦ καθεστώτος, μὲ την κυβέρνηση Σοφούλη καὶ την προκήρυξη ἔκλογων, ἐσπερνε αὐταπάτες σὲ μιᾶ μερίδα του λαοῦ δχι για τὸ χαραχτήρα της κυβέρνησης καὶ τοῦ καθεστώτος, ἀλλὰ για τὴν μέσα πού θά ἀλλαζαν τὸ μεταδεκτόβριανδ φασιστικό καθεστώς.

Δεύτερο: "Α πρόσωπο ή πρόφητος ή νόος της οὐρανού. Τῇ οὐρανοῖς ασφάλειας, δὲχθρός τά εἶχε ἀνασυγκροτήσει, μὲ τῷ πιδέθνοπροδοτικά ἀντιλαϊκά ἐγκληματικά στοιχεῖα καὶ ἀποτελοῦσαν σοβαρή δύναμη. Οι στρατός, τὸ ναυτικό, ή ἀεροπορία ήσαν υπό ἀνασυγκρότηση καὶ οἱ μονάδες πού εἶχαν δραγματεῖ παρὰ τὸ φιλοκοσκέντρισμα πού γινόταν, στὴ μεγάλη πλειοψηφία τους ἀποτελοῦνταν ἀπό δημοκρατικά ἑαμικά στοιχεῖα καὶ για αὐτό δέν ἀποτελοῦσαν σύγουρη δύναμη για τὸ μοναρχοφασισμό. Στέις πόλεις καὶ προπάντων στὴν ὕπαλθρο εἶχαν συγκροτηθεῖ μοναρχοφασιστικές συμμορίες, ἀπό δέθνοπροδοτικά ληστρικά ἐγκληματικά στοιχεῖα καὶ ἀποτελοῦσαν μιᾶ σημαντική δύναμη για τὸ μοναρχοφασισμό.

Τὸ ιδρυτικό δικαίωμα στὴριγμα του μεταδεκτόβριανδ καθεστώτος ήταν τὰ ἀγγλικά στρατεύματα, πού στάθμευαν στὰ πιδέθνοπροδοτικά στοιχεῖα τῆς χώρας. Η παρουσία τῶν ἀγγλικῶν στρατευμάτων ἔδινε σοβαρότατο στήριγμα στὸν ἔχθρο, γιατὶ ή ἀνάγκη νά μήν ἐμπλακοῦμε ἀμέσως σὲ πόλεμο μὲ αὐτές τέσσερας δύναμεις, μᾶς ἐμπόδιζε ν' ἀρχίσουμε τὴν ἐπανάσταση σὲ μιᾶ γενική σ' ὅλη τῇ χώρᾳ ἐξέγερση. Ομως, παρὰ τὴν ὕπαρξη ἀγγλικῶν στρατευμάτων στὴν Ἑλλάδα καὶ στρατιωτικά δὲχθρός δέ βρισκόταν σὲ καλή κατάσταση. Τρίτο: & πρόσωπο ή πρόφητος ή νόος ή απόφηντος.

Τὸ μεταδεκτόβριανδ καθεστώς εἶχε τὴ στρατιωτική βοή-(Σελ. 69)θεια τῆς ἡμεριαλεστικής Ἀγγλίας καὶ γενική δύναμηρρυνση ἀπέτην ἡμεριαλιστική Ἀμερική καὶ ἀπέτης ἄλλες ἀντιδραστικές κυβερνήσεις. Ομως καὶ στὴν Ἀγγλία καὶ στὴν Ἀμερική ὑπῆρχαν πλατιές μᾶζες καὶ πολλοὶ παράγοντες τῆς πολετικής, τῆς ἐπιστήμης καὶ πού ἐκδήλωναν τὴν ἀποστροφή τους καὶ τῆς διαμαρτυρίες τους πρὸς αὐτό τὸ καθεστώς, πού αὐτό δέποδιζε τῆς κυβερνήσεις αὐτῶν τῶν δυο χωρῶν, για μεγάλους τυχοδιωχτισμούς στὴν Ἑλλάδα. Τὸ μεταδεκτόβριανδ καθεστώς εἶχε σύμμαχο τὸ καθεστώς τῆς συμμορίας του Τίτο. Αὐτό τὸ γεγονός ἔδινε στὸν ἔχθρο σοβαρότατο πλεονέκτημα, πού βασικά ἀνέτρεπε τῆς διεθνεῖς καὶ κυρίως τῆς Βαλκανικής προύποδεσεις τῆς ἡπειρώνας μᾶς. Οπως εἶναι γνωστό, ἐμεῖς δέν ξεραμε στὶ δ Τίτο ήταν πράχτορας του ἡμεριαλισμού, δταν πήραμε τὴν ἀπόδαση για ἐνοπλη ἐξέγερση. Αὐτό τὸ μάθαμε δταν τὸ ἔμαθε δλος δ κόσμος, μὲ τῇ γνωστῇ ἀπόδαση του Γραφείου Πληροφοριών τῶν Κομμουνιστικῶν καὶ Ἐργατικῶν Κομμάτων.

Τὸ συμπέρασμα πού πρέπει νά βγάλουμε, ἀπό τῇ σύντομη ἐξέταση τῆς κατάστασης τῶν δυο ἀντιπάλων στρατοπέδων, στέις παραμονές τῆς ἐπανάστασης, εἶναι ότι βασικά είμασταν προπαρασκευασμένοι για τὴν ἔνοπλη ἐξέγερση, στέις 31 του Μαρτη του 1946. Η συμμετοχή μας στέις βουλευτικές ἐκλογές τῆς 31 του Μαρτη του 1946, θά μᾶς ἔδινε τὸ χρόνο, για μιᾶ καλύτερη ἰδεολογική προ-

CONFIDENTIAL

- 49 -

παρασκευή τοῦ Λαοῦ, γιαδ μιᾶς καλύτερη δργανωτική, τεχνική, στρατιωτική προ-
παρασκευή μας. "Η ἀποχή ἀπό τές ἐκλογές ήταν ἔνα ταχτικό λίθος, ποὺ μᾶς
ἔβλαψε σοβαρά, ἀλλά σχεδόν φασιστικά. "Η δη καὶ ἡ 7η "Ολομέλεια τῆς ΚΕ τοῦ
Κδμματός μας εἶπαν ποιές εἶναι οἱ καθοριστικές αἰτίες ποὺ διδήγησαν στή στρα-
τιωτική μας ήττα. "Η Συνδικοκεφη τοῦ Κδμματος η ἀποφανθεῖ κυριαρχικά καὶ
τελεσθεῖα.

. . . .

"Η δργανωτική συγκρότηση τοῦ ΔΣΕ, εἶχε σέ συντομία τήν ἀκδλουδη
ἔξελιξη. Πρώτο: Στήν ἀρχή υπῆρχαν οἱ δμάδες τῶν καταδικομένων ἀγω-
νιστῶν. Καθε δμάδα εἶχε συνήθως δύναμη 7-10 ἄνδρες. "Ο διοικητής της ἐ-
κλέγονταν ἀπό τήν ουνέλευση τῆς δμάδας. "Ο δπλισμός της ήταν λιανοντοβφεκα,
με λίγες σφαῖρες. Δεύτερο: Μέσα στὸ καλοκαίρι καὶ στὸ φθινόπωρο τοῦ
1946 δργανώθηκαν τὰ συγκρότηματα. Καθε συγκρότημα εἶχε δύναμη 70-100 ἄνδρες.
"Από ἀποφη δύναμης καὶ συγκρότησης ήταν ἔνα είδος λόχου. Τό συγκρότημα εἶχε
διοικητή καὶ καπετάνιο: "Ο δπλισμός ήταν τὰ ἀτομικά λιανοντούμφεκα, μερίκα
δπλοκολυβδλα καὶ πυρομαχικά ἐλάγιστα. Τά συγκρο-(Σελ. 70)τήματα μιᾶς πε-
ριοχῆς καθοδηγοῦνταν ἀπό τή διοίκηση τῆς αὐτοδιμυνας τῆς περιοχῆς, μέσω συντο-
νιστῶν, ποὺ ήταν ἔνα είδος δργανωτῶν. Τρίτο: Τό είδε χρονικό διάστημα
δργανώθηκαν τὰ περιφερειακά ἀρχηγεῖα. Αντά εἶχαν βάση ἔνα είτε περισσότερα
δρεινά συγκροτήματα, σάν δρμητήρια γιαδ τὰ γύρω χωριά καὶ κεφαλοχώρια. Καὶ
συνήθως ἐπαιρναν τό δύνομα τοῦ κυριεύτερου δρεινού συγκροτήματος. "Η δύναμη
τῶν περιφερειακῶν ἀρχηγείων δέν ήταν παντοῦ ἡ ἕδια. "Υπῆρχαν περιφερειακά
ἀρχηγεία ποὺ εἶχαν δύναμη τρία συγκροτήματα καὶ ἀλλα ποδ είχαν περισσότερα.
Τά περιφερειακά ἀρχηγεῖα εἶχαν διοικητή, καπετάνιο, ἐπιμελητή. "Ο δπλισμός
καὶ τότε ήταν βασικά δ ἕδια. Τέταρτο: Τό Γενικό Ἀρχηγεῖο τοῦ
ΔΣΕ συγκροτήθηκε στής 28 τοῦ "Οχτώβρη τοῦ 1946. Μέ διαταγή τοῦ ΓΑ συγκροτή-
θηκαν τά περιφερειακά ἀρχηγεῖα. "Ομως, τέτια υπῆρχαν καὶ πρὸν τήν ἔδρυση
τοῦ ΓΑ. "Η διαταγή τοῦ ΓΑ γενίκευσε τήν τέτια συγκρότηση τοῦ ΔΣΕ σ' ὅλη τήν "Βλ-
λάδα. Πέμπτο: Τά ἀρχηγεία περιοχῶν συγκροτήθηκαν, ἀπό τό Σεπτέμβρη
1946, ἡς τό Γενικό τοῦ 1947. Αντά ήταν: Πελοποννήσου, Ροδικής, "Ηπείρου,
Θεσσαλίας, Κεντρικής καὶ Δυτικής Μακεδονίας (ἀργότερα χωρίστηκε σέ δύο) "Α-
νατολικής Μακεδονίας καὶ Δυτικής Θράκης. "Έτοι, στή συγκρότηση τοῦ ΔΣΕ ἔχου-
με: "Ομάδα μάχης-Διμοιρία-Συγκρότημα-Περιφερειακό "Ἀρχηγεῖο- "Ἀρχηγεῖο
Περιοχῆς-Γενικό Ἀρχηγεῖο. Τό κάθε ἀρχηγεῖο περιοχῆς εἶχε ἀρχηγό, υπαρχηγό,
κομματικό γραμματέα καὶ ἔνα διεγομελή ἐπιτελεῖο. "Ε καὶ τό: Στής ἀρχές τοῦ
1947 ἀρχίσε ἡ συγκρότηση τῶν ταγμάτων. Τότε μετονομάστηκαν τά συγκροτήματα
σέ λόχους. Τά τάγματα διοικοῦνταν ἀπό τά περιφερειακά ἀρχηγεῖα. "Υπῆρχαν
ὅμως καὶ τάγματα ποὺ καθοδηγοῦνταν ἀπό εύθειας ἀπό τά ἀρχηγεία περιοχῶν.
Έβδομο: "Η συγκρότηση Ταξιαρχίων ἀρχίσε τό Σεπτέμβρη 1947, στή Δυτική
Μακεδονία. Οι Ταξιαρχίες τοῦ ΔΣΕ, ἀπό τήν ἀρχή τῆς συγκρότησης τους, ἡς
τό τέλος τοῦ ἀγώνα ήσαν ἐλαφριές μονάδες, κατάλληλες γιαδ παρτιζανικό δγώνα,
ἀλλά πού μποροῦσαν νά δινουν καὶ ταχτικές μάχες. Σύμφωνα με τό σχέδιο
συγκρότησης ἐλαφριές ταξιαρχίες Πελεκού, καθε τέτια ταξιαρχία ἐπρεπε νά ἔχει

CONFIDENTIAL

- 50 -

περίπου 1500 δύναμη. Στήν πραγματευότητα ή δύναμη τῶν ταξιαρχιῶν τοῦ ΔΣΕ κυμαίνονταν μεταξύ 700-1300. Ἡ συγκρότηση μεᾶς τέτιας ταξιαρχίας ήταν: "Ομάδα μάχης", Διεμοιρία μὲ τρεῖς διμέρεις μάχης η εἶνα στοιχεῖο δύλματος. Λόχος μὲ τρεῖς διεμοιρίες καὶ διμέρα διοίκησης. Τάγμα μὲ τρεῖς λόχους Πεζείων καὶ εἴνα λόχο πολυβόλων καὶ δύλμων, μὲ δυσ πολυβόλων καὶ δύσ δύλμους τῶν 81 χιλιοστῶν, καὶ μερικῶν μικροσχηματισμούς, (Σελ. 71) ὥπως διμέρα διοίκησης, διμέρα καταστροφῶν οὐλῆς Τρία τάγματα μιᾶς ταξιαρχίας. Ἡ ταξιαρχία εἶχε καὶ μερικῶν σχηματισμούς, ὥπως διμέρα διαβιβάσεων, διεμοιρία ἐφοδιασμού, διεμοιρία μηχανικοῦ, οὐλῆς. Ἡ Ταξιαρχία εἶχε διοίκηση, ΠΕ, ἐπιτελάρχη κι εἴνα ἐλαφρό ἐπιτελεῖο. Οἱ ταξιαρχίες διοικοῦνταν ἀπὸ τὰ δροπγεῖα περιοχῶν. "Ο γ δ ο ο": Ἡ συγκρότηση Μεραρχιῶν ἔρχεται τοῦ Σεπτέμβρη τοῦ 1948. "Ἐτοι συγκροτήθηκαν: "Ἡ Ι στῇ Θεσσαλίᾳ. "Ἡ ΙΙ στῇ Ρούμελη. "Ἡ ΙΙΙ στήν Πελοπόννυσο. "Ἡ ΥΙ στήν Κεντρική Μακεδονία. "Ἡ ΥΙΙ στήν Ηπειρο. Οἱ ΙΧ, Χ, ΧΙ στή Λυτρακή Μακεδονία. Τὸ Μάρτη τοῦ 1948 ἔδρυθηκε Κλιμάκιο τοῦ ΓΑ στή Νότια Ἑλλάδα πού διοικοῦσε τὴν Ι, ΙΙ, ΙΙΙ Μεραρχίες. Τὸ ΓΑ καθοδηγοῦσε τὸ Κλιμάκιο τοῦ στή Νότια Ἑλλάδα καὶ ἀπ' εὐθείας τές ΥΙ, ΥΙΙ, ΥΙΙΙ, ΙΧ, ΧΙ Μεραρχίες, τὴν 24 Ταξιαρχία Πεζείων, τὴν Ταξιαρχία Σημποτέρ, τὴν Ταξιαρχία τῆς Σχολῆς Ἀνθυπολοχαγῶν. Τὸ ΓΑ εἶχε εἴνα μικρό ἐπιτελεῖο καὶ μερικῶν σχηματισμούς, ὥπως πχ λόχο ἀσφάλειας, λόχο διοίκησης, λόχο διαβιβάσεων οὐλ. Τὸ ΓΑ διοικοῦσε ἀπὸ αὐθείας δυσ μονάδες πυροβολικοῦ, πού ἡ μιᾶς ήταν στὸ Γράμμο καὶ ἡ ἄλλη στὸ Βέτσι καὶ πού διέθεταν σχολῆς ἑγεμονικῶν πυροβολικοῦ. Αὐτές οἱ μονάδες συγκροτήθηκαν βασικά στές ἀρχές τοῦ 1948 καὶ διέθεταν δρειβατικά πυροβόλα τῶν 75 χιλιοστῶν, μερικά πεδινά τῶν 105 χιλιοστῶν, ἀντιαεραματικά 20, 37 καὶ 75 χιλιοστῶν, ἀντιαεροπορικά τῶν 20, τῶν 25 χιλιοστῶν. Ήικρή Μονάδα δρειβατικοῦ Πυροβολικοῦ εἶχε ἡ ΥΙ καὶ ΥΙΙ Μεραρχίες.

Πρέπει νὰ τονίσουμε ὅτι ἡ μετονομασία τῶν μονάδων τοῦ ΔΣΕ ἀποτελεῖ μιᾶς ἀρχῆς μετατροπῆς του, σὲ ταχτικὸν λαϊκοεπαναστατικὸν στρατό. Αὐτή ἡ μετατροπή δὲ γινόταν μηχανικά. Οἱ λόχοι, τὰ τέμπατα, οἱ ταξιαρχίες, οἱ μεραρχίες, ήσαν ἐλαφριές μονάδες, ἴκανές γιαν παρτιζάνικο ἔγώνα καὶ γιαν ταχτικές μάχες, ὅταν αὐτές ήταν ἀναγκαῖες. Ἡ ἀλλαγὴ τῆς ἴκανοτητας γιαν γρήγορη κίνηση σὲ μεγάλους ἐλιγμούς, ἀπὸ πολλές μονάδες τοῦ ΔΣΕ, δέν προήλθε ἀπὸ τὴν συγκρότησή τους, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ὑπαρξη μέσα σ' αὐτές τές μονάδες, μεγάλου ἀριθμοῦ τραυματῶν μὲ μικρή ἀναπηρία, ἀναπήρων, γυψαεικῶν, πού δέν εἶχαν τὴ φυσική ἀντοχή τοῦ ἀντρα.

"Οπως εἶναι γνωστό, ἡ ὑπαρξη ὅλων αὐτῶν μέσα στὰ τμῆματα τοῦ ΔΣΕ ήταν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς μή λύσης τοῦ προβλήματος τῶν ἐφεδρειῶν.

(Σελ. 72)

• • •

Τὸ χρονικὸ διάστημα πού πέρασε, ἀπὸ τές 31 τοῦ Μάρτη τοῦ 1946, ὃς τές 29 τοῦ Αύγουστου τοῦ 1949, ἀποτελεῖ μιᾶς περίοδο τῆς πάλης τοῦ Λαοῦ τῆς Ἑλλάδας, κάτω ἀπτήν ἡγεσία τοῦ Κδματός μας, γιαν ἔθνική καὶ κοινωνική ἀπελευθέρωση. Γιαν τὴν καλύτερη κατανόηση τῆς ἀνάλυσης πού θὲν κάνουμε αὐτής τῆς περιεδόου, τὴν χωρίζουμε σὲ τρία μέρη: "Απὸ τές 31 τοῦ Μάρτη τοῦ 1946

- 51 -

ώς τις 35 Σεπτέμβρη 1947, πού έγινε ή 3η "Ολομέλεια της ΚΕ του Νόμπατς μας.
"Από την 3η "Ολομέλεια ως την ήττα του έχθρου στο Μάλι-Μάδι στις 12 του Σεπτέμβρη 1948. "Από την ήττα του έχθρου στο Μάλι-Μάδι, ως την προσωρινή υποχώρησή μας, στις 29 Αύγουστου του 1949.

ΑΠΟ ΤΟ ΛΙΤΟΧΩΡΟ ΩΣ ΤΗΝ 3η ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ ΤΗΣ ΚΕ ΤΟΥ ΚΚΕ

Στό χρονικό διάστημα πού πέρασε, από τις 31 του Μάρτη του 1946, ως τις 13 του Αύγουστου του 1947, πού τέλειωσε ή έχθρική έκστρατεία κείνης της χρονιάς, γεννήθηκε ο Δημοκρατικός Στρατός Ελλάδας και έκανε τα πρώτα βήματα στή δράση του. Τόξευτη έγινε μέ τις δύμαδες τῶν καταδιωκομένων δίγωνιστῶν, πού διέθεταν μερικά λιανοντούφενα καὶ λίγες σφαῖρες. Γιά ν' ἀντέχει κανεὶς στές μεγάλες δυσκολίες καὶ δοκιμασίες καὶ νὰ τά βγάζει πέρα, ἐπρεπε νὰ ἔχει ἀκλόνητη πέστη στές δυνάμεις τοῦ Λαοῦ μας καὶ στήν δρυδητήτα τῆς πολιτικῆς γραμμῆς καὶ ταχτικῆς τοῦ Κόδιματος μας, ἀδιάσπαστη πύνθεση μὲ τό λαός καὶ ἔξασφάλιση τῆς πολύπλευρης βοήθειας του, παλιμαριά, αὐτοθυσία, θρωΐσμος.
"Η καταπληγτική πλειοψηφία τῶν μαχητῶν καὶ στελεχῶν τοῦ ΔΣΕ εἶχε βασική, αὐτά τά διάκιναστατικά προσδότα. Για αὐτό ἀντέξαν στές μεγάλες δυσκολίες καὶ δοκιμασίες, πού πέρασαν σ' αὐτό τό χρονικό διάστημα.

Στό χρονικό διάστημα πού πέρασε, από τις 31 του Μάρτη του 1946 ως τις 15 Σεπτέμβρη του 1947, δι-ΔΣΕ ἀνάπτυξε μιᾶ σημαντικῆ δράση καὶ κατέφερε ἀρκετές ἀπώλειες στόν έχθρο. Δίνουμε ἔνα στατιστικό πίνακα, ἔστω καὶ ἂν εἴναι κάτω τῆς πραγματικότητας, πού δεῖχνει μὲ νούμερα τά στοιχεία τῆς δράσης τοῦ ΔΣΕ, στό χρονικό διάστημα πού έξετάζουμε. Μάχες καὶ κρούσεις 593. Νεκροί 4874. Τραυματίες 2061. Αλημάλωτοι 1329. Αυτόμολοι 92. Σύνολο 8356. Καταστροφές 5. Τένις καὶ ἄλλα θωρακισμένα 17, ἀεροπλάνα 6, πυροβόλα 1, ἀτμομηχανές 14, βαγδνιά 11, αὐτοκίνητα 125, σιδηροτροχιές 6248 μέτ., γέφυρες 68, τηλεφωνικά καλώδια 1640 μέτ. Λ & Φυρά. Όμαδικας ὅλμος τῶν 81 χιλιοστῶν 38, μὲ 1268 βλήματα, δλμι-1 (επλ. 73) σκοτεινοί 50 χιλιοστῶν 57, μὲ 702 βλήματα, πολυβόλα 10, διπλοπολυβόλα 342, ντουφέκια 2741, ημιπυτόματα 323, πιστόλια 36 μὲ σύνολο σφαιρῶν 579.710, χειροβομβίδες διάφορες 1757, ἀνταλλακτικές κάννες διπλοπολυβόλων 10, δισύρματοι διάφοροι 44, τηλέφωνα 6, ἀντίσκονηνα 59, ἀδιέβροχα 173, γυλιού 155, ιουβέρτες 2260, χλαῖνες 920, προβολαζένγη 769, μεταγωγικά 571, ἄλογα καβάλας 32, πιστόλια φωτοβολίδων 6 μὲ 86 φωτοβολίδες, πυροβόλα 3, πολλά τρόφιμα. Εκαθαδρίσει τήν δρεινή ὑπαίθρο, από τις μοναρχοφασιστικές συμμορίες καὶ τούς σταθμούς χωροφυλακῆς, πού λήστευαν, βασάνιζαν, σκότωναν τούς φτωχομεσαίους ἀγρότες καὶ κάθε ἄλλον ποδ δέν ἔπαιξε προδοτικό ρόλο στή διάρκεια τῆς χιτλεροφασιστικῆς κατοχῆς. "Αντιμετώπισε τις μοναρχοφασιστικές ἔκστρατειες, προκαλώντας φθορά στό μοναρχοφασιστικό στρατό. "Απλωσε τή δράση καὶ τις δυνάμεις του σχεδόν σ' ὅλες τις περιοχές τῆς χώρας. "Έτσι βάθισε ή κρίση μέσα στό μοναρχοφασιστικό στρατόπεδο καὶ οἱ ἄγγλοι ίμεριαλιστές ἀναγκάστηκαν νὰ δηλώσουν ὅτι δὲ μποροῦν πιά νὰ στηρίζουν τό μοναρχοφασιστικό καθεστώς. Αὐτά εἴκατε τά κυριότερα θετικά ἀποτελέσματα τῆς δράσης τοῦ ΔΣΕ.

CONFIDENTIAL

- 52 -

* Η παραπάνω δράση, δεν άναπτυχθήκε πάντα σ'ένα σχέδιο καί κάτω από μια ένιασια διοίκηση. Το Γενικό Αρχηγείο του ΔΣΕ υπήρχε βέβαια από τις 28 Οκτωβρη του 1946 καί δύτικε αρχηγός του ΔΣΕ, Μάρκος Βαφειάδης βρισκόταν στο Βουνό από το καλοκαίρι καί έναντι του χρόνου, άλλα σε μεγάλο βαθμό ξπάλε ερνητικό ρόλο. Ο Μάρκος στήν ούσια συμπόταρε καί διαστρέβλωνε τη γραμμή του Κειμύπτος. Ήταν καί παραδείγματα. "Εβαλε γραμμή διτε δε μάς χρείαζεται μεγάλος στρατός καί μεγάλη δράση, γιατί τραβάμε γιατί συμφωνία με το μοναρχοφασιστικού στρατού να περνούν στο ΔΣΕ, όπως ήταν η γραμμή του Κειμύπτος, αντές έδιωχνε κι αυτιάν πού περνούσαν μένοι τους, πχ στήν Ποντοκερασιά προσχώρησε ένας λόχος καί τους έδιωξε, πλήν καμιά δειναρεά. "Έδιωχνε χιλιάδες παλαικόρια πού παρακαλούσαν νά τους πάρουν στο ΔΣΕ, όπως πχ στο Χάσια. "Εβαζε τά τμήματα, δημο πορούσε, σε διάταξη κι έτσι τά καθήλωνε σ'άδρανεσσα. "Ο ίδιος παρέτησε τη Δυτική Ιακεδονία πού ήταν η θέση του ΓΑ, πήγε στην Εγνατία καί άπομονώθηκε με τη δικαιολογία νά συναντήσει τη Βαλκανική Επιτροπή κοντά στήν Λαζήνα, γιατί νά κάνει λέσι, έντυπωση ότι η Κεντρική Ελλάδα είναι λεβτέρη, κι έτσι χάθηκε πολύτιμος χρόνος. Κέ διαταγή του καθιέρωνε τις διατάξεις πρόκειται. "Ο, τι το σωστό καί το γενναίο έγινε άπο μποφη δράσης, άπο το Λετβούριο δια την 3η Ολο- (Σελ. 74) μέλεια, αντές ήταν άποτέλεσμα πρωτοβουλίας των τοπικών αρχηγείων καί έναντια στή γραμμή πού έβαζε δ Μάρκος.

Πρίν νά μπούμε στήν άνδριση τής ταχτικής πού χρησιμοποίησε δ ΔΣΕ, στο χρονικό διάστημα πού έξετάζουμε, πρέπει νά τονίσουμε, δτε η ταχτική πού θά περιγράφουμε, δεν άποτελούσε ένιασια ταχτική για δύο το ΔΣΕ, άλλα άποτελετή σύνθεση τής πείρας πού δίνει η τοτινή δράση του ΔΣΕ. Αύτη τη σύνθεση τή φτιάχνουμε τώρα σάν έξαγδμενο άπο τη δράση του ΔΣΕ, στο χρονικό διάστημα πού έξετάζουμε. Το ΓΑ καί είδικά δ τύτικε αρχηγός του Μάρκος Βαφειάδης, δχι μένο δε χάραξε σωστή ταχτική στο ΔΣΕ, άλλα διλαξε δημο πορούσε καί κείνη πού διαυδρφώνει τη δράση τῶν τοπικών αρχηγείων.

Ποιά είναι τά θετικά στοιχεῖα τής ταχτικής του ΔΣΕ, στο χρονικό διάστημα πού έξετάζουμε; Αύτη μπορούμε νά τά συνοψίσουμε στην άκρη.

Π ρ Ω τ ο: Στά πρώτα βήματα του ΔΣΕ, τά βασικά στοιχεῖα τής ταχτικής του ήσαν: Κένηση, ξαφνική έμφάνιση έκει πού δέν περίμενε δ έχθρος, χτύπημα, γρήγορη καί σο το δυνατό δέσατη είτε παραπλανητική έξαφάνιση, ιδίας τέλειων ή άποστολή. "Ενεδρευτικό χτύπημα, κατά μικρών κινούμενων έχθρικών άποσπασμάτων καί μεταφορικών μέσων του έχθρού. "Αποφυγή έμπλοιής σε μάχη θέσεων μέ τον έχθρο. Κένηση καί δράση τη νύχτα καί κάλυψη τη μέρα. Δ ε ύ τ ε-ρ ο: "Όταν δργανώθηκαν τά Συγκροτήματα, βασικά, συνεχίστηκε η ίδια ταχτική, άλλα έναντια σε μεγαλύτερα κινούμενα τμήματα, καί σε κατοικημένους στόχους πού υπήρχαν μέτριες έχθρικές δυνάμεις σε πρόχειρα δργανώμένες θέσεις. Τ ρ ί-τ ο: "Όταν άναπτυχθηκαν διδύμα πιό πολύ τά τμήματα του ΔΣΕ, αρχισαν έπιθετικές ένέργειες, μέ τρία καί περισσότερα συγκροτήματα σε κεφαλοχώρια καί μικρές πόλεις. Τέτια χτυπήματα άπαιτούσαν λεπτομερείακι μελέτη τριή πάρθη, κατάστρω-

CONFIDENTIAL

- 53 -

ση αυτού συεδίου, έξασφαλιση τού στοιχείου τού αίφνιδιασμού, ταχύτητα και άποφασιστικότητα στήν έχτελεση, έλαφρη κάλυψη όσο κρατούσε ή μάχη, μετά τήν ιατάληψη τού στόχου, ένέδρες στούς πιθανούς αερούς ιενήσης τῶν έχθρικῶν δυνάμεων πρός τέν στόχον πού καταλάβαμε, για την ημέρα τῶν κινούμενων έχθρικῶν δυνάμεων. Καί σ' αὐτό τού στόδιο, άποφυγή έμπλοκής μέ τέν έχθρο σέ διάδικτα θέσεων. Τέταρτο: Κατά τή διάρκεια έχθρικῆς έκστρατείας, έφαρμοδίζονταν ή άκινδλουθή ταχτική. Διαδοχικά ένεδρευτικά χτυπήματα στούς άξονες ιενήσης τού έχθρού ως τού έπικεντρο σημείο καί (Σελ. 75) πρέν προλάβει δέ έχθρος νά πραγματίσποιται οικούδ, διεύσδιση στά μετόπισθέν του κι αίφνιδιαστικό χτύπημα κατοικημένων στόχων πού υπήρχαν μετρές έχθρικές δυνάμεις, καί τῶν φαλάγγων άνεφοδιασμού τῶν έχθρικῶν έκστρατευτικῶν μονάδων. Διαδοχικά χτυπήματα στούς άξονες ιενήσης τῶν έχθρικῶν δυνάμεων καί, στήν κατάλληλη στιγμή, συγκέντρωση μιᾶς σοβαρής δικιάς μας δύναμης για την συγκεντρωτικό χτύπημα στήν κύρια κατεύθυνση τού έχθρού, πού έτοι τοαιίζονταν σοβαρές έχθρικές δυνάμεις καί άνατρέπονταν όλο τού έχθρικό σχέδιο έκστρατείας στο δοσμένο χώρο πού γινόταν ή έκστρατεία. Διαδοχικά χτυπήματα στούς άξονες ιενήσης τῶν έχθρικῶν δυνάμεων, συγκέντρωση μιᾶς σοβαρής δικιάς μας δύναμης για την χτύπημα, δχι στήν κύρια κατεύθυνση τού έχθρού άλλα, σέ τελείως άντεθετή κατεύθυνση έκει πού δέ έχθρος ήταν σχετικά άδινατος καί δέν περίμενε χτύπημα, μέ σκοπό νά τοπείσουμε τές έκει έχθρικές δυνάμεις καί νά επερχιδίσουμε τέν έχθρο διότι τού σχέδιο του. Πέμπτο: Για τή διατήρηση τῶν λέπτερων περιοχῶν, χρησιμοποιείσθαν καί ή άκινδλουθή ταχτική. Δικές μας έπιθετικές ένέργειες στο βάθος τού έχθρικού χώρου, πού αύτές προκαλούσαν καταδύνηση καί φθορά τού έχθρού καί ταυτόχρονα τέν έμπροσθείσαν νά κάνει έκστρατείες στές λέπτερες περιοχές, γιατέ ήταν υποχρεωμένος ν' άντιμετοπίσει τές δικές μας έπιθετικές ένέργειες. Κατά τή διάρκεια αύτῶν τῶν έπιθετικῶν ένεργειῶν μας, κολλούσαμε δικές μας μετροούμαδες στούς έχθρικούς στόχους πού βρέσκονταν γύρω στήν κάθε λέπτερη περιοχή καί έτοι δημιουργώμε, καταπονούσαμε, παραπλανούσαμε καί ως ένα δρεμένο βαθμό φύεραμε τέν έχθρο καί σ' αὐτούς τούς στόχους.

Ιιοιδή ήταν ή ταχτική τού έχθρού, στο διέριο χρονικό διάστημα; Αύτη συνοφίζεται βασικά στά άκινδλουθα: Ή πώτο: Μετά τή Βάρκιζα έξαπλισε στά χωριδί ολους έκείνους πού στή διάρκεια τής χειτλεροφασιστικής κατοχής έπαιξαν προδοτικό ρόλο. "Επανέδρωσε τούς σταθμούς χωροφυλακής καί τές υποδιοικήσεις χωροφυλακής στήν υπαίθρο καί έβαλε κάτω διπτή διεκπίση τους τούς έξοπλισμένους συμμορίτες τῶν χωριών. "Έτοι, κάθε υποδιοικήση χωροφυλακής, στήν περιφέρεια της διέθετε μιᾶς σειρά σταθμούς χωροφυλακής, ένα δριθμό έξοπλισμένων προδοτῶν καί έπι πλέον μιᾶς δύναμη χωροφύλακων πού τούς χρησιμοποιούσε σάν άποσπάσματα κακητά. Μόλις οι διάδεις τῶν άνταρτῶν πλησίαζαν ένα χωριδί, για τρόφευα καπ, οι έξοπλισμένοι συμμορίτες είδοποιούσαν τέν κοντεύο σταθμό χωροφυλακής καί τά πλησιέστερα κινητά διόπι- (Σελ. 76) σπάσματα. Πολλές φορές, ώσπου νά φτάσουν τά άποσπάσματα χωροφυλακής, δέστυνομικός σταθμός τού χώρου έμφανισης τῶν άνταρτῶν, συγκροτούσε διπσοπασμα μέ χωροφύλακες καί συμμορίτες, για την χτύπημα καί καταδίωξη τῶν άνταρτῶν. Αύτη ή ταχτική τού έχθρού διπδειξε δτε ή ίπαρξη

CONFIDENTIAL

- 54 -

καὶ δράση μεκροομάδων ἀνταρτῶν, ὅλο ἡπι περισσότερο γινόταν πιο δύσκολη, μὲν δύναμιο νά̄ ἔξονταθοῦν. "Ἐτοι η̄ ἀνάγκη ὑπαρξῆς τῶν ἀνταρτῶν ἐπέβαλε τὴν δργάνωση Συγκροτημάτων. Μὲ τὴν ὁργάνωση τῶν συγκροτημάτων ἀρχισε η̄ ἔξδυτωση τῶν σταθμῶν χωροφυλακῆς καὶ τῶν μοναρχοφασιστῶν συμμοριτῶν στὰ χωρία. "Ἐτοι δ̄ ἔχθρος ἀναγκάστηκε νά̄ συμπτύξει τοὺς ἀστυνομικούς σταθμούς καὶ τοὺς συμμορίτες πρὸς τὰ κεφαλοχώρια. "Ἐτοι λευτερώθηκαν δρισμένα κομάτια τῆς ὑπαίθρου. Δεῦτε ρο: Μετὰ τῇ χρεωκοπίᾳ τῆς ταχτικῆς τοῦ ἔχθροῦ τῶν κινητῶν ἀποσπασμάτων καὶ τῆς χρησιμοποίησης τῶν συμμοριτῶν σὲ συνεργασία μὲ τοὺς ἀστυνομικούς σταθμούς, ἀρχισε νά̄ χρησιμοποιεῖ μεγαλύτερες μονάδες. Αὐτές, ήσαν τὰ τάγματα καὶ συντάγματα χωροφυλακῆς, ποὺ στὸ μεταξύ συγκροτήσε. Αὐτές οἱ μονάδες χρησιμοποιοῦσαν τὴν ἀκόλουθη ταχτική στέσις ἐκστρατείες τους κατὰ τοῦ ΔΣΕ. Κινοῦνταν κατὰ διμοιρίες καὶ λόχους, ἀκολουθῶντας τὰ ἀντερείσματα καὶ τὶς κορυφογραμμές. Στὰ βασικά ὑψώματα καὶ δεσμούσεις ἀφήνειν δυνάμεις ποὺ ταμπουρώνονταν. "Ἐτοι ἔφτιακαν "κλοιδό" στὸ χῶρο ποὺ ἔχερε εἰτε ὑπολογιζε δότι βρίσκονταν ἀντάρτες. Μόλις τέλειωνε δ "κλοιδός", ἀρχισε ἔξερευνήσεις μὲ εἰδικές δύναδες. "Οπως εἶναι γνωστό, κι αὐτή η ταχτική χρεωκόπησε, γιατὶ οὔτε "κλοιδός" ἔφτιανε καὶ ἐπὶ πλέον ἀδυνάτιζε τὰ μετόπισθεν τοῦ "κλοιού" καὶ ῥίχνονταν σ' αὐτά οἱ "περικυκλωμένοι" ἀντάρτες. Τρόπο: Μετὰ τῇ χρεωκοπίᾳ κι αἴτης τῆς ταχτικῆς, χρησιμοποίησε τὰ τάγματα καὶ συντάγματα τῆς χωροφυλακῆς καὶ ταξιαρχίες στρατου. "ΙΙ ταχτική ποὺ ἐφέρμοζαν αὐτές δὲ μονάδες ήταν, βασικά, η̄ ίδια. Τοῦ νέο στήν ταχτική τοῦ ἔχθροῦ ήταν οτι κρατοῦσε σὲ βάθος διάταξη καὶ ἀφήνει ἀρκετές δυνάμεις στὰ μετόπισθεν του, σὲ κατοικημένους τόπους καὶ στρατηγικά σημεῖα, μὲ σκοπό ν' ἀντιμετωπίσει ἐνέργειες τῶν ἀνταρτῶν ποὺ θά ἔφευγαν ἀπὸ τὸν "κλοιδό". Στήν κινησή του, δέχθρος πάλι ἀκολουθοῦσε τοὺς κανονικούς δρόμους, τ' ἀντερείσματα κι τὶς κορυφογραμμές καὶ πορεύονταν πάντα τῇ μέρα. Παρὰ τὶς δυσκολίες ποὺ μᾶς ἔβαλε δέχθρος, μὲ τὶς τέττεις ἐκστρατείες του καὶ προπάντων ἵποδ ἀποφη ἀνεφοδιασμού, πάλι στάθηκε ἀνίκανος νά̄ ἔξοντάσει, εἴτε τουλάχιστο νά̄ καταφέρει σοβαρά χτυπήματα στὸ ΔΣΕ. Τρόπο: "Αφοῦ δέχθρος δέν κατάφερε ν' ἀντιμετωπίσει τοὺς ἀντάρτες στήν δρεινή ὑπαίθρο ἔκανε ἐκστρατεία, μὲ κύριο σκοπό (Σηλ. 77) νά̄ τὴν ἀδειάσει ἀπὸ τὸν πλήθισμό ποὺ τὴν κατοικοῦσε. Αὐτὸ τό κατάφερε. Μετὰ ἀπ' αὐτό, ταμπουρώθηκε στέσις πόλεις, σὲ βασικά κεφαλοχώρια, σὲ βασικά ὑψώματα δὲ πλαίσιο πόλεις καὶ κεφαλοχώρια κι στοὺς βασικούς ἀξονες κινησής του, μὲ πολυβολεια, βαθιά χαρακώματα, συρματοπλέγματα κλπ, κι ἀρχισε νά̄ προετοιμάζει δυνάμεις καὶ μέσα για νέα ἐκστρατεία, ἀποφασιστικής πιεδ ἀναμέτρησης μὲ τὸ ΔΣΕ.

. . .

"Οπως εἶπαμε, η̄ ταχτική τοῦ ΔΣΕ διαμορφώθηκε μέσα στήν πάλη ιπέ ήταν βασικά αιστή. Κείνος ποὺ δέν καταλαβαίνει τίποτα & π' αὐτή τὴν ταχτική καὶ ποὺ συνειδητά τὴν διλατᾷ, ὅπου μποροῦσε, ήταν δ τρεινδές ἀρχηγός τοῦ ΔΣΕ, Μέρικος Βαφειάδης. "Ἄς φέρουμε μερικές παραδείγματα. Τρόπο: Στά τέλη τοῦ 1946, ἀρχές τοῦ 1947, δ Βαφειάδης ὑποχρέωσε μὲ διαταγή του τὶς δυνάμεις τοῦ ΔΣΕ στὰ Χάσια κι Ἀντίχασια νά̄ πάρουν διάταξη σ' ὅλη τὴν ἔξωτερη περιμέτρο τῆς ἐλεύθερης περιοχῆς τῶν Χασίων κι Ἀντίχασιων. "Ἐτοι, οἱ ἐκεί δι-

CONFIDENTIAL

- 55 -

νάμεις τοῦ ΔΣΕ καθηλώσηκαν σ' ἀδράνεια καὶ σὲ μιᾶς ἐποχῆς ποῦ ἔπρεπε νά διαπυχθεῖ ἡ δρδοη τὸν δινάτατο βαθμό. Τὰ τηῆματα βάλτωσαν καὶ δταν δ ἐχθρός ἄρχισε ἐκστρατεία στὰ Χάσια-Αντεχάσια, μὲν ἔνα γενική του διάλυσε αὐτὴν τὴν περιβρέπτη διάταξη καὶ μᾶς προκάλεσε σοβαρότατη ζημιά. Διάταξη τημάτων ποῦ δὲν εἶχαν τείρα πολέμου θέσεων, ποῦ εἶχε κάθε μαχήτης ἀλάχιστες σφαῖρες, ποῦ δὲν ὑπῆρχε δινατότητα δινεγρούιασμοῦ, ποῦ διέκθετε πινο λιανοντούφενα, ἀποτελεῖ κάτια περισσότερο ἀπὸ κουταμέρα. Δεῦτε ρο: Καὶ στοὺς ἀπλούς ἀντάρτες ήταν μανερί γιατὶ τὸ κέντρο Ηλέρους τοῦ ΔΣΕ ἔπρεπε νά προσκεταλ στῇ Βαρεία Ἑλλάδα καὶ εἰδική στῇ Βαρεία Ηλέρο, δτε ἐκεῖ ήταν ἡ φύση τῆς ἡγεσίας τοῦ ΔΣΕ, δτε ἐκεῖ ἔπρεπε νά συγκεντρώνει δινάμεις, δτε ἡπ' ἐκεῖ θὲν καταψέρναι τὸ πρῶτο στρατηγικό γενική στὸν ἀντίπαλο. Αὐτὴ ήταν καὶ ἡ γραμμή τοῦ Κδματος. "Ομως, δέ Μάρκος Βαφειάδης, ἔκανε ἀκριβῶς τ' ἀντέθετο. Τὸ Φλεβάρη τοῦ 1947 πῆρε περίπου 800 μαχητές, ἀπὸ τοὺς καλύτερους στῇ Δυτικῇ Μακεδονίᾳ, καὶ ἔψυγε πρὸς Ἀγραφα, για νά διναμώσει, λέει, τὰ ἐκεῖ τημάτα τοῦ ΔΣΕ καὶ νά φτιάσει ἐκεῖ τὸ κέντρο τῆς Ἑλεύθερης Ἑλλάδας καὶ για νά συναντήσει κοντά στὴν Ἀθήνα τῇ "Βαλκανικῇ Ἐπιτροπῇ". Αὐτὸ τὸ "στρατήγημα" τοῦ Βαφειάδη ήταν ωρεικά ἀντέθετο ἀπὸ τῇ γραμμῇ καὶ τὶς ἐπιδιώξεις τοῦ Κδματος καὶ ἀκριβῶς γι "τύτο εἶχε καταστροφικές συνέπειες. "Αὐτὶ νά βοηθήσει τὰ τημάτα τοῦ ΔΣΕ στὴν Κεντρική Πλένδο ν' ἀναπτυχθοῦν, κατέστρεψε τὶς δινάμεις (Σελ. 78) τοῦ Ἀρχηγείου Κδζιακα, ἐδῶ πρέπει νά ὑπογραμμίσουμε δτι τέτια ζημιά δὲν μεταπάθαμε. Τὸ ἀκλεχτὸ τημάτα ποῦ ἀφαίρεσε ἀπὸ τὸ χῶρο τῆς Δυτικῆς Μακεδονίας, τὸ χρησιμοποίησε Βασικὰ σάν σωματοφυλακή του. Μὲ τὸν ἀποκλεισμὸ τοῦ ΓΛ στὸ χῶρο τῶν Ἀγράφων, ἐπὲ μῆνες, ἔριξε ὅλο τὸν ἔνοπλο ἀγῶνα πολὺ πῖσω, γιατὶ ἔδηθη πολύτιμος χρόνος, ωπου νά γυρίσει δέ Βαφειάδης στῇ Δυτικῇ Μακεδονίᾳ καὶ νά γίνει δινατή μιά συνάντηση καὶ συζήτηση μαζὶ του, ποῦ ήταν ἀπαραίτητη, για ν' ἀρχίσει μιᾶς ἐπαναφορᾶ στῇ σωστῇ γραμμῇ τοῦ Κδματος, ὅλης τῆς δράσης τοῦ ΔΣΕ. Αὐτὴ ἡ "ἐκστρατεία" πρὸς νότο, αὐτὴ ἡ ἀλλαγὴ τῆς γραμμῆς καὶ τῶν ἐπιδιώξεων τοῦ Κδματος, ἀπὸ τὸ Βαφειάδη, ήταν ἀποτέλεσμα ἀνικανότητάς του, εἰτε ήταν καταστάλαγμα συνειδητῆς σαμποταριστικῆς σκέψης; Τρέτο: "Ολοι ἔρουν τὴν καταστροφή στὸν Κδζιακα, ἐνδος ἀπτά ἀκλεχτότερα τημάτα τοῦ ΔΣΕ, τὸν Ἀπρίλη-Μάη τοῦ 1947. "Ομως, λέγοι ἔρουν δτι δημιουργός αὐτῆς τῆς καταστροφῆς εἶναι δέ Μάρκος Βαφειάδης. "Ο Βαφειάδης ἔδοσε διαταγὴ νά δινακαταληφθεῖ πάσῃ θυσίᾳ δέ Κδζιακας, μὲ μάχη μὲ τὶς ἔχθρικές δινάμεις ποῦ τὸν εἶχαν καταλάβει. "Ο ἀξέχαστος σύντροφος Καρτσιώτης, μαζὶ μὲ ταλλα στελέχη τοῦ τημάτου ποῦ ἔπαιρνε διαταγῆς ν' ἀνακαταλάβει τὸν Κδζιακα, τδνισαν τὸν ιενδυνο καταστροφῆς καὶ ὑπόδειξαν δτι δ καλύτερος τρόπος ἐπανεγκατάστασής μας στὸν Κδζιακα ήταν νά διεισδύσει τὸ τημάτα πρὸς τὸν κάμπο Τρικκάλων, νά καταφέρει ἐκεῖ χτυπήματα στὶς ἀλάχιστες ἔχθρικές δινάμεις, νά στρατολογήσει μαχητές, νά πάρει τρόφιμα καὶ ἔτοι νά προκαλέσει τὴν ιενηση τῶν ἔχθρικῶν δινάμεων ποῦ βρίσκονταν στὸν Κδζιακα πρὸς τὸν κάμπο, για νά δοθεῖ ἡ εύκαιρεια σ' ἄλλο τημάτιο τοῦ ΔΣΕ νά ἐγκατασταθεῖ στὸν Κδζιακα καὶ μετά νά πάει τὸ τημάτα του. Αὐτὰ ολα δὲν τὰ πῆρε ὑπόψη του δέ Βαφειάδης καὶ ἔτοι τὸ ἀκλεχτὸ τημάτα τοῦ Καρτσιώτη καὶ δέδιος προσωπικό θυσιάστηκε στὸν Κδζιακα, χωρὶς νά τὸν δινακαταλάβει. "Ο διαταγὴ δινακαταληφῆς τοῦ Κδζιακα, μὲ κάθε θυσίᾳ, ήταν τὸ ἀποτέλεσμα μιᾶς βασικῆς διαταγῆς τοῦ Μάρκου ποῦ καθόριζε δτι κάθε τημῆια ἔπρεπε νά πολεμάει στὸ χῶρο του καὶ νά μήν τὸν ἐγκαταλάβει πει σὲ καμιαὶ περπτωση. Μὲ αὐτὴ τῇ διαταγῇ υποχρέωνται ὅλα τὰ τημάτα τοῦ ΔΣΕ σὲ ιιάταξη καὶ συνεπῶς σὲ ἀδράνεια, τὰ ἐξέθετε σὲ κινδυνο ἐξεντικσης, σὲ περπτωση ἔχθρικῆς ἐκστρατείας. "Η τέτια ταχτική τοῦ Βαφειάδη, ήταν ἀποτέλεσμα στρατηγικῆς ἀνικανότητας, εἴτε συνειδητῆς σαμποταριστικῆς δράσης; "Ανικανότητα σέγουρα

CONFIDENTIAL

- 56 -

ύπηργε στον Μάρκο. Με υπάρχουν καλ πολλά στοιχεῖα, πού δεσχνουν ότι μπορεῖ να είναι καλ πράγματα τού έχθρού.

(Σελ. 79)

Το τοτινό ΓΑ τού ΔΣΕ δέν φυτιλήφθηκε το βασικό σκοπό της έχθρικής έκστρατείας τού 1947. Θεώρησε οτι διασιδός καλ μοναδικός σκοπός της έχθρικής έκστρατείας ήταν η έξιντωση τού ΔΣΕ, ένω διασιδός σκοπός ήταν το ξεσπίτωμα της άγροτιάς από την δρεινή ύπαιθρο, δικμα καλ δικ διαποχώρια, για ν' αποκρουν τού ΔΣΕ από το λαό, δηλαδή από την πηγή της δύναμής του. Η ήγεσίς τού ΔΣΕ στάθηκε διάκανη, δικ μόνο να προβλέψει τούς σκοπούς της έχθρικής έκστρατείας, διλαδή ήταν διάκανη ν' αντιληφθεῖ αυτούς τούς σκοπούς και ίσταν έβιωπε ότι διχθρός αρχισε το ξεσπίτωμα της άγροτιάς. Καλ τότε δέ μπρεσε να δεῖ το νδημα αυτού τού ξεσπίτωμας. Καλ αντέ να βγει διοιχτά να πει διαδήλωσε τούς σκοπούς της έχθρικής έκστρατείας, ότι δέν διατηλέψηκε αυτούς τούς σκοπούς ούτε στην πορεία αντής της έκστρατείας, αντέ να βγει να πει ότι από υχε στρατηγικά, αυτή βγήκε καλ διαλάλησε ότι η έχθρική έκστρατεία τού 1947 άντιμετωπίστηκε νικητήρα. Ακόμα διάρκος δέν είγε την ποινική έντιμοτήτη: να βγει να πει ότι μπορούσαμε τον Αύγουστο τού 1947 να καταλάβουμε τη Γιάννενα, αν διέλημδς γνωριζαν δικ πρός Ζαγόρεα, για να ξαναγυνίσουμε στο δοτού, διλαδή κατευθείαν για τη Γιάννενα. Είναι γνωστό ότι διχθρός δέν είχε δυνάμεις στην "Ηπειρο καλ για αύτο διαναρχοφασίστας στρατηγός Λιτερόπουλος διέταξε τότε ν' αδειάσουν τη Γιάννενα από τον πληθυσμό τους. Τότε χάσαμε μια σπουδαία εύκαιρια να καταφέρουμε ένα βαρύ χτύπημα στον έχθρο καλ μαχητές. Αντέ ίσ κάνει αύτο πού θα έκανε καλ ενας απλός άνθρωπος, μέ έντημητη, αυτός κοιτάζει στές δάφνες μιας δινπαρχτης νικης κι έμεις διγνοούσαμε το πραγματικά από ελέσματα της έχθρικής έκστρατείας στο 1947. Ήδω πρέπει να πούμε διοιχτά πώς ήτε σώστο καλ γεννατίσσεις για την άντιμετώπιση της έχθρικής έκστρατείας στο 1947, αύτο διγινε μέ πρωτοβουλία των τοπικών λαογραφών. Το παράδειγμα της δράσης τού "Αργυρείου Ρούμελης, κατά τη διάρκεια αντής της έκστρατείας, διόποδειχνει ότι δια ίππηρχε προβλεφη από το ΓΑ, για τούς σκοπούς της έχθρικής έκστρατείας καλ συνέπως γενικό σχέδιο άντιμετώπισης της, αν τουλάχιστο αντιλαμβανόταν το ΓΑ τούς σκοπούς αυτής της έκστρατείας όταν αυτής άρχισε, καλ μαζί της καλ το ξεσπίτωμα της άγροτιάς, θα ήταν δυνατή η παρεμπόδιση τού ξεσπίτωμας της δρεινής ύπαιθρου. Αύτο, βασικά, το ιπποδάφειρε κείνη την περίοδο το "Αργυρείο της Ρούμελης, κάτω από δισκολες συνθήκες. Αντέ πού διγινε στη Ρούμελη, μπορούσε να γίνει κι άλλοι καλ (Σελ. 80) πρόπλανον στη Βρετανία. Ιλλαδα, πού ίπηρχαν πιε πολλές δυνατότητες. Το ξεσπίτωμα αγροτιάς είχε αποφανιστικές συνέπειες για την παραπέρα πορεία τού ένοπλου άγωνα.

Το τοτινό ΓΑ τού ΔΣΕ δέν καταλάβαινε σώστα το ζήτημα της αύξησης της δύναμης τού ΔΣΕ καλ δέ σκάμπαζε τέποτα για την άναγκη δημιουργίας στρατηγικών έφεδρειών. Καλ στο ζήτημα της αύξησης της δύναμης τού ΔΣΕ καλ προπάντων στο ζήτημα του υγιηματισμού στρατηγικών έφεδρειών, το τότε ΓΑ απότυχε στρατηγικά. Ο Μάρκος Βαφειάδης δέν κατάλαβε οτι η αποστολή τού ΔΣΕ δέν ήταν να σέρνει την ύπαρξη σου μέσα στά δάση καλ στά φαράγγια, διλαδή να απεκευθερώσει την Ελλάδα. Μέσα στά 1946 καλ στά 1947, δηλαδή πρίν ξεσπίτωσε η άγροτιά καλ δυναμώσει έπικινδυνα διχθρός, ήταν δυνατό να λυθεῖ, σε μεγάλο βαθμό, το πρόβλημα των έφεδρειών μας. Ας δούμε, από θετική πλευρά, τη συνεισφορά τού "Αργυρείου Ρούμελη ή την έμπνευση πάρα πολλών θανάτων.

CONFIDENTIAL

- 57 -

"Ἄς δοῦμε, ἀπὸ τὴν ἀρνητική πλευρά τῇ ζημιᾷ στὸν χάσια 'Αντιχθόσια, ποὺ χιλιάδες παλινόρια κλαίγοντας παρακαλοῦσαν νὰ τοὺς δεχτοῦν στὸ ΔΣΕ καὶ ποὺ τοὺς ἔδιωξαν, γιὰ νὰ δολοφονήσουν, νὰ φυλακιστοῦν, οἱ πιὸ πολλοὶ ἡπὸ τὸ μοναρχοφασισμὸν καὶ οἱ ὑπόδοτοι ποὺ νὰ ἔξοπλιστοῦν μὲ τῇ πίστῃ καὶ νὰ μᾶς πολεμοῦν. Αὐτὸ ποὺ ἔγινε στὰ Χάσια καὶ 'Αντιχθόσια ἔγινε καὶ σ' ἄλλες περιοχές.. Λύτρο ποὺ ἔγινε στὸ 'Αρχηγεῖο Ρούμελης μποροῦσε νὰ γίνει ἀπ' ὅλα τὰ ἀρχηγεῖα καὶ μᾶλιστα αὐτὰ εἶχαν ἀσύγκριτα πιὸ πολλές δυνατότητες. Τότε, προπάντων στὸ τέλη 1946 καὶ ὥς τὰ μέσα τοῦ 1947, δὲ κδσμος μᾶς παρακλοῦσε νὰ τὸν πάνουμε στὸ ΔΣΕ, ἐνῶ ἀργότερα τὸ 1948-49 ποὺ τὸν μάντρωσαν στές πόλεις, δίναμε πολὺ αἷμα γιὰ νὰ στρατολογήσουμε λίγους μαχητές. Εδώ, μιᾶς ποὺ μιλάμε γιὰ τές ἐφεδρείες, πρέπει νὰ πρῶμε ὅτι καὶ τὸ 1947 ὑπῆρχαν δυνατότητες νὰ βγάλουμε ἀπὸ τές πόλεις κάμποσες χιλιάδες μαχητές στὸ βουνό, ἀλλὰ οἱ κομματικές καθοδηγήσεις συνθηκολόγησαν οὐσιαστικά μὲ τές δυσκολίες καὶ ἐτοὺ δὲν ἐκπλήρωσαν αὐτὸ τὸ σοβαρότατο καθήκον. Κποροῦμε νὰ πούμε ἐδῶ ἀνοιχτά, πῶς ἂν μᾶς ἐλειψαν στὰ 1948, στές μεγάλες μάχες τῆς Βρετανίας ΙΙΙνδου, περίπου 15.000 στρατός, γιὰ ν' ἀνατρέψουμε στρατηγικά τὸν ἔχθρο καὶ νὰ κερδίσουμε τὴν ἀποφασιστική καμπή, κείνη τῇ χρονιδί, σ' αὐτὸ τὴν κύρια εὐθύνη τῇ φέρνει δὲ Μάρκος Βαφειάδης, σάν ἀρχηγός τοῦ ΔΣΕ.

Στὸ χρονικὸ διάστημα ποὺ ἔξετάζουμε, ἔγιναν καὶ ἄλλα λάθη. Σταθῆται με σ' ἔκεινα ποὺ ἔπαιξαν ἀποφασιστικό ρόλο. Κανεὶς δὲν παραγνωρίζει ὅτι τὰ λάθη εἶναι λίγο-πολύ ἀναπό-(Σελ. 81)φευχτά καὶ μᾶλιστα στὰ πρῶτα βήματα ἐνδιάγωνα, ποὺ δὲν ἔχουμε ἀρκετή πεῖρα γιὰ νὰ τὸν διευθύνουμε σωστά. Κανεὶς δὲ μπορεῖ νὰ κατηγορήσει ἔνα στρατηγό, γιὰ ἀνικανότητα, ἐπειδὴ δὲν κέρδισε ὅλες τές μάχες, γιατὶ δὲν ὑπάρχουν στρατηγοί ποὺ νὰ κέρδισαν ὅλες τές μάχες. Κείνο ποὺ ιρίνει ἔναν ἡγέτη εἶναι τὸ θεμέλιακά λάθη, ποὺ κοίνουν τὴν ἔκβαση ἐνδιάγωνα. Στὸ χρονικὸ διάστημα ποὺ ἔξετάζουμε, δὲ Μάρκος Βαφειάδης ἔκανε τέτια λάθη, ποὺ ἔκριναν σὲ μεγάλο βαθμό, τὴν παραπέρα ἔκβαση τοῦ ἀγώνα. "Ο Μάρκος Βαφειάδης δὲν ἔχασε μιᾶς, εἴτε περισσότερες μάχες, σ' αὐτὸ τὸ χρονικὸ διάστημα. Αὐτὸς ἀπότυχε στρατηγικά, πολετικά. "Ο Μάρκος Βαφειάδης, δὲν εἶναι ὅτι δὲ βρήκε τὸ σωστὸ δρόμο, ἀλλὰ ὅτι βγήκε ἀπὸ τὸ σωστὸ δρόμο ποὺ χάραξε τὸ Κόδμα. "Ο Μάρκος Βαφειάδης ἔκανε ἐνέργειες ἀντίθετες μὲ τῇ γραμμῇ καὶ τές ἐπιδιώξεις τοῦ Κόδματος μας. Καὶ ἀντὶ νὰ κάνει αὐτοκριτική, παρουσιάστηκε μὲ δάκφνες στὸ κεφάλι, ποὺ τές έβαλε αὐθαίρετα καὶ ποὺ δυστυχῶς δὲν μελετήσαμε κατὰ βάθος τῇ δράση του, γιὰ νὰ τοὺς τές βγάλουμε, ἀλλὰ ἀντίθετα τὸν προάγαμε κομματικά καὶ κυβερνητικά.

• • •

"Υστερα ἀπ' ὅλη τὴν ἀνδλυση, γιὰ τὴ δράση καὶ τὴν ταχτική τοῦ ΔΣΕ, γιὰ τὴν ταχτική τοῦ μοναρχοφασιστικοῦ στρατοῦ, στὸ χρονικὸ διάστημα ποὺ ἔξετάζουμε, πρέπει νὰ βγάλουμε τ' ἀπαραίτητα συμπεράσματα καὶ διδάγματα. Τὰ κυριότερα συμπεράσματα καὶ διδάγματα εἶναι κατὰ τῇ γνώμη μας τ' ἀκόλουθα:

"Ο ΔΣΕ γεννήθηκε, ἀναπτύχθηκε δριθμητικά, ἀπλωσε τῇ δράση του σ' ὅλες τές περιοχές παρὰ τές μεγάλες δυσκολίες καὶ τές μεγάλες δοκιμασίες ποὺ πέρασε, στὸ χρονικὸ διάστημα ποὺ ἔξετάζουμε. Αὐτὸ τὸ ἀποτέλεσμα βασίστη-

CONFIDENTIAL

- 58 -

κε σε τρεῖς παράγοντες. Στήν δραστητα τῆς γραμμῆς ήταν τῆς ταχτικῆς του Κδμιατρός μας, πού ξέφραξε το λαϊκό πόδο καὶ θέληση πάλης, γιαν έθνική καὶ κοινωνική ἀπελευθέρωση καὶ ἀνερεβῶς γι' αὐτὸν ὁ λαός έδεινε ἀμέριστη τῇ βοήθεια στὸ ΔΣΕ. Στὴ δράση τοῦ ΔΣΕ. Στήν παγκόμια δημοκρατική ἀλληλεγγύη πρὸς τὸν Εὐνοπλο ἄγνωνα μας, ἐνάντια στὸ μοναρχοφασιστικό καὶ τὴν ἀγγλοαμερικάνικη ἡμιπεριαλιστική ἐπέμβαση.

"Π δράση τοῦ ΔΣΕ βάδυνε τὴν κρίση μέσα στὸ μοναρχοφασιστικὸ στρατόπεδο. "Λυδγνασε τὴν ἡμιπεριαλιστική "Ἀγγλία νὰ δηλώσει ἀνοιχτὰ τὴν ἀδυναμία τῆς νὰ στηρίξει τὸ μοναρχοφασιστικὸ καθεστῶς.

Στὸ στέργιωμα, ξάπλωμα, διάπτυξη τοῦ ΔΣΕ, στήν αὖθα-(Σελ. 82)νδμενη παγκόμια δημοκρατική ἀλληλεγγύη πρὸς τὸν ἄγνωνα μας, οἱ ἀγγλοαμερικάνιοι εἰδάν ἔνα θανάσιμο ιενδυνο νὰ χάσουν τὸ στρατιωτικοπολεμικὸ τους προγεφύρωμα στὴν Ἑλλάδα. Γι' αὐτὸν ἀνέλαβε ἡ ἡμιπεριαλιστική "Ἀμερική νὰ στηρίξει τὸ μοναρχοφασιστικὸ καθεστῶς, στέλνοντας ἀπειριδριστὴ ὑλική βοήθεια καὶ φουρνιές "εἴδικούς", πού ξβαλαν κάτω ἀπὸ ἀμερικάνικη διεύθυνση τὸ μοναρχοφασιστικὸ κρατικὸ μηχανισμὸ καὶ μᾶλιστα μὲ τβοη ζετοιτωιά, πού κανεὶς ἄλλος καταχτητῆς δὲν τὸ εἶχε κάνει ἔτοι τβοη ἀνοιχτὰ καὶ βάναυσα. Γιὰ τὴ "νομιμοποίηση" τῆς ἡμιπεριαλιστικῆς τους ἐπέμβασης, καὶ γιὰ νὰ διευκολύνεται ἡ τροτοκιστική τιτλική συμμορία τοῦ Βελεγραδίου στὴ σαμποταριστική προδοτική δράση τῆς ἀπέναντι στὴν ἐπανάσταση μας, μὲ ἀμερικάνικη διαταργή, ἡ πλασματικὴ πλειοφηφία στὸν ΟΕΕ ἀποφάσισε, συγκρότησε καὶ ἔστειλε στὴ χώρα μας τὴν περιβόητη "Βαλκανική Ἐπιτροπή", πού εἶναι γνωστὸς δ προβοκατόρικος ρόλος της. "Π ὑπαρξη τῆς "Βαλκανικῆς Ἐπιτροπῆς" διευκόλυνε τὴν τροτοκιστική ιλίκα τοῦ Βελεγραδίου, γιὰ ν' ἀρχίσει νὰ σαμποτάρει τὸ ἔργο τοῦ ΔΣΕ, ἀπὸ τὰ πρώτα βήματα τῆς ὑπαρχης καὶ τῆς δράσης του, πού αὐτὸν τὸ σαμποτάς μεγάλωσε κατόπι καὶ, ὅπως εἶναι γνωστό, ἀποτελεῖ ἔνα ἀπὸ τοὺς ἀποφασιστικοὺς παράγοντες πού διδήγησαν στὴ στρατιωτική μας ἥττα.

Τὸ τελικὸ συμπέρασμα πού πρέπει νὰ βγάλουμε ἀπὸ τὴν κρίτική ἐξέταση τῆς δράσης τοῦ ΔΣΕ, στὸ χρονικὸ διάστημα πού ἔξετάζουμε, εἶναι ὅτε αὐτή ἡ φάση τοῦ ἐνοπλού ἄγνωνα κλείνει βασικά σε βάρος μας. Χάσαμε τές σμεγάλες δυνατότητες πού ὑπήρχαν ὡς τὸ Φθινόπωρο τὸ 1947 νὰ λύσουμε τὸ προβληματικὸν ἔφεδροιῶν, στὸ βαθύ μέρος της χρειάζονταν γιὰ μὲ πρώτη στρατηγικὴ & νατροπή τοῦ ἀντιπάλου, γιὰ νὰ κερδίσουμε τὴν πρώτη στρατηγικὴ πάλης. "Ο ἔχθρος ξεσπίτωσε τὴν ἀγροτικὴ τὴν περιμάντρωσε στὶς πόλεις καὶ ἔτοι ἔκανε ἔξαιρηση δισκολη τῇ λύση τοῦ προβλήματος τῶν ἔφεδρων. Γιὰ τὸ τέτιο ἀποτέλεσμα τῆς πρώτης φάσης τοῦ ἄγνωνα φτάσει ὅλη ἡ καθοδήγηση τοῦ Κδμιατρού, γιατὶ ἔκανε ἀρχηγὸ τοῦ ΔΣΕ τὸ Μάρκο Βαφειάδη καὶ τὸν ἀφησε ἀσύρτο ὡς τὴν 3η Ολομέλεια τῆς ΚΕ νὰ κάνει σοβαρές ἀποφασιστικές ζημιές.

- 59 -

(Σελ.83)

ΑΠΟ ΤΗΝ 3η ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ ΤΗΣ ΚΕ ΤΟΥ ΙΚΕ ΩΣ
ΤΗΝ ΗΠΤΑ ΤΟΥ ΕΧΩΡΟΥ ΣΤΟ ΜΑΛΙ-ΜΑΔΙ

Στό χρονικό διάστημα πού πέρασε &πδ τις 15 Σεπτέμβρη του 1947, πού έγινε ή 3η 'Ολομέλεια τής ΚΕ του Κόμματος μας, ως τις 12 του Σεπτέμβρη του 1948 πού τέλειωσε ή νέα έχθρική έκπτρατεία, με την ίττα του έχθρου στό Μαλί-Μάδι, δ ΔΣΕ πέρασε ένα δοξασμένο έπικε δρόμο, άνδρωθηκε καλ μπήκε στό δρόμο τής μετατροπής του σε ταχτικό λαϊκοεπαναστατικό στρατό.

"Η 3η 'Ολομέλεια τής ΚΕ του Κόμματος μας έγινε σχεδόν μόλις τέλειωσε ή έχθρική έκπτρατεία του 1947. "Έτσι είχε νά έξετάσει τήν ώς τότε πορεία τής ένοπλης πάλης, δήλης τής δουλειάς του Κόμματος, νά βρει τις έπιτυχεις, νά βρει τά λάθη καλ τές άδυναμίες, νά βγάλει διδάγματα καλ νά χαράξει γραμμή για τήν παραπέρα πορεία.

"Η 3η 'Ολομέλεια άποφάσισε

"Όπως τό κέντρο του θάρους για δήλη τήν κομματική δουλιά μετατοπιστεί άποφασιστικά στό στρατιωτικοπολιτικό τομέα, για τήν μάνδειξη του ΔΣΕ στή δύναμη έκεινη πού θέλ φέρει στό πιό σύντομο δυνατό χρονικό διάστημα στή δημιουργία λεβτερης 'Ελλάδας, βασικά σε δλες τις περιοχές τής Βόρειας 'Ελλάδας".
"Άποφάσισε" Νά κινητοποιηθούν δλες οι κομματικές δυνάμεις για τήν δλόπλευρη υποστήριξη, άνάπτυξη καλ καθοδήγηση του στρατιωτικοπολεμικού έργου του ΔΣΕ".
"Άνδρεσε" στό 2ο ιλιμάνιο του ΠΓ, δπως έπι τόπου, στή λέφτερη περιογή διευθύνει καλ δργανώνει δλη τήν κομματική πολιτικοστρατιωτική δουλιά...".
"Άνοιξε μέτωπο κατά τών δπορτουνιστικών ένδηλωσεων, κτί τόνισε ότι "Η έπιτυχία τής γραμμής του ΚΚΕ έξαρτιέται σ'ένα σημαντικό θαύμα δπτό σύντομο καλ άποφασιστικό έπερρασμα τών δισταγμών καλ ταλαντεύσεων αύτών". Η 'Ολομέλεια άποδεχτηκε "βασικά τήν έκθεση τής στρατιωτικοπολιτικής ήγεσίας του ΔΣΕ, σά βάση για πραγματοποίηση άπο στρατιωτική πλευρά τής πολιτικής του ΚΚΕ, για τή δημιουργία τής λέφτερης περιοχής στή Βόρεια 'Ελλάδα".

Αύτή ή έκθεση έγινε άπο τών τότε ήρχηγδ του ΔΣΕ Μάρκο Βαφειάδη καλ δέν ήταν άντικειμενική. "Ο Μάρκος παρουσίασε παραφουσιωμένη τή δράση καλ τή δύναμη του ΔΣΕ. "Η 3η 'Ολομέλεια, κάτω άπο τις συνθήκες πού έγινε, δέν είχε τή δυνατότητα νά έλεγχει τήν άκριβεια τών στοιχείων πού έδοσε δ Βαφειάδης. "Η 3η 'Ολομέλεια, βάζοντας στήν άποφαση αύτό τό "Βασικά", δήλωσε έπι-φύλαξη για τήν άκριβεια τών στοιχείων πού έδοσε δ Μάρκος.

Πέρασαν σχεδόν τρία χρόνια, άπο τότε πού έγινε ή 3η 'Ολομέλεια τής ΚΕ. Τώρα έχουμε δλα τά στοιχεῖα για νά ιρίνουμε δν πήρε σωστές άποφάσεις, αύτό τό τόσο σημαντικό έπιμα του Κόμματος μας. "Η ζωή άπο δειξε δ τι ο ί άπο φάσεις (Σελ. 84) τής 3ης 'Ολομέλειας ή σαν σωστές. "Η 'Ολομέλεια έδοσε στρατηγική προοπτική στό ΔΣΕ, χτύπησε τών κατσαπλιάδικο αύτοσχεδιασμό. "Βιανε μια πρώτη έπειεργασία τής ταχτικής. "Βιαλε πραχτικά τό ζήτημα τής προοδευτικής μετατροπής του ΔΣΕ σε ταχτικό λαϊκοεπαναστατικό στρατό, ήιανδ ν'άπελευθερώσει τήν 'Ελλάδα. "Έτσι

CONFIDENTIAL

- 60 -

δόθηκε ή δυνατότητα ν' ἀρχίσει νά πραγματοποιεῖ δέ ΔΣΕ μεά στροφή. Μέ δάση τις
ἀποφάσεις τῆς Ζης Ὁλομέλειας ἄρχισε ή σφυρηλάτηση τοῦ ΔΣΕ σὲ ταχτικό λαϊ-
κοεικανασκατικό στρατό, ίκανδ ν' ἀντέξει στές μεγάλες δοκιμασίες καί νά έκπλη-
ρώσει τὴν ἀποστολή του. "Αν τοῦτα τοῦ ἔχθροῦ στό δέκατον
καὶ δέ δέν ἐξελέχτηκε σὲ στρατηγική ἀνατρο-
πή τούς, σ' αὐτὸν δέ φτασει ἡ γραμμή πού χάραξε
ἡ Ζης Ὁλομέλεια, ἀλλὰ δή ἀδυναμένα μας νά τῇ ν
ἔφαρμέ σόν με, προπεντων γε τῇ λύση τοῦ προ-
βλήματος τῶν ἔφεδρειῶν, πού αὐτῇ δή ἀδυνα-
μένα πήγασε βάσικά ἀπό τῇν ὕστεροι σημείοι
τοῦ ΔΣΕ καί τῶν κομματικῶν μας δργανώσεων
στῆς πόλεις.

Στήν 3η 'Ολομέλεια, ό τιτε ἀρχηγός τοῦ ΔΣΕ, Γάρκος Βαψειδόης, ἔδοσε πολὺ φουσκωμένα στοιχεία, για τὴ δράση τοῦ ΔΣΕ, καὶ τ' ἀποτελέσματά της καθώς καὶ γιὰ τὴ δύναμη του. ¹Η. 3η 'Ολομέλεια δὲν ἔκανε μιά πέρα γιὰ πέρα αὐτῇ ἔχτιμηση τῆς πραγματικῆς πορείας τῆς ἐνοπλῆς πάλης, γιατὶ στηρίχτηκε σε φουσκωμένα στοιχεία. ²Η ύπερεχτίμηση τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ὡς τίτε δράσης τοῦ ΔΣΕ, τῶν δυνάμεων του, τῶν δυνατοτήτων των εἰχαν σᾶ συνέπεια νὰ βάλουμε ἀμεσες στρατηγικές ἐπιδιώξεις πάνω & πόδ τίς δυνάμεις μας, ὅπως ή στρατηγική ἀνατροπή τοῦ ἔχθροῦ καὶ ή κυριαρχία μας στὸ ὑψηλό τῆς Κοζάνης. Λύτο τὸ σχέδιο στηρίχτηκε στήν προϋπόθεση ὅτι ³ἀναπτύσσαμε τὸ ΔΣΕ ὡς 60.000. ⁴Ομως τὸ σχέδιο στρατολογίας δὲν πραγματοποιήθηκε, γιατὶ δὲ στηρίχτηκε σ' ἕνα συστό σχέδιο δράσης καὶ γιατὶ ή κατέσταση τοῦ ΔΣΕ δὲν ἦταν καλή.

Στές 15 τοῦ Γενάρη τοῦ 1948 ἔγινε ἡ σύσκεψη τῶν κομιατικῶν, πολε-
τικῶν καὶ στρατιωτικῶν στελεχῶν τοῦ ΔΣΕ. Σ' αὐτῇ τῇ σύσκεψη, ὁ σ. Ζαχαριά-
δης ἔκανε μιὰ σαφῆνεκα μιὰ κριτική ἀνάλυση τῆς δράσης τοῦ ΔΣΕ, δχι μόνο
ἀπὸ τὴν 3η "Ολομέλεια, ἀλλὰ καὶ μιὰ γενική ἐπισκόπηση ὅλης τῆς δράσης τοῦ
ΔΣΕ κι ἔτσι ἀπ' αὐτῇ τῇν ἀποφῆ διερθωσε τὴν ἀνεπάρκεια τῆς κοιτικῆς πού ἔκα-
νε ἡ 3η "Ολομέλεια γιὰ τῇ δράση τοῦ ΔΣΕ. "Η εἰσήγηση καὶ ὁ τελικὸς λόγος
τοῦ σ. Ζαχαριάδη δημοσιεύεται (Σελ. 85) τηκαν σὲ μπροσσούρα μὲ τὸν τίτλο "Ολοε-
στ ἄρματα! Όλα γιὰ τῇ νίκη!" Ο τίτλος αὐτὸς τῆς μπροσσούρας ἀποτέλεσε,
γιὰ ὅλο τὸ μετέπειτα χρονικὸ διάστημα τοῦ ἔνοπλου ἀγώνα, τὸ μαχητικὸ σᾶλπι-
σμα παλλαξικοῦ ξεσηνωμοῦ, γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς "Ελλάδας.

Μέ την εἰσήγηση καὶ τὸν τελευτὴν λόγο, δ. σ. Ζαχαριάδης,, ἔκανε βα-
σικὰ σωστῆ ἔχτιμηση τῆς ὡς τότε δράσου τοῦ ΔΣΕ. Κί ἀποτυχίες στὸ Μέτσοβο καὶ
Κδνιτσα ἔδειξαν όλη τὴν ἀνεπάρκεια τῆς ἡγεολας τοῦ ΔΣΕ, τὴν ἀνεπάρκεια στὴν
ἐκπαίδευση καὶ στὴν συγκρότηση τοῦ στρατοῦ μας, ὅλη τὴν ἀνεπάρκεια τῆς πολε-
τικῆς δουλιάς, ὅτι δ. ΔΣΕ δὲν ἤταν ἔτοι ποὺ τὸν παρουσίασε δ. Βαφειάδης στὴν
3η Κλοιμέλεια. ¹Ο σ. Ζαχαριάδης, ἀπόδειξε ποὺ σκοντάφταμε στὴν ιαθημερινή
μας δρᾶση, γιατὶ τὴν ἐφαρμογὴ τῆς γραμμῆς μας καὶ εἴπε ὅτι σκοντάφτουμε στές
διποτουνιστικές ταλαντεύσεις καὶ δισταγμούς, στὴν γραφειουρατικῇ ἀντιμετώπιση
τῶν δυσκολιῶν, στὴν ἀπόσπαση τῶν διεικήσεων τοῦ στρατοῦ μας, ἀπό τῇ θέση, σ'
ὅλες τές κακές ἐπιβιώσεις ἀπὸ τὸν ΕΛΑΣ, στὴ διαστρέβλωση τῆς γραμμῆς μας
ἀπὸ ἀντιλαϊκές πράξεις ποὺ κάναν μυνάδες τοῦ ΔΣΕ. ²Ανέλυσε σωστά τὴν τότε
στρατιωτικοπολεμικῇ κατήσταση καὶ σωστά κατέληξε; ὅτι κύριο χαραχτηριστικό³
γνώρισμά της ἤταν "ἔνα εἶδος σχετικῆς Ισοροπίας" δυνάμεων, ἀνάμεσα σε μᾶς

Approved For Release 2004/02/18 : CIAERDPB-00457R008900600009-3

- 61 -

καλ στὸν ἔχθρον, οὐχι βέβαια ἀριθμητικά! "Ανέλυσε σωστά τὰς προετοιμασίες τοῦ ἔχθρου, γιὰ καὶ νέα ἀποφασιστική ἀναμέτρηση, καὶ ἔβαλε τὸ ἐπιταγτικὸν καθῆκον νὰ δυναμῶσουμε τὰ χτυπήματα ἐνδέντια στὸν ἔχθρον, νὰ δυναμῶσουμε ὅλη τὴν δράση γιὰ τὴν ουγκέντρωση ἐφεδρειῶν, ν' ἀνεβάσουμε τὴν πολιτικὴ δουλιά καὶ τὴν στρατιωτικὴ ἐκπαίδευση, ποὺ ἔτοι ν' ἀναπτρέψουμε εἴναι ὑπάρχουσα ἴσοροπλα δυνάμεων σὲ βάρος τοῦ ἔχθρου, γιατὶ δλα αὐτὰ ησαν ἀπαραβότητα γιὰ τὴν στρατηγικὴ ἀνατροπὴ τοῦ ἀντιπάλου. Χτύπησε τὰς στρατοκρατικές, στενοκέφαλες ἐκδηλώσεις τῶν στελεχῶν τοῦ ΔΣΕ καὶ ὑπόδειξε πῶς πρέπει νὰ εἶναι τὰ στελέχη του καλ τὸ πρέπει νὰ κάνουμε γιὰ τὴν ἀνάδειξή τους. "Εδειξε τὸ ρόλο τῆς πολιτικῆς δουλιᾶς στὸ ΔΣΕ, ὑπόδειξε πῶς πρέπει νὰ γίνεται ἡ πολιτικὴ δουλιά καὶ ποιό πρέπει νὰ εἶναι τὸ περιεχόμενό της. Καθόρισε τὴν ἀποστολή τῶν Πολιτικῶν Ἐπιτροπῶν. "Ανέπτυξε τὸ ρόλο τῶν κομμουνιστῶν μέσα στὸ ΔΣΕ.

Μὲ τὴν εἰσήγηση καὶ τὸν τελικὸν λόγο, δ. σ. Ζαχαριάδης, χάραξε σωστά τὴν στρατηγικὴ καὶ ταχτικὴ τοῦ ΔΣΕ.

"Η στρατηγικὴ του αὐτῆς πρέπει νὰ εἶναι ἐξαρτημένη ἀπὸ τὴν βασικὴ πολιτικὴ ἐπιδιωκὴ του, ποὺ εἶναι ἡ ἀπελευθέρωση τῆς Ἑλλάδας ἀποτούς εξενους Ἰμπεριαλιστές καὶ τὸ μοναρχοφασισμό καὶ εἶναι προορισμένη, ἡ στρατηγικὴ μας, νὰ ἔξασφαλίσει τὴν πιθ γρήγορη δυνατή πραγμάτωπού-(Σελ. 86)ση τῆς βασικῆς αὐτῆς πολιτικῆς ἐπιδίωξης". "Εφόσον ὁ ἔχθρος διαθέτει μιὰ σοβαρή, μιὲς πολλαπλάσια ὑπεροχὴ σὲ ἀριθμὸ καὶ σὲ ὄλινθο, ἡ ἀμεσὴ στρατηγικὴ ἐπιδιωκὴ μας εἶναι, μὲ τὴν ἀδιάκοπη ἐνεργητικὴ φύση, νὰ μειώσουμε σὲ τέτιο βαθμό τὴν ἔχθρικὴ αὐτὴν ὑπεροχὴν ὥστε νὰ μπορέσουμε νὰ περάσουμε στὴ στρατηγικὴ ἀντεπίθεση σημαντικὴ τὴν ἔχθρον, γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ στρατηγικοῦ μας σχεδίου". (Οἱ ὑπογραμμίσεις εἶναι δικές μου).

Σὲ συνέχεια, δ. σ. Ζαχαριάδης, συνοφίζοντας τὸ διδάγματα ἀπῆν τὸ τέλος δράση τοῦ ΔΣΕ, χάραξε τὴν ταχτικὴ του.

"Η δικὴ μας ταχτικὴ εἶναι λαϊκὴ ἐπαναστατικὴ καὶ ἀποτελεῖ ἐνα δημιουργικό, ζωντανό, εύλογο στο συνδυασμό, τῆς ταχτικῆς τοῦ ταχτικοῦ ἐπαναστατικοῦ στρατοῦ μὲ τὴν ἀνταρτικὴ ταχτική". "Περίσσοδτερο ἵσως ἀπὸ παντοῦ ἀλλοῦ στὸν τομέα τῆς ταχτικῆς χρει- & ζεταὶ συνδυασμός τῆς βαθιᾶς μελέτης μὲ τὴν εύκαμψα, τὴν ταχθτητικήν ἐκλογὴν τῆς στιγμῆς, τὴν ἀποφασιστικότητα στὸν ἀλιγούτην τῆς στιγμῆς, τὴν ἀστικότητα στὸν χτύπημα, τὴν σοβελτοσύνην καὶ ἐφευρετικότητα στὸν ἀλιγούτην τῆς στιγμῆς, τὴν πανουργίαν τῆς στιγμῆς, τὴν προστασίαν τῆς στιγμῆς, τὴν εύλογιστικήν τῆς στιγμῆς, τὴν μορφῶν πάλην, τὴν πρωτοβουλίαν καὶ τὸ γδυνιμό αὐτοσχέδιασμό στὴν ἀντιμετώπιση

- 62 -

ξαφνικῶν καὶ προπτῶν καταστάσεων". (Οἱ ύπογραμμίσεις εἶναι δικές μου).

* Η σύσκεψη τῶν κομματιών, πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν στελεχῶν τοῦ ΔΣΕ στές 15 τοῦ Γενάρη τοῦ 1948, ἔπαιξε σπουδαῖο ρόλο γιὰ τὴ μετατροπή τοῦ ΔΣΕ στὸ ίκανό ὄργανο ποὺ θὰ ἀπελευθέρωνε τὴν Ἑλλάδα. Τὸ θεβαϊκό τοῦ σ. Ζαχαριάδη, "Ολοὶ στ' ἄρματα. "Ολα γιὰ τὴ νίκη", συνθέσεις τὰ συμπεράσματα αὐτῆς τῆς σύσκεψης, ἔπαιξε ἀποφασιστικὸ ρόλο στὴ δουλιά μας καὶ ἀποτελεῖ ητοκουμέντο μεγάλης δύναμης γιὰ τὸ Κδμπα μας. Πλέον στὴ βάση τῶν ὑποδείξεων τοῦ σ. Ζαχαριάδη, σφυρηλατήθηκε στρατιωτικοπολεμικὰ καὶ πολιτικὰ δὲ τοῦ πού ἀντεῖχε σχεδόν τρεῖς μῆνες τοῦ 1948 σὲ ἀγώνα μὲν δεκαπλάσιες ἐμφυχεῖς καὶ πενηνταπλάσιες ψλικές ἔχθρικες δυνάμεις καὶ σύντριψε κείνη τὴν ἔχθρική ἐκστρατεία.

. . .

Σ' ἄλλο μέρος αὐτοῦ τοῦ ἄρθρου, εἴπαμε πῶς δὲ σκοπὸς τῆς ἔχθρικῆς ἐκστρατείας στά 1947 ήταν τὸ ξεσπέτωμα τῆς ἀγροτιᾶς, γιὰ ν' ἀπομονώθει δὲ ΔΣΕ ἀπὸ τὸ Λαδ, νά γίνει ἀλυτὸ γιὰ μᾶς τὸ πρόβλημα τῶν ἐφεδρειῶν, γιὰ νὰ στερηθεῖ δὲ (Σελ. 87) ΔΣΕ τὴν πολύπλευρη καὶ τρισσοῦ ζωτική θορηία ἀπὸ τὸ Λαδ. Καὶ τὸ συμπέρασμα πού καταλήξαμε εἶναι διὰ αὐτὸ τὸ σκαράβη τὸν πέτυχε βασικὰ δὲ ἔχθρος, χάρη στὴν ἐλλειψὴ προβλεψης καὶ σχεδίου ἀντενέργειας ἡπὸ τὸ τότε ΓΑ τοῦ ΔΣΕ. Σχεδόν σ' ὀλοκληρῷ τὴν δρεινή υπαίθρῳ καὶ ἀκόμη καὶ σὲ καμποχώρια πού βρίσκονται στὰ ρεζά τῶν δρεινῶν ὅγκων, δὲν ἔμειναν παρὰ μερικά σκυλιά πού σύρλιαζαν ἄγρια τῆς νύχτες στὰ ἔρειπωμένα χωριά. Ἀπ' ἐδῶ ἀρχίζει τὸ μεγάλο δράμα πείνας, γύμνιας, ληστείας, τρομοκρατίας, ἐγκατάλειψης, ἐκπορνευτικῆς πλεσης, γιὰ τὴν ξεσπιτωμένη ἀγροτιά, τὴν περιμαντρωμένη καὶ ἀστεγη στές πόλεις. Ἀπ' ἐδῶ ἀρχίζουν νά μεγαλώνουν ἀφάνταστα οἱ δυσκόλεις γιὰ τὸ ΔΣΕ.

Στηριγμένος δὲ ἔχθρος στ' ἀποτελέσματα τῆς ἐκστρατείας του στές 1947, κατέστρωσε τὸ σχέδιο του γιὰ τὸ 1948. Αύτὸ τὸ σχέδιο ήταν βασικά τὸ ἀκβλουθό. Πρῶτο: Συνέχιση τοῦ ξεσπιτώματος τῆς ἀγροτιᾶς πού βρίσκονται κοντά στοὺς δρεινούς ὅγκους, πού ἔτοι νά μείνουν ἀγρότες μόνο στὰ γύρω ἀπὸ τέσσεις χωριά καὶ σὲ κείνα πού βρίσκονται στοὺς μεγάλους κάμπους, μὲ σκοπὸ τὴν ὀλοκληρωτική ὑπομόνωση τοῦ ΔΣΕ ἀπὸ τὸ Λαδ. Δεύτερο: Συγκρότηση τῆς "ἔθνοφρουρᾶς", γιὰ φύλαγμα τῶν πόλεων, τῶν συγκοινωνιῶν, τῶν κεφαλοχωριῶν στοὺς κάμπους, δρισμένων στρατηγικῶν σημείων ἔξω ἀπὸ τέσσεις πόλεις, μικροεπιθετικές ἐνέργειες σ' ἀδύνατες μονάδες τοῦ ΔΣΕ. Σκοπὸς τῆς "ἔθνοφρουρᾶς" ήταν ἡ ἀπαγκύστρωση τῶν μονάδων τοῦ ταχτικοῦ στρατοῦ γιὰ ἐπιτάθευση καὶ ἐκστρατείες, ἀπασχόληση καὶ ἔστω μιαρή φθορά τοῦ ΔΣΕ μὲ τέσσεις δυνάμεις τῆς "ἔθνοφρουρᾶς". Τρίτο: Δυνάμωμα τῆς τρομοκρατίας στές περιοχές πού ἔλεγχε, γιὰ ἔξαρθρωση τῶν δργανώσεων μας, πού ἔτοι νά ἔχει ήσυχα τὸ μετόπισθέν του, κατὰ τὴ διάρκεια τῶν ἀποφασιστικῶν μαχῶν. Τέταρτο: Διεξαγή σειρᾶς μικρῶν τοπικῶν ἐκστρατειῶν, μὲ κύριο σκοπὸ νά ἐμποδίσει τὴ δράση μας γιὰ συγκέντρωση ἐφεδρειῶν καὶ ἐφοδίων, ἀλλά καὶ γιὰ νὰ κουράσει καὶ νὰ οθείρει ὅσο ήταν δυνατό τέσσεις δυνάμεις μας. Αύτές τέσσεις μικροεκστρατείες τέσ-

CONFIDENTIAL

- 63 -

Έκανε κατά κανόνα με δεύτηρης ποιότητας δυνάμεις. Ή ε μ π τ ο: "Εντατική έκπαλδευση τῶν ταχτικῶν μονάδων, τόσο τῶν παλιῶν, όσο καὶ τῶν νεοεπιστρατευμένων, συγκέντρωση ὑλικῶν, κυρίως στέις βάσεις ἐξόρμησης, ἀπ' ἕκεῖνα πού μὲν ἀπλοχερικά ἄρχισαν νὰ δίνουν οἱ ἀμερικάνοι ἴμπεριαλιστές. "Ε χ τ θ: "Ἐπεξεργασία σχεδίου γενικῆς ἐκστρατείας. Αὐτὸς βασικά ἦταν τὸ συέδιο τοῦ ἔχθροῦ, χωρισμένο σε τρία μέρη: Τὸ πρώτο μέρος, χτένισμα τῆς Ἑλλάδας ἀπό νότο πρὸς Βορρᾶ, μὲν υποπόταξε τίς δυνάμεις τοῦ ΔΣΕ (Σελ. 88) στὴν Πελοπόννησο-Θεσσαλία-Ρούμελη- "Ηπειρο καὶ ὅσες δὲν ἔξοντών ταν νὰ ἀποδοῦνταν πρὸς Βορρᾶ. Τὸ δεύτερο μέρος, ἀποφασιστική μάχη στὸ χῶρο τῆς Ζδρειας Πίνδου γιὰ συντριβὴ τῶν κύριων δυνάμεων τοῦ ΔΣΕ, εἴτε καὶ ἀπώθηση τῶν ὑπολειμάτων του πρὸς Βορρᾶ. Τρίτο μέρος, ἔξδυτωση τοῦ ΔΣΕ στὴν Κεντρική καὶ Ἀνατολική Μακεδονία καὶ Δυτική Θράκη, εἴτε ἀπώθηση τῶν ὑπολειμάτων πρὸς Βορρᾶ καὶ τέλος τοῦ ἔμφυλου πολέμου. "Αὗτὸς ἦταν σὲ χοντρές γραμμές τὸ σχέδιο τοῦ ἔχθροῦ.

. . .

Ποιός ἦταν τὸ διεκ μας σχέδιο; Κετά τὴν 3η Ὀλομέλεια τῆς ΚΕ τοῦ Κδμπατδς μας, ἔχουμε τὰ παρακάτω βασικά ντοκουμέντα τοῦ ΓΑ τοῦ ΔΣΕ, πού καθορίζουν ἀπό στρατιωτικοπολεμική πλέυρα τὴν πραγματοποίηση τῆς γραμμῆς τοῦ Κδμπατδος. Τὸ σχέδιο "S", μὲ ἡμερομηνία 8/10/47, πού καθόριζε τέις ἄμεσες καὶ τέις ἄμεσα μελλοντικές στρατηγικές ἐπιδιώξεις μας. Τὴν ΕΠΕ 7 μὲ ἡμερομηνία 22/1/48, πού καθόριζε τὴν προπαρασκευαστική δράση, γιὰ τὴν πραγματοποίηση τῶν ἄμεσων στρατηγικῶν μας ἐπιδιώξεων. Τὴν ΕΠΕ 21 μὲ ἡμερομηνία 5/2/48 γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση γενικῆς ἐκστρατείας τοῦ ἔχθροῦ. Τὴν ΕΠΕ 115 μὲ ἡμερομηνία 26/3/48, πού τδνιζε οτι πάραμένει σὲ ἵσχυ τὸ σχέδιο "S", ὅτι ἀναστέλλεται ἡ ΕΠΕ 7 καὶ διατάσσονταν τὸ Ἀρχηγεῖο Δυτικῆς Μακεδονίας νὰ καταλάβει καὶ νὰ ἔδραιωθεῖ "στέις στρατηγικές θέσεις Μετσόβου" καὶ τὸ Κλεμάκιο τοῦ ΓΑ στὴ Νότια Ἑλλάδα νὰ καταλάβει καὶ νὰ στερεωθεῖ στὰ Ἀγραφά-Κδζιακα-Τζουμέρκα. Τὴν ΕΠΕ 157 τῆς 20/12/47 πού καθόριζε τῇ συγκριτηση στρατηγικῶν ἐφεδρειῶν. Τῇ βασικῇ διαταγῇ 3, πού καθιέρωσε τὸ θεομδ τῶν Πολιτικῶν Ἐπιτρόπων. Τῇ διαταγῇ ἀντιμετώπισης τῆς ἐχθρικῆς ἐκστρατείας στὰ 1948 στὴ Βόρεια Πίνδῳ.

Τῷρα ἔχουμε μπροστά μας ὅλη τὴν ἐξέλιξη τῶν γεγονότων καὶ μποροῦμε νὰ καταλήξουμε σὲ δριστικά συμπεράσματα, γιὰ τὸ διὸ τὸ ΓΑ σωστά ξέπτε λανθασμένα ἐπεξεργάστηκε στρατηγικά ἐπιχειρησιακά τῇ γραμμῇ τῆς 3ης Ὀλομέλειας τῆς ΚΕ τοῦ Κδμπατδος μας. Τὸ γενικό συμπέρασμα εἶνας ὅτι, βασικά, δὲν ἔκανε σωστή ἐπεξεργασία καὶ ὅτι ἔβαλε λαθεμένο, εἴτε ἀνεπαρκές προπαρασκευαστικό ἐπιχειρησιακό πρόγραμμα.

Τὸ σχέδιο "S" ἔβαζε σάν ἄμεση στρατηγική ἐπιδιώξη τὴν ἀπελευθέρωση τοῦ ὑψηλέδου τῆς Κοζάνης, δηλαδὴ τὸ χῶρο πού κλείνεται ἀπό τὰ βουνά Καϊμαντσα-λάν-Βέρμιο-Πιέρρια-Χδ-(Σελ. 89)σια-Σμύδικα-Κάμενικ. Αὐτὸς τὸ σχέδιο ἦταν ἐπιδιώξη πάνω ἀπό τέις δυνατήτερές μας. Λίση ἡ ἀνεδαφική ἐπιδιώξη μπήκε,

CONFIDENTIAL

- 64 -

γιατί δέν ύπολογίστηκαν σωστά τ' ἀποτελέσματα τῆς ἔχθρικῆς ἐκστρατείας στά 1947, ύπολογίστηκαν φουσκωμένα τά στοιχεῖα τῆς δράσης καὶ τῆς δύναμης τοῦ ΔΣΕ, δέν ύπολογίστηκαν σωστά τέ ἐμπδια πού θά μᾶς ἔβαζαν „οἱ προπαρασκευές τοῦ ἔχθροῦ“. "Η ζωή ἀπόδειχνε σήμερα οτικά σωστή μεσατραπατηγική στρατηγική επιδίωξη ἐπιτελέσθη ἐπιτυχῶς" ήταν τα νέα "Η πειρατεία τοῦ ΔΣΕ. "Ας δοῦμε πιδί αναλυτικά αὐτό τὸ ζήτημα. Κύριος γενετικός παράγοντας τοῦ 1947, ἐμεῖς κατέβαμε τὸ χώρο πού χωρίζεται ἀπό τὴν γραμμή "Αλεβίτσα-Νεστόρε-Κοπλάντζε-Ορλία-Αγία Λαζαρίδη-Τάλιαρος-Σκάλα-Νετρούζι-Πυροστάτη-Τσούνια Τζένα-Τσούνια Ρόδα-Πάπιγκο-Πύργο Στράτουσας-Κάμενικ. Στό τέλος καίνης τῆς ἔχθρικῆς ἐκστρατείας ἐγκατασταθήκαμε στὸ Πιγδάνια καὶ Κουργκάνα. "Η "Ηπειρος ἀπομονώνεται πιδί εύκολα ἀπ' ὅτι τὸ ὑψηλόδομό τῆς δοξάνης. "Αν ὑπῆρχε τέτιος ἄμεσος στρατηγικὸς προσανατολισμός θά ήταν δυνατή η κατάληψη τῆς Ηπείρου. "Όλοι ξέρουμε ὅτι πρὶν ριχτεῖ δὲ ἔχθρος στῇ Βόρεια Πίνδο ἔκανε ἐκστρατεία κατὰ τῆς Μουργκάνας κι ἐσπασε τά μοῦτρα του. "Αν η ἄμεση στρατηγική ἐπιδίωξη ήταν η "Ηπειρος, τότε ὡς 3.000 μαγητές 38 μεταφέρονταν στή Μουργκάνα, ἀπό τή Ρούμελη καὶ θεσσαλία. "Ετοι θά προκαλούσαμε στόν ἔχθρον, στή διάρκεια τῆς ἐκστρατείας του, ἐξαριθτικά σοβαρές ἀπώλειες, γιατί θά εἴχαμε στή Μουργκάνα δυνάμεις γιαν ἐλιγμούς στά πλευρά καὶ στά νώτα τῶν ἐπιτιθεμένων ἔχθρικῶν δυνάμεων, γιαν σοβαρή διεύσδυση πρός λίμνα Σούλι, γιαν νά περάσουμε σ' ἐπίθεση δταν δὲ ἔχθρος θά διέκοπτε -ὅπως διέκοφε- τήν ἐκστρατεία του. "Ετοι, η Μουργκάνα θά ἐσπαγε σέ σημαντικό βαθμό τήν ἐπιθετική δρμή τοῦ ἔχθροῦ στά 1948 καὶ θά ήταν ίκανη νά ρημάξει κυριολεχτικά τόν ἔχθρο στοὺς ἀξονες κίνησής του, ἀπό πλευρά "Ηπείρου, κατά τή διάρκεια τῶν ἐπιχειρήσεων στή Βόρεια Πίνδο καὶ θά ἔπαιζε σκουδάσιο ρόλο στήν κατάληψη τῆς Ηπείρου ὅταν θά περνάγαμε ἀπό τή Βόρεια Πίνδο σέ στρατηγική ἀντεκίθεση. "Η κατάληψη τῆς Ηπείρου θά μᾶς έδινε τέσ πρώτες ἀπαραίτητες δυνάμεις γιαν νά ἀπελευθερώσουμε τόν ὑψηλόδομό Κοζάνης καὶ ν' ἀνοίξουμε τό δρόμο γιαν θεσσαλονίκη, θά ἔξασφάλιζε τόν ἀνεφοδιασμό τῶν τμημάτων μας στή θεσσαλία-Στερεά καὶ θά διευκόλυνε τόν ἀνεφοδιασμό τῶν τμημάτων μας στήν Πελοπόννησο.

“Φοῦ ή ἄμεση στρατηγική ἐπιδίωξη ἡταν λαθεμένη, τότε καὶ η γενική διέ-
ταξη τῶν δυνάμεων τοῦ ΔΣΣ δέν ἡταν σωστή. (Σελ. 90) Συγκέντρωση τῶν βασικῶν
δυνάμεων στὸ χῶρο τῆς Βόρειας Πίνδου ἀπό τῇ μιᾷ καὶ στὸ ὑψηλό Ζυρνόβου
ἀπό τὴν ἄλλη, θὰ ἡταν σωστή ἀν τὸν εἰχαμέ πραγματικά τῇ δυνατότητα νά κατα-
λάβουμε τὸ ὑψηλό Κοζάνης, γιατὶ ὅταν τὸν διεξάγονταν οἱ ἐπιχειρήσεις γιὰ
κατάληψη αὐτοῦ τοῦ ὑψηλού, οἱ δυνάμεις μας ἀπό τὸ ὑψηλό Ζυρνόβου, θὰ
δημιουργοῦσαν ασβαρή ἀπειλή κατά τῆς Θεσσαλονίκης καὶ συνεπῶς ψ' ἀνάγκαζαν
τὸν ἔχθρον νά διαθέσει πρός τὰ κεῖ τοθαρές δυνάμεις. “Αν δεχτοῦμε ὅτι η
ἄμεση στρατηγική ἐπιδίωξή μας ἐπρεπε νά είναι η “Ηπειρος, τότε δὲ κύριος
ὅγκος τῶν δυνάμεων τοῦ ΔΣΣ ἡταν ἀπαραίτητο νά συγκεντρωθεῖ στὴ Βόρεια Πίνδο
καὶ στὴ Νοιουργιάνα. Οἱ βασικές δυνάμεις τῆς Θεσσαλίας πρός τὴ δυτική τῆς
πλευρᾶ. Οἱ βασικές δυνάμεις Ρούμελης πρός Δυτική Στερεά. Ἀποστολή τῶν
δυνάμεων Βόρειας Πίνδου καὶ Νοιουργιάνας νά καταλάβουν τὴν “Ηπειρο. Κύρια
ἀποστολή τῶν δυνάμεων Ἀρχηγείου Θεσσαλίας νά κόψουν τὸ δρόμο Μετσόβου-
Γιάννενα. Κύρια ἀποστολή τῶν δυνάμεων Ρούμελης νά κόψουν τὸ δρόμο Ἀγριένι-
“Αρτα-Πρέβεζα. Ἀποστολή ὅλων τῶν ἄλλων δυνάμεων, ἀγκίστρωση ὅσο τὸ δυνα-
τὸ περισσότερων ἔχθρικῶν δυνάμεων καὶ φθορά τους, ἀγριό σαμποτάζ, ἔκμετάλ-
λευση τῶν εὖνοϊκῶν συνθηκῶν ποὺ θὰ δημιουργοῦσε η συγκέντρωση τῶν βασικῶν
ἔχθρικῶν δυνάμεων στὸ κύριο θέστορα ἐπιχειρήσεων.

CONFIDENTIAL

- 65 -

καὶ πλάτεμα τῶν λέφτερων περιοχῶν στοὺς χώρους δράσης τούς.

Το πρώτο πού πρέπει να πούμε για το προπαρασκευαστικό έπιχειρησιακό πλάνο, που θα δημιουργούνται ή πραγματοποίηση του τη δυνατότητα έπιτυχεις των άμεσων στρατηγικών μας έπιδειξεων, είναι ότι οργήσαμε έξαιρετικά να το φτιάξουμε καθ' ετοι χάθηκε πολύτιμος χρόνος για μας, που τον θέρισε δέχθρος. Στις 13 Αύγουστου 1947 τέλειωσε ή έχθρική έκστρατεία κείνης της χρονιάς. Στις 12 Σεπτεμβρίου 1947 συνήλθε ή 3η Έλληνης ΚΕ τού ορματός μας. Στις 28 Οκτωβρίου 1947 τέλειωσε ή έπειτα στον πρώτο μέρους τού Σχεδίου "Σ" καθ' από τις 10 Νοέμβρη τού υπόδολο πέριοδο. Ή ΕΠΕ 7, πού καθόριζε το προπαρασκευαστικό πλάνο έπιχειρησεων, κοινοποιήθηκε στά Αρχηγεια Περιοχών στις 22 Γενάρη 1948. Ή ξανθηκαν 5 μήνες πολύτιμος χρόνος. Ή έχθρος πήρε σ' αύτο το χρονικό διάστημα την πρωτοβουλία, προπαρασκευαστηκε για νέα άναμετρηση καθ' όταν έμεινες άρχησαμε να προπαρασκευάζομαστε για την έφαρμογή της ΕΠΕ 7, δέχθρος είχε σχεδόν άρχισει τη νέα έκστρατεία του στη Ρούμελη. Το δεύτερο πού πρέπει να πούμε, για το προπρασκευαστικό έπιχειρησιακό πλάνο- (Σελ. 91) νο, είναι ότι άλλού ήταν λαθαρέντο καθ' άλλού άνεπαρκες. "Ας δοῦμε πχ, την άποστολή τού Αρχηγείου Δυτικής Μακεδονίας, σ' πως την καθόρισε ή ΕΠΕ 7. Ή την ΕΠΕ 7 διέθηκε κύρια άποστολή στο ΑΔΜ ή διείσδυση πρός Πιέρρια-Βέρμιο, για "να ένεργησει με ταχύτητα έπιθετικούς έλιγμούς πρός περιοχές Κατερίνης, Βέρροιας, Νάουσας καθ' Κοζάνης, για την πημά των τμημάτων έθνοφρουράς, χωρ/κής, μαζί μαζί τους, μαζική έπιστρατευση καθ' έπιμελητειακή έκμετάλλευση των περιοχών". Ή την ίδια διαταγή διέθηκε σάν δευτερεύουσα άποστολή "να ένεργησει άντιπερισπαστικά τολμηρές κινήσεις καθ' άλισθνσεις ώς έξης: 1) Από Βόρειο-Γράμμιο πρός περιοχή Καστανοχωρίων, Νεάπολης ή Γρεβενών. 2) Από Βέτοι πρός Ηπούρινο.. 3) Από Πλάικο πρός περιοχή Γιαννιτσών ή Αξειούπολης. Σκοπός των κινήσεων αυτών: Παραπλάνηση τού έχθρου για της προθέσεις μας καθ' ένέργεια έπιστρατευσης". Ή κύρια άποστολή ήταν λαθαρέντο. Ή κύρια άποστολή ή έπρεπε να είναι ή στρατολογία καθ' έπιμελητειακή έκμετάλλευση της λεκάνης Καστοριάς-Νεάπολης-Σελιτριστικας, της λεκάνης Πτολεμαΐδας-Αμυνταίου, τού κάμπου Φλώρινας με το Χτσπημα καθ' φθορά & τῶν στατικῶν έχθρικῶν μεταφρουρῶν στούς κατοικημένους χώρους, το Χτύπημα καθ' φθορά & τῶν ταχτικῶν έχθρικῶν μεταφρουρῶν μονάδων πού θα κινούνται έναντια στές δυνάμεις μας καθ' το σάμποτάς σ' αύτούς τούς χώρους, με πέρασμα σοβαρῶν δυνάμεων μας στο Σινιάτσικο-Μπούρινο, με προπανατολισμό τῶν βασικῶν δυνάμεων Πλάικο-Καϊμάκτσαλαν στο δυτικό δρόσης σ' λαν αύτῶν δυνάμεων με συνδιασμό της δράσης πού θα έμεναν στο δρόσο καθ' στο δρόσο βασικῶν δυνάμεων πού θα έμεναν στο δρόσο Καϊμάκτσαλαν με συνδιασμό της δράσης των τμημάτων μας στο Πλάικο-Βέρμιο-Πιέρρια, για παρθμούσα σκοπούς, σύμφωνα με τές δυνατότητες τους. Στρατολογικές δυνατότητες υπήρχαν στούς χώρους της κύριας άποστολής πού καθόριζαμε.

CONFIDENTIAL

- 66 -

"Όπως είναι γνωστό, μετά ένα χρόνο έδρασε σ' αύτούς τους χώρους ή 18η Ταξιαρχία μέρη πολύ καλά διποτελέσματα φθορᾶς τούς έχθρούς καὶ στρατολογίας μαχητῶν, παρόλο πού ἐν τῷ μεταξύ εἶχαν ξεσπιτωθεῖ καὶ ἄλλοι πολλοὶ δύρδεις, εἶχε δυχυρωθεῖ δέχθρος καὶ διέθετε περισσότερες δυνάμεις καὶ μέσα σ' αὐτούς (Σελ. 92) τούς τούς χώρους. "Η ΕΠΕ 7 διέσπειρε τέλις κύριες δυνάμεις τοῦ ΑΔΜ καὶ μάλιστα πολὺ μακριὰ ἀπὸ τέλις βάσεις ἀνεφοδιασμοῦ τους καὶ καθῆλωσε τέλις ὑπελθιπες σε διεταξη, για νὰ φρουροῦν τὸ Βίτσι-Βόζο-Γράμμο-Σμύλεια. Τὸ ἀποτελέσματι εἶναι γνωστό. Ἐπιστράτευση μαχητῶν δὲν εγίνεται. Όμηρος διενέστησε σχεδόν τὸ ἐκστρατευτικὸ σῶμα μας πρὸς Πιέρρια. Σημείωσε πλήρη ἀποτυχία τοῦ ἄλλο ἐκστρατευτικὸ ἀπόσπασμα πρὸς ίλαουσσα. Καὶ τὸ δυσδιάποσπασματικὸ ἔχασαν τὰ πυροβόλα τους, πού τὰ πῆρε καὶ τὰ ἐπίδειχνε στέλεις δέχθρος. Αὐτὸι ὅλα εἶχαν ἐπίδραση στούς μαχητῶν τοῦ ΑΔΜ. Καὶ τὸ χειρότερο ἦταν οτι δὲν πετύχαμε δικριβῶς κεῖνο πού ἐπιδιώκαμε, τὴν ἐπιστράτεψη, ἀλλὰ διντίθετα χάσαμε πολλεῖς ἐπίλεχτες δυνάμεις.

"Η ΕΠΕ 21 κοινοποιήθηκε στὰ 'Αρχηγεῖα Ηεριοχῶν στέλεσθε 5/2/48. Λύτῃ ἡ διαταγὴ ἀποτελεῖ σχέδιο διτιμετώπισης γενικῆς ἐκστρατείας τοῦ έχθροῦ. Ἀπὸ τὸ περιεχόμενο τῆς ΕΠΕ 21 φαίνεται καθαρὰ ὅτι τὸ ΓΑ σωστά, θα σιηδεῖ πρόβλεψη ποιῶν θὰ ἦταν τὸ σχέδιο ἐκστρατείας τοῦ έχθροῦ καὶ σωστά, θα σιηδεῖ, καθόρισε τὴν ταχτική μας για διτιμετώπισθη της.

Μὲ τὴν ΕΠΕ 115, τῆς 26/3/48, ἔγινε μιὰ ἀπόδημα ἀλλαγῆς τῆς ἀμεσῆς στρατηγικῆς ἐπιδιωξῆς μας, παρόλο πού στήν ἀρχῇ τῆς λέει πῶς τὸ "Σχέδιο Σ", παραμένει σε λόγῳ στὸ σύνολό του". Πλέντως αὐτῇ ἡ διαταγὴ ἔμεινε στὸ χαρτό. Τὴν ἀναφέρουμε μόνο σάντα ἔνδειξη ὅτι ἀρχίσαμε ἀπὸ τότε νὰ καταλαβαίνουμε πῶς βάλαμε λαθεμένη ἀμεση στρατηγική ἐπιδιωξη καὶ ὅτι ἔπρεπε νὰ τὴν ἀλλάξουμε. Καὶ γιὰ νὰ κλείσουμε τὸ ζήτημα τῆς ἀμεσῆς στρατηγικῆς ἐπιδιωξῆς πρέπει νὰ πούμε ὅτι σταν ἀρχισε στὴ Βόρεια Ηεριοχῶν μεγάλη ἐχθρική ἐκστρατεία τοῦ 1948, ἐμεῖς ούσιαστικὰ δὲν εἶχαμε σχέδιο ἐκμετάλλευσης τῆς ἔνδεχμενης ἥττας τοῦ έχθροῦ. γραφτὸ σχέδιο ἐλιγμοῦ στρατηγικῆς ἐπιδιωξῆς μας δὲν υπῆρχε, ἔχτος ἀπὸ τὸ σχέδιο Σίγμα. Αὐτὸι εἶναι ἔνα λάθος σοβαρὸ γιὰ μιὰ στρατιωτικὴ ἥγεσία.

"Αλλη ἀξιοσημείωτη διαταγὴ εἶναι ἡ ΕΠΕ 157, τῆς 20/12/47. Μ' αὐτῇ τῇ διαταγῇ μπήκε τὸ ζήτημα τῆς συγκρότησης στρατηγικῶν ἐφεδρειῶν. Μὲ βάση αὐτῇ τῇ διαταγῇ συγκροτήθηκε ἡ 670 Μονάδα, πού ἀποτέλεσε τὴν πρώτη ἐφεδρεία στὰ χέρια τοῦ ΓΑ. "Η συγκρότηση τῆς 670 Μονάδας, σάν σκέψη καὶ πρᾶξη εἶχε μεγάλη ἀξία. "Ως τότε τὸ ΓΑ, δὲν εἶχε δικιά του ἐφεδρεία. "Ετοι, δὲ ρόλος του ἀναγκαστικὰ περιορίζονταν στὸ νὰ δινει τῇ γενικῇ κατεύθυνση νὰ ἀσκεῖ μιὰ γενικὴ ἐποπτεία, ἀλλὰ δὲ μποροῦσε νὰ ἐπέμβει ἀποφασιστικά, σπου κάθε φορά τὸ ἀπαιτοῦσε ἡ ἔξελιξη τῶν ἐπιχειρήσεων. "Η 670 μονάδα δὲ χρησιμοποιήθηκε βέβαια σὰ στρατηγικὴ ἐφεδρεία, γιατὶ δὲν πραγ- (Σελ. 93) ματοποιήσαμε τὸ γενικὸ πλάνο ἐπιστράτευσης καὶ γενικά τὴν ἀπαραίτητη συγκέντρωση δυνάμεων στὴ Βόρεια Πίνδο. "Ετοι τὸ ΑΔΜ δὲν ἦταν μόνο του σὲ θέση νὰ δινει στέλεχος καὶ ἀποφασιστικά νὰ ἔχει τηλήσει τὴν ἐχθρική ἐκστρατεία στὴ Βόρεια Πίνδο στὸ 1948. Για αὐτὸι ἡ 670 μπλέχτηκε ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ στέλεχος τῶν μάχες. "Ετοι ἔπαψε νὰ εἶναι κεῖνο πού φτιάχτηκε. Τὸ ΓΑ στέλεχος τοῦ 1948 στὴ Βόρεια Πίνδο δὲν εἶχε ούσιαστη στην στρατηγικὴ ἐφεδρεία. Αὐτὸι ἦταν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς μῆ λύσης τοῦ προβλήματος τῶν ἐφεδρειῶν. "Ομως πρέπει νὰ υπογραμμίσουμε ὅτι χωρὶς τὴν υπαρξὴ τῆς 670 μονάδας θὰ ἦταν δύνατο νὰ κρατηθοῦμε στὴ Βόρεια Πίνδο 70 μέρες στὸ

CONFIDENTIAL

- 67 -

1948, να ματώσουμε τὸν ἔχθρον ὡς τὸ σημεῖον οᾶμψης του, να δόσουμε τέλος στὴν ἔχθρικήν ἐκστρατεία στὸ Μάλι-Μάδι στὶς 12 τοῦ Σ/βρη τοῦ 1948.

Γιὰ διαταγὴν πού πρέπει νὰ τονίσουμε τὸν τερβίστιο ρόλο ποὺ ἔπαιξε στὴ διαμόρφωση, στὴν ἀνάπτυξη, καὶ στὴ δράση τοῦ ΔΣΕ εἶναι ἡ ὑπ' ἄριθ. 3 βασική διαταγὴ. Μ' αὐτῇ καθιερώθηκε ὁ θεσμός τῶν Πολιτικῶν Ἐπιτρόπων στὲς μονάδες τοῦ ΔΣΕ, ἀπὸ διμοιρίᾳ ὡς τὸ ΓΑ τοῦ στρατοῦ μας. Οἱ ΠΕ βασικὲς στάθηκαν ἡ φυγὴ καὶ ὁ στοργικὸς πατέρας τοῦ στρατοῦ μας. Μὲ μιᾶς ἀδιέκοπτη ἰδεολογικο-πολιτικὴ δουλιδία, μὲ τὴ στοργὴ στὸν μαχητές, βοηθοῦσαν ἀποφασιστικὰ τὸ στρατό μας νὰ ἀντέχει πιὸ νῦν νικάει τὶς δισκολίες, νὰ ἐκπληρώνει τὴν ἀποστολὴν του. Οἱ ΠΕ κατὰ κανόνα ἥσαν λιοντάρια καὶ μαστόροι στὸν πόλεμο. Λύτροι, μαζὶ μὲ τὴν ἰδεολογικο-πολιτικὴ δουλιδία πού ἔκαναν καὶ τὴ στοργὴ ποὺ ἔδειχναν, τοὺς ἐπέβαλε στὴ συνεδρηση τῶν μαχητῶν καὶ διοικητῶν τοῦ στρατοῦ μας. Χωρὶς τοὺς ΠΕ, δὲ ΔΣΕ δὲν ἦταν δυνατό νὰ διαμορφωθεῖ σ' ἐναν πραγματικὰ λαϊκό ἐπαναστατικὸ στρατό.

Τέλος πρέπει νὰ σημειώσουμε τὴ διαταγὴ πού καθόριζε συγκεκριμένα τὴ διάταξη, τές ἀποστολές, τὴν ταχτικὴν τῶν μονάδων μας στὴ Βόρεια Πίνδο, γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῆς ἔχθρικῆς ἐκστρατείας. Σ' αὐτῇ τὴ διαταγὴ ὑπάρχουν δύο λάθη: Πρῶτο. Καθόριζε διάταξη στὰ ζαγδριά, πού αὐτὸς σήμανε διασκορπισμό τῶν δυνάμεων μας καὶ ἐλάττωση τῆς ἐφεδρικῆς δύναμης πού ἔπερπε νὰ ἔχουμε στὸν χέρια μας. Δεύτερο: "Υποτιμοῦσε τὴν κατεύθυνση τῆς ἔχθρικῆς ἐπέθεσης ἀπὸ Σκάλα-Δοτσικό-Τάλιαρος καὶ ἔτσι αὐτὸς εἶχε σὰ συνέπεια νὰ γείνει ἀνωχθρωτὸς ὁ Τάλιαρος καὶ μὲ ἐλάχιστες δυνάμεις. Εδῶ ἂς σημειώσουμε στὶς καὶ στὴν ΕΠΕ 21 ὑπέρρχει ἡ ἔδια ὑποτίμηση αὐτῆς τῆς κατεύθυνσης, ἀφοῦ τὴν καθερίζει σὸν δευτερεύουσα. Η ἔχθρική ἐκστρατεία στὰ 1948 ἀπόδειξε τὴν καθερίζει σὸν δευτερεύουσα. Η ἔχθρική ἐκστρατεία στὰ 1948 ἀπόδειξε τὸν αὐτὴν μιὰν ὅπτες ιύριες (Σελ. 94) κατεύθυνσεις ἔχθρικῆς ἐπέθεσης καὶ ὅτι ἦταν αὐτὴν γνωστὸν ἀπὸ καὶ διασπόστημε τὸ μέτωπο μας. Εδῶ πραγματικὰ μπαί-σπως εἶναι γνωστὸν ἀπὸ καὶ διασπόστημε τὸ μέτωπο μας. Οταν κρατάς γερά τὸν "Αγιο-Λιέν καὶ τὴ Σκούρτσα, σὸπες τὴν κρατούσαμε, ὁ Τάλιαρος δὲν εἶναι καὶ τὸσο κατέλληλη κατεύθυνση γιὰ ἀποφασιστικὴ ἐπέθεση διάσπασης τοῦ μετώπου. Ας σημειωθεῖ ἀκόμα ὅτι ταυτόχρονα μὲ τὴν ἐπέθεση στὸν Τάλιαρο ἐγκατλήθηκε τὸ μετώπο τοῦ "Αγιο-Λιέν Πενταλέζου, ὕστερα ἀπὸ πρέταση τοῦ τβτε διοικητῆς τῆς 14ης Διχυρού τοῦ "Αγιο-Λιέν Πενταλέζου, ὕστερα ἀπὸ πρέταση τοῦ τβτε διοικητῆς τῆς 14ης Ταξιαρχίας καὶ κατοπινὰ ξεσκεπασμένου προϊούκτορα Γεώργου Γεωργιάδη, ποὺ αὐτὴν τὴν πρόταση τὴ δέχτηκε ὁ τβτε διοικητῆς τοῦ ΑΔΜ σ. Βασίλης Γκανιέτσας (Χελιμαρος). Ακόμα μπαίνει τὸ ἔρωτημα. Πῶς ἤξερε ὁ ἔχθρος ὅτι δὲν ὑπῆρχαν δικές μας ἐφεδρικές δυνάμεις κοντά στὸν Τάλιαρο, ὅτι ἦταν χωρὶς δυνάμεις ή Ράχη Γιώτσα καὶ πλ.; Αὐτὸν ὅλα ἥσαν τυχαῖα;

Ποιὰ ἦταν σὲ πολὺ χοντρές γραμμές ἡ Ἑλληνὴ τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων, ἀπτὲς 15 Σεπτέμβρη τοῦ 1947, ὡς τές 12 Σ/βρη 1948, ποὺ ἤττιθηκε ὁ ἔχθρος στὸ Μάλι-Μάδι; Οπως εἶναι γνωστό, σ' αὐτὸς τόχρονικὸ διάστημα ἔγιναν

CONFIDENTIAL

- 68 -

CONFIDENTIAL

16 με έλιγμο τῶν τμημάτων μας πρός Σαγδρία, τῇ νῦχτα 16 πρός 17.

Στό 16ο χρονικό διάστημα, δ ο ΔΣΕ ἔκανε σειρά ἐπιθετικές ἐνέργειες ἐνάντια στές μοναρχοφασιστικές ἔνοπλες δυνάμεις. Σημειώνουμε τές κυριότερες. Τ δ Γ ε ν & ρ η. "Όλο αύτό τό μήνα, οἱ δυνάμεις τοῦ Ἀρχηγεῖου Ἡπείρου ἀλώνισαν ἐπιθετικά τό μεγαλύτερο μέρος της καὶ ἐδραιώθηκαν στή Μουργιάνα. Στές 6, τμῆματα τοῦ ἀρχηγεῖου Ρούμελης κατέλαβαν τήν καμπόπολη Ἀράχωβα, πῆραν πολλά λάφυρα, καὶ προξένησαν στόν ἔχθρο ἀπώλειες 60 νεκρούς, 70 τραυματές καὶ 150 αἰχμαλώτους. Στές 21, τμῆματα τοῦ Ἀρχηγεῖου Κεντρικῆς Μακεδονίας κατέλαβαν τήν καμπόπολη Χαλκιδικῆς Ἱερεσαδ. Τ δ Φ λ ε β & ρ η. Στές 5, τμῆματα τοῦ ἀρχηγεῖου Ρούμελης ἔκαναν ήρωϊκή διεύσδυση στήν Πλάνηθα, πού κατατρόμαξε τή μοναρχοφασιστική καθίστηση τῆς Ἀθήνας. Στές 9, τμῆματα τοῦ Ἀρχηγεῖου τής Κεντρικῆς Μακεδονίας διεύσδυσαν ὡς ἔξω ἕπει τή θεσσαλονίτες καὶ ἔριξαν 150 βλήματα στό κέντρο της. Στά μέσα Φλεβάρη, δυσ ἀποσπάσιματα καὶ ἔριξαν 150 βλήματα στό κέντρο της. Στές 22, τμῆματα τοῦ Ἀρχηγεῖου Πελοποννήσου μπήκαν στήν πόλη Καλαμάτα. Στές 23, τμῆματα τοῦ 16ού ἀρχηγείου μπήκαν στήν πόλη Γύθειο καὶ ἀπελευθέρωσαν τούς φυλακισμένους ἀγωνιστές. Στές 24, τμῆματα τοῦ 16ού ἀρχηγείου, μπήκαν στήν πόλη Λίγιο. Στές 25, τμῆματα τοῦ Ἀρχηγεῖου θεσσαλίας μπήκαν στήν πόλη Ἀλμυρός. Τ δ Ν & ρ τ η. Στές 9, τμῆματα τοῦ Ἀρχηγεῖου Πελοποννήσου κατέλαβαν τήν καμπόπολη Τρόπαια, πῆραν ἀφονα λάφυρα καὶ προκάλεσαν ἀπώλειες στόν ἔχθρο 35 νεκρούς, πολλούς τραυματές καὶ 157 αἰχμαλώτους. Τ δ ν Ἀ π ρ ἐ λ η. Στές 2, τμῆματα τοῦ Ἀρχηγεῖου Ἀνατολικῆς Μακεδονίας-Θράκης μπήκαν στήν καμπόπολη Μεταξάδες. Τ δ Ν & η. Στές 21, τμῆματα τοῦ Ἀρχηγεῖου Ἡπείρου κατέλαβαν τήν καμπόπολη Παραμυθέα, πῆραν ἀφονα λάφυρα καὶ προκάλεσαν στόν ἔχθρο ἀπώλειες 15 νεκρούς, 19 τραυματές καὶ 26 αἰχμαλώτους. Στές 16, τμῆματα τοῦ Ἀρχηγεῖου Ἀνατολικῆς Μακεδονίας-Θράκης μπήκαν στήν καμπόπολη Παπάδες, πῆραν λάφυρα καὶ προκάλεσαν στόν ἔχθρο ἀπώλειες 70 νεκρούς καὶ πολλούς τραυματές. Στές 22, τμῆματα τοῦ ἀρχηγείου Ρούμελης ἀρχισαν τήν ἀπειλή τοῦ χώρου τους, μὲ σειρά ἐπιθετικές ἐνέργειες. Στές 25, τμῆματα τοῦ ἀρχηγείου Πελοποννήσου κατέλαβαν τήν καμπόπολη Κρέσταινα Ὁλυμπίας. Τ δ ν Ἰ ο ὑ ν η. Στές 20, τμῆματα τοῦ ἀρχηγείου Κεντρικῆς Μακεδονίας κατέλαβαν τήν καμπόπολη Στρα-(Σελ.97) τονίκη. Στές 24, τμῆματα τοῦ Ἀρχηγείου Λυτρακῆς Μακεδονίας μπήκαν στήν πόλη Ἐδεσσα. Στές 30, τμῆματα τοῦ Ἀρχηγείου Ρούμελης κατέλαβαν τήν καμπόπολη Ἀμφιλοχία, πῆραν πολλά λάφυρα καὶ προκάλεσαν σοβαρές ἀπώλειες στόν ἔχθρο. Τ δ ν Ἰ ο ὑ λ η. Στήν 1, κάψαμε φάλαγγα 100 αὐτοίς γητών στό δρόμο Καλπάκη-Μπουραζάνη. Στές 5, τμῆματα τοῦ Ἀρχηγείου Πελοποννήσου μπήκαν στήν καμπόπολη Χαλανδρίτσα, πῆραν πολλά λάφυρα καὶ προκάλεσαν στόν ἔχθρο ἀπώλειες 92 νεκρούς καὶ πολλούς τραυματές. Στές 11, τμῆματα τοῦ ἀρχηγείου θεσσαλίας κατέλαβαν τήν πόλη Φιλιππίδα. Στές 20, τμῆματα τοῦ 16ού ἀρχηγείου μπήκαν στήν πόλη Καρδίτσα. Στές 30, τμῆματα τοῦ Ἀρχηγείου Κεντρικῆς Μακεδονίας ξαναχτύπησαν τή θεσσαλονίκη. Τ δ ν Α ύ γ ο υ σ τ ο. Στές 12, τά τμῆματα τοῦ Ἀρχηγείου θεσσαλίας μπήκαν στήν πόλη Καλαμπάκα, πῆραν λάφυρα καὶ προκάλεσαν στόν ἔχθρο ἀπώλειες 48 νεκρούς καὶ 115 τραυματές. Στές 24, τμῆματα τοῦ 16ού Ἀρχηγείου μπήκαν στήν πόλη Τρίκαλα. Τ δ Σ ε-

CONFIDENTIAL

- 70 -

π τ έ μ β ρ η . Στές 6, τημάτα τοῦ ἕδειου ἀρχηγεῖου κυριάρχησαν σχεδόν σ' ὅλον την πόλη Τύρναβος.

Ἐχτός ἀπὸ τῆς ἐπιθετικές ἐνέργειες πού ἀναφέραιμε, ὃ ΔΣΕ ἀντιμετώπισε νικηφόρα, στὸ ἕδειο χρονικὸ διάστημα, ὅλες τῆς ἔχθρικές ἐκστρατεῖες καὶ προπάντων τῇ μεγάλῃ ἔχθρικῇ ἐκστρατείᾳ στῇ Βόρειᾳ Πίνδῳ. Ὁ συσχετισμός τῶν ἐμψυχῶν δυνάμεων καὶ τῶν ὑλικῶν μέσων ἡταν ἐξαιρετικά ἄνισος, ὅταν ἀντιμετωπίζαμε ἔχθρικές ἐκστρατείες. Στές μεγάλες μάχες τῶν 70 ὥμερῶν στῇ Βόρειᾳ Πίνδῳ, ὃ συσχετισμός δυνάμεων ἡταν 1 πρός 10 στὸ ἐμψυχο ὑλικό καὶ 1 πρός 50 στὰ ὑλικά μέσα. Ὁ ἔχθρος διέθεσε: τὴν I, II, VIII, IX, X, XY μεραρχίες πεζικοῦ, δηλαδὴ τῆς 6 ἀπτές 7 πού εἶχε, πού αὐτὸς σημαίνει 23 ταξιαρχίες μὲ 54 τάγματα πεζικοῦ, ἡ 70.000 πεζικό. Πυροβόλα 100, λέγα δρειβατικά καὶ τὰ ἄλλα πεδινά μὲ αφονα βλήματα. Ἀρκετά τάνκς καὶ σχεδόν τὸ σύνολο τῆς ἀεροπορίας. Σειρά ἀπὸ ἄλλους βοηθητικούς σχηματισμούς. Δηλαδὴ ἔνα σύνολο ἔχθρικῶν δυνάμεων πάνω ἀπὸ 100.000. Ἐμεῖς ἀντιτάξαμε περίπου 10.000 ἀντάρτες δργανωμένους. Σὲ πέντε ἐλαφριές ταξιαρχίες πεζικοῦ, σὲ δυδ μονάδες δρειβατικοῦ πυροβολικοῦ μὲ 15 παμπάλαια δρειβατικά πυροβόλα πού διέθεταν ἐλάχιστα παμπάλαια βλήματα, πού πολλὰ ἔσκαζαν πάνω ἀπτά κεφαλαία τῶν πυροβολητῶν μας. Σὲ τρεις μονάδες μετάφορᾶς. Σὲ δυδ ὑγειονομικές μονάδες. Σὲ μιᾶ σχολή ἀνθυπολοχαγῶν. Σὲ μερικούς ἄλλους μικροσχηματισμούς. Ὁ δρπισμός ἡταν κυρίως λιανοντούφενα, μερικοὶ δμαδικοὶ ὅλμοι, μὲ λέγα πυρομαχικά. Αὐτῇ τῇ ἀνιστητα τῇ μεγάλωσε ἀκόμα πιδ πολύ, ἡ ἀνοιχτῇ προδοσία τῆς τροτσικιστικῆς τιτικῆς συμμορίας, (Σελ. 98) ἀκριβῶς στὸ κατάκινρυφο τῶν μαχῶν στῇ Βόρειᾳ Πίνδῳ. Αὐτῇ ἡ προδοσία ἀποτέλεσε μιᾶς ἀπὸ τῆς βασικτερες αἰτίες πού δὲν μᾶς ἐπέτρεψε νᾶ ιρατήσουμε τελικά τὸ Γράμμο καὶ πού μᾶς ἀνάγκασε νᾶ κάνουμε ἐλεγμό πρός Βέτσι. Παρ ὅλη αὐτῇ τῇ καταπληχτική ἀνιστητα ἐμψυχῶν δυνάμεων καὶ ὑλικῶν μέσων, πού τῇ μεγάλωσε ἡ τιτική προδοσία, τὰ τημάτα τοῦ ΔΣΕ στῇ Βόρειᾳ Πίνδῳ μάτωσαν τὸν ἔχθρο σχεδόν ὡς τὸ σημεῖο ἀκμῆς του καὶ προετοίμασαν τὴν ἥττα του στὸ Μέλι-Μάδι. Οἱ ὑπεραποτετές τῆς Βόρειας Πίνδου πολέμησαν μὲ ἀφαστο ἡραϊσμό καὶ ἐστρωσαν σχεδόν κάθε ἀντέρεισμα καὶ ὑφάμη μὲ πολλοὺς μισθοφόρους τοῦ Τρούμαν. Σὲ 70 μέρες ὁ ἔχθρος ἔχασε στῇ Βόρειᾳ Πίνδῳ 5.125 νεκρούς, 16.000 τραυματίες, 439 αἰχμαλώτους, 98 αὐτόμολους, 1200 λιποτάχτες, 35 ἀεροπλάνα μὲ αισθημένους εἰτε τραυματισμένους δεροπόρους 50, καταστράφηκαν 18 τάνκς καὶ 5 πυροβόλα καὶ κυριεύφαμε ἀφονο πολεμικό ὑλικό. Σὲ 70 μέρες γράφαμε μιᾶς ἀπὸ τῆς ἐνδοεπερεσ σελίδες τῆς νεοελληνικῆς ἴστορίας. Σὲ 70 μέρες, τὰ παλαιάρια τοῦ ΔΣΕ δδειασαν καὶ μετέβαλαν σὲ θρύλο κάθε ἀντέρεισμα, κάθε κορφή, κάθε διάσελο καὶ ρεματιά τῆς Βόρειας Πίνδου. Τὸ ίπονφί, τὸ τριγωνομετρικό Χιονάτου, τὰ Βόλια, τὰ Τρία Αύγα, ἡ Ἀμιούδα, τὸ Νικολέρι, ἡ Ἀλεβίτσα, τὸ Κοπάντσε, τὰ Ὁρλια, τὰ Μεγάλα Ὁντριά, οἱ Λέμνες, τὸ Βουνάσι, τὰ ὑψηλάτα Ἀγίου Κωνσταντίνου Λάγκας, ὃ Ἀη Λεᾶς Γκορούσεας, οἱ Πόρτες, τὰ Λιμέρεια, ἡ Τούχουλη, ἡ Ἀσπρη Πέτρα, ἡ Κολοκυθιά, ἡ Γκορούσεια, τὰ Γούπατα, τὰ Καφάλια, τὸ Γκάσι, τὸ Ταμπούρι, ἡ Γινιοβά, τὰ Ψωριάρικα, τὸ Τσάρνο, ὃ Πύργος Κοτύλης, ὁ Χάρος, ἡ Παλιόστρουγμα, τὰ Γκρένια, τὸ Καραούλι, τὰ Τρία Σύνορα, στὸ ἀριστερὸ τῆς διάταξής μας. Ἡ Σκάλα, ἡ Βερβέρα, τὸ Νιτρούζι, τὸ Σαλταγκίνι, ἡ Τσούκα, Καραλή, ἡ Ράχη Μοναχίτη, ἡ Πυροστιά, τὰ Καγγέλια, ἡ Καντηλίτσα, ὃ Ἀη Λιές Φιλιππαίων, τὰ ὑψηλάτα Δοτσικοῦ, τὰ Χοντρά Δέντρα, τὸ Λυκοκρέμασμα, ἡ Σκούρτζα,

- 71 -

δ Γάβρος, ή Ράχη Γιώτσα, τά Λευκάδια, δ "Αη Λιᾶς" Έφταχωροιού, τό Κύριουρε, τό Κοντσούρο, δ "Αη Λιᾶς Φοβρικας, δ Γκρέκος, τά θύματα Κάντσικου, στό κέντρο τής διάταξης μας. Ή Μδιεστα, ή Σούσνιτσα, τά θύματα Τσομπάνη, δ Κλέτης, τό Ταμπούρε, ή Γύψτισσα, ή Πολιάνα, τό Κάμενικ, δ Γκόλιας, στό δεξιό τής διάταξης μας, καλ σέ συνέχεια τά άντερθύματα τής Ζέρμας καὶ τής Λυκόραχης, δ "Αη Λιᾶς" Οξεῖς, δ Λιόκος, δ Σταυρός, ή Μπάτρα, τό άντερθύματα Πλικάτης, οἱ Πάνω καὶ Κάτω Αρένες, ή Μαντρή Πέτρα, ή Κιάσα, τό 2522. Μά πάνω δύο διάτημα στέκονται σάν ρωτεινά μετέωρα, σάν τές πιεβ ψηλές κορφές άνθρειας πάνω δύο διάτημα στέκονται σάν ρωτεινά μετέωρα, σάν τές πιεβ ψηλές κορφές άνθρειας (Σελ. 99) καὶ δεξας, δ θυλλικός Κλέτης πού ἐπ' 44 μέρες μακέλεψε τόν έχθρο, τά ἄπαρτα θύματα Χάρος-Πύργος Κοτυληζ-Τσέργο-Ψωριάρικα-Γκίνοβα πού κράτησαν παλικαρίσια δυοιχτό τό δρόμο τοῦ ἐλιγμοῦ μας πρός τό Βέτσι.

Στές 29 τοῦ Αύγοβούτου 1948 ἀρχιεστέρης τής δεύτερης φάσης τής έκστρατείας τού στό χώρο τοῦ Βέτσι. Ή ἐπίθεση ἀρχιεστέρης δεύτερης φάσης τού στό χώρο τοῦ Βέτσι-Γκλάβατα-Κούλα. Στές 2 τοῦ Σεπτέμβρη έκδηλωθήκε στόν τομέα Μάλι-Μάδι, ή ιόρια ἐπίθεση τοῦ έχθρού, μέ 4 ταξιαρχίες πεζικοῦ, μέ πολλά πυροβόλα, ἀεροπλάνα, τάνκς. Εἶπαμε καὶ παραπάνω ὅτι ή δεύτερη φάση τής έχθρικής έκστρατείας τοῦ 1948 τέλειωσε μέ βαριά ηττα γιά τό μοναρχοφασισμό. Τό σχέδιο άντιμετώπισης τής έχθρικής έκστρατείας στό χώρο τοῦ Βέτσι, παρά τές άδυναμίες πού παρουσίασαν οἱ ἔχτελεστές του, ὥποτε επιτίθεση άνατροπῆς τοῦ έχθρού. Λύτη ή διντεπίθεση, κύκλωσης καὶ έξιντωσης σοβαρῶν έχθρικῶν δυνάμεων, ηταν ή μεγαλύτερη ὡς τότε έπιθετική μας ένέργεια. Καὶ στή δεύτερη φάση τής έχθρικής έκστρατείας τοῦ 1948, οἱ μαχητές μας δεξασαν μέ τά ὅπλα καὶ τό αἷμα τους καὶ ἔκαναν γνωστά σ' ὅλη τήν Έλλάδα καὶ σέ μεγάλο μέρος τής παγκόσμιας δημοκρατικής κοινής γνώμης, τά κυριότερα θύματα τοῦ χώρου Βέτσι, πού ἔγιναν οἱ σκληρές νικηφόρες μάχες. Όπις τά Γκλάβατα, ή Κούλα, τά θύματα Ιεροπηγής, καὶ "Αη Δημήτρη, τό Κουλέ, ή Μεσιένα, τό κυρίως Μάλι-Μάδι, τό Βούτσι, τό 1228, ή Ραμπαντένα καὶ προπάντων τό φοβερό τσουγγάρι Μπούτσι πού ἀντεξε στήν τεράστια μάζα έχθρικοῦ πυρός καὶ σέδερου καὶ ἔτσι δεύτερη διάτημα στό χρόνος γιά νά προετοιμαστεῖ ή διντεπίθεση άνατροπῆς τοῦ έχθρού. Λέωντα τεμή καὶ δεξα στούς ηρωές μας πού έδοσαν τό ἀκριβό τους αἷμα, κομμάτια ἀπάντα τεμημένα κορμιά τους καὶ πολλοὶ τήν ζωή τους, γιά νά συντριβεῖ ή μεγάλη έχθρική έκστρατεία τοῦ 1948.

. . .

Στές 28 καὶ 29 τοῦ Ιούνη τοῦ 1948, ἔγινε ή 4η ολομέλεια τής ΚΕ τοῦ Κόρματος μας, κυριολεχτική μέσω στή φωτιά τῶν μαχῶν στή Βρειλ Πένδο, στή θέση Πέτρα Μούνα.

"Η 4η ολομέλεια διαπίστωσε ὅτι

"η ἀποτυχία τοῦ μοναρχοφασισμοῦ στή Βρειλ Πένδο καὶ ή δύναμη

CONFIDENTIAL

- 72 -

καὶ ἡ ἀντοχὴ πού δεῖχνει ὁ ΔΣΕ δημιουργοῦν στήν "Ἐλλάδα μιᾶς κατενούργια κατάσταση", ὅτι "σήμερα τὸ τέλος τοῦ μοναρχοφασισμοῦ εἶναι πιὸ κοντά ἀπὸ οὐδὲ ἄλλη φορά, φτάνει ὁ οὐδὲς Ἐλλῆνας νὰ κάνει ἀκέραιο τὸ (Σελ. 100) καθῆκον του ἀπέβαντι στήν πατρίδα". Ἡ 4η "Ολομέλεια διακήρυξε ὅτι" στὸ Γράμμα ὃ ΔΣΕ ἀνοίγει τὸν τάφο τοῦ μοναρχοφασισμοῦ καὶ τῆς ζένης κατοχῆς". Καὶ κατέλειξε μὲν τὸ μαχητικό σᾶλπισμα: "Ο λοιστὸς εἰπειν εἰς γιαὶς τοὺς συντρόφους με"

Οἱ μαχητές τῆς Βρετανικῆς Πίνδου ἀπάντησαν μὲν πιὸ δυνατά χτυπήματα ἐνάντια στὸ μεσθοφορικὸ στρατὸ τοῦ Τρούμαν καὶ κράτησαν τὸ Γράμμα ὃς τῆς 20 Αύγουστου, πού πήραν διαταγὴν νὰ ἔλεχθοῦν πρὸς τὸ Βέτο.

Τέσσερες μέρες μετά τὸν ἐλεγμὸν τῶν τμημάτων τοῦ ΔΣΕ, ἀπὸ τὸ Γράμμα πρὸς τὸ Βέτο, στὸ 25 Αύγουστου 1948, τὸ ΠΓ τῆς ΚΕ τοῦ Κόμματος μας, συζήτησε κριτικὰ τὴν πορεία καὶ τὸ ἀποτελέσματα τῶν 70 μερῶν μαχῶν στὴν Βρετανικὴν πορείαν καὶ κατέληξε σὲ ἀπόφαση. Αὐτῇ ἡ ἀπόφαση σωτάρει τὴν πορεία τῶν γεγονότων, σωτάρει εἶναι τὰ λάθη καὶ τὶς ἔλλειψεις μας, σωτῆρα γραμμῆς χάραξε για τὴν παραπέρα πορεία τῆς ἐπανάστασής μας. Ὁ κύριος σκοπὸς τῆς ἔχθρικῆς ἐκστρατείας στὴ Βρετανικὴ Πίνδο ἦταν

"Νὰ ἔκμηδενίσει... τές κύριες δυνάμεις τοῦ ΔΣΕ, γιαὶς νὰ μπορέσει ἔτσι νὰ συντρίψει τὸ λαϊκοδημοκρατικὸ, ιενῆμα τοῦ λαοῦ μας γιαὶς νὰ ὀλοκληρώσει τὸν ἔξανδραποδισμὸ τοῦ", ὅτι "δὲ ἀμερικανικὸς Ἰμπεριαλισμὸς ἀπεβλέπει νὰ κατοχυρώσει δριστικὰ τὴν κυρεαρχία του στήν Ἐλλάδα, γιαὶς νὰ τὴν μετατρέψῃ σὲ σίγουρο στρατιωτικοπολεμικὸ προγεφύρωμα ἐνάντια στὴν Λαϊκὴ Δημοκρατία καὶ τὸ Σοσιαλισμό..."»

"Ἡ ἀπόφαση τοῦ ΠΓ ξανατονίζει ὅτι ἡ στρατηγικὴ μας ἐπιδίωξη στὴ Βρετανικὴ Πίνδο ἦταν: α) Νὰ δεσμεύσουμε καὶ νὰ φθείρουμε στὸν ἀνώτατο βαθμὸ τῆς κύριες δυνάμεις τοῦ μοναρχοφασισμοῦ. β) Νὰ δρουσουμε ἔτσι τὴ δυνατότητα στὸν διαστατικὸν τοῦ ΔΣΕ πού δροῦσαν στὶς ἄλλες περιοχές καὶ ἰδιαίτερα στὴ Θεσσαλία, Ρούμελη, Πελοπόννησο, "Ιπειρο, ν' ἀναπτύξουν στὸ ἀνώτατο δριο τῆς δυνάμεις καὶ τὸν ἐλεύθερο χῶρο τους, δημιουργῶντας καὶ σ' αὐτές τῆς περιοχές ἀπειλητικὴ κατάσταση γιαὶς τὸν ἔχθρο. γ) Νὰ διατηρήσουμε βασικὴν ἀξιομαχίαν τῆς κύριες δυνάμεις τοῦ ΔΣΕ πού δροῦσαν στὸ χῶρο τῆς Βρετανικὴς Πίνδου "γιαὶς νὰ μπορέσουν στὴν κατάλληλη στιγμῇ νὰ δράσουν καὶ νὰ ἐλεχθοῦν πρὸς τὴν κατεύθυνση πού θὰ ἔκρινε κατάλληλη τὸ Γενικὸ Ἀρχηγεῖο". "Ἡ ἀπόφαση σημειώνει τὰ βασικὰ λαθη, ὅπως ἡ ἔγκατταί εἰφη τοῦ Πύργου Στράτου, τοῦ "Αη. Ληῆ Πενταλόφου καὶ τοῦ Παλιοκριμίνι ὀδικαίολθητα. Τὸν αἰφνιδιασμὸ στὸ Κάμενικ, στὸ Γκόλιο καὶ στὴ Μάτρα. Τὴν ὑποτέλμηση πού δεῖξαμε στὸν Τάλιαρο, σάν κατεύθυνση τῆς ἔχθρικῆς ἐπίθεσης καὶ ἔτσι ἔκανε ἀπὸ ἐκεῖ ρῆγμα δὲ ἔχθρος στὸ μέτωπο μας, γιατὶς ἀφήσαμε αὐτῇ τῇ σκουδαλίᾳ θέσην ἀνοχρωτὴ καὶ μὲλλοντικές δυνάμεις. Τὴν "Υποτελή (Σελ. 101) μηση πού δεῖξαμε διοικητές τῶν μονάδων μας στὴν ἐπιχειρησιακὴ ἐφεδρεία. Στὰ ζητήματα ταχτικῆς, ἰδιαίτερα σημείωσε τὴν ἐλλειψὴ τῆς κίνησης στὰ πλευρά καὶ στὰ διεσπαραντα νῆτα, γιαὶς κτύπημα καὶ φθορά τοῦ ἐπιτιθέμενου ἔχθροῦ καὶ γιαὶς ἀδυνάτισμα εἴτε καὶ σπάσιμο τῆς ἐπίθεσης πού ἔκανε κάνεις φορά δὲ ἔχθρος σ' ἔνα εἴτε σὲ πολλὰ σημεῖα τοῦ μετώπου. Τὴν ἀνυπαρξία γενικοῦ συγέδουσού δχύτ

- 73 -

ρωσης. Την Ελλειψη τής άπαιτουμένης έπαγροπνησης κι έτσι παθαίνουμε αφ-
νιδιασμόυς, πού ή σοβαρότερη περίπτωση ήταν τής Γάτρας. Τές άδυναμίες
μας στές διαβιβάσεις καὶ πληροφορίες. Τές περιπτώσεις παρέβασης διαταγῶν
πού δε χτυπήθηκαν άποτελεσματικά. Την έξαρετική διδύνατη ηιαφωτιστική μας
δουλειά στό μοναρχοφασιστικό στρατό. Σημείωσε τήν υπαρξη δικόμα μιᾶς "άπο-
σπασης τής καθοδήγησης διπτήν διμεση διτίληψη καὶ έποπτεία τής κατάστασης καὶ
διπτήν ένεργο συμμετοχή στή ζωή καὶ δράση τού ΔΣΕ...," καὶ τόνεσε τήν άνδρ-
η οὐδέ έξαλείσθωμε αὐτή τή σοβαρή διδύναμία. Τόνεσε τήν άνθηκη μιᾶς άδιά-
κοπης πάλης ένδυτια στούς δισταγμούς, στές ταλαντεύσεις, σ' ὅλες τές διπορ-
τουνιστικές έκδηλώσεις, για τό ξερέζωμά τους σάν διπαραβήτη προύποδεση για
τή νίκη. "Η άποφαση τού ΠΓ διαπέστωσε θέτε " δέχθρος, χάρη στήν άναπάντε-
χη γι "αύτόν ήρωϊκή διτίσταση τῶν άνδρῶν μας, υποχρεώθηκε νά ρέξει στή μάχη
ὅλες τές έφεδρεῖς τευ, πού βασικά υγκέντρωσε άπολες τές γωνιές τής Ελ-
λαδας. Χάρη στήν τεράστια υπεροχή που καὶ στά λάθη μας, δέχθρος προχωρού-
σε, χωρίς ούτε μιᾶ μόναδική φορά νά μπορέσει νά διποιδεί καὶ νά έκμη-
δενίσει ή αίχματικήσει τμῆμα μας ή νά μᾶς άναγκάσει σέ δργανωτική ύποχρόηση
καὶ ούμπτυξη". "Η άποφαση τού ΠΓ διαπέστωσε διτί βαθαίνει ή οίκονομική
κρίση στή μοναρχοφασιστική "Ελλάδα καὶ διτί ξεσποῦν λαϊκού διγώνες πού θά
φουντώσουν περισσότερο, διτί ή άποτυχία τού έχθρού στή Βρετανία Πίνδο" δεύ-
νει καὶ τή στρατιωτική ιρίση" του, καὶ διτί "πάνω στή βάση αὐτή, τό μοναρχο-
φασιστικό στρατόπεδο πάρουσιάξει σήμερα, περισσότερο άπο πρίν, έκδηλα
σημάδια άπο φυσική καὶ φυχική κοβραση καὶ ήδική κατάπτωση". Καὶ τελειώνει
Έτσι αύτό τό έστορικό ντοκουμέντο τού Κράματος μας: "Νέ άτρανταχτη πίστη
καὶ διποφασιστικότητά στή νίκη, για μιᾶ δικόμη φορά διακηρύσσουμε. Θέλον-
με άνεξαρτησία καὶ αἴ δημοκρατία. Θέλον με εθ-
ρήνη καὶ ήσυχία. Δε χόμαστε κάθε έντεμη
δημοκρατική συνεννόηση. Έξυπηρετούμε με δ-
νοτό καὶ διαλόγο τού λαοῦ καὶ τής πατρίδας μας.
Δινούμε τό χέρι σέ ολούς πού πιστεύουν στό
λαό, στή δημοκρατία, στήν Ανε-(Σελ. 102)εαρτη
σε α καὶ στήν Ελρήνη. Δύναμή μας ή έμπιστο
σύνη τού λαοῦ καὶ σύναρμά μας, μέχρις οτου
έπιβληθε τό δίκτυο του παραμένειο. ΟΛΟΙ
ΣΤΑΡΜΑΤΑΙ ΟΛΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΚΗ. "Όπως είναι γνωστό,
δικριβώς σέ 18 μέρες μετά τήν άποφαση τού ΠΓ, οι ήρωϊκοί πολεμιστές τού Γράμ-
μου κατέφεραν στό μοναρχοφασιστικό καὶ στήν άμερικανοκρατία, μιᾶ σοβαρή ήττα
στό Μάλι-Μάδι, έβαλαν τέλος στή μοναρχοφασιστική έκστρατεία τού 1948, έφε-
ραν τό μοναρχοφασιστικό καθεστώς στό χεῖλος τής καταστροφής. Είναι γνωστό
διτί μόνο γιατί μᾶς έλειπαν οὲ άπαραβήτες έφεδρεῖς δέν έξελίχθηκε ή ήττα
τού έχθρού στό Μάλι-Μάδι σέ στρατηγική άνατροκή. "Όμως μετά τήν ήττα τού
έχθρού στό Μάλι-Μάδι, ή μοναρχοφασιστική κρίση έφτασε στό κατακόρυφο,
άκριβῶς οπως πρόβλεψε ή άποφαση τού ΠΓ.

Οἱ Μάρκος Βαφειδης, Κώστας Γυφτοδήμος (Καραγιώργης), Μήτσος Παρτο-

- 74 -

λέδης, λευτέρης "Αποστόλου λένε ότι η ταχτική τοῦ ΔΣΕ ήταν έσφαλμένη γιατί ήταν λέει ταχτική ένδις ταχτικού στρατού, ένώ δ ΔΣΕ δέν ήταν ταχτικός στρατός. "Η ταχτική, λέει, τοῦ ΔΣΕ καθήλωνε σε διάταξη καὶ ἀδράνεια τὸ μεγαλύτερο καὶ καλύτερο μέρος τῶν δυνάμεων τοῦ στρατοῦ μας. Οἱ Βασιλάδης καὶ Καραγιώργης κάνουν τέτια ἔχτιμηση τῆς ταχτικῆς τοῦ ΔΣΕ, γιατὶ εἶναι ἔχθρος τοῦ κινήματος μας, ἀλλὰ καὶ γιατὶ βασικά εἶναι στρατιωτικά ντευκένδες. "Από ταῦτα ήδη ἐλατήρια, κατὰ πάσα πεθανότητα, καὶ ἀπὸ στρατιωτική ἀνικανότητα κάνει καὶ δ "Αποστόλου τὴν ἰδιαίτερην. "Ο Παρτσαλίδης λέει ταῦτα μὲ τοὺς παραπάνω, γιατὶ στῇ φραξιονιστικῇ του ἐπίθεση χρειάζεται ὅπλα καὶ γιατὶ δέν ἔχει ἴδεα ἀπὸ πόλεμο.

Ποιὰ ήταν λοιπόν η ταχτική τοῦ ΔΣΕ στὸ χρονικὸ διάστημα ποὺ ἔξετά-
ζουμε; Αὐτή χωρίζεται σε τρία μέρη. Πρῶτο. Ταχτική, ιλεφτοπόλεμου,
εἴτε ὅπως τόσῳ δυναμασσαν οἱ μαχητές μας, μικροπόλεμου. Αὐτός δ μικροπόλεμος
διεξάγονταν ἀδιάνοικα σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα καὶ ἀπόλα ἀνεξάρτετο τὰ τμῆματα τοῦ
ΔΣΕ. Τὰ στοιχεῖα ταχτικῆς τοῦ ιλεφτοπόλεμου τ' ἀναπτύξαμε στὸ κεφάλαιο ποὺ
ἔξετάσαμε τῇ δράσῃ τοῦ ΔΣΕ, ἀπὸ τὸ Λιτόχωρο ὥς τὸ τέλος τῆς ἔχθρικῆς ἐκστρα-
τείας τοῦ 1947. "Η ταχτική τοῦ ιλεφτοπόλεμου ἀναπτύχθηκε, στὴν περίοδο ποὺ
ἔξετάζουμε καὶ γι' αὐτὸν θὲ δδούμε περιληπτικά τὴν πεύρη ποὺ μᾶς δίνει η δρά-
ση τοῦ ΔΣΕ μὲ τὴ μορφή τοῦ μικροπόλεμου. Δεύτερο. "Η ταχτική τῆς
ἐνεργητικῆς ἀμυνας. Αὐτή ήταν η ταχτική τῶν τμημάτων μας (Σελ. 103) στὴ
Μουργκάνα, στὴ Βόρεια Πένδο, στὸ Βέτσι, στὸ Καϊμάκτσαλαν, στὴν Κορώνα, στὸ
Μπέλλες, στὸ Σακάραλια καὶ Δημοκρατία Θράκης, ἀλλὰ μόνο στὰν ἀντιμετώπιζαν
ἔχθρικές ἐκστρατείες. Τρίτο. "Η παρτζανική ταχτική ἐπίθεσης. Αὐτή
ήταν ταχτική ὅλων τῶν τμημάτων τοῦ ΔΣΕ., σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα καὶ στὴν πρώτη
γραμμή τῶν τμημάτων ποὺ βρίσκονταν στὴ Μουργκάνα, στὴ Βόρεια Πένδο, στὸ
Βέτσι, στὸ Καϊμάκτσαλαν, στὴν Κορώνα, στὸ Μπέλλες, κλπ. καὶ ποὺ χρησιμοποιε-
οῦσαν αὐτοὺς τοὺς δρεινούς ὄγκους σάν δρμητήρια. "Ἄς ἔξετάσουμε τώρα συ-
νοπτικά τὴν ταχτική τοῦ ΔΣΕ στὸ χρονικὸ διάστημα ποὺ ἔξετάζουμε.

"Η ταχτική τοῦ ιλεφτοπόλεμου-μικροπόλεμου πλουτίστηκε μὲ νέα στοιχ-
εῖα. Τὰ κυριώτερα εἶναι: Πρῶτο. Παρενοχλητικές υυχτερινές κρούσεις
κατὰ ἔχθρικῶν θέσεων, γιαὶ φθορά, ἐκνεύρισμά, κονράση, σπατάλη ἔχθρικῶν πυ-
ρομαχικῶν, γιαὶ ἀποκάλυψη τοῦ ἔχθρικοῦ σχεδίου πυρός, γιαὶ διευκόλυνση μεγα-
λύτερων δικῶν μας καταδρομικῶν εἰτὲ ἄλλων ἐπιθετικῶν ἐνεργειῶν. Αὐτές οἱ
κρούσεις γίνονται μὲ μικρές δραδοῦλες τῶν διδεὶς εἴτε τριῶν μαχητῶν. Δεύτερο:
Δράση ἀνιχνευτῶν καὶ ἄλλων μαχητῶν ἐλευθεροσκοπευτικά, γιαὶ ἀρπαγ-
μα "γλώσσας", γιαὶ σκότωμα ἀξιωματικῶν, γιαὶ σαμποτάς κλπ. Κι αὐτή η δράση
γίνονται μὲ μικρές δραδοῦλες καὶ ἀπὸ μεμονωμένους ἐλεύθερους σκοπευτές.
Τρίτο. Ναρκοθέτηση ἔχθρικῶν δρομολογίων, χώρων συγκέντρωσης εἴτε στάθ-
μευσης ἔχθρικῶν τμημάτων, προωθημένων ἔχθρικῶν παραπτηρίων τῆς ἡμέρας
κλπ. Τέταρτο. Καταστροφή καὶ λαφυραγώγηση τηδεψυγικῶν γραμμῶν καὶ
παγίδευση, μὲ χειροβομβίδες καὶ νέρκες αγτιπροσωπικού στὸ μήκος τῶν κατα-
στραφέων γραμμῶν, γιαὶ ἔδυτωση τῶν ἐπιδιορθωτῶν καὶ γιαὶ ἀπειράδυνση τῆς
προσπάθειας ἐπανασύνδεσης. Πέμπτο. Αίφνηδιαστικές καταδρομικές ἐνέρ-
γειες σε σταθμούς διοικήσεων ἔχθρικῶν μονάδων, σε κέντρα ἔχθρικοῦ ἀνεφοδια-
σμοῦ, σε καταυλισμούς στὰ μετόπιασθέν του. Εχτός. "Ενεδρευτική δράση,

- 75 -

διάδας μάχης, διμοιρίας, λόγου για έξιντωση είτε αίχμαλώτιση μικρῶν ἔχθρων την τημημάτων πού βρίσκονταν σε κίνηση, είτε σε διάταξη, είτε στάθμευση, για έξιντωση καὶ λαφυραγώγηση ἔχθρικῶν μικροφαλάγγων δινεφοδιασμοῦ. Αύτη ή ένεδρευτική δράση, τέσ περισσότερες φορές συνδυάζονται μὲν ναρκοπόλεμο, πού κι αὐτός πολλές φορές γίνονται μὲν ένεργητική πυροδότηση. "Ε β δ ο μ ο: "Ελαφρές κρούσεις, για νὰ προκληθεῖ ἔχθρικός συναγερμός, μὲ σκοπό νὰ κάνουμε διαφωτιστική δουλειά στούς φαντάρους τοῦ ἔχθρου. Αύτα εἶναι τὰ κυριότερα στοιχεία τοῦ μικροπολέμου πού κάνουμε. Κάνουμε τὸ παραπάνω χώρισμα τοῦ καλύτερη καὶ-(Σελ. 104) τανδήση. "Ομως στὴν πρᾶξη, σε μιᾶς ἐνέργεια μπορεῖ νὰ γίνονται ἄρπαγμα τῆς "γλώσσας", ναρκοδέτηση, κόφιμο καλωδίων κλπ.

"Ο μικροπόλεμος πού κάνουμε δικαίωσε κι αὐτός κίνηση, ξαφνική ἐμφάνιση ἐκεῖ πού δὲν περίμενε δ ἔχθρος, κεραυνοβόλο χτύπημα, ἔξαφάνιση πρὸν ἡμερῶν, παραπλάνηση τοῦ ἔχθρου, ὑποκουνή, ἐπειμονή, ἀντοχή, σχέδιο καλὰ δουλεύοντας καὶ τὴν πιθ μικρή ἐνέργεια. Ο μικροπόλεμος ἀποτελοῦσε θαυμάσιο μένο καὶ για τὴν πιθ μικρή ἐνέργεια. Ο μικροπόλεμος ἀποτελοῦσε θαυμάσιο μέσο ἔξοικείωσης τῶν νεοσύλλεχτων μαχητῶν μας μὲ τὸν πόλεμο, πολεμικοῦ ἀκούσιματος τοῦ μυαλοῦ τους, πραχτεῖς δικησης στὸν πόλεμο. "Ο μικροπόλεμος φέρνει ἀποτελέσματα ἀνάλογα, μὲ τὴν πολεμική δικηση, μὲ τὴν πολεμική ἐμπειρία, μὲ τὴν φυσική ἐξυπνάδα, μὲ τὴν οματική ἀντοχή, μὲ τὴν πολικαριά κείνων πού τὸν κάνουν. "Ο μικροπόλεμος φέρνει τρόμο, ἐκνευρίσμο, κονραση, φθορά, καὶ διασκορπισμό, τῶν δυνάμεων τοῦ ἔχθρου. "Ο μικροπόλεμος εἶναι δ θάνατος πού παρακολουθεῖ τὸν ἔχθρο στὸν ὑπνο καὶ στὸν ξύπνο τοῦ.

Στὸ χρονικὸ διάστημα πού ἔξετάζουμε, δ ΔΣΕ ἐφέρμοσε βασικὰ για πρώτη φορά τὴν ταχτική τῆς ἐνεργητικῆς ἀμυνας, καθὼς καὶ τὴν ταχτική ἀντεπίθεσης μέντοροπής. "Η χρησιμοποίηση τῆς ταχτικῆς τῆς ἐνεργητικῆς ἀμυνας, στὶς μεγάλες μάχες τοῦ 1948 στὴ Μουργκάνα, στὴ Βόρεια Πίνδο καὶ μετά στὸ Καϊμάκτσαλαν κι ἀλλοῦ, ἐπειβλήθηκε ἀπὸ τὸν τοτεῦθ συσχετισμὸ τῶν δυνάμεων μὲ σκοπό νὰ τὸν ἀνατρέψουμε, φθείροντας τὸν ἔχθρο, μὲ τὶς λεγότερες δυνατές δικές μας ἀπώλειες κι ἔτοι νὰ προετοιμάσουμε τέσ προϋποδέσεις δικιάς μας ἀντεπίθεσης, ἀνατροπής τοῦ ἔχθρου. Στὴν ἐνεργητική ἀμυνα πού ἔκανε δ ΔΣΕ, μποροῦμε νὰ ξεχωρίσουμε τὰ παρακάτω βασικὰ στοιχεῖα. Π ρ ὦ τ ο: Τὴν δόσο τὸ δυνατὸν καλύτερη δργάνωση τοῦ ἔδαφους, γιατὶ ἔτοι καταφέρνουμε στὸν ἐπιτεθέμενο ἔχθρο μεγάλες ἀπώλειες, μὲ λίγες δικιές μας ἀπώλειες. Δ ε δ τ ε ρ ο: Τῇ σωστῇ διάταξη τῶν ἐμψυχῶν δυνάμεων καὶ τῶν μέσων πυρός, υστερα ἀπὸ σωστῇ μελέτῃ τοῦ ἔδαφους, σωστῇ ἐχτίμηση τῶν ἔχθρικῶν προθέσεων, δυνάμεων καὶ μέσων, γιατὶ ἔτοι καταφέρνουμε νὰ κρατᾶμε τέσ δέσεις μας φθείροντας τὸν ἔχθρο. Τ ρ δ τ ο: Τὸ κράτημα τῶν δέσεων μας, δόσο αὐτό δέξητε τοῦ ἔχθρου. "Υπάρχουν ψέβατα βασικὸ σκοπὸ πού ἐπιδιώκαμε, δηλαδή τῇ φθορᾷ τοῦ ἔχθρου. Οταν αὐτὸ δέξητε τὸ γεπεριπτώσεις πού κρατᾶς μὲ δέση μὲ κάθε δυσία, οταν αὐτὸ δέξητε τὸ γενικὸ σχέδιο φθορᾶς τοῦ ἔχθρου καὶ τὶς ἀλλες προϋποδέσεις στρατηγικῆς ἀντεπίθεσης. Τ ἐ τ α ρ τ ο: Τὴν ἴσχυρή, σταθερή, ψύχραιμή μετωπική ἀντιμετώπιση τοῦ ἐπιτεθέμενου ἔχθρου, μὲ ανδυασμὸ πλευρικῶν καὶ ἀπὸ τὰ νῶτα χτυπητῶν μάτων μὲ ἐλαφρίες δυνάμεις, πού στὴν κατάλ- (Σελ. 105) ληλη στιγμῇ συνδυάζονταν μὲ τοπικές ἀντεπιθέσεις. Μὲ τὴν ἐπιχειρησιακή ἐφεδρεῖα πού διένθετε κάθε τρίμια ἀπὸ διμοιρία ὡς τάγμα. Μὲ τὴν ἐπιχειρησιακή ἐφεδρεῖα πού διένθετε ἡ ταξιαρχία εἰτε ἡ παραπάνω μονάδα, οπως ήταν τὸ "Αρχηγεῖο Δυτικῆς Η' ακεδονίας καὶ ἡ 670 Μονάδα, πού ήταν ενα είδος Μεραρχίας. "Η καταλληλότερη στιγμή

- 76 -

τέτιων άντεπιθέσεων ήταν όταν δ' ἔχθρος τσακισμένος ἀπό τις ἀπώλειες καὶ τὴν κούραση βρέσκονταν στὸ τελευταῖο ἄλμα ἐφόδου κατὰ τῆς θέσης ποὺ κρατούσαμε, γιατὶ τότε δὲν ήταν δυνατό νά ὑποστηριχτεῖ ἀπό πυρά ὅλμων, πυροβόλων, ἀεροπόρων, γιατὶ δά πέφτανε καὶ στὸ κεφάλι του. Πέ μπ τοῦ: Τὴν ὑποχωρητική κίνηση εἶναι κίνηση περάσματος, ἀπό τῇ μιᾶ στὴν ἄλλη θέση. Ἡ ὑποχωρητική κίνηση εἶναι τὸ δυσκολότερο στοιχεῖο τῆς ταχτικῆς ἐνεργητικῆς ἀμυνας. Ἡ ὑποχωρητική κίνηση ἀπαίτεται: Νά μη γίνεται πρὸν τὴν ἀνατροπή εἰτε τὴν καθήλωση τῆς ἔχθρης ἡῆς ἐπίθεσης, γιατὶ ἀλλιώτικα θὰ πάθεις μεγάλη φθορά καὶ μπορεῖ νά σέ πάρει σβάρνα δ' ἐπιτεθέμενος ἔχθρος. Νά γίνεται κλιμακωτά, ἀπὸ ὅλα τὰ τμῆματα ποὺ σβάρνα μέρος στὴν ὑποχωρητική κίνηση, ἀκόμα καὶ ἀπό τὴν δύσδα μάχης, γιατὶ παίρνουν μέρος στὴν ὑποχωρητική κίνηση, ἀκόμα καὶ ἀπό τὴν δύσδα μάχης, γιατὶ παίρνουν μέρος στὴν ὑποχωρητική κίνηση, πρὸν τὸ δρχίσεις αὐτῆς τῆς κίνησης, γιατὶ νά καλύψει τὴν ὑποχωρητική κίνηση, πρὸν τὸ δρχίσεις αὐτῆς τῆς κίνησης, γιατὶ νά καλύψει τὴν ὑποχωρητική κίνηση, μέ τὰ πυρά της. Νά ὑποστηρίζεται, ἀν εἶναι δυνατό, ἡ ὑποχωρητική κίνηση, μὲ βάση πυρός βαριῶν ὄπλων, τοῦ τάγματος όταν δ' λόχος κάγει τέτια κίνηση, τῆς ταξιαρχίας όταν τὸ τάγμα κάνει τέτια κίνηση κλπ. Νά εχεις ἐφεδρεῖα για ν' ἀντιμετωπίζεις περιπτώσεις ἔχθρικῶν πλευρῶν χτυπημάτων ἐνάντια στὸ τμῆμα μας ποὺ ἔχτελεῖ τὴν ὑποχωρητική κίνηση, εἴτε προσπάθεια κύκλωσης του. Νά κάνεις σωστή ἐπιλογή καὶ χρησιμοποίηση δρομολογίων, ποὺ ἀπὸ αὐτά δά κάνεις προκαλεῖς ζημιά στὸν ἔχθρο, σπάζεις τὸ ήδειο του καὶ ἐπιβραδύνεις τὴν κίνηση του. Νά διφίνεις μεμονωμένους διαλεχτούς μαχητές εἴτε μικρά ἐμπειρα τμῆματα πλευρά τοῦ ἀξονα τῆς ὑποχωρητικῆς κίνησης μας. "Ε χ τοῦ: "Ισχυρή ἀντιμετωπίζεις τῆς ὑποχωρητικῆς κίνησης μας, μὲ ολα τὰ μέσα ποὺ ἔχεις στὴ διάθεσή σου. "Ε β δ ο μο: "Ισχυρή δργάνωση τῆς ἀντιαεροπορικῆς ἀμυνας, μὲ ολα τὰ μέσα ποὺ ἔχεις στὴ διάθεσή σου. "Ο γ δ ο μο: Τὴν (Σελ. 106) ὑποστήριξη τῶν τμημάτων τοῦ κύριου μετώπου μὲ δράση ὄλων τῶν ἄλλων δυνάμεων μας δέ ολη τὴν ὑπόλοιπη "Ελλάδα, γιαν φθορά τοῦ ἔχθροῦ, ἔξαρθρωση τῶν συγκοινωνιῶν του, ἀγκιστρωση ἔχθρικῶν δυνάμεων μακριὰ ἀπό τὸ κύριο μέτωπο, ἀποσπαση ἔχθρικῶν δυνάμεων ἀπό τὸ κύριο μέτωπο. "Η ταχτική αὐτῶν τῶν τμημάτων μας ήταν παρτεζάνικη. "Ε ν ατοῦ: Καὶ στὴν ἐνεργητική ἀμυνα εἶναι ἀπαραίτητη η καλή δργάνωση τῆς πολετευκῆς δουλειᾶς, τῶν θιαβιβάσεων, τῶν πληροφοριῶν, τῶν μεταφορῶν, τῆς ψυγείουν μεικῆς ὑπηρεσίας, τῶν μέτρων ἀσφαλειας, τῆς ἐπαγρύπνησης κλπ, κλπ.

Μὲ τὸν ἀλιγμό τῶν τμημάτων μας, ἀπό τὸ Γράμμιο στὸ Βέτοι, δ' ἔχθρος ἀρχισε ἐκεῖ τῇ δευτερη φάση τῆς μεγάλης ἐκστρατείας του στὰ 1948. Κε ἐδῶ, ἐδῶ εἶναι ἡ ἀντεπιθέση μας ἀνατροπῆς, κύκλωσης κε ἐξεντωσης τοῦ ἔχθροῦ. Δυδ εἶναι κατὰ τῇ γνώμη μας τὰ βασικά στοιχεῖα αὐτῆς τῆς ταχτικῆς. Πρῶτο: "Ισχυρή ἐπίθεση σὲ μιᾶ κατεύθυνση, γιαν ἀνατροπή τοῦ ἔχθροῦ. Δεύτερο: Σγετικά πλατός ἀλιγμός, ἀπό ἄλλες δυνάμεις μας, γιαν κύκλωση, πλέχμαλτιση, εἴτε ἐξεντωση τῶν ἔχθρικῶν τμημάτων ποὺ δ' ἀνατρέπονταν.

"Ας ρέσουμε μιᾶ ματιά καὶ στὴν ταχτική τοῦ ΔΣΕ στὶς ὑπόλοιπες ἐπιθετικές ἐνέργειες ποὺ ἔκανε στὸ χρονικό διάστημα ποὺ ἔξετάζουμε. Τὰ βασικά στοιχεῖα αὐτῆς τῆς ταχτικῆς ήσαν. Πρῶτο: Κίνηση σὲ μεγάλο βάθος

- 77 -

καὶ αἱ φυειστεικὸς χτύπημα, μὲν συγκεντρωμένες δυνάμεις. Δεῦτε ροῦ. Συγκεντρωτικὸς χτύπημα σὲ μιᾶ κατεύθυνση, στὸ πιθ ἀποφασιστικὸς σῆμεῖο τοῦ στόχου, παρακίμποντας καὶ ὡς ἐνα βαθμό ἀδιαφορῶντας καὶ γιὰ τέσ μικροαντε- στάσεις ποὺ εἶχε τοποθετήσει ὁ ἔχθρος, γιὰ προκόλυψη τοῦ κύριου στόχου, γιατὶ τὸ ξεκαθάρισμα τῶν μικροαντεστάσεων καταπονοῦσε κι ἔφθειρε τὰ τμῆματά μας καὶ ἔδινε τὴ δυνατότητα στὸν ἔχθρο νὰ προετοιμᾶσει τὴν ἄμυνα, στὸ κύριο κύριου, τοῦ ἀποφασιστικοῦ σῆμεῖου τοῦ στόχου, οἱ δευτερεύουσες ἀντιστάσεις καὶ οἱ μικροαντιστάσεις προκόλυψης κατέρεαν. Τρίτο: Ταχβτητα καὶ ἀπο- φασιστικότητα στὴν ἐπίθεση. Τέταρτο: Παραπλανητικὰ χτυπήματα μὲ μικρές δυνάμεις, γιὰ νὰ κρύψουμε ἀπὸ τὸν ἔχθρο τὴν κατεύθυνση τοῦ κύριου χτυπήματος. Πέμπτο: Ἐλιγμὸς μδλις τέλειωνε ἡ ἀποστολή, μὲ σχέδιο παραπλάνησης τοῦ ἔχθροῦ καὶ μὲ ἐνεδρευτικὸ ἀγώνα, ἐνάντια στές ἔχθρικές δυ- νάμεις ποὺ κινοῦνταν, γιὰ χτύπιμα τῶν τμημάτων μας ποὺ ἐλέσσονταν. Εχτός οἱ ἐπιθετικές ἐνέργειες μας γίνονταν κυρίως τῇ υψητῇ, γιατὶ ἔτσι (Σελ. 107) καλύπταμε τὴν κίνηση τῶν τμημάτων μας, ἐξουδετερώναμε τὴν ἔχθρική δεροπορία καὶ σὲ μεγάλο βαθμό καὶ τὸ ἔχθρικό πυροβόλικό. Γενικά πρέπει νὰ τονίσουμε ὅτε γιὰ νὰ εχουν ἐπετυχία τέτιες ἐπιθετικές ἐνέργειες εἴναι ἀκόμα ἐντελῶς ἀπαραίτητα: Σχολαστική ἀναγνώριση τοῦ στόχου, ἔξασφάλιση τῶν ἀπαραίτητων πληροφοριῶν. Σωστὸ σχέδιο ἐνέργειας. ἔξασφάλιση ἀδιεδσπαστῆς σύνδεσης μὲ τὰ ἐπιτιθέμενα τμῆματά μας καὶ συντονισμός τῶν ἐνέργειῶν τους. "Υπαρέῃ ἐ- φεδρεῖας στὰ χέρια τῆς διοίκησης ποὺ διευθύνει τῇ μάχῃ. "Ασκηση τῶν τμημά- των, γιὰ τέτιες ἐπιθετικές ἐνέργειες, σὲ ἔδαφος εἰτε σὲ κατοικημένο σῆμεῖο, οσο τὸ δυνατό παρδομό, μὲ στόχο ποὺ θὰ πάμε νὰ πάρουμε ἀπὸ τὸν ἔχθρο. Γερή ἐπαγρύπνηση. Γερή πολιτική δουλεία. Διαφώτιση στὸν ἔχθρο καὶ κατέ τὴν ὥρα τῆς μάχης.

Στήν έφαρμογή της ταχτικής πού διαπινέαμε, κάναμε λάθη και παρουσιάσαμε σοβαρές άδυναμίες. Ωνταθοῦμε στά πιδ βασικά λάθη και στές πιδ σοβαρές άδυναμίες μας πού ήσαν κατά τη γνώμη μας, τά παρακάτω: "Έχουμε περιπτώσεις δχι σωτής διάταξης τών δυνάμεων μας, πού αντό είχε σοβαρές συνέπειες, όπως ή περίπτωση τού Τάλιαρου, στές μεγάλες μάχες τού 1948. Κάναμε πολλές φορές διατειθέσεις, χωρίς νά τδ ἐπιτρέπει ή ταχτική κατάσταση, μέ διποτέλεσμα σοβαρή φθορά τών δυνάμεων μας. "Εγκατάλειψη σπουδαίων θέσεων, χωρίς διεταγή, όπως ή περίπτωση τού Πύργου Στράτιωνης καί τού "Αη-Λιά Πενταλόφου στές μεγάλες μάχες τού 1948. "Υπάρχουν περιπτώσεις πού μάς αφνιστίσασε δέχθρος, μέ διποτέλεσμα νά χάνουμε σπουδαίες θέσεις καί νά εχουμε διπάλειες, όπως στό Κάμενικ-Γκόλιο, στή Μπάτρα, στόν "Αη-Λιά Γκορούσιας, στές μεγάλες μάχες, στή Βρεια Πίνδο τδ 1948. "Από τήν ένεργητική μας δι-μυνα ἔλειπε πολλές φορές τδ στοιχεῖο τής κένησης καί ἔτσι δέν προκαλούσαμε στόν δέχθρο τής διπάλειες πού μπορούσαμε νά ψεύδηραντανούμε, δέν καταφέρναμε νά κρατήσουμε κάθε θέση μας δσο ἔπρεπε, καί τέλος είχαμε διπάλειες. Παέργοντας μιά θέση διπάδν δέχθρο, δέν παέρναμε διέσως μέτρα έδραλωσής μας, όπως αμεση πρόχειρη δργάνωση διδάφους, διάταξη δυνάμεων καί δπλων μας. Παέρνοντας θέσεις διπάδν δέχθρο, διφήναμε σέ κάθε νεοκαταλειμένη θέση πολλές δυνάμεις κι ἔτσι διδυνατίζαμε τή δύναμη ἐπίθεσής μας. Κατά κανόνα, υπῆρχε διποτέμηση γιά τήν διάλγητη υπαρξης έφεδρείας σχεδόν σ'όλους τούς ιρέκους τού στρατού

Approved For Release 2004/02/19 : CIA RDP82-00457R008900600009-3

- 78 -

μας, πού αύτού είχε πολλές φορές σοβαρές συνέπειες. Είχαμε περιπτώσεις, οταν άντιμετωπίζαμε έχθρικές έκστρατείες, πού κάναμε πολλές φορές έπιθετή-κές ένέργειες με αγκεντρωμένες δυνάμεις, πάνω στον κύριο άξονα της έχθρικής έπιθεσης, πρίν νά κουρδ- (Σελ. 108) σουμε καί νά φειρουμε δρικετά τόν έχθρο κι έτοι παθαίναμε σοβαρές ζημιές, όπως στο Κυριακούριο Ρούμελης, τόν Απρίλη 1948. Κατακομβτασμα καί σκόρπισμα τών τμημάτων μας, σέ περίοδο έχθρικής έκστρατείας, όπως έγινε στον Παρνασό τό 1948, μέ δποτέλεσμα σοβαρές ζημιές έπλεχτων τμημάτων μας. Είχαμε σέ πολλές περιπτώσεις τέτια διάταξη τών οπλων μας, πού έβαζαν μόνο μετωπικά, μέ δποτέλεσμα ν' άρχηνουμε πολλές νεκρές γωνιές πού τές έκμεταλλευνταν δέχθρος καί διείσδυε στές γραμμές μας καί μάς διέτρεπε δπό τές θέσεις μας. Πολλές φορές διοικητές μας μεταβάλλονταν σέ δικροβολιστές κι έτοι εχαναν τά τμήματα πού διοικοῦσαν καί τήν ίδια τή ζωή τους. "Υπάρχουν περιπτώσεις πού διοικητές λόχων, ταγμάτων, ταξιαρχιῶν είχαν σταθμούς διοικησης, μακριά δπό τό πεδίο τής μάχης καί δέν είχαν μέ δμεση παρατήρηση τής έξέλιξης τής μάχης καί συνεπώς δέν ήτεραν κάθε στιγμή ποιά ήταν ή ταχτική κατάσταση, καί δέν είχαν στές κατάληξης θέσεις τήν έφεδρεία τους κι έτοι δέν μπορούσαν νά δέπεμβουν δταν τό δπατούσαν δέξελιξη τής μάχης. Συχνά δέν γίνονταν καλή οί έπιθετικές μας ένέργειες καί οί υποχωρητικές μας κινήσεις, μέ δποτέλεσμα νά δποτυχαίνουγ οί έπιθετικές, νά μή γίνεται κανονικά ή δπαγκέστρωση τών τμημάτων μας καί νά εχουμε σοβαρές δπώλειες. "Ενα παράδειγμα κακής δργάνωσης έπιθετικής ένέργειας καί σέ συνέχεια πει κακής υποχωρητικής κίνησης έγινε μέ τή διείσδυση τμημάτων τού Αρχηγείου Κεντρικής Μακεδονίας πρόδι Θεσσαλονίκη στές 9 Φλεβάρη 1948 πού δπότυχε, μέ σοβαρές δπώλειες μας. "Υπάρχουν πολλές περιπτώσεις, πού στές έπιθετικές μας ένέργειες διαδέταμε τές πιδ πολλές δυνάμεις σέ πλαγιοφυλάξεις (στή μάχη τών Γρεβενών διάτεθημαν 7 τάγματα σέ πλαγιοφυλάξεις, τρία τάγματα γιά ένέργεια μέσα στήν πόλη δπό τρεις κατευθύνσεις, ένα τάγμα έφεδρεία κι αύτο σέ διάταξη ούσιαστηκά), μέ δποτέλεσμα τήν δποτυχία τών έπιθετικών μας ένεργειών. "Υπάρχουν περιπτώσεις, πού σέ έπιθετικές ένέργειες δέν τραβούσαμε δποφασιστικά μέ τό μεγαλύτερο μέρος τής δυναμης καί τών μέσων μας στο διόφασιστικό σημείο τού στόχου, δλλά κατατριβμασταν μέ μειραντιστάσεις ειτε δευτερεύουσας σημασίας διντιστάσεις, έτοι δποτυχαίναμε. Είχαμε περιπτώσεις μή έχτελεσης τών διαταγών, μέλις συναντούσαν οί διοικητές μας δυσκολίες, όπως ή περίπτωση τού διοικητή τής 107 Ταξιαρχίας, στές μεγάλες μάχες τού Κάλα - Λάδι τόν Οκτώβρη 1948, πού δέν πραγματοποίησε τόν έλεγχο κύκλωσης τών έχθρικών δυνάμεων πού δέν διατρέπαμε μέ μετωπική ένέργεια κι έτοι μάς ξέφυγαν, γιατί σκόνταψε σέ έμπδεια, στά πρώτα σχεδόν βήματα τού έλιγμού. Κάναμε πολλές υπαγωγές τμη- (Σελ. 109) μάτων μάς μονάδας σέ δλλη μονάδα, πού αύτού έβλαφτε, γιατί σπάζαμε τούς δεσμούς τών μονάδων καί δέ γίνονταν καλή χρησιμοποίηση αυτών τών τμημάτων, γιατί οί διοικητές πού τά έπαρναν δέν ήτεραν ούτε τά στελέχη, ούτε τούς μαχητές τους. Συχνά έλειπε ή συστηματική μελέτη τής ταχτικής καί τών προθέσεων τού έχθρού. Είχαμε περιπτώσεις διτομικής λαφυραγγησης τού έχθρού πού διατρέπαμε, μέ δποτέλεσμα ειτε νά ξεινγει δέχθρος τήν αλχιαλωσία του, ειτε νά διασυντάσσεται, νά μάς διντεπιθεταν καί νά μάς διατρέπει. "Η δργάνωση τού έλεγχου καθυστερούσε πολλές φορές έπικενδύνων. Συχνά διοικησεις μας δέν είχαν αμεση έγκαιρη διντήληψη γιά τήν κατάσταση στούς κατώτερους κρίκους. "Υπάρχουν περιπτώσεις πού σέ έπιθετικές ένέργειες τμημάτων μας δέν μπήρχε συγχρονισμός

- 79 -

στο χτενπημα, κι εποιησε περίπατο δ αίφνιδιασμός, όπως στή μάχη της Κομοτινῆς το Δ/βρη 1947, που ένα τρίπολις άρχισε τήν έπιθεση 25 λεφτά νωρίτερα από τα άλλα. Πολλές φορές τα σχέδια έπιθετικῶν ένεργειῶν είχαν τή σφραγίδα τής προχειρόβτητας και αύτο διποτελούσε τή βασική αίτια τής διποτυχίας. Στές πληροφορίες καὶ διαβιβάσεις είχαμε σοβαρές διδυναμίες πον έπιθρούσαν αίσχημα στή διεξαγωγή τών μαχών. Άδυναμίες παρουσίαζε καὶ ή πολιτική προετοιμασία, τόσο τών έπιθετικῶν, όσο καὶ τών διμυντικῶν μας ένεργειῶν.

Οι κυριώτερες αίτιες τών παραπάνω λαθών καὶ διδυναμιῶν είναι δυο.
Η έλλειψη τής διπλατούμενης τεχνικῆς κατάρτισης τών στελεχών μας. Η αποκή κληρονομιάς διπτόν ΕΛΑΣ.

• • •

Στήν ταχτική πον έξαριστες δ έχθρος, στο χρονικό διάστημα πον έξετά-
ζουμε, μπορούμε νά δοῦμε βασικά τρία ζητήματα. Τήν διιυνα στές πόλεις, στά κεφαλοχώρια καὶ σ' δρισμένα στρατηγικά στηρίγματα πον έξασφάλιζαν τήν κατοχή τών πόλεων καὶ κεφαλοχωριῶν, τή λειτουργία τών συγκοινωνιῶν του. Τήν έπι-
θεση ένάντια σέ τμήματα τού ΔΣΕ πον διεθεταν έλαφρο διπλούμοδο καὶ έλαχιστα πυ-
ρομαχικά. Τήν έπιθεση ένάντια σέ τμήματα τού ΔΣΕ πον διεθεταν πολυβόλα,
όλμους τών 81 χιλιοστών, λίγα δρειβατικά πυροβόλα τών 75 χιλιοστών καὶ μείδ
μικρή δυνατότητα δινεφοδιασμού σέ πυρομαχικά.

Στήν αριώτη περίπτωση, ή ταχτική τού έχθρού ήταν ή δικλουδη. Περιχα-
ράκωση τών δυνάμεων του, μέ πολυβολεῖα από μπετόν ήλπ, μέ χαρακώματα καὶ
δρύγματα συγκοινωνίας, μέ συρματοπλέγματα καὶ ναρκοπέδια. Έξοδος μέρους
(Σελ. 110) τείνεις, ένάντια στά τμήματά μας πον δρούσαν κοντά σέ πόλεις καὶ κεφαλοχώρια.
Σύστημα γρήγορης κινητοποίησης δυνάμεων, γιά διπροστήριεη τών περιχρακωμένων
δυνάμεων τους, σταν σ' ενα διάνε περισσότερα σημεία διατίμετρων διανέ μας
έπιθεση. Σκοπός αύτής τής ταχτικής ήταν ή έξασφάλιση τής κατοχής πόλεων,
κεφαλοχωριῶν καὶ στρατηγικῶν σημείων μέ λίγες καὶ βασικά κακής ποιότητας
δυνάμεις γιά νά γυμνάζουν τές ταχτικές μόνδες τού μοναρχοφασιστικού στρα-
τού καὶ νά κάνουν μ' αύτές έκστρατειες ένάντια στο ΔΣΕ.

Στή δεύτερη περίπτωση, ή ταχτική τού έχθρού ήταν βασικά ή ίδια μέ
κείνη πον άναλυσαμε στο προηγούμενο κεφάλαιο. Αύτή ήταν ή ταχτική τού
"έγκλωβισμού" τών δυνάμεων μας καὶ δ έξαναγκασμός τους σέ μάχη θέσεων,
πον δέ μπορούσαν νά δδουν τά τμήματά μας γιατί δέν είχαν τών διπαρατήτο
διπλούμοδο καὶ προπάντων πυρομαχικά. Η μεγαλύτερη δυσκολία πον διατίμετρω-
σαν τά τμήματά μας, στο χρονικό διάστημα πον έξετάζουμε, κατά τή διάρκεια
έχθρικῶν έκστρατειῶν ήταν ή πείνα, σάν διποτέλεσμα τού ξεσπιτώματος τής
άγροτεᾶς καὶ τής περιμάντρωσής της στές πόλεις.

Στήν τρίτη περίπτωση έχουμε μάχες παράταξης, μάχες θέσεων κι έλιγ-
μῶν. Σέ τέτεις μάχες, ή ταχτική τού έχθρού ήταν βασικά ή παρακάτω.

-80 -

Π ρ ὄ τ ο. "Αθροισθη προώθηση τμημάτων του τῇ νυχτα κοντά στές θέσεις μας, έτοιμα για ἐπίθεση. Τῇ μέρα ἡ προώθηση γίνονταν μέ βραδύ ρυθμό, ιαφιού-φλαρισμένους τοὺς φαντάρους μέ κλαριά δέντρων. Δ ε ὑ τ ε ρ ο. "Ισχυρή προπαρασκευή πυροβολικοῦ καὶ ἀεροπορίας καὶ μετά αὐτὸν καταιγισμός πυρῶν ἐπίθεση κατά κύματα, συνήδως μέ τάγμα πρώτο ιλιμάκιο καὶ πέσω ἀπ' αὐτό δεύτερο καὶ πέσω ἀπ' αὐτό τρίτο. "Ετοι μόλις ἀνατρέπαμε τὸ πρώτο τάγμα, ἔμπαι-νε τότῃ μάχη τὸ δεύτερο καὶ ἀνασυγκροτοῦνταν τὸ πρώτο, μόλις ἀνατρέπονταν τὸ δεύτερο, μόλις ἔμπαινε στή μάχη τὸ τρίτο καὶ ἀνασυγκροτοῦνταν τὸ δεύτερο, μόλις ἀνατρέπονταν τὸ τρίτο εἴτε ἔμπαινε τὸ πρώτο τάγμα στή μάχη, εγε τέ ἔμπαινε στή μάχη ἄλλη ταξιαρχία. Αὐτῇ ἡ ταχτική εἶχε τὸ πλεονέχητα στή μᾶς προ-καλοῦσε μερικές ἀπώλειες, εκανε ζημιές σε δχυρωσεις μας, ἀχρήστευε μέ τές πέτρες καὶ χύματα μέρος τοῦ ὅπλισμοῦ μας. Τ ρ ἔ τ ο: Κατά τῇ διάρκεια τῆς ἐπίθεσης προσπαθοῦσε νά βρεῖ τά κενά σημεῖα τῆς διάταξης μας καὶ φρόντιζε ἀμέσως νά τά ἐκμεταλλεύτει, κατευθύνοντας πρός τά ἐκεῖνέ ταχυτητα ὄλες τές δυνάμεις του. Τ ἔ τ α ρ τ ο: "Αμεση διγάνωση τοῦ ἐδάφους πού καταλάμβανε, έστω καὶ ήταν ἀπό δραστικά πυρά μας πού τοῦ προκαλοῦσαν βαριές ἀπώλειες, ὑποστηρίζοντας τήν ἐδραίωση τῶν (Σελ. 111) τμημάτων του μὲ καταιγισμό πυ-ρῶν πυροβολικοῦ καὶ ἀεροπορίας στές θέσεις μας για νά ἔμποδίσει ἀντεπίθε-σεις μας καὶ δράση τῶν ὅπλων μας. Π ἔ μ π τ ο: "Ἐπίθεση χωρίς προπαρασκευή πυροβολικοῦ καὶ ἀεροπορίας για νά ἔξασφαλσει τὸ στοιχεῖο τοῦ αἰφνιδιασμοῦ. Καὶ σ' αὐτῇ τήν περίπτωση προωθοῦσε ἀθροισθη τά τμήματά του κοντά στές γραμμές μας. "Ε χ τ ο: Ταυτόχρονα μέ τήν ιδρια προσπάθεια ἔκανε παραπλανητικές ἐνέργειες πρός ἄλλα σημεῖα τοῦ μετώπου, μέ σκοπό νά κρύψει τήν ιδρια κατεύ-θυνση τῆς ἐπίθεσής του, νά μᾶς ζαλίσει καὶ νά σκορπίσει τές δυνάμεις μας. "Ἐπειδή ομως εἶχε πολλές δυνάμεις, πολλές φορές σε μιά δευτερεύουσα κατεύ-θυνση κατάφερε ρῆγμα καὶ τότε εριχνε ἀμέσως ἔκει δυνάμεις καὶ τήν μετέβαλε σε ιδρια κατεύθυνση ἐπίθεσης. "Ε β δ ο μ ο: Γενικά, ἡ ταχτική τοῦ ἐχθροῦ, προπάντων στές μεγάλες μάχες τοῦ 1948 στή Βρετανία Πίνδο, ἥταν ἐπίθεση σ' ὅλη τή γραμμή τοῦ μετώπου, μέ σκοπό νά μᾶς ζαλίσει. Τό πραγματικό ἀποτέλεσμα αὐτῆς τῆς ταχτικῆς ἥταν ἄγριο μάτωμα τῶν ευνάμεων τοῦ μοναρχοφασισμοῦ. "Απόφυγε τήν καταστροφή γιατέ δέν εἴχαμε ἔφεδρεια. Αὐτῇ ἥταν βασικά ἡ ταχτική τοῦ ἐχθροῦ στό χρονικό διεστήμα πού ἔξετάζουμε.

Πρέν διατυπώσουμε τά συμπεράσματά μας, για τή δράση τοῦ ΔΣΕ στό χρονικό διάστημα πού ἔξετάζουμε, θεωρούμε ἀπαραίτητο νά δοσουμε τά στοιχεῖα τῶν ἀπώλειῶν πού προξενήσαμε στόν ἐχθρό. "Από τές 15 Σεπτέμβρη 1947, ὃς τές 30 Σεπτέμβρη 1948, δ ΔΣΕ ἔδοσε 946 μικρές καὶ μεγάλες μάχες καὶ 1.617 χρούσεις, σαμποτάς κλπ. "Ε χ θ ρ ι κ έ ε ἀ . π ω λ ε ι ε ι σ σ έ μ φ υ χ ο ύ λ ι κ δ: Νεκροί 29.239. Τραυματίες 50.383. Άλχιμδλωτοι 4.762. Λιποτάχτεις 2.100. Αὐτόμολοι 452. Σύνολο 86.936.

Κ α τ α σ τ ρ ο φ έ ε σ σ ε β α ρ ο ε τ ο υ ἐ χ θ ρ ο υ. Σιδηροδρομικές διαμοιχανές 71. Σιδηροδρομικά βαγόνια 9. Σιδηροδρομικές ράγες 41.235 μέτρα. Γέφυρες 362. Τούχοι υποστήριξης-σκάρπες 3.288 μέτρα.

CONFIDENTIAL

- 81 -

Εργοστάσια 10. Τοῦνελ 6. Τάνις διαφόρων τύπων 125, δεροπλάνα 109 και 14 επαθαν βλάβες. Ναρκοσυλλέχτες 13. Αύτοινητα 1273. Τραχτέρ 3. Μοτοσυκλέτες 7. Τηλεγραφικό στόλοι 2049. Τηλεφωνικά καλώδια 472.107 μέτρα. Μυροβόλα 7.

Λάφυρα πού πήραμε από τον έχθρο. "Ολμους τῶν 81 χιλιοστῶν 159 και δλμισκους τῶν 50 χιλιοστῶν 171, μέ 16763 βλήματα. Πολυβόλα 139, διπλοπολυβόλα 1085, τουφέκια 8656, ήμισιατόματα 1684 μέ 10.445.800 σφαῖρες. Διάφορες νάρκες 313. Διάφορες χειροβομβίδες 19.523. Διάφοροι δισνηρματοι 189. Κλα- (Σελ. 112) ταρίες 54. Νηχανάκια φόρτους μπαταριῶν 8. Χλαίνες 4.189. Κουβέρτες 2.385. Χιτώνεια 1.449. Ζεύγη δρυσιλα 16.401. Παντελόνια 1.449. Γυλιοί 1.218. Σακίδια 1.089. Άντεσκηνα 1.123. Άδιάβροχα 147. Κεταγωγικά ζῶα 2.820. Διάφορα ψλικά 1.818 φορτώματα.

"Ας βγάλουμε τώρα τά βασικά συμπεράσματα, μάτι τη δράση τοῦ ΔΣΕ στό χρονικό διάστημα πού έξετάζουμε. Αύτά είναι: Πρώτο: Σ' αύτό τό χρονικό διάστημα διδηκαν οι πιθ μεγάλες μάχες οι πιθ σκληρές μάχες κού είχε δισει ὡς τότε δ ΔΣΕ. Ο ΔΣΕ έξευτέλισε τούς έπαγγελματίες στρατηγούς τοῦ μοναρχοφασισμοῦ και, τόν υπερστρατηγό τους Βάν Φλέτ. Δεύτερος Ματώσαμες άγρια τόν έχθρο και τόν φέραμε στό χεῖλος τῆς στρατηγικῆς άνατροπῆς. Τρίτος: Δέν πετύχαμε τή στρατηγική άνατροπή τοῦ μοναρχοφασιστικοῦ στρατοῦ, γιατί δέν είχαμε θύμα 15.000 μαχητές και στό κατακόρυφο τῆς μεγάλης μάχης στή Βόρεια Πίνδο μᾶς ἔλειψαν και τά πυρομαχικά σάν άποτέλεσμα τῆς τιτικῆς προδοσίας. Τέταρτος: Ο ΔΣΕ βγήκε πιθ έμπειροπόλεμος, απόδιλες τές μάχες πού έδισσε, άλλα έλαττώδημε σημαντικά ή δύναμή του. Πέμπτος: Χάσαμε τή Βόρεια Πίνδο και τή Κουργιάνα, πού ή πρώτη άποτελεζ σοβαρή φυσικά διχυρή στρατηγική θέση και οί διδ μαζεί άδυνάτισαν τές θέσεις μας στήν "Ηπειρο". Εχτοί ί ιεγάλωσαν οί δυσκολίες μας και μέ τήν έκδηλωση τῆς προδοσίας τοῦ Τίτο και μέ τά μέτρα τοῦ μοναρχοφασισμοῦ νά μᾶς έμποδίσει τή λύση τοῦ βασικοῦ μας προβλήματος τῶν έφεδρειῶν. Συνέπεια αὐτῶν τῶν δυσκολιῶν ήταν ή δημοτουνιστική πανικόδηλητη, ύποπτη έκδηλωση τοῦ Λάριου Βαφειάδη. Εβδομάτος: Τό πρόβλημα τῶν έφεδρειῶν έγινε άιδμα πιθ δέν, γιατί είχαμε άπωλεις, και ή μή λύση του δημιουργούσε σοβαρούς κινδύνους γιά τήν παραπέρα πορεία τῆς ένοπλης πάλης μας. Ο γδοός: Τό πιθ σημαντικό άποδιλα τά άποτέλεσματα τῶν μαχῶν στό χρόνικό διάστημα πού έξετάζουμε, είναι οτι δέν ναμε στό κατακόρυφο τήν διλοπλευρη ιρίση τοῦ μοναρχοφασιστικοῦ καθεστώτος τῆς Αμερικανοκρατίας, οτι δημιουργήσαμε προϋποθέσεις νά κερδίσουμε στό διμέσο μέλλον τήν ιαπωνί, μέ τήν προύπθεση οτι μέ άσταμάτητη πάλη θά φθείραμε τόν έχθρο και θά συγκεντρώναμε τές άπαραίτητες σέ μᾶς έφεδρειες. Η πάλη, στό χρονικό διάστημα πού έξετάζουμε, κλείνει μέ δικιαίωμας νέκη, πού δημιωμέ δέν πραγματοποιείται η άμεση στρατηγική μας έπιδιωξη, & πρόσλειψη τών άπαραίτητων έφεδρειῶν.

- 82 -

(Σελ. 113)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΗΤΤΑ ΤΟΥ ΕΧΕΡΟΥ ΣΤΟ ΜΑΛΙ-ΜΑΔΙ
ΩΣ ΤΗΝ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΥΠΟΧΩΡΗΣΗ ΣΤΙΣ 29 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1949

Άπο την ήττα του έχθρού στο Μάλι-Μάδι, ως την προσωρινή υποχώρησή μας, που πραγματοποιήθηκε στις 29 πρός 30 του Αύγουστου, διαποτέχθηκε ή πιθανότερη καθάρη καθώς πολύμορφη δράση του ΔΣΕ. Σ' αυτό το χρονικό διάστημα, διεξοδεύεται πιθανότερη πολύ μεγάλη πολλές και πιθανότερη μεγάλες επιθετικές μάχες του καὶ διατίμετωπισε την πιθανότητα να πολεμήσει μοναρχοφασιστική έκστρατεία. Αύτη ή δράση του ΔΣΕ μᾶς δίνει πλούσια διδάγματα, για τον άγωνα που κάνουμε καὶ θα κάνουμε, για την άπειρη θέρωση της "Ελλάδας" πιθανότητας να πολεμήσει μοναρχοφασιστική ισχύς την άμερικανοαγγλική κατοχή, για την έγκαθίδρυση της Λαϊκής Δημοκρατίας.

Ποιά είναι ή έχτιμηση που ξεκανε ή καθοδήγηση του Κδμματός μας στην πολιτικοστρατιωτική κατάσταση, διάμεσως μετά την ήττα του έχθρού στο Μάλι-Μάδι καὶ την καθήκοντα βάθαλο; Το πώς έχτιμησαμε την πολιτικοστρατιωτική κατάσταση καὶ ποιά καθήκοντα βάθαλο φαίνεται; Άπο το δρόμο του σ. Ζαχαριάδη, στις 2 Οκτωβρη 1948 πού δημοσιεύθηκε στο περιοδικό "Δημοκρατίας Στρατός", μέ τον τίτλο "Πού θριαμβύσαστε καὶ τέ πρέπει νά κάνουμε". Άπο της άποφασίσεις της 5ης Ολομέμειας της ΚΕ του Κδμματός μας, πού συνηλθε στόν έλευθερο πάλι Γράμμο στις 30-31 του Γενάρη 1949. Άπο τα συμπεράσματα της Β' Κομματικής συσκεψης τῶν καθοδηγητικῶν, στρατιωτικῶν καὶ πολιτικῶν στελεχῶν του ΔΣΕ, στο χώρο Βέτοι, στις 5-6 τοῦ Μάρτη 1949. Σ' αυτά τα ντοκούμεντα γίνεται αστή έχτιμηση της κατάστασης, έπειτα γίνεται παραπέρα ή ταχτική του ΔΣΕ καὶ μπαίνουν τα καθήκοντά μας.

Στο δρόμο του σ. Ζαχαριάδη συνοφέζονται τ' άποτελέσματα δλων τῶν μαχῶν στά 1948 καὶ χαράζονται ή προοπτική καὶ τὰ καθήκοντά μας. Υ' αύτο το δρόμο σωστά διαπίστωσε δ. σ. Ζαχαριάδης ότι σάν συνέπεια της ήττας του έχθρού στο Γράμμο καὶ στο Βέτοι, "δι μοναρχοφασισμός διατίμετωπείει την πιθανότητα χρήση του". Στο δρόμο άναλύονται μὲ σαφήνεια τῷ οίκονομικᾷ, στρατιωτικᾷ, πολιτικᾳ, ήθικᾳ στοιχεία αυτῆς της τόσο σοβαρής ιρίσης του μοναρχοφασιστικοῦ καθεστώτος της άμερικανοκρατίας. Τα γεγονότα πού διαδραμπτίστηκαν, διάμεσως μετά την ήττα του έχθρού στο Μάλι-Μάδι έπιβεβαίωσαν την δραδητήτα τῶν διαπιστώσεων πού ξεκανε ὁ σ. Ζαχαριάδης. Οἱ περισσότεροι στρατηγοί, μετά σειρά ταξιαρχοί καὶ ἄλλοι ἀξιωματικοί του μοναρχοφασισμοῦ διώχτηκαν ἀπό το μοναρχοφασιστικό στρατό, σάν ύπερθυνούς της ήττας. Οἱ φαντάροι καὶ κατώτεροι ἀξιωματικοί ἀρχισαν (Σελ. 114) στάσεις καὶ ἄλλες μακριάσεις, πού καταστέλλονται μὲ πραγματικές σφαγές, πού γίνονται μὲ δίκες καὶ χωρίς δίκες. Όλα αυτά ήσαν ἀλλαγές στην δείγματα της σοβαρής στρατιωτικής χρήσης του μοναρχοφασιστικοῦ καθεστώτος. Οἱ κυβερνήσεις ἀνεβοκατέβεναν καὶ ή φαγιώδρα δυνάμωνες ἀνάμεσα στά μοναρχοφασιστικά κόμματα. Η πείνα έσφεγγε πιθανότητα, σά βροδγός θανάτου το διάλογο του Λαού, γιατρός ξεσηκώνονταν στην πάλη για φαμίλια, εἰρήνη. Η στρατιωτική ήττα του μοναρχοφασισμοῦ ἐνθάρρυνε τις λαϊκές μάχες. Οἱ διχετοί του λαθρεμπόρου συναλλάγματος καὶ πολλές καταχρήσεις έποιεαν, διανατάσσονται πολλές καὶ διάφορες επιλογές της μάχης του ΔΣΕ την ἀπονικητική βραχιό. Το μάρτυρινο διενέπεινο βαρόσσες πιθανότητα μὲ το μαστίγιο τ' ανθρεύεινον του, τὸν πολιτικό μέρος της μοναρχοφασιστικής Μάλι-Μάδας, προσπαθήντας νέα καταστροφής ήτοι τη σύγχρονη καὶ φαγιώδρα τοις καὶ νά

- 83 -

τούς βάλει σέ τάξη. "Όλα αύτά είναι πράγματα πασίγνωστα, πού μόνο ή συνομοταξία τών διπορτουνιστών δεν τάξεις καὶ δεν θέλει νά τά δεῖ. Μέ βάση τήν παραπέρα σωστή έχτιμηση τῆς κατάστασης, δ. σ. Ζαχαριάδης χάραξε μέ τό
άρθρο του καὶ τά καθήκοντά μας.

" Πιθ ἐπίμονα καὶ πιθ ἀκούραστα νά δουλεύουμε μέσα στὸ λαό καὶ κυρίως στὲς κατεχόμενες περιοχές, γιὰ νά τὸν ξεσηκώσουμε στὴ μαζική πάλη, γιὰ τὸ φωμὲ καὶ τὸ μεροκάματο, γιὰ τὴν εἰρήνευση καὶ τὴν ήσυχία". " Μέ ολες τὲς δυνάμεις καὶ ὅλα τὰ μέσα νά ριχτουμε στὴ δουλιά μέσα στοὺς φαντάρους, τοὺς ἔθνοφρουρίτες καὶ τοὺς τέμιους ἀξιωματικούς.....".

" Πρέπει, καταχτῶντας πιθ καλά τὴν πολεμική τέχνη καὶ βελτιώνοντας ἀδιάκοπα τὴν πολεμική ἐπέδοσή μας, νά συνεχίσουμε ἀδιάκοπα τὲς μικρές καὶ μεγάλες ἐπιθετικές μας ἐπιχειρήσεις. Νά μήν ἀφήσουμε στὸν ἀντίπαλο οὔτε λεπτό ήσυχία".

Μέ βάση τὴν πείρα πού εἶχε ἀποχτηθεῖ ἀπτῆς μεγάλες μάχες τοῦ Γράμμου καὶ τοῦ Βίτσου, δ. σ. Ζαχαριάδης ἐπεξεργάστηκε ἐπιγραμματικά τὰ νέα ζητήματα ταχτικῆς τοῦ ΔΣΕ.

" Η 5η. "Ολομέλεια, συνοφίζοντας τὸ ἀποτελέσματα ὄλων τῶν μαχῶν στὰ 1948, ἔξετάζοντας βαθὺν ὅλη τὴν πολιτικοστρατιωτική καὶ οἰκονομική κατάσταση, σωστά διαπίστωσε ὅτε:

" Η τύχη τοῦ μοναρχοφασισμοῦ καὶ τῆς ἀμερικανοκρατίας στὴν "Ελλάδα στὰ 1949 ἔξαρτεται ἀποκλειστικά καὶ μόνο ἀπτῆ μαχητική ἐπέδοση τοῦ ΔΣΕ, ἀπὸ τὸ ξεσήκωμα τοῦ λαοῦ στὲς πόλεις, ἀπὸ τὴν ἀποφασιστική καὶ μέ συνέπεια ἐφαρμογὴ τῆς πολιτικῆς μας, γιὰ συναδέλφωση, συνεννόηση καὶ εἰρήνη. Τὰ βάσανα τοῦ λαοῦ μποροῦν νά τελειώσουν μέσα στὰ 1949 κιὲν ἡ "Ελλάδα νά δεῖ φῶς καὶ λεφτεριά, ὅταν ὅλοι οἱ πατριώτες καὶ πατριώτισσες κήνουν ὥς τὸ τέλος τὸ καθῆκον τους!"

" Η 5η. "Ολομέλεια, σωστά εἶδε τὸν κίνδυνο τοῦ διπορτουνισμοῦ, ἔφαξε καὶ βρῆκε τὲς ρέσεις του καὶ τὸν οὐτε:

(Σελ. 115) " Πρέπει νά τοσακίσουμε κάθε λιποφύχια, κάθε πνεῦμα γιὰ συνθηκολόγηση καὶ ψηταγή, κάθε πανικοβλήτο καὶ διπορτουνιστή, μέσα στὲς ἴδεις τὲς γραμμές μας".

" Η 5η. "Ολομέλεια πολὺ σωστά ἔβαλε τὴν πάλη κατὰ τοῦ διπορτουνισμοῦ σᾶν ἔνα βασικό καθῆκον, γιατὲ δὲ Μάρκος Βαφειάδης ἐσπάσε στὸ κατακόρυφο τῶν μεγάλων μαχῶν στὴ Βρετανία Πίνδο τὸ καλοκαρί τοῦ 1948 καὶ γιὰ νά καλύψει τὸν πανικὸ του. Ἐφτιάσε διπορτουνιστική πλατφόρμα, πού σ' αὐτῇ δῆλωντες πώς δὲ μοναρχοφασισμός εἶχε πετύχει πολιτικοστρατιωτική στάθεροποίηση, ὅτε πρέπει νά διαλύσουμε τὸ στρατό μας σὲ μικροομάδες, ὅτε δὲ γάρνας μας γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς "Ελλάδας εἶναι μάταιος, πώς η λεφτεριά τῆς χώρας μας μπορεῖ νά ἐπιτευχθεῖ μόνο μὲ ἐνοπλη ἔξωτερική βοήθεια. "Η Χρυσα Χατζηβασιλείου, φο-

- 84 -

ρέας πανικοῦ καὶ διπόρτουνισμοῦ, μέσα στήν 5η Όλομέλεια ἐκδήλωσε συμφιλιωτικές τάσεις προσπαθώντας νὰ διμελύνει τὴν πάλη κατέ τοῦ διπόρτουνισμοῦ, γιατὶ ἡταν πάλη καὶ ἐνάντια τῆς. Ἡ κομματικὴ μας καθοδήγηση στήν Ἀθήνα ἡταν πυλημένη στὸν διπόρτουνισμό. Ήιδε σειρά ἄλλα κομματικά στελέχη, ὅπως δικῆσος Βατουσιανὸς καὶ πλ., ἐνῷ στὰ λόγια συμφωνοῦσαν μὲ τὴν κομματικὴ γραμμή, στήν πράξη τῇ στρατάτερναν καὶ οὐσιαστικά σαμπότερναν τὴν ἐφαρμογὴν τῆς. Ἡταν λοιπὸν φανερὸς πῶς χωρὶς ἀνελέητο ἀγόνων ἐνάντια σ' ὅλες τῆς ἐκδηλώσεις τοῦ διπόρτουνισμοῦ δὲ μποροῦσαμε νὰ κερδίσουμε τὴν ἀποφασιστική καιτῇ στὰ 1949. Ή 5η Όλομέλεια ξεκινῶντας ἀπτῇ σωστῇ διαπίστωση ὅτι δὲ μπορέσσαμε ν' ἀνατρέψουμε στρατηγικά τὸν ἔχθον στὸ 1948, γιατὶ μᾶς ἔλειψαν οἱ ἀπαραίτητες ἐφεδρεῖς, ἔβαλε στὸ κέντρο τῶν καθηκόντων μας τὴν λύση αὐτοῦ τοῦ τακτοῦ σοβαροῦ προβλήματος.

"Νὰ ἔξασφαλίσουμε κατὰ περιοχὴν, μεραρχία καὶ ΓΑ τῆς ἐφεδρείας προβλέπει τὸ σχέδιο μας. Ὁποιαδήποτε καθυστέρηση στὸ σημεῖο αὐτὸν θανεῖ τὶς συνέπειες ποὺ εἶχε καὶ τὸ 1948. Η δέξια τοῦ ΚΚΕ πολιτικοῦ καὶ στρατιωτικοῦ ἡγέτη καὶ τοῦ κάθε στελέχους μας θὰ κριθεῖ μὲ βάση τὴν ἀνταπόκριση τοῦ στὸ κύριο αὐτό καθῆκον".

"Η Β' Κομματικὴ ούσκεψη τῶν καθοδηγητικῶν, στρατιωτικῶν καὶ πολιτικῶν στελεχῶν τοῦ ΔΣΕ συνῆλθε μὲ σημεῖο νὰ μελετήσει ὅλη μας τῇ δράσῃ στὸ στρατιωτικοπολεμικὸ τομέα, ἕπο τὴν Α' ούσκεψη τοῦ Γενάρη 1948 καὶ μὲ βάση, τὴν περί ποὺ συγκεντρώσαμε, σ' αὐτὸ τὸ χρονικὸ διάστημα, νὰ χαράξει τὴν παροπέρα πορεία μας, πάνω στὴ γραμμή ποὺ καθόρισε ἡ 5η Όλομέλεια. Τὰ βασικὰ θυμηρά-θυματα αὐτῆς τῆς ούσκεψης ήσαν:

(Σελ. 116) Ή ρῶ το: "Ο ΔΣΕ ἔκανε σοβαρὰ βήματα πρὸς τὰ μπρός. Νέ σπερματικές καὶ μεγάλες μάχες "δημιουργέται σταθερά σ' ἓνα λαϊκοδημοκρατικὸ στρατὸ ποὺ θάμπελευθερώσει τῇ χώρᾳ ἀπτὴν ξενικὴ ἀμερικανοαγγλικὴ κατοχὴ καὶ τὸν πλουτοκρατικὸ μοναρχοφασιστικὸ ζυγό". Δεύτερο. "Η ούσκεψη διαπίστωνται ὅτι οἱ κύριες ἀδυναμίες μας ὑπάρχουν στὸν τομέα τῆς ταχτικῆς". Οἱ ἀποτυχίες μας, κυρίως στὴ ηάχη τῆς Φλώρινας, ἔδειξαν ὅλες τῆς ἀδυναμίες ποὺ ἔχουμε στὸν τομέα τῆς ταχτικῆς". Τρίτο. "Γιά νὰ πετύχουμε ἀποφασιστικὴ βελτίωση στὸν τομέα τῆς ταχτικῆς πρέπει νὰ θογήσουμε ουσιηματικά τὰ στελέχη μας, γιατὶ ν' ἀνέβουν ποιοτικά, νὰ καλυτερέψουν τῆς ἐπιτελικές καὶ δραγωτικές τους ἴκανότητες..."

Τέταρτο: "Υπογράμμισε τὰ ζητήματα τῆς δραγανωτικῆς ουγκόθησης τοῦ ΔΣΕ καὶ τὸν ποὺ κάνεις μᾶς χρειάζεται τέτια συγκρότηση ποὺ νὰ "έξασφαλίζει μεγάλη εύκινησια καὶ εύχέρεια στὸν ἐλιγμὸ καὶ τῇ μεγαλύτερῃ δυνατῇ συγκέντρωση πυρός, τῇ χρειαζόμενῃ κάθε φορά ἀναλογίᾳ σὲ πασθητα καὶ εἶδος". Πέμπτο. Σαναύπογράμμισε κείνο ποὺ εἶπε ἡ 5η Όλομέλεια, γιά τῆς ἐφεδρείες μας καὶ ὑπέδειξε πῶς ἡ λύση αὐτοῦ τοῦ προβλήματος ἔχαρτιέται ἀπὸ τὸ λεγότεμα τῶν ἀπολειών μας, ἕπο τὴν καλή στρατολογικὴ ἐκμετάλλευση κάθε ἐπιχειρησής μας, ἕπο τῇ δράσῃ τῶν δύμαδων ΠΕ πόλεων καὶ ὑπαίθρου γιά τῇ στρατολογίᾳ νέων μαχητῶν. "Εχτο. Διαπίστωσε μιὰ ὑποχώρηση στήν πολιτικὴ μας δουλιά μέσα στὸ ΔΣΕ καὶ τὸν πρέπει "χρειάζεται μιὰ ἀποφασιστικὴ βελτίωση στὸν τομέα τῆς πολιτικῆς δουλιᾶς ποὺ πρέπει ν' ἀνταποκρίνεται στές

πολεμικές άνθρωποι του 1949".

Πάνω στή βάση τών παραπάνω ντοκουμέντων καταστρώσαμε καθ' θελτιώναμε, συγχρονίζαμε τό στρατηγικό μας σχέδιο. ⁹ Η στρατηγική έπιδαινη πού θέλαμε ήταν νά μερδίσουμε τήν άποφασιστική καμπή μέσα στά 1949. Μεία σωστή έχτιμηση τής κατάστασης, άμεσως μετά τήν ήττα τοῦ έχθροῦ στό Μάλε-Μάδε καθ' ώπως αυτή έξελεχθηκε ώς τότε πού συνήλθε ή 5η Όλομέλεια, έπειβαλε μιά τέτια στρατηγική έπιδαινη. Τό σχέδιο μας, γιατί τήν πραγματοποίηση αυτής τής στρατηγικής μας έπιδαινης, μπορούμε νά τό χωρίσουμε βασικά σέ δυο μέρη. Πρώτο: Ασταμάτητο πόλεμο, γιατί φθορά τοῦ έχθροῦ κι εί έπιτάχυνση τής άποσυνθετικής πορείας πού είχε άρχισει μέσα στό μοναρχοφασιστικό στρατό. Κεταφορά τοῦ πολέμου μέσα στίς πόλεις, μέ μεγάλες έπιθετικές έπιχειρήσεις, μέ τό μικρο-πόλεμο τῶν άμαδων ΠΕ πόλεων καθ' όλον πού δργανώναμε, μέ τίς άνασυγκροτούμενες κομματικές μας δργανώσεις στίς πόλεις. Λύση τοῦ προβλήματος τών έφεδρων μας, μέσα στόν παραπάνω πόλεμο, μέ τί, μαζική στρατολογία καθ' τό λιγδστεμα τῶν άπωλειών μας, πού θά ήταν καθ' τά δυσάποτελέσματα καλύτερου μονταρίσματος τῶν έπιχειρήσεων, καλύτερης διεξαγγής τῶν μαχῶν, δργανωμένης στρατολογικής έκμετάλλευσης ήθε έπιχείρησης. Ποιοτικό άνεβασμό τῶν στελεχῶν κι εί μαχητῶν μας, μέσα στή μάχη, μέ έντατηκή έκπαλθευση, μέ άναττυξη τής πο-(Σελ. 117)λιτικής δουλείας. Δεύτερο: Σοβαρή έκδιπληση, σπάσιμο τής έχθρικής έπιθετικής δρμής στήν Πελοπόννησο-Ρούμεληθεσσαλία. Αγριο μάτωμα καθ' τούνισμα τής μεγάλης έχθρικής έκστρατείας στά 1949 στό Βέτοι καθ' στό Γράμμο καθ' στρατηγική άντεπιθεση γιατί άνατροπή τοῦ έχθροῦ, μέ πλατύ έλιγμο πρός ¹⁰ Πιπειρό καθ' άπελευθέρωσή τής. Ήταν σωστό αυτό τό συνέδιο; Άδιστα πρέπει νά πού με πώς η ταν σωστό. ¹¹ Η στρατιωτική μας ήττα δέν άπειραποτέλεσμα λαθεμένου στρατηγικού σχεδίου. Στήν παρακάτω άνδλυση τῶν γεγονότων πού διαδραματίστηκαν, αυτό θά φανετέλεως καθαρά, οχι βέβαια καθ' γιατί τούς άνθρωπους καιης θέλησης.

Ποιει ήταν τό σχέδιο τοῦ ἔχθροῦ, μετά τὴν ἡττα του στὸ Μάλι-Μάδι; Ὁπως εἶπαμε, μετά τὴν ἡττα τοῦ ἔχθροῦ στὸ Μάλι-Μάδι θάθυνε ἀκόμα πισ πολὺ ἡ δλδπλευρη κρίση τοῦ μοναρχοφασιστικοῦ καθεστῶτος τῆς ἀμερικανοκρατίας. Εἰδικά, ὁ μοναρχοφασιστικός στρατός παρουσίαζε ἐκδηλα σημάδια ἀποσύνθεσης. Ἐτοι τό πρώτο πρόβλημα ποι ἀντιμετώπιζε τό μοναρχοφασιστικό καθεστώς καὶ τά ἀμερικάνικα ἀφεντικά του ήταν τό πᾶς οὐδὲ σταματήσουν τήν ἀποσύνθετική πορεία τοῦ μοναρχοφασιστικοῦ στρατοῦ, πῶς οὐδὲντεπέσουν τό λαβ ποι ἔεστη κώνονταν για φυσικό, λευτεριακό, είρηνη. Τό σχέδιο λοιπόν τοῦ ἔχθροῦ μποροῦμε να τό χωρίσουμε σέ πέντε μέρη. Πρώτο: Κατάπνιξη μέ τη φωτιά καὶ τό σίδερο, οὐδέ καὶ τῆς πιε παραμικρῆς ἐκδήλωσης ήττοπάθειας καὶ ἀντίστασης μέσα στό μοναρχοφασιστικό στρατό, κατάπνιξη μέ τά ίδια μέσα οὐδέ λαϊκῆς πάλης. Δεύτερο: Ἀντιμετώπιση τῶν ἐπιθετικῶν ἐνεργειῶν τοῦ ΔΣΕ καὶ πάροιμο μιας σειρᾶς ἄλλων μέτρων, για νά μᾶς ἐμποδίσει να λύσουμε τό πρόβλημα τῶν ἔφεδρειῶν. Πρός αὐτό τό σκοπό δυνάμωσε ἐξαιρετικά καὶ γρήγορα

- 86 -

τέσ δυχυρώσεις τῶν πολεμίων καὶ στρατηγικῶν σημείων πού κρατοῦσε καὶ περιμάντρω-
σε στές πολεις ὅλο τὸν πληθυσμὸν ἀπὸ 16 ὡς 50 χρονῶν, ἄνδρες καὶ γυναικες-
ἀκόμα καὶ ἀπὸ τὰ μακροχώρια. Τοῦτο τὸ Προετοιμασία μεγάλων ἐκστρατευτι-
κῶν δυνάμεων καὶ ἔξαιρετικά ἀφθονων μέσων πού ἔδιναν οἱ ἀμερικανοί γγῆλοι
ἰμπεριαλιστές, για τὴν ἀποφασιστική ἀναμέτρηση μὲ τὸ Δημοκρατικό Στρατό.
Τοῦτο τὸ Ανοιχτή πιᾶ χρησιμοποίηση τῆς τιτικῆς συμμορίας τοῦ Βελε-
γρεύδου ἐνάντια στὸ ΔΣΕ. Πέμπτο οὖν προπαρασκευαστικές ἐκστρατεῖες,
πάλι ἀπὸ νότο πρὸς βορρᾶ καὶ ἀποφασιστική ἀναμέτρηση στὸ Βέτσι καὶ στὸ Γρέμ-
μο. Αὐτὸς τὸ σχέδιο τοῦ ἔχθρου τὸ εἶδαμε καθαρὰ καὶ σέ (Σελ. 118) λαπτικέ-
ρεις, ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμῆν. Καθένας μπορεῖ νά τὸ δεῖ ἂν ρίξει ἐστὸ μία
γρήγορη ματιά, στὰ υποκουμέντα τοῦ Κόμματος, στές διαταγές τοῦ ΓΑ, στὴν
ἀρθρογραφία μας. Καὶ δοσοὶ ἔζησαν στὸ ΔΣΕ, καὶ ἐπανρναν μέρος σὲ ἀχτίφ καὶ
σὲ δημοκρατικές συνελεύσεις ἀκούσαν πολλές φορές καὶ πιὸ ἀναλυτικές, ποιὸ
ηταν τὸ ἔχθρικό συέδιο στὰ 1949.

"Ἄς ρέζουμε τῷρα μιᾶ ματιά στὴν πορεία τῶν πολεμικῶν γεγονότων
πού διαδραματίστηκαν στὸ χρονικὸ διάστημα πού ἔξετάζουμε.

Παραθέτουμε τές πιεσ ομιλιαντικές ἐπιθετικές ἐνέργειες τοῦ ΔΣΕ, ἀπὸ
τὸ χῶρο δρόσης καὶ θε μεγάλης μονάδας μας. Τὸν οχτώβρον 1948:
Στές 14, τμῆματα τῆς II Μεραρχίας μας χτύπησαν τὴν πόλη Δόμοκο, ἐπιλασαν 12
αἴχμαλώτους καὶ ἔδιναν τὴ δυνάτοτητα νά προχωρήσουν στὸ ΔΣΕ, 27 φαντάροι
τοῦ μοναρχοφασιστικοῦ στρατοῦ μὲ τὸν διπλισμὸν τους. Στές 16 τμῆματα τῶν
μεραρχιῶν μας τῆς Δυτικῆς Μακεδονίας κατέλαβαν τὴν πόλη Καϊλάρια, προκλείσαν
στὸν ἔχθρο σοβαρές ἀπώλειες καὶ ἔδιναν τὴ δυνάτοτητα σὲ 45 νέοις καὶ νέες
νά καταταχτοῦν στὸ ΔΣΕ. Ἀπὸ τές 16 ὡς τές 18, μὲ σειρά ἐπιθετικές μας
ἐνέργειες στὸ χῶρο τοῦ Βέτσι, ἀνακαταλάβαμε τὰ σπουδαῖα ὑψώματα Γκλέβατα-
Κούλα-Πλατάνι καὶ προκαλέσαμε στὸν ἔχθρο ἀπώλειες 203 νεκρούς, 375 τραυματίες
καὶ 34 αἴχμαλώτους. Τὸν ίδιο μέρον: Ἀπὸ τές 10 ὡς τές 14, τμῆματα
τῶν μεραρχιῶν μας τῆς Δυτικῆς Μακεδονίας ἔκαναν ἐπίθεση κατὰ τῶν ἔχθρικῶν
θέσεων στὸ Ηπύκοβεν τῆς περιοχῆς Βέτσι, πού προκαλέσαμε στὸν ἔχθρο ἀπώλειες,
σὲ νεκρούς καὶ τραυματίες 1.600. Στές 12, τμῆματα τῶν μεραρχιῶν μας Δυτι-
κῆς Μακεδονίας μπήκαν στὴν πόλη Σιάτιστα, κατάφεραν σοβαρές ἀπώλειες στὸν
ἔχθρο σὲ νεκρούς καὶ τραυματίες, πιάσανε 32 αἴχμαλώτους, κατατάχτηκαν στὸ
ΔΣΕ 45 νέοις καὶ νέες. Τὸν δεκατέτον μέρον: Στές 11, τμῆματα τῆς I καὶ
II μεραρχιῶν μας, κατέλαβαν σχεδόν δλικληρη τὴν πόλη Καρδάτσα, προκάλεσαν
στὸν ἔχθρο ἀπώλειες 242 νεκρούς, 369 τραυματίες, 91 αἴχμαλώτους, κατατάχτη-
καν στὸ ΔΣΕ 1100 νέοις καὶ νέες. Στές 22, τμῆματα τῶν μεραρχιῶν μας τῆς
Δυτικῆς Μακεδονίας μπήκαν στές πολεις "Ζεσσά καὶ Ήδουσσα, προκάλεσαν στὸν
ἔχθρο ἀπώλειες 253 νεκρούς 632 τραυματίες, 28 αἴχμαλώτους. Στές 25, τμῆ-
ματα τῆς II Μεραρχίας μας χτύπησαν μὲ πυροβολικὸ τὸ κέντρο τῆς Θεσσαλονίκης

- 87 -

καὶ μὲν πεζικὸς τοῦς συνοικισμούς Καπούτζεδα, Καλαμαριά, Τούμπα καὶ προκάτ-
λεσσαν ἀπώλειες στὸν ἔχθρο. Τὸ δὲ Γε- (Σελ. 119) ν ἀριθμός 1949: Στέρεις 11,
τμῆματα τῶν μεραρχῶν μας τῆς Δυτικῆς Μακεδονίας, χτύπησαν τὴν πόλη Νάουσσα,
στέρεις 12 τὴν ιατέλαβαν ὀλοκληρωτικά, τῇ υὔχτα 14 πρὸς 15 ἀποχώρησαν κανονικά,
ἀδφοῦ προκάλεσαν στὸν ἔχθρον ἀπώλειες 500 νεκρούς, 700 τραυματίες, 300 αἰχ-
μαλώτους, ιατατάχτηκαν στὸ ΔΣΕ 600 νέοι καὶ νέες. Στέρεις 19, τμῆματα τῆς
Ι ιατέλαβαν ὀλοκληρωτικά τὴν πόλη Καρπενήσι, προκάλε-
σαν στὸν ἔχθρον ἀπώλειες 245 νεκρούς καὶ τραυματίες, 500 αἰχμαλώτους, ιατα-
τάχτηκαν στὸ ΔΣΕ 400 νέοι καὶ νέες. Τὸ δὲ Φλέβαρον ἀριθμός 8: Στέρεις 8, τμῆματα
τῆς ΥΙ Μεραρχίας μας μπήκαν στὴν πόλη Σέρρες, προκάλεσαν στὸν ἔχθρον ἀπώλειες
οὐεκρούς καὶ τραυματίες, ιατατάχτηκαν στὸ ΔΣΕ 97
νέοι καὶ νέες. Στέρεις 12, τμῆματα τῶν μεραρχῶν μας τῆς Δυτικῆς Μακεδονίας
χτύπησαν τὴν πόλη Φλώρινα καὶ προκάλεσαν στὸν ἔχθρον ἀπώλειες 404 νεκρούς,
976 τραυματίες, 82 αἰχμαλώτους. Στέρεις 20, τμῆματα τῆς ΥΙΙΙ Μεραρχίας μας
ιατέλαβαν τὴν ιωμόπολη Πάργα, προκάλεσαν στὸν ἔχθρον ἀπώλειες, ιατατάχτηκαν
στὸν ΔΣΕ 35 νέοι καὶ νέες. Λόγω τῶν Οχτώβρη τοῦ 1948, ὡς τὰ τέλη τοῦ
Μαρτίου 1949 τμῆματα τῆς ΥΙΙΙ Μεραρχίας μας, μὲν ἀδιεκόπεις μικρές καὶ μεγάλες
μάχες ἀπελευθέρωσαν μεγάλο μέρος τοῦ Γράμμου καὶ ἐδραιώθηκαν σ' αὐτόν.
προκαλώντας μεγάλες ἀπώλειες στὸν ἔχθρον.

Τ δ ν Ἀ π ρ ἐ λ η: Στές 2, μεγάλη ἐπίθεση στή Βόρεια Πίνδο, ἀπό τμῆματα τῶν μεραρχιῶν μας στή Δυτική Ήπακεδονία πού ἐλέχθηκαν ἐκεῖ ἀπό το Βέτοι καὶ ἀπό την ματα τῆς ΥΙΙΙ Μεραρχίας καὶ πού ιράτησαν ὡς τὴν 1 Ἰούνη, ἀπέλευθερώσαμε ἐνετελῶς τὸ Γράμμο καὶ προκάλεσαμε στὸν ἔχθρο ἀπώλειες 3.829 νεκρούς, 8.700 τραυματίες, 1.431 αἰχμαλώτους, καὶ αὐτόδημολους. Τ δ Μ & η: Στές 5, τμῆματα τῆς ΥΙης Η'εραρχίας μας μπῆκαν στὴν Αιωνίδπολη Νέο Πετρέτοι καὶ προκάλεσαν στὸν ἔχθρο ἀπώλειες 205 νεκρούς, 192 τραυματίες καὶ 124 αἰχμαλώτους. Στές 13 τμῆματα τῶν μεραρχιῶν μας Δυτικῆς Ήπακεδονίας χτύπησαν τές ἔχθρικές θέσεις στὰ Κουλκουνθύρια τοῦ Βέτοι, προκάλεσαν στὸν ἔχθρο ἀπώλειες 196 νεκρούς, 532 τραυματίες, 38 αἰχμαλώτους. Στές 15, τμῆματα τῆς ΥΙΙ Η'εραρχίας μας κατέλαβαν τὴν Αιωνίδπολη Μεταξάδες καὶ προκάλεσαν στὸν ἔχθρο ἀπώλειες 69 νεκρούς, 185 τραυματίες καὶ 15 αἰχμαλώτους. Αὔτες εἶναι οἱ πιο σημαντικές ἐπιθετικές μας ἐνέργειες, στὸ χρονικὸ διάστημα πού ἐξετάζουμε. Ἐχτὸς δῆμας ἀπ' αὐτές, ὁ ΔΣΕ ἔκανε πάρα πολλές μικρές ἐπιθετικές ἐνέργειες καὶ ἔνα ἀσταμάτητο μικροπόλεμο.

Στο διάστημα αντιμετώπιος άρκετές (Σελ. 120) έχθρικές έκστρατείες πού οι πιθ σημαντικές είναι: Πρώτοι: "Η έκστρατεία κατά της III Μεραρχίας μας στήν Πελοπόννησο πού άρχισε στις 19 Δεκέμβρη 1948 καί τέλειωσε βασικά στά τέλη του Μαρτη 1949 με έκμηδενιση των δυνάμεων μας, άπό παντελή Ελλειφη πυρομαχιών. Ο έχθρος είχε άντικαταστήσει, λίγο πρίν την έκστρατεία, τδν άγγλικδ δπλισμδ των μοναρχοφασιστικών έκστρατευτών μονάδων -τέτιον είχαν καί τά τμήματα της III Μεραρχίας μας- με άμερικάνικο κι έτοι καί τά πυρομαχικά πού έπαιρναν τά τμήματα της III Μεραρχίας μας άπό τδν έχθρδ δέ μπορούσαν νά τά χρησιμοποιήσουν". Δεύτεροι: "Η έκστρατεία ένάντια στη II καί I Μεραρχίες μας, στδ χώρο της Ρούμελης καί θεσσαλίας, πού βασικά άρχισε άμεσως μετά την άνακατάληψη της πόλης Καρπενήσι

- 88 -

ἀπό τὸν ἔχθρον καὶ τέλειωσε βασικά στὸν τέλη Ἱούνη, μὲ τὴν ἐκμηδένιση τοῦ μεγαλύτερου μέρους τῶν δυνάμεων τῶν δύο μεραρχῶν μας. Τρέτος: Ἡ ἐκστρατεία κατὰ τῆς 24ης Ταξιαρχίας μας στὸ Καϊμάκτσαλαν-Βέρμιο, ποὺ ἀρχισε στὸς 3 Ἱούλη καὶ τέλειωσε στὸς 7 τοῦ ἓδιου μήνα, μὲ ἐλιγμό τοῦ μεγαλύτερου μέρους τῶν δυνάμεων μας. Τέταρτος: Ἡ πρώτη φάση τῆς μεγάλης ἐκστρατείας στὸ Γράμμο-Βέτσιο ἀρχισε στὸν ἀνατολικὸν Γράμμο στὸς 4 Αὐγούστου καὶ ἀποκροβούστηκε στὸς 9 μὲ μεγάλες ἀπώλειες γιὰ τὸν ἔχθρον. Ἡ 2η φάση τῆς ἕδιας ἐκστρατείας ἀρχισε τῇ νύχτα 9 πρὸς 10 Αὐγούστου στὸ χῶρο τοῦ Βέτσιο, μὲ τὴς 4 Συν-ΙΙ, III, IV, X, XI μοναρχοφασιστικές μεραρχίες, τῇ 2η ταξιαρχίᾳ ΛΟΚ. 4 συντάγματα πεδινοῦ πυρ/κού, 2 μοῖρες μέσων πυροβόλων, 4 μοῖρες δρειβατίκων πυροβόλων, δηλαδή, περίπου 100 πυροβόλα, 2 συντάγματα θωρακισμένων μὲ 300 τάνκς καὶ ἄλλα θωρακισμένα, μὲ 20 ὁς 25 ἀεροπλάνα πάντα πάνω ἀπὸ πεδίο τῆς τάνκς καὶ ἄλλα θωρακισμένα, μὲ ἐλιγμό τῶν τμημάτων μας στὸς 17 Αὐγούστου. Μάχης. Άντη ἡ φάση τέλειωσε μὲ ἐλιγμό τῶν τμημάτων μας στὸς 17 Αὐγούστου. Ή τρίτη φάση τῆς ἕδιας ἐκστρατείας ἀρχισε στὸς 23 Αὐγούστου, μὲ τὴς μοναρχοφασιστικές δυνάμεις ποὺ ἡσαν γύρω ἀπὸ τὸ Γράμμο, δηλαδή, τὴν I, ΥΙΙ, IX καὶ XY μοναρχοφασιστικές μεραρχίες καὶ 50 πυροβόλα καὶ μὲ τὴν III, IV, X καὶ XI μεραρχίες ποὺ μετέφεραν ἦπο τὸ Βέτσιο, ὅλο τὸ πυροβολικό καὶ μηχανοκίνητα πού χρησιμοποίησαν στὸ Βέτσιο καὶ ὅλη τὴν ἀεροπορία. Άντη ἡ φάση τέλειωσε μὲ ἐλιγμό τῶν τμημάτων μας στὸς 29 πρὸς τὸς 30 Αὐγούστου. Ή επτά: Ἡ ἐκστρατεία κατὰ τῶν δυνάμεων τῆς XI μεραρχίας μας στὸ Νέπλλες, πού ἀρχισε βασικά στὸς 20 Αὐγούστου καὶ τέλειωσε στὴν 1 Σεπτέμβρη μὲ ἐλιγμό. Ἡ XII μεραρχία μας ἔδοσε μιᾶς σειρᾶς μάχες, καὶ μέσα στὸ Σεπτέμβρη-Οχτώβρη καὶ μετά ἐλέχθηκαν οἱ κύριες δυνάμεις τῆς μὲ διαταγὴ τοῦ ΓΑ. (Σελ. 121)

Τόσο κατὰ τῇ διάρκεια τῶν μεγάλων καὶ μικρῶν ἐπιθετικῶν μας ἐνεργειῶν, δύο καὶ κατὰ τῇ διάρκεια τῆς ἀντιμετώπισης τῶν ἔχθρικῶν ἐκστρατειῶν πάντα καταφέρναμε βαριές ἀπώλειες στὸν ἔχθρον. Ἰδιαίτερα βαριές ἡσαν οἱ πάντα καταφέρναμε βαριές ἀπώλειες στὸν ἔχθρον στὸς 2 τοῦ Ἀπρίλη 1949 καὶ μετά στὴν ἀντιμετώπιση τῆς πρώτης φάσης τῆς μεγάλης ἔχθρικῆς ἐκστρατείας στὸν ἀνατολικὸν Γράμμο, στὴ δεύτερη φάση στὸ Βέτσιο, στὴν τρίτη φάση στὸ Γράμμο. Ο ἔχθρος ἐπαθε ἀπώλειες κατὰ τῇ διάρκεια τῶν τριῶν φάσεων τῆς μεγάλης τοῦ ἐκστρατείας τοῦ 1949 στὸ Γράμμο-Βέτσιο-Γράμμο, πολὺ φέσεων τῆς μεγάλης τοῦ ἐκστρατείας τοῦ 1949 στὸ Γράμμο-Βέτσιο-Γράμμο, πολὺ περισσότερες ἀπὸ κεῖνες πού ἐπαθε στὸ 1948 στὴ μεγάλῃ ἐκστρατείᾳ τοῦ στὴν Βόρεια Πίνδο καὶ στὸ Βέτσιο. Καὶ στὸ 1949 δεξαστηκαν, ἔγιναν θρύλλος ἀπὸ τὰ κατωρθώματα τῶν ἡρωϊκῶν μαχητῶν μας τὰ βασικά ύδηματα τοῦ Βέτσιο καὶ τοῦ Γράμμου. Γιὰ τὸν πόλεμο πού ἔκανε ὁ ΔΣΕ, στὸ χρονικὸν διάστημα πού ἐξετάζουμε, δεῖχνει ὁ παρακάτω πίνακας τῆς δράσης μας. Σὲ 335 μέρες ὀδσσαμε 1300 μάχες, 1868 μικροεπιγένεις κρούσης καὶ σαμποτάς καὶ προκαλέσαμε στὸν ἔχθρον: "Ε μ ψ υ χ ε σ & π ω λ ε i e s : Νεκρούς 27.161, τραυματίες 46.192, αἰχμαλώτους 4.592, αὐτόμολους 224. Σύνολο 78.169. Κατάστροφες 28. Αμαξοστοιχίες 24. Βαγόνια 64. Τερεζίνες 1. Σιδηροδρομικές γραμμές 28. Μέτρα 12.520. Πλοῖα 3. Οδοστρωτήρες 2. Τραχτέρ 1. Γέφυρες 138. Τοῖχοι & τειστήρεις μέτρα 285. Ηλεκτρικά ἐργοστάσια 2. Τηλεγραφικοί στύλοι 2.717. Τηλεγραφικό σύρμα μέτρα 423.600. Πυροβόλα 8. Τάνκς 86. Αύτοκίνητα 732. Μοτοσικλέτες 3. Ναρκοσυλλέχτες 2. Λ & φυρά πού πήρα μ ε. Πυροβόλα 3 μὲ 1000 βλήματα. Ολμούς τῶν 81 χιλιοστῶν 134 καὶ ὅλμους τῶν 50 καὶ τῶν 61 χιλιοστῶν 74, μὲ 21.698 βλήματα. Τάνκς 3. Πυροβόλα 87,

- 89 -

όπλοπολυβόλα 581, τουφέκια 5.559, ήμιτσιτά 430, πιστόλια 181 μέ σύνολο 7.821.300 σφαίρες. Χειροβομβίδες διάφορες 74.306. Πιστόλια φωτοβολίδων 17 μέ 1.200 φωτοβολίδες. Νάρκες διάφορες 3.807. Βενζινόπλοια 1. Κυάλια 7. Ναρκοσυλλέχτες 4. Αύτοκίνητα 218. Μοτοσικλέτες 10. Άσθρατοι διάφοροι 110. Μπαταρίες 36. Μηχανάκια φόρτισης μπαταριών 8. Τηλέφωνα 35. Τηλεφωνικό καλώδιο μέτρα 1.563.300. Ραδιόφωνα 4. Καραβίνες 445. Παγούρια 445. Μεταγγυηλία 1.919 "Άλογα καρβόλας 101. Άντσικηνα 1.925. Πάρα πολλά τρόφιμα, ρουχισμός, υπδυση, ύγειευονομικό όλικο, κλπ.κλπ.

(Σελ. 122)

. . .

Παρότι μεγάλη δράση πού διαπτύξαμε, στο χρονικό διάστημα πού έξετάζουμε, μεγαλύτερη διότι κάθε άλλη φορά, ήττηθήκαμε στρατιωτικό και ἔτοι διποφασίσαμε νά σταματήσουν την ένοπλο άγωνα οι κύριες δυνάμεις του στρατού μας. Για τις βασικές αίτιες της στρατιωτικής μας ήττας μίλησαν οι δη καὶ Της Ολομέλειες της ΚΕ του κδματός μας. Ή μή λύση του προβλήματος των έφεδρων, ή μή λύση του προβλήματος του άνεφοδιασμού των τμημάτων μας στήν Πελοπόννησο-Ρούμελη-Θεσσαλία, ή άνοιχτη δλοκλήρωση της προδοσίας της τροποκίστικης τιτικής συμμορίας του Βελιγραδίου, ή τεράστια ἀγγλοαμερικανική ίμπεριαλιστική ένσχυση στο μοναρχοφασισμό, ήλα αυτό δδήγησαν στή στρατιωτική μας ήττα. Στήν Πελοπόννησο είδικά, ή μή λύση του προβλήματος του άνεφοδιασμού των έκει δυνάμεων μας είχε μοιραῖα ἀποτελέσματα. Είναι δικμά ἀγνωστή στις λεπτομέρειές της ή ήρωϊκή ἄνιση πάλη της μωραΐτικης μεραρχίας μας, κατά τη διάρκεια της έχθρικής ἐκστρατείας του 1948-49. Μά είναι βέβαιο ὅτι τά παλικάρια μας στήν Πελοπόννησο πάλαισαν ένπι πάνοπλο στρατό μεσθοφόρων, μέ γυμνά τά στήνα.

Μαζί μ' αὐτές τις βασικές αίτιες της στρατιωτικής ήττας μας ἔπαιξαν τό ρόλο τους καὶ μείσειρά ἀλλα λάθος καὶ ἀδυναμίες. Τά πιδ σοβαρδ λάθη καὶ ἀδυναμίες μας στήν δργάνωση καὶ διενδυνωση των μαχῶν, στο χρονικό διάστημα πού έξετάζουμε, είναι κατά τη γνώμη μας τά παρακάτω. Π ρ ώ τ ο: Κάναμε σοβαρδ λάθος πού δέν πήραμε ἀπό τη Ρούμελη-Θεσσαλία (ἀπό τήν Πελοπόννησο δέν είχαμε μεταφορικά μέσα) περίπου 5.000 μαχητές, ἀπήνοντας έκει 2.000 ἐπίλεχτους μαχητές. Λαν κάναμε ἔτοι δέν θά χάναμε τέλιμπα περίπου 5.000 μαχητές, θά κάναμε στή Ρούμελη-Θεσσαλία πιδ μεγάλο πόλεμο μέ τούς 2.000 ἐπίλεχτους μαχητές, θά είχαμε στο Γράμμο καὶ στο Βίτσι τούς 5.000 μαχητές πού θά είχαμε πάρει ἀπό τη Θεσσαλία-Ρούμελη καὶ ἔτοι θά κάναμε καὶ κεῖ πιδ καλά τόν πόλεμο, θά είχαμε τώρα μαζί μας αὐτές τις χιλιάδες των μαχητῶν καὶ αὐτό θά ήταν σπουδαῖο κειδάλαιο γιά τούς μελλοντικούς ἀγῶνες. Πώς κάναμε αὐτό τό σοβαρδ λάθος; Τό Νοέμβρη τού 1948 είχαμε φέρει στή συνεδρίαση τού ΠΓ τό διοικητή τού κλεμακών τού ΓΑ στή Ηδτια ἐλλήδα Κώστα Γυφτοδήμο (Καραγιώργη), για νά μάς κάνει ἔκθεση. Αύτος ὁ προ βοκάτορας παρουσίασε τήν ιατρόσταση πολύ ρόδινη. Μάς είπε ὅτι είχε λύσει τό ἐπισιτιστικό πρόβλημα τού στρατού μας στή Ηδτια ἐλλήδα καὶ ὅτι τό μόνο πού δέν είχε λύσει, παρά ἐλάχε-(Σ.123) στα, ήταν τό πρόβλημα των ὄπλων καὶ πυρομαχιῶν. Υπέμενε πώς ήταν συμφέρο

CONFIDENTIAL

- 90 -

τοῦ ἔνοπλου διγώνα νὰ μή πάρουμε ἀπὸ τῇ θεσσαλίᾳ-Ρούμελη δυνάμεις, δτὶ ἄν
ἔμεναν ἐκεῖ οἱ δυνάμεις κι ἐ τοῦ ἑξασφαλίζαμε ὅπλα γιὰ τοὺς ἀστολοὺς καὶ κάμ-
ποσα πυρομαχικά, τότε οἱ δυνάμεις τῆς Ρούμελης-θεσσαλίας θὰ ἦταν σὲ θέση νὰ
ἔξαντλήσουν ἀποφασιστικά τὴν ἔχθρική ἐκστρατεία στὸ 1949, μὲναν ἀγώνα
ἐλειγμῶν. Ὁπως εἶναι γνωστὸ ἐμεῖς στείλαμε στὸ Κλιμάκιο τοῦ ΓΑ 3.500 ὅπλα,
ὅπλοπολυβόλα καὶ κάμποσα πολυβόλα καὶ ὄλμους τῶν 81, τῶν 50 καὶ τῶν 61 χε-
λιοστῶν μὲ κάμποσα βλήματα, περίπου ἕνα ἑκατομμύριο σφαῖρες, πάντερ, ἀν-
τιαρματικά τουφέκια κι ὑ πυροβόλα τῶν 57 χιλιοστῶν, χιλιάδες χειροβομβίδες,
ὑγειονομικό ὑλικό καπ. Μὲ βάση τὴν ἔκθεση τοῦ Καραγιώργη πάραγκε μιὰ ἀπό-
φαση τοῦ ΠΓ γιὰ τὴ δουλειὰ τοῦ Κλιμάκου τοῦ ΓΑ στὴ ιδία "Ἐλλάδα καὶ τὰ καθή-
κοντά του, ποὺ εἶναι λαθεμένη βασικά, γιατὶ στηρίχθηκε σὲ λαθεμένα, φεύτεια
δεδομένα. Ὁ προβοκάτορας Καραγιώργης ἐξαπότησε τὸ ΠΓ καὶ μετὰ καυχίστανε
στὴ θεσσαλία ὅτι, "κατάφερα τὸ ΠΓ νὰ μή πάρει δυνάμεις ἀπὸ τῇ θεσσαλίᾳ-Ρούμε-
λη". Αὐτός δὲν ἔχει γι' αὐτὸ πολετική εὐθύνη, γιατὶ πᾶν προβοκάτορας, ἡ
δουλειὰ του ἦταν νὰ κάνει κακὸ στὸ κίνημά μας. Γιατὶ τὸ ΠΓ ἔκανε οὐτό τὸ
σοβαρὸ λάθος; Γιατὶ δὲν πῆγε στὴ Ρούμελη-θεσσαλία ἕνα μέλος τοῦ ΠΓ νὰ δεῖ
ἐπὶ τόπου τὴν κατάσταση. Καὶ δεύτερο γιατὶ τὰ κομματικά μας στελέχη στὰ
τμῆματα τῆς Ρούμελης-θεσσαλίας δὲν γνωστοποίησαν τὴν τραγική ἐπισιτιστική
κατάσταση καὶ τές διλλες μεγάλες δυσκολίες πού διντιμετώπιζαν. Ἡ Ἑλλειψη
ἐνδις ἐπὶ τόπου ἔλεγχου ἀπὸ τὸ ΠΓ νὶ ἡ Ἑλλειψη συναλοθησης εὐθύνης ἀπὸ τὰ
κομματικά μας στελέχη στὴ Ρούμελη-θεσσαλία, ἐπέτρεψαν στὸν προβοκάτορα Καρα-
γιώργη νὰ πραγματοποιήσει τὴν καταστροφή σοβαρῶν δυνάμεων μας στὴ Ρούμελη-
θεσσαλία καὶ ἔτοι νὰ βοηθήσει σοβαρά τὸ μοναρχοφασισμὸ στὴν ἐκστρατεία
του στὸ 1949. Δεῦτε ρο. Ἀπὸ στελέχη τοῦ ΓΑ ἔγιναν μερικά σοβαρὰ
ταχτικά λάθη στὴν δργάνωση καὶ διεύθυνση ἐπιχειρήσεων. Ἐγὼ προσωπικά φέρω
εὐθύνη γιὰ τὴν ἀποτυχία τῆς ἐπιχειρησης στὴ Φλώρινα καὶ γιὰ τὸν αἴφνιδιασμὸ
στὸ λέσιτο τοῦ Βέτσι, κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἔχθρικῆς ἐκστρατείας τὸν Αὔγου-
στο τοῦ 1949, γιατὶ ἔγκαιρα δὲν ἀντελήφθηκα τὴν ταχτική κατάσταση.. Ἐπίσης,
σὰ μέλος τοῦ ΓΑ φέρων εὐθύνη γιὰ τὸν αἴφνιδιασμὸ στὴν Πόρτα Όσμάν
Γράμμου πού ἀπὸ καὶ διέσπασε δ ἔχθρος τὸ μέτωπο μας, γιατὶ καὶ δῶ δὲν εἶδα
ἔγκαιρα ποιέ ἦταν ἡ ταχτική κατάσταση καὶ νὰ προτείνω νὰ μεταφερθοῦν ἐκεῖ
ἔγκαιρα ἐφεδρεῖες. Ὅσ. Γούσιας φέρνει εὐθύνες (Σελ. 124) γιὰ τές διποτυ-
χίες στές ἐπιχειρήσεις. Ἐδεσσας καὶ Ἀρδέας καὶ ἔχει μερτικὸ ἀπὸ τὴν ἀποτυ-
χία τῆς Φλώρινας καὶ τοῦ αἴφνιδιασμοῦ στὴν Πόρτα Όσμάν. Πρέπει οὖμως νὰ
ποῦμε στὲ στὴ βάση τῶν ἀποτυχιῶν μας στὴν "Ἐδεσσα, Ἀρδέα, Φλώρινα καὶ τῶν
αἴφνιδιασμῶν στὸν λέσιτος καὶ τοῦ αἴφνιδιασμοῦ στὴν Πόρτα Όσμάν. Πρέπει οὖμως νὰ
ἔτοι ούσιαστικά δὲν εἶχαμε ἐφεδρεῖα. Αὐτό δὲν τὸ λέμε γιὰ νὰ μετριέσουμε
τές εὐθύνες μας, διλλὰ γιατὲ εἶναι ἀλήθεια καὶ πρέπει νὰ τὴν ποῦμε. Τροί-
το. Στὴ Ρούμελη-θεσσαλία ἔγιναν σοβαρὰ λάθη στὴν ἀντιμετώπιση τῆς ἔχθρε-
κῆς ἐκστρατείας. Λάθος ἦταν δ ἔλειγμός πρὸς Εύπαλιο, τόσο σοβαρῶν δυνάμεων.
Ἡ διεύσδυση πού ἔγινε πρὸς "Αρτα, ἀπὸ ἀποφῆ δργάνωσης ἦταν πρόχειρη καὶ
ἀπὸ ἀποφῆ διοικησης ἦταν, ὃσοι πᾶνε καὶ δοσοι γυρίσουνε. Σὲ συνέχεια διοί-
κηση Κλιμάκου καὶ διοικήσεις μεραρχιῶν, τές πῆραν σβάρνα τὰ γεγονότα καὶ
δὲν ἀνταποκρίθηκαν στές κρίσιμες στιγμές. Ὅτε διότι ηγετής τοῦ Κλιμάκου
σ. Κώστας Κολιγιάνης, ἔχασε τελείως τὴν κατάσταση ἀπὸ τὰ χέρια του. Τροί-
το. Στὴν Κεντρική Μακεδονία, ἡ διοικηση τῆς ένος μεραρχίας ἔκανε μιὰ
σειρά ταχτικά λάθη. Τέ πιδ σοβαρότερα ἔγιναν κατὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῆς
ἔχθρικῆς ἐκστρατείας στὰ Κερδύλλια, πού δ διοικητής τῆς ΥΙ μεραρχίας σ.

CONFIDENTIAL

- 91 -

Γιώργος Ερυθριάδης (Πετρής) έχασε τελείως τήν κατάσταση ἀπό τά χέρια του, καὶ εἶχαμε σοβαρές ζημιές. Καὶ κατά τή διάρκεια τῆς τελευταίας ἐκστοπατείας στὸ Μπέλλες ἔγιναν ταχτικά λάθη. Ή ἐ μ π τ ο. Στήν Ἀνατολική Ἰακεδονίᾳ Θράκη, ἡ ΥΙΙ μεραρχία μας, παρὰ κάποια καλυτέρεψη πού σημειώθηκε μὲ τή νέα διοίκησή της, βασικά δὲ μπρεσε νὰ ξεβαλτώσει ἀπό τό μακρόχρονο, βάλτωμά της.

Ἄπο τές παρακάτω διοικήσεις τοῦ στρατοῦ μας ἔγιναν λάθη. Ἡ κριτική ἔξετασή τους δὲ μπορεῖ νὰ γίνει σ' αὐτό τὸ δρόμο. "Ολα τὰ λάθη στήν δργάνωση καὶ διεξαγωγή τῶν ἐπιχειρήσεων ἀναμφισβήτητα ἔπαιξαν σοβαρό ρόλο στήν τέτια ἔκβαση τῶν μαχῶν στά 1949. "Cumhaz, αὐτός δ ρόλος δέν ήταν καθοριστικός. Ὁ προβοκάτορας Καραγιώργης καὶ οἱ διπορτουνιστές ἔχουν διαφφρετική γνώμη. Οἱ μεγάλοι στρατηλάτες τοῦ ὄπορτουνισμοῦ, οὗτε ἐδοσαν οὔτε εγασαν καμιά μάχη! Συνέπως καὶ στρατιωτικά εἶναι ἀλάθητοι! "Cumhaz, δ κασίος λέει δι τέτοι στρατηλάτες εἶναι λάθος καὶ ἀτύχημα πού ὑπάρχουν. Κείνοι πού πολέμησαν ἔκαναν λάθη, ἄλλοι περισσότερα εἶτε μεγαλύτερα καὶ ἄλλοι λιγότερα εἶτε μικρότερα. Αναγνωρίζουν τὰ λάθη τους, φάνουν καὶ βρέσκουν, μὲ τό δόπλο τῆς μπολσεβίκης κριτικής καὶ αὐτοκριτικής τές αἰτίες πού τὰ γέννησαν, φροντίζουν νὰ διδαχτούν ἀπό τὰ λάθη τους. Προσπαθοῦν ν' ἀφομοιώσουν τή πεγδ- (Σελ. 125) λη πείρα τοῦ ἔνοπλου ἀγώνα μας καὶ κάνουν φιλοτιμες προσπάθειες νὰ σπουδάσουν τή σταλινική πόλεμική ἐπιστήμη κι εἴτοι νὰ γίνουν ίκανοι νὰ κερδίζουν περισσότερες καὶ νὰ χάνουν λιγότερες μάχες.

. . .

Ἡ πολεμική δράση τοῦ ΔΣΕ, στὸ χρονικὸ διάστημα πού ἔξετάζουμε, πλούτισε τήν ταχτική του, μὲ νέα στοιχεῖα. Τρία εἶναι κατά τή γνώμη μας, αὐτά τὰ νέα στοιχεῖα: Ἡ ταχτική για τήν ἄλωση γερά δχυρωμένης πόλης. Ἡ ταχτική για τήν κατάληψη γερά δχυρωμένου ύφωματος. Ἡ ταχτική πλατιοῦ κυκλωτικοῦ ἐλιγμοῦ. Σ' αὐτό τὸ δρόμο μένο σὲ συντομία μποροῦμε νὰ ἀναλύσουμε αὐτά τά τρία στοιχεῖα ταχτικῆς, μὲ βάση τήν πείρα τῶν ἐπιχειρήσεων στές πόλεις Καρδίτσα, "Εδεσσα, Νίδουσσα, Καρπενήσι, Φλώρινα, τῶν ἐπιχειρήσεων στά γερά δχυρωμένα ἀπτόν ἔχθρο ύφωματα στὸ Βέτσι καὶ στὸ Γράμμο, τέλος μὲ τήν πείρα τοῦ περίφημου κυκλωτικοῦ ἐλιγμοῦ μας στή Βδρεια Πίνδο στές 2 τ'. Ἀπό τη 1949.

Γιὰ τήν ἄλωση γερά δχυρωμένης πόλης, ἀπό παρτιζανικό στρατό, ἡ πείρα πού ἀποχτήσαμε δεῖχνει ὅτι εἶναι ἀπαραίτητα. Π ο ὡ τ ο. Σωστό σχέδιο καὶ ἔσο γίνεται πιὸ λεπτομερειακὸ σχέδιαγραμμα τής δοσμένης πόλης, καθώς καὶ πιστούς, ἔμπειρους δόηγονς, πού νὰ ξέρουν καλά τήν πόλη. Αὐτό τὸ σχέδιο πρέπει ν. τὸ χωνέψουν καλά οἱ διοικητές πού θὰ τό ἔφαρμδουν. Δ ε β-τ ε ρ ο. "Οσο ἔμπειρα καὶ διὰ εἶναι τὰ στελέχη πού θὰ ἔφαρμδουν τό σχέδιο, ὃσο ἔμπειροι καὶ διὰ εἶναι οἱ μαχητές πού θὰ πολεμήσουν γιὰ νὰ τό κάνουν πράξη, μιὰ ασκηση σὲ μάχη κατοικημένου τόπου εἶναι ἀπαραίτητη. Ἡ ἀσκηση αὐτή πρέπει ν. γίνει κάμποσες φορές. Γιὰ μιὰ τέτια ασκηση εἶναι ἀπαραίτητο

- 92 -

νά ξέρεις πώς είναι διαταγμένες οι έχθρικές δυνάμεις στήν πόλη πού πᾶς νά καταλάβεις. Τρέβο. "Οσο γίνεται, πιό άκριβεις πληροφορίες, για την ποστητα καλ τήν ποιείτητα τῶν έχθρικῶν δυνάμεων πού υπερασπίζονται τήν πόλη πού πᾶς νά καταλάβεις, για την διάταξη αύτῶν τῶν δυνάμεων, για την ποστητα καλ το εἶδος τῶν ὄπλων καλ τή διάταξη τους, για την ποστητα καλ εἶδος διχύρωσης. Τέταρτο. Νά κάνεις τὸν έλιγμο πρός τη δοσμένη πόλη μέ ταχύτητα, μαστοριά καλ προπάντων μέ μυστικότητα. Για τη μυστικότητα αὐτοῦ τοῦ έλιγμοῦ, έχτες ἀπό τα ἄλλα μέτρα πρέπει νά παραπλανᾶς ἔξυπνα τὸν έχθρο. "Η παραπλάνηση είναι ἀπαραίτητη, γιατρές ἔνα μεγάλο ἐκστρατευτικό σῶμα, πού θά κενηθεῖ ἀπό μεγάλο βάθος, για νά φθάσει σέ μια πόλη, σσα μέτρα καλ ἄν παρθοῦν θά ἀντιληφθεῖ ὁ έχθρος ὅτι (Σελ. 126) γίνεται κένηση μεγάλου παρτιζάνικου τμήματος. Πέμπτο. Τα τμήματα πού ἐνεργοῦν μέσα στήν πόλη πρέπει νά μένουν ἀπερίσπαστα στή δουλιά τους ἀπό την ξέω ἀπό την πόλη κατάσταση. Τήν ἀντιμετώπιση τοῦ έχθροῦ πού ἔρχεται νά ἐνισχύσει τήν κυκλωμένη φρουρά του στή δοσμένη πόλη, πρέπει νά τήν ἀναθέτουμε σ'ἄλλα τμήματα κι ἄν παραστεις ἀνάγκη ἐνίσχυσής τους αὐτή πρέπει νά γίνεται ἀπτήν έφεδρεία πού ἔχει ή διοικηση ὅλης τῆς ἐπιχείρησης. "Εκτός. "Αρκετή έφεδρεία σ'όλα τά κλεμάκια καλ προπάντων στή διοικηση τῆς ἐπιχείρησης. Πάντα χρειάζεται ή έφεδρεία. "Εδώ ὅμως ή έφεδρεία ἀποτελεῖ ζήτημα ζωῆς. "Ἐφ' ὅσον κάνεις έλιγμό στο έχθρικό ἔδαφος, σέ μεγάλο βάθος το σύνολο τῆς μάχης μπορεῖ νά παρουσιάσει πολλά ἀπρόδοπτα. Το κλειδὲς βρίσκεται νά ἔχεις γερή έφεδρεία στά χεριά σου καλ νά ξέρεις κάθε στιγμή τέ γίνεται, ὅχι μόνο στο πεδίο τῆς μάχης, ἀλλά καλ γύρω σου. Για το τελευταῖο είναι ἀπαραίτητο νάχεις μακριά ἀπό τήν πόλη διμάδες ἀνιχνευτῶν μέ φορητούς ἀσυρμάτους πού νά σου μεταδίδουν τές έχθρικές κενήσεις, γιατρές νά ξέρεις κάθε στιγμή ποιά είναι ή συνολική ταχτική κατάσταση. "Εβδόμο. Κατάληψη τῶν ἔξωτερικῶν ἀπό τήν πόλη στηριγμάτων τοῦ έχθροῦ, γιατρές χωρίς αὐτό ή κατάληψη τῆς πόλης, ὅχι μόνο είναι ἀδύνατη, ἀλλά ἄν ὁ έχθρος κρατάει αὐτά τά στηρίγματα μπορεῖ νά φέρει ἀπ' ἄλλοι ἐνίσχυσεις καλ νά σέ συντρίψει μέσα στήν πόλη. "Η κατάληψη τῶν ἔξωτερικῶν στηριγμάτων τοῦ έχθροῦ, τοῦ ἀφαιρεῖ μια τέτεια δυνατότητα καλ τά μεταβάλλει σέ διεκά σου στηρίγματα ἀντιμετώπισης πιθανῶν έχθρικῶν ἐπιθέσεων, ἀπό τές έχθρικές μονάδες πού θάρχονται νά ἐνισχύσουν τές κυκλωμένες δυνάμεις τοῦ έχθροῦ. "Ογδόμο. "Εξασφάλιση ζωντανῆς καθοδήγησης, σ'όλη τή διάρκεια τῆς μάχης καλ κάτω ἀπ' ὅλες τές συνθήκες. "Ενατό. "Η ἐπίθεση για τήν κατάληψη τῶν πρώτων ἀντικειμενικῶν σκοπῶν πρέπει νά πετύχει, γιατρές ἔτοις κλονίζεις ὅλη τήν έχθρική ἀμυντική διάταξη καλ το ἡθικό τοῦ έχθροῦ, δημεουργεῖς αισθημα σιγουρίδες στή νέκη στούς διεκόνους σου τούς μαχητές. Πρός αὐτό το σκοπό πρέπει νά κολλήσεις δσο το δυνατό πιό κοντά στές έχθρικές γραμμές, χωρίς νά γίνεις ἀντιληπτός καλ μετά νά πέσεις πάνω τους κεραυνοβόλα μέ θυελλώδεικη δρμή καλ μέ δλα τά μέσα πού διαθέτεις. Στή Νέουσσα πχ, στήν ἐπίθεση κατά το δχυροῦ καλ γερά δχυριψένου ύψηματος "Άγιος Θεολόγος, τά τμήματά μας ἀθρούβα καλλησαν κοντά στές έχθρικές γραμμές καλ μετά ἐπεσαν μ' δρμή ἐπάνω τους. Σάν ἀστραπή ἐπεσαν πάνω στά πυκνά συριατοπλέγματα οί σταυροί μέ τά τυποποιημένα καλ τά ἔκαναν δρύφαλα κι ἀμέσως σάν φωτιά σ'όλη τήν περίμετρο (Σελ. 127) τοῦ ύψηματος ἐσκασαν τά πάντζερ πάνω στά μπετονένια πολυβολεῖα καλ ταυτόχρονα οί δλμοις καλ δλμοίσοις ἔβαζαν στο κέντρο τοῦ ύψηματος πού ήταν ή έχθρική έφεδρεία. Το ἀποτέλεσμα ήταν πανικός στον έχθρο καλ πτώση τοῦ ύψηματος μέσα σέ λίγα λεφτά. Δέκατο. "Ο πόλεμος σέ

διγυρωμένους κατοικημένους στόχους, έχτες άπο την τόλμη καὶ ταχύτητα, ἀπαιτεῖτε ἐπαναστατική πονηριά, δεξιοτεχνία, περίσκεψη, σωστό συνδυασμό ὅλων τῶν μέσων καὶ τῶν ζωντανῶν δυνάμεων πού ἔχει κάθε διοικητής. Πουθενά ἀλλοῦ δὲν ὑπάρχει τύπος κένδυνος ικνηλώσης τῆς σφῆνας πού δημιουργεῖς, ὅσο σὲ μεῖον πόλη. ⁴ Ε ν δ ἐ κ α τ ο. Στὴ μάχη σὲ πόλη, βασικὸ στοιχεῖο τῆς ταχτικῆς μας πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἀπομβνωση δριπομένων στόχων, μὲ δδοφράγματα πού ἔχουν νάρκοπέδια ήλπ., γιὰ τὸ ξεκαθάρισμα τῶν στόχων κατὰ σειρά σημασίας, μὲ συγκεντρωμένες δυνάμεις μας. ⁵ Η σὲ βάθος καὶ κοντά στὸν ἔχθρο δημιουργία στηριγμάτων μας ἔναντια στέσις ἐφεδρεῖς τοῦ ἔχθροῦ σὲ πεζικὸ καὶ μηχανοκίνητα ἀποτελεῖ ἓνα ἀπὸ τοὺς πιθ ἀποφασιστικούς συντελεστές τῆς νίκης. Δ ω δ ἐ κ α τ ο.

⁶ Αποφυγῇ ἀτομικῆς λαφυραγώγησης γιατὶ ἀποδιοργανώνει τὰ τμῆματα, διαφθεῖρει τοὺς μαχητές καὶ τοὺς φέρνει σὲ σύγκρουση μὲ τὸ λαό. Δ ἐ κ α τ ο τ ρ ἐ τ ο. Καλὴ δργάνωση τῆς ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας, τῆς ἐπιμελητείας τῆς στρατολογικῆς ὑπηρεσίας. Δ ἐ κ α τ ο τ ἐ τ α ρ τ ο. Γερή πολιτική θουλιά στὴν προπαρασκευή τῆς ἐπιχείρησης, στὸν ἐλιγμὸ στὴ μάχη. Χωρίς αὐτή τὴν πολιτική δουλειᾶς εἶναι ἀδύνατο νὰ ἀντιμετωπιστοῦν οἱ πολλές καὶ μεγάλες δυσκολίες πού ἀντιμετωπίζει κανεὶς σὲ τέτεις ἐπιχειρήσεις, πού ἀπαιτοῦν πλήρη ἐπιστράτεψη ὅλων τῶν σωματικῶν καὶ φυχικῶν δυνάμεων, ἀπὸ τὸν κάθε μαχητή.

Γιὰ τὴν κατάληψη γερά διχυρωμένων ὑψηλάτων, ἀπὸ ἓνα παρτιζάνικο στρατό, ἢ πείρα πού ἀποχτήσαμε, δεῖχνει ὅτι εἶναι ἀπαραίτητα. Π ρ Ὡ τ ο. Λεπτομερειακή, φηλαφητή θά μποροῦσε νὰ πεῖ κανεὶς, ἀναγνώριση τοῦ στόχου, μὲ ἀπὸ κοντά παρατήρηση τοῦ στόχου ἀπὸ τὰ στελέχη πού θὰ διευθύνουν τὰ τμῆματα ἐπίθεσης, μὲ σειρά κρούσης γιὰ μελέτη τῆς διχύρωσης, τῆς δύναμης, τῶν μέσων καὶ τὸ σχέδιο πυρός. Δ ε ὑ τ ε ρ ο. Πάνω στὴ βάση τῆς λεπτομερειακῆς μελέτης τοῦ στόχου, ἐπεξεργασία σωστοῦ σχεδίου ἐπιχείρησης καὶ δουλιά μετά γιὰ νὰ τὰ ἀφομοιώσουν οἱ ἔχτελεστές. Τ ρ ἐ τ ο. Σειρά ἀσκήσεις τῶν τμημάτων πού θὰ πάρουν μέρος στὴν ἐπιχείρηση καὶ σὲ ὑψηλάτα πού παρουσιάζουν μεῖον ὅσο τὸ δυνατό δμοιδητά, μ' ἔκεινα πού πᾶμε νὰ καταλάβουμε. Τ ἐ τ α ρ τ ο. ⁷ Εξασφάλιση τῶν στοιχειώδικων μέσων πού θὰ μᾶς ἐπιτρέψουν νὰ σπάσουμε τὴν ἐνθρεική διχύρωση. Π ἐ μ π τ ο. ⁸ Εξασφάλιση τοῦ στοιχείου τοῦ (Σελ. 128) αἰφνιδιασμοῦ. ⁹ Ε χ τ ο. ¹⁰ Εξεύρεση σωστῆς κατεύθυνσης ἐπίθεσης, πού νὰ διευκολύνει τὴν ιενηση τῶν τμημάτων ἐπίθεσης, γιὰ ν' ἀποφεύγουν ὅσο εἶναι δυνατό τὰ ἔχθρικά πυρά καὶ γιὰ νὰ προστατεύονται ἀπὸ τὰ δικὰ μας πυρά. ¹¹ Ε β δ ο μ ο. Τὸ ιερὸ ρῆγμα πρέπει νὰ γίνεται στὴν κατεύθυνση τοῦ πιδ στρατηγικοῦ σημείου, γιὰ τὴν ἀνατροπή τῆς ἔχθρικῆς διέταξης, ἀποφεύγοντας οσο εἶναι δυνατό τὸ βάθος τῆς ἔχθρικῆς διχύρωσης. ¹² Ο γ δ ο ο. ¹³ Εξασφάλιση ὑπεροχῆς δυνάμεων καὶ μέσων στὸ στόχο πού πᾶς νὰ καταλάβεις. Στὴ μάχη, γιὰ τὴν κατάληψη τῆς γερά διχυρωμένης τοποθεσίας Πατώματα Γράμμου, διαθέσαμε τριπλάσιες δυνάμεις ἀπὸ ἔκεινες πού εἶχε δ ἔχθρος καὶ στὴν ιερὰ κατεύθυνση τῆς ἐπίθεσης, δέκα φορές περισσότερη δύναμη καὶ ὅπως εἶναι γνωστό καταλάβαμε τὰ Πατώματα. ¹⁴ Ε ν α τ ο. Στὴν ἐπίθεση σὲ διχυρωμένη τοποθεσία, οἱ δυνάμεις πρέπει νὰ διατίθενται σὲ μιᾶς κατεύθυνση μὲ διαδοχικὸ σχηματισμό (δεμοιριῶν, λόχων), γιὰ νὰ τροφοδοτεῖται ἡ προσπάθεια στὸ ρῆγμα καὶ ἡ συνέχιση τῆς ἐπίθεσης στὸ ἐσωτερικὸ τῆς τοποθεσίας χωρίς νὰ σκορποῦν οἱ δυνάμεις, μὲ κενδυό νὰ πέσουν σὲ καίνουργία ναρκοπέδια καὶ συριατοπλέγματα. Στὰ Πατώματα, ἡ ιεάταξη ἐπίθεσης ήταν ςύν λόχοι μπροστά καὶ λόχος ἐφεδρεῖας γιὰ ἔνσχυση κείνου τοῦ λόχου πού θὰ ἔκανε πρώτος ρῆγμα στὴν ἔχθρική διάτα-

ξη. Δέκατο. Ορμή καθε ταχυτητα στήν έπιθεση. Τα παραπατήματα καθ' ή καθήλωση του έπιτιθέμενου τμήματος, μπροστά στίς έχθρικές γραμμές, διποτελεῖ θάνατο. Ενδέκατο. Ταυτόχρονα μέτρη μιά είτε δύο κύριες κατευθύνσεις τής έπιθεσής μας να κάνουμε καλέ κάμποσα αλλα παραπλανητικά χτυπήματα, διπλά άλλες μεριές του στόχου, για να προκαλέσουμε συγχίση στόν έχθρο, διασκορπισμό τών δυνάμεων καλέ τῶν πυρῶν του, για να κρύψουμε τήν κατεύθυνση του κύριου χτυπήματος καλέ έτσι να διευκολύνουμε τα τμήματα να καταφέρουν το διποφασιστικό χτύπημα. Δώδεκατο. Την ώρα τής έφδου τών τμημάτων ποσθά κάνουν ρήγμα στίς διχυρωμένες έχθρικές γραμμές, συγκέντρωση τών πυρῶν δλημών καλέ πυροβόλων, ανέχουμε, στό κέντρο του έχθρικον στόχου καλέ πάνω στά χαρακώματα για να φθορά καλέ για να μήν αφήσουμε τόν έχθρο να σηκώσει κεφάλει ασπου να κάνουμε ρήγμα είτε ρήγματα. Συνεπώς τέτιοι είδους έπιθεσεις διπλατούν χρονομετρικό, μπορεῖ να πει κανείς, συντονισμό, συγχρονισμό κίνησης καλέ πυρδς, γιατί άλλωτεικα κενδυνεύουμε να πάνθουμε σοβαρές ζημιές, διπλό δικά μας πυρά. Δέκατο τέταρτο. Πάρσιμο δλων τῶν μέτρων, ώστε να καθηλώσεις καλέ φθείρεις τής έννισχνεις πού στέλνει διέχθρος, ούσο μπορεῖς (Σελ. 129) πιδ μακριά διπλό το στόχο πού πάς να καταλάβεις καλέ να μπορεῖς νούδοκρούσεις δσες μπορέσουν καλέ φτάσουν κοντά στο στόχο. Δέκατο τέταρτο. Μόλις καταλάβεις το στόχο, έδραιώσου σ' αύτόν μέτρηντητα, μέτρηση διάταξη δυνάμεων καλέ οπλων σου, μέτρηση έστω πρόχειρη δργάνωση του έδαφους, γιατί αν δέν το κάνεις αύτό μπορεῖ νούδατραπεῖς διπλό έχθρικές διντεπιθέσεις καλέ πάθεις φθορά διπλά έχθρικά πυρά, πυροβόλων καλέ δεροκορίας. Δέκατο πέμπτο. Εφεδρεία σ' όλα τά κλιμάκια καλέ είδικα στά χέρια τής διοίκησης πού διευθύνει τήν έπιχειρηση τοποθετημένη σε κατάλληλη θέση, για να μπορεῖς να τήν χρησιμοποιήσεις δποιαδήποτε στιγμή σου χρειαστεί καλέ για να μήν παθαίνεις ζημιές διπλό έχθρικά πυρά. Δέκατο έχταρο. Καλή δργάνωση του άνεφοδιασμού, τής ύγειειονόμικής υπηρεσίας, τῶν μέσων σύνδεσης. Δέκατο έβδομο. Μέτρα παρεμπόδισης τής διποδιοργάνωσης τών έπιτιθέμενών τμημάτων μας καλέ είδικά σταν άντιμετωπήσουν δυσκολίες στήν υποχώρηση, είτε σταν δινατρέπονται διπλό τής έχθρικές διντεπιθέσεις. Τα μέτρα πού πρέπει να πάρνουμε είναι να εχουν δριστεῖ μερικοί άξιωματικοί (πρίν νούδρχοις ή μάχη) διπλό κάθε λόχο πού θά μαζεύουν καλέ φούδασυγκροτούν γρήγορα τούδιποδιοργανωμένα τμήματα. Δέκατο διηδούμενο. Γερή πολιτική δαυλιά, κατά τήν προετοίμασία τής έπιχειρησης καλέ σ' όλη τήν πορεία τής μάχης.

Για τήν έπιτυχεία ένδος πλατειών κυκλωτικού έλιγμού διπλό ένα παρτείδιανικό στρατό, σάν τον κυκλωτικό έλιγμο πού κάναμε στήν Βρετανία Πίνδο, στίς 2 τού Απρίλη 1949, είναι διπαραίτητα. Πρώτο. Σωστή σχέδιο ένέργειας. Για να είναι σωστό το σγέδιο πρέπει. Νέεις μιά δσο γίνεται πιδ πλήρη γνώση τῶν δυνάμεων καλέ τῶν μέσων του έχθρού, τής διάταξης τῶν δυνάμεων καλέ μέσων του καλέ τής διχυρωσής του. Νέεις δσο μπορεῖς περισσότερα, για να δυνατεῖτα πού εχει διέχθρος να κινήσει γρήγορα δυνάμεις καλέ μέσα, πρός το μέρος πού θά κάνεις τον κυκλωτικό έλιγμο. Νέεις δσο πολογίσεις σωστά τον διπαιτούμενο χρόνο για τον έλιγμο σου καλέ για το πιέσιμο δλων τῶν θέσεων πού θά καθορίζει το σγέδιο. Ιδιαίτερα σωστά τής διπαραίτητες δυνάμεις καλέ μέσα πού διπαιτεί ένας τέτιος έλιγμος. Δεύτερο. Σοβαρή καλέ διδόπλευρη προετοίμασία τῶν τμημάτων ποσθά κάνουν ένα τέτιο έλιγμο, πολιτική δργανωτική, τεχνική. Τέτιος έλιγμος διπαιτούν έπιστράτευση δλων τῶν αματικῶν, φυχικῶν, πνευματικῶν, δυνάμεων καθενδ. Αύτη η έπιστράτευση έρχεται σάν αποτέλεσμα

- 95 -

σοβαρής ασκησης, σοβαρής πολιτικής δουλιάς. Τρίτο. Γνώση των κανόνων πού (Σελ. 130) διέπουν τέτιους έλεγμούς. Αύτοί οι κανόνες μποροῦν να συνοψιστούν στ' άκρου ότι, "Έξασφάλιση μαστικότητας της κίνησης, πού αύτή είναι συνδεδεμένη με την ασκηση για την κίνηση, με τη σωστή έκλογη των δργμολογίων πορείας που δεν τα υποψίζεται όχιθρος, με την έξασφάλιση συνοχής των φαλαγγών, με την έπαγρηνη πρένα καί κατά την έλεγμό. Παραπλάνηση του έχλαρκού, μια πού στη ζωή τέτιοις έλεγμούς δεν είναι δυνατό να γίνουν έντελως διάφοροι, μια πού στη ζωή τέτιοις έλεγμούς δεν είναι δυνατό να γίνουν έντελως διαφορετικοί από την έχλορο. Ταχύτητα, γιατί να μη μπορέσει όχιθρος να μπορεί την έλεγμο καί να διατηληφεί την δύνη των δυνάμεων που έλισσονται. Τέταρτο. Αποφυγή έμπλοιούς σε μάχη, με έχλρικές δυνάμεις κατά τη διάρκεια του έλεγμού, γιατί θα ξετροχιαστεῖς από τη σχέδιό σου. Πέμπτο. Διάρκεια του έλεγμού, γιατί θα ξετροχιαστεῖς από τη σχέδιό σου. Πέμπτο. Άποφανιστικότητα κι επιμονή. Καί ή παραμικρή ταλάντευση μπορεῖ να έχει άνεπανθρώπως συνέπειες. Σόβαρη έφεδρεςα στά χέρια της διοίκησης πού διευθύνει τη μάχη. Εβδομάτο. Γερό διάρκειστο κρήτημα των στηριγμάτων πού έξασφαλίζουν την κυριαρχία των έχλρικών δυνάμεων, με την ταχτική της ένεργητικής άμυνας, τύπο ένδυντια στης έχλρικές έπιθεσεις από της έχλρικές έντισχεις, δύο καί από κενές πού θα κάνουν οι κυκλωμένες δυνάμεις για να σπάσουν την ιλοιδ. Όγδοο. Έπιθεση όλων τημάτων μας για όχιθρηση των κυκλωμένων έχλρικών δυνάμεων. Ή ούσια της ταχτικής στόν κυκλωτικό διάρκεια την έπιτίθεσα μόνο έλεγμο είναι δια τη κινέσαι από μεγάλο βάθος καί μετά αντέ να έπιτίθεσα μόνο μετωπικά, για να ξεντώσεις διαδοχικά της έχλρικές άντιστάσεις, πού έτοι διάθρος θά μπορεῖ να στέλνει δυνάμεις καί ύλικα μέσα στην πρώτη γραμμή, κάνεις πλατύ κυκλωτικό έλεγμο πίσω από την έχλρική διάταξη, πιάνεις γερά στηργματα καί μέσα στόν ιλοιδ σου κλείνεις σοβαρές έχλρικές δυνάμεις πού της έξοντώνουν διαδοχικά όλα τημάτα μας.

Οι μάχες πού δύσαμε, στό χρονικό διάστημα πού έξετάζουμε, πλούτεσαν την πείρα μας καί με όλα στοιχεια, τύπο στην ταχτική της ένεργητικής άμυνας, δύο καί στης έπιθετικές ένέργειες, μικρές καί μεγάλες. Μια λεπτομέρεια κι ανάλυση αύτης της πείρας ξεπερνάει τά δύο αυτού του άρθρου κι εί αύτο δεν θα αναλύσουμε.

• • •

"Λας έξετάσουμε τώρα σε συντομία την ταχτική του μοναρχοφασιστικού στρατού. Στό χρονικό διάστημα πού έξετάζουμε, διάθρος χρησιμοποίησε βασικά την ίδια ταχτική πού διαπινέμασε σε προηγούμενα κεφάλαια. Τα "νέα" στοιχεία στην τά-(Σελ. 131)ταχτική του έχλου ήσαν βασικά δύο. Ποιά ήσαν αύτά τά δύο "νέα" στοιχεία;

Στή Ρούμελη καί θεσσαλία, κατά τη διάρκεια της έκστρατείας, διάθρος έπιανε της προσβάσεις καί είδεικά της υποχρεωτικές υιασθέσεις τών μεγάλων δρεινών περιοχών, με μεγάλες δυνάμεις, πυροβολικό καί τάνις. Στό έσωτερικό αύτού του μεγάλου χώρου κινούσε σχετικά μικρές δυνάμεις, για να παρενοχλούν, να κουράζουν τά τημάτα μας καί να την υποχρεώνουν να έξαντλούν τά πυρομαχικά τους. Αύτα τά κινούμενα έχλρικά έκστρατευτικά τημάτα, κατά κανόνα δεν είχαν μεταγωγικά καί συνεπώς κινούμενο άνεφοδιασμό σε τρόφιμα

- 96 -

καὶ πυρομαχικό. Ὁ ἀνεφοδιασμὸς αὐτῶν τῶν ἔχθρικῶν ἐκστρατευτικῶν τιμημάτων γινοταν μὲν ἀεροπλάνα καὶ μόνο γιὰ μίᾶς μέρας τροφή καὶ πυρομαχικό. Δηλαδὴ, τὸ ἀεροπλάνα ἔριχναν κάθε μέρα, στὸ ιάθε τμῆμα τους δσα τρόφιμα καὶ πυρομαχικό τοὺς χρειάζονταν γιὰ ἕνα εἰκοσιτετράρο. Ἀκόμα ὁ ἔχθρος ἄλλαξε τὸν ἔγγλεσικο δπλισμό μ' ἀμερικανικο. Ἐτσὶ δὲ ἀνεφοδιασμὸς τῶν τμημάτων μας, μὲ μάχη ἀπέτιν ἔχθρος ἔγινε σχεδὸν ἀδύνατος, γιατὶ δὲν ὑπῆρχαν τάλαγγες ἀνεφοδιαστικές τοῦ ἔχθροῦ καὶ γιατὶ καὶ ἂν ἐπατρινὰν τὰ τμῆματά μας λίγα πυρομαχικά ἀπέτιν ἔχθρος δὲ μποροῦσαν νῆ τὰ χρησιμοποιήσουν, γιατὶ δὲν διέθεταν ἀμερικανικο δπλισμό. Τὰ τμῆματά μας ὑπδεραν ἐξαιρετικά ἡπ' τὴν πεῖνα, τὸ ορύ, τὴ γύμνια, τὴν ξυπολυσιά, τὴν κούραση, τὴν Ἑλλειψη πυρομαχικῶν. Ἡ ζημιά στὰ τμῆματά μας στὴ Ρούμελη-Θεσσαλία δὲν ἔγινε σὲ μάχες μὲ τὸν ἔχθρο, ἀλλὰ μὲ τὴν πεῖνα, τὴ γύμνια, τὴν ξυπολυσιά. Ὅπηρχε τρόπος ν' ἀντιμετωπιστεῖ αὐτὴ ἡ ταχτική τοῦ ἔχθροῦ; Ὅπηρχε. ἐν σ' ὅλο τὸ χῶρο, ἀπὸ Τυμρηστὸ δῶς Πετρίλλια, ἀπὸ Σμοκοβὸ δῶς Σίδερα, στὶς Τρίγωνο-Γκιώνα-Οὔτη-Βαρδούσια εἶχαν ἀποδημεύτει τρόφιμα καὶ ἔστω λίγα πυρομαχικά. Ἀν ἔγκαιρα παίρναμε ἡπό κεῖ τὸς 4-5000 μαχητές ποὺ εἴπαμε καὶ ἀφήναμε σ' ὀλόκληρη τῇ Ρούμελη-Θεσσαλίᾳ περίπου 2.000 ἐπίλεχτους μαχητές. Ι.Α καὶ χώρες αὐτὰ μποροῦσε ν' ἀντιμετωπιστεῖ ἡ κατάσταση, μὲ λιγδτερες ζημιές, ἀν ἡ διοίκηση τοῦ Κλιμακίου δὲν ἔχανε τὴν κατάσταση ἀπτά χέρια τῆς καὶ ἐνεργοῦσε μὲ ἀποφασιστικότητα.

Στὴν ἐκστρατεία στὸ Βίτσι-Γράμμο, τὸ "νέο" στὴν ταχτική τοῦ ἔχθροῦ ἦταν ἡ συγκέντρωση μεγάλων δυνάμεων καὶ μέσων σὲ μιὰ κατεύθυνση γιὰ διάσπαση τοῦ μετώπου μας, βαθιὰ διείσδυση κύκλωσης ἡ τουλάχιστον ἀνατροπῆς μας. Τέτιο χτύπημα σὲ μιὰ κατεύθυνση, εἰχαμε στὸ λέσιτς τοῦ χώρου Βίτσι καὶ στὴν Πόρτα Ὁσιάν στὸ χῶρο τοῦ Γράμμου. Ἡ τέτια (Σελ. 132) ταχτική τοῦ ἔχθροῦ εἶναι πολὺ παλιά καὶ γνωστή, σ' οσους ἔχουν στοιχειώδηκες παλευμικές γνώσεις. Ἐφερε ἀποτελέσματα αὐτὴ ἡ ταχτική στὸ λέσιτς καὶ στὴν Πόρτα Ὁσιάν, κυρίως γιατὶ δὲν εἶχαμε ἐπιχειρησακή ἐφεδρεῖα, γιατὶ δὲν ἀντιληφθήκαμε ἔγκαιρα τὴν ταχτική κατάσταση, δὲ λέφτερος χώρος ποὺ εἶχαμε στὴ διάθεσή μας ἦταν ἐλάχιστος κι ἔτοι δὲν ἔδινε δυνατότητα ἐπανάληψης ὑποχωρητικῆς κίνησης, ὅταν οἵπου ἔσπασε τὸ μέτωπο μας, γιατὶ μὲ μερικές ὑποχωρητικές κινήσεις τέλειωνε καὶ δ χῶρος μας.

Ἐνα παλιὸ στοιχεῖο τῆς ταχτικῆς τοῦ ἔχθροῦ ποὺ τὸ χρησιμοποίησε βελτιωμένο καὶ στὸ χρονικὸ διάστημα ποὺ ἔξετάζουμε εἶναι ἡ ἄμυνα σὲ δχυρω-ῶν στηριγμάτων, μὲ πολυβολεῖα, δλόγυρα συρματοπλέγματα ποὺ εἶχαν πλάτος κύκλος συρματοπλεγμάτων, τέτου πλάτους, ἀλλὰ δυσ καὶ τρεῖς κύκλοι μὲ ἴδιο πλάτος καθένας. Κύκλος συρματοπλεγμάτων, ἀλλὰ πιθ στενός ὑπῆρχε καὶ γύρω ἀπό κάθε πολυβολεῖο, μὲ μιὰ μόνο στενή εἰσοδο ποὺ ἔμπαιναν οἱ σαντάροις ποὺ κάθε κύκλο συρματοπλεγμάτων. Τρέταροι. Πλατύν υαρκοπέδιο γύρω ἡπό ἐφεδρεῖα στὸ κέντρο τοῦ δχυρωμένου σημείου. Τέταρτο. Σχέδιο γιὰ ψραγμό πυρδς, γιὰ μέρα καὶ ώχτα, τόσο μὲ τὸν δπλισμὸ τοῦ δχυρωμένου σημείου, οσο καὶ μὲ τὸ πυροβολικό. Πέμπτο. Ἔνδρες ἔξω ἡπό τὰ συρματοπλέγματα, κυρίως γιὰ νέ βαρδὸν συναγερμό. Ἐχτο. Κοντά στὸ δχυρωμένα σημεῖα, ὑπα-

- 97 -

ξη έφεδρείας, για χρήγορη έπεμβαση καὶ πού θὰ έκδηλωνονταν ένέργειά μας. "Ε β δ ο μ ο. Σχέδιο δάλληλούποστήριεης μὲ πυρά τῶν γειτονικῶν διχυρωμένων σημείων. "Ο γ δ ο ο. Γιὰ τές πόλεις καὶ τά κεφαλοχώρια, δ ἔχθρός πῆρε τά παρακάτω μέτρα. Περιμάντρωσε τές πόλεις καὶ κεφαλοχώρια μὲ πλατύ συρματόπλεγμα-ποδιές μὲ ναρκοπέδια. Μερικές πόλεις τές περιμάντρωσε μὲ τείχη, καὶ ἔξω ἀπ' αὐτά πλατύ συρματόπλεγμα καὶ ναρκοπέδια. Στό έσωτερον καθε πόλης καὶ κεφαλοχώριοῦ διχνώσε τά γειδικά σπέτια καὶ τά συρματόπλεγμα καὶ στούς δρόμους ξυπλιάζε πλήθος μπετονένια πολυβολεῖα πού ἔβαζαν δεσμικά τούς δρόμους. Σὲ κάθε πόλη καὶ κεφαλοχώρι εἶχαν καθοριστεῖ τά βασικά ιέντρα ἀντίμους. Οχύρωσε τά γέρα πόδη καὶ κεφαλοχώρι βασικά ύφαλματα, σπαστοσης. Οχύρωσε τά γέρα πόδη καὶ κεφαλοχώρι βασικά ύφαλματα, σπαστοσης. Οχύρωσε τά γέρα πόδη καὶ κεφαλοχώρι βασικά ύφαλματα, σπαστοσης. Καὶ εἶχε σχέδιο κίνησης έφεδρειῶν.

Δυδ λόγια πρέπει νά ποῦμε για τή χρησιμοποίηση τοῦ πυροβο-(Σελ. 133) λικοῦ ἀπτδν ἔχθρο. "Ο ἔχθρος χρησιμοποιούσε ἔτσι βασικά τό πυροβολικό του. Βομβαρδισμό για παραπλάνηση. Σφοδρό μαζικό παρατεταμένο βομβαρδισμό, εἴτε σπαστος τό δέλε προπαρασκευή πυροβολικοῦ πρός τήν κύρια κατεύθυνση τής ἐπίθεσης τοῦ πεζικοῦ. Βολή καταστροφῆς τῶν διχυρῶν μας, μὲ τάνκς καὶ ἀντιαρματικά πυροβόλα θέσεων. Βολή διάσχισης σεις ἀντεπιθέσεις, εἴτε σταν ἀνατρέπαμε τό πεζικό του. Βολή διαφύλαξης τῶν πλευρῶν του ἐπιτεθέμενο πεζικοῦ του ἀπό δικιά μας πλευροκόπηση. Βολή καταδίωξης σταν υποχωρούσαμε. Βολή καπνογόνων, πάνω στές θέσεις του, για νά κρύψεις συγκέντρωση καὶ κίνηση τμημάτων του καὶ πάνω στή θέση μας για διχρήστευση τής παρατήρησης μας. Βολή στά μετρόπολεν τῶν γραμμῶν μας, για παρεμπόδιση κίνησης έφεδρειῶν καὶ ἐφοδιοπομπῶν πρός τό μέτωπο.

Δυδ λόγια για τή διεροπορία. Στή μεγάλη ἐκστρατεία στό Βέτσι καὶ στό Γράμμο τόν Αύγουστο τοῦ 1949, δ ἔχθρος χρησιμοποίησε πιδ πολλά καὶ πιδ τέλεια διεροπλάνα. "Η χρησιμοποίηση τής διεροπορίας ἔγινε ἔτσι. Στήν ἀναγνώριση. Σάν δόδηγδος πυροβολικοῦ. Μαζικό παρατεταμένο βομβαρδισμό πάνω στές θέσεις μας. Μετά τό βομβαρδισμό παρατεταμένο μυδραλλισθολισμό. Τό "νέο" στή χρησιμοποίηση τής διεροπορίας ἡταν ὅτι δ μαζικός παρατεταμένος βομβαρδισμός γίνονταν στήν κατεύθυνση τοῦ κύριου χτυπήματος τοῦ πεζικοῦ καὶ στήν διεύλακοπη υπαρξή διεροπορίας πάνω σ' αὐτή τήν κατεύθυνση.

Κεῖνο πού πρέπει νά τονίσουμε ἔδω εἶναι ὅτι διχι μόνο δέν παρουσιάσε δ ἔχθρος πρωτοτυπία στά ητήματα ταχτικῆς, δάλλα διατίθετα στέκονταν κάτω ἀπό τό μέτρο. "Από ἀποφη στρατηγικῆς σύλληψης ἔκλιλωσε πολλά στοιχεῖα τύχοδιωχτειώμοι. Ήδην ἡ καταπληχτική ἀριθμητική ύπεροχή τοῦ ἔχθροῦ (20 πρός 1 στές ἔμφυχες δυνάμεις καὶ 100 πρός 1 στά ψλικά μέσα) μᾶς υποχρέωσε πρός 1 στές ἔμφυχες δυνάμεις καὶ 100 πρός 1 στά ψλικά μέσα, πουδενά δέν κατέρθωσε δ ἔχθρος νά κυκλώσει, νά ἔξοντάσει εἴτε νά αἰχμάσει, πουδενά δέν κατέρθωσε δ ἔχθρος νά κυκλώσει, νά ἔξοντάσει εἴτε νά αἰχμάσει, μαλωτάσει ἔστω μιέ διεμοιρά μας. Αύτδ δείχνει καὶ τό μέτρο τής μοναρχοφασιστικῆς στρατιωτικῆς ήγεσίας καὶ τοῦ ύπερστράτηγου Βάν Φλίτ. "Εμεῖς διμας πολλές φορές κυκλώσαμε νά ἔξοντάσαμε εἴτε αἰχμαλωτίσαμε, δικμα καὶ διλητρες ταξιαρχίες τοῦ ἔχθροῦ.

- 98 -

Ποιδείνατε τέ πιδ βασικά συμπερδίσματα, πού βγαζουν διπό τη δράση τοῦ ΔΣΕ, στδ χρονικό διάστημα πού έξετάζουμε; Λύτρα μποροῦμε νά τά συνοψίσουμε. Τδ στρατηγικό μας σχέδιο ήταν (Σελ. 134) σωστό καί σιωστό ηταν τδ άντεστοιχο σχέδιο δράσης μας. Ξέραμε καί μάλιστα σέ λεπτομέρειες τδ έχθρικό συέδιο.
 "Η ταχτική τοῦ ΔΣΕ ηταν σωστή καί στδ χρονικό διάστημα πού έξετάζουμε.
 "Αναπτύξαμε τήν πιδ μεγάλη καί πολύπλευρη δράση καί καταφέραμε στδν έχθρο έξαιρετικά βαριές άπωλειες. Καί στδ χρονικό διάστημα πού έξετάζουμε, δε μπορέσαμε νά λύσουμε τά δυδ βασικά μας προβλήματα, τήν έξασφάλιση τών άπαρατητων έφεδρειών καί τδν άνεφοδιασμό τών τμημάτων μας στήν κεντρική καί νδτια Ελλάδα. Κάναμε λάθη στή διεύθηση τών έπιχειρήσεων, πού είχαν συνέπειες, άλλα δχι άποφασιστικές. Τδ σοβαρότερο λάθος μας είνατε δτι δέν πήραμε 4-5.000 μαχητές άπό τή Ρούμελη-Θεσσαλία καί έτσι πάθαμε έκει σοβαρή ζημιά καί δέν τούς είχαμε στδ Βέτοι κι' στδ Γράμμο.

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΟΥΛΙΑ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟ ΣΤΡΑΤΟ ΕΛΛΑΣ

Πολιτική δουλιά, ὅπως τήν έννοοῦμε σήμερα, δε γίνονταν στδν Ε.Λ.Α.Σ. Τδ γιατί δε γίνονταν σωστή πολιτική δουλιά στδν Ε.Λ.Α.Σ., τδ πώς γίνονταν ή πολιτική δουλιά καί πιδ ηταν τδ περιεχόμενό της δε μποροῦμε νά τδ άναπτυξίουμε σ' αύτδ τδ άρθρο, γιατί αύτδ γράφεται μόνο για τή δράση τοῦ ΔΣΕ. Θέγουμε άπλως αύτδ τδ ζήτημα, για καί νά πούμε δτι δταν άρχιζαμε τδν ένοπλο άγωνα δέν διαθέταμε μιά πείρα πολιτικής δουλιάς σ' ένα λαϊκοεπαναστατικό στρατό. "Αντίθετα, ή κακή κληρονομιά άπό τδν Ε.Λ.Α.Σ καί στδν τομέα τής πολιτικής δουλιάς βάραινε έξαιρετικά, έδιαβτερα στά πρώτα βήματα τοῦ ΔΣΕ. Στδν τομέα τής πολιτικής δουλιάς, δχι μόνο έπρεπε ν' άρχιζουμε άπδ τήν άρχη, άλλα ηταν άπαρατητο νά καθαρίσουμε τήν πολιτική μας δουλιά άπδ τές κακές έπιβιωσεις τοῦ Ε.Λ.Α.Σ. Καί είχαμε άρκετές τέττεις έπιβιωσεις. Τδ τριβλίσμα, άπδ τές σακαράκικες μέθοδες διοίκησης καί τής κατάπνιξης κάθε γνώμης τών μαχητών, ώς τές περιπτώσεις μετατροπής τοῦ στρατού μας σε σιματεῖο πού άποφάσιζε κατά πλειοφέρια, για τδ ίν θά γίνονταν μιά έπιχειρηση. Ή άντιλαγκές πράξεις, πού τές καλλιεργοῦσε καί τές κατοχύρωνε δ Κάρκος. Οί προσπάθειες τοῦ Κάρκου για ούσιαστικό άποκλεισμό τοῦ ιδρυματός μας άπό τή ζωή τοῦ ΔΣΕ καί οί άλλες άντικομματικές έκδηλώσεις. "Η έλλειψη είτε ή άνεδαφική πολιτική δουλιά καί πολλές φορές έκδηλώσεις περιφρόνησής της. "Η έλλειψη πειθαρχίας. "Η περιφρόνηση πρός τδν παράγοντα άνθρωπα. "Η γραφειοκρατία κλπ, ήλπι. "Όλα αύτά έπρεπε νά καθαρίστοῦν, άλλα δέν ηταν εύκολη δουλιά. (Σελ. 135)

"Η πολιτική δουλιά στδ ΔΣΕ, ὅπως τήν έννοοῦμε σήμερα, θεμελιώθηκε άπδ τδ σ. Ζαχαριάδη, στές 15 Γενάρη 1948, μέ τδ λέξο του στή σύσκεψη τών κομματικών, στρατιωτικών καί πολιτικών στελεχών καί μετά άναπτυξονταν καί συγκεκριμένοπολούνταν μέ μιά σειρά άλλα ντοκουμέντα, ὅπως τδ γράμμα τοῦ Πολιτικοῦ Επιτρόπου τοῦ Γ.Α.σ. Βασίλη Μπαρτζιώτα πρός τούς Πολιτικούς Επιτρόπους, τδ γράμμα τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου τοῦ Κδματός μας πρός τούς Πολιτικούς Επιτρόπους, οί άποφάσεις τών "Ολομελειών τής Κ.Ε.

" "Αποστολή τής πολιτικής δουλιάς μέσα στδ ΔΣΕ, είπε δ σ. Ζαχαριάδης

- 99 -

στή σύνοπτη τοῦ Γενάρη, εἶναι νά διαφωτίζει, νά προσανατολίζει, καὶ νά καθοδηγεῖ σωστά, κάθε φορά, πολετικά τοῦ μαχητῆ μας ἔτσι πού νά προωθεῖται λαϊκοδημοκρατική διεθνογνωμένη κατάρτιση καὶ τὸν ἐξοπλισμό του, νά διατηρεῖ ἀκμαῖο τὸ ήθικό του για νάναι σὲ ὅλα διεθνεῖς πάντα νά ἐκπληρώνει μέχρι τέλος τὴν ἀποστολή του. Για νά ἔξασφαλίσουμε τὴν καλή, τῆς αωστῆς πολιτείας δουλιά στὸ στρατό, δημιουργήσαμε τὸ θεσμό τῶν πολιτικῶν ἐπιτρόπων.

"Αν δοτρατικός διοικητής εἶναι τὸ μυαλό τῆς μονάδας, δοπολιτικός ἐπίτροπος εἶναι ἡ ψυχή, ἡ καρδιά της. Για διασική ἀποστολή του δοπολιτικός ἐπέτροπος ἔχει νά ἔξασφαλίζει στὸ στρατιωτικό διοικητή ὅλες τέσσερις πολιτικο-ήθικες προϋποθέσεις πού θὰ τοῦ ἐπιτρέψουν νά δργανώνει τῇ νίκη, νά νικᾷ. "Ετοι δοπολιτικός ἐπέτροπος, χωρὶς νά ὑπεισέρχεται στή διοικητική ἔξουσία τοῦ στρατιωτικοῦ ήγέτη, χωρὶς νά μοιράζεται μαζί του τὴν ἔξουσία αὐτῆς, ἀποτελεῖ ὅμως ἀποφασιστικό συντελεστή για τὴν ἐπιτυχία, γιατρί αὐτός ἀμεσά ἀπασχολεῖται μὲν ὅλα τὰ ζητήματα τῆς ἀτομικῆς καὶ τῆς δημαδικῆς ζωῆς, τῆς ἐκπαίδευσης, τῆς διαφωτισμού τοῦ μαχητῆ, μὲν τὴν τροφή του, τὸ ρουχισμό, τῆς συμπεριφορᾶς καὶ τῆς ψυχοντέλα πρός τὸ μαχητῆ, μὲν τὴν πολιτική καὶ στρατιωτική του κατάρτιση, μὲν ὅλα τὰ ζητήματα πού τὸν οὖν νάναι ἔνας καλός, πειθαρχικός, ἀποφασιστικός ἀγωνιστής πού ξέρει γιατρί πολεμᾶς καὶ γιατρί πρέπει νά νικήσει. "Ο Πολιτικός ἐπέτροπος εἶναι τὸ δεξιό χέρι, δοπιδ στενός συνεργάτης καὶ φίλος τοῦ στρατιωτικοῦ διοικητή, πού τὸν βοηθᾶ σὲ ὅλα, για νά μπορεῖ αὐτός νά δργανώνει καὶ νά πετυχαίνει τῇ στρατιωτική νίκη". "Το δουλειά του εἶναι η λαϊκοδημοκρατική πολιτική δργανώση μέσα στὸ ΔΣΕ". "Τε δομοκρατική δργανώση ἔχουμε μέσα στὸ ΔΣΕ; "Έχουμε τῇ λαϊκοδημοκρατική δργανώση, πού ἀγκαλιάζει, μὲ βάση τῇ δημοκρατική συνέλευση τῆς δημοιόρας, ὅλους νιωση, πού ἀγκαλιάζει, μὲ βάση τῇ δημοκρατική συνέλευση τῆς δημοιόρας, ὅλους τοὺς ἀγωνιστές...". Στή δημοκρατική συνέλευση μὲ βάση τὴν κριτική καὶ αὐτοκριτική, συζητοῦντας ὅλα τὰ ζητήματα γιὰ τὴν ζωή, τὴν συμβίωση, τὴν ἐκπαίδευση καὶ τὴν πολεμική δράση τοῦ τμῆματος, μὲ σκοπό νά παραμερίζονται ὅλα τὰ ἐμπόδια, νά στερεώνεται η πειθαρχία, νά κρατιέται ἀκμαῖο τὸ ήθικό, νά στέκνεται τὸ πολιτικό καὶ ἐκπολιτειστικό ἐπίπεδο, νά βελτιώνεται η στρατιωτικοπολεμική ἐκπαίδευση καὶ κατάρτιση τοῦ κάθε μαχητῆ, ἔτσι πού τὸ τμῆμα νά στέκνεται πάντα στὸ ύψος τοῦ προορισμοῦ, πού εἶναι νά ἔχτελεῖ πάντα τέσσερας καὶ τέσσερας πού πάρνει καὶ νά νικᾶ παντοῦ καὶ πάντοτε τὸν διαταγές καὶ τέσσερας πού πάρνει καὶ νά νικᾶ παντοῦ καὶ πάντοτε τὸν ἔχθρο. Μέσα στή δημοκρατική συνέλευση οἱ μαχητές εἶναι ίσοι, λένε λέφτερα τὴν γνώμη τους, χτυπάν τὰ στραβά (Σελ. 136) καὶ ἔτσι ὅχι μόνο βοηθοῦν ὅσο μποροῦν καὶ οἱ ίδιοι στὸ νά γίνεται τὸ τμῆμα τους καλύτερο, μά καὶ νά διαπλάθονται καὶ οἱ ίδιοι διαρκῶς σὲ πειθαρχικούς καὶ συνειδήτους ἀγωνιστές. Εἶναι κακός μαχητῆς ἐκεῖνος πού στή δημοκρατική συνέλευση δέ λέει λέφτερα, μὲ θάρος καὶ ἀνεπηρέαστα τέσσερας γνῶμες του, δέ χτυπά καὶ δέ διερράνει τέσσερας πλευρά καὶ ἄν προέρχονται. "Ο πολιτικός δέν ἔχει τὸ θάρρος τῆς γνώμης του, δέ χτυπά καὶ δέ διερράνει τέσσερας πλευρά καὶ ἄν προέρχονται. "Ο πολιτικός δέν ἔχει τὸ θάρρος τοῦ στρατού πρόκειται νά διορθωθεῖσιν οἱ ἐλλείψεις τοῦ ΔΣΕ, δέ μπορεῖ νά χειρίσται τὸ πολεμικό θάρρος πού δένει τῇ νίκῃ στὸ στρατό μας". (Ν. Ζαχαριάδης. "Όλοι στ' ἄρματα. "Όλα για τῇ νίκη". σελ. 43 καὶ 44). (Οἱ υπογραμμίσεις εἶναι δικές μου Δ. Β.).

- 100 -

"Ο σ. Ζαχαριάδης ξεκαθάρισε ταυτόχρονα την αποστολή του κομμουνιστή στο ΔΣΕ.

" "Ο κομμουνιστής σάν δύπτη πρωτοπόρος καὶ συνειδητός ωρέας τῶν λαϊκοδημοκρατικῶν ἴδαινεών στέκει πάντα τὸ καλὸν παράδειγμα στὴν ὁμαδικὴ ζωὴ, στῇ συμπεριφορᾷ, στὴν ἔκπαλδευση καὶ στὴν πολιτικὴ καὶ πολεμικὴ ἐπέδοση, συσπειρώνει γύρω τοῦ ολούς τοὺς ἄλλους συναγωνιστές καὶ δουλεύει ἀκούραστα γιὰ νὰναι τὸ τμῆμα ὑποδειγματικὸν σὲ ὅλα καὶ πρῶτ' ἀπ' ὅλα στῇ μάχῃ." Χωρὶς νὰ πέφτει ποτὲ σὲ αὐτοῦκανοποίηση, δὲ κομμουνιστής προσφέρει δλόκλητο τὸν ἑαυτὸν του γιὰ νὰ ὑψωσει τοὺς συναγωνιστές του καὶ νὰ τοὺς κάνει καὶ αὐτοὺς ἀξιούς σὲ ὅλα στρατιώτες τοῦ ΔΣΕ". (Στὸ ἕδιο σελ. 44 καὶ 45).
"Τὸ Κόμμα μας... σάν πρωτοπόρα δύναμη στὴν ἀποφασιστικὴ ἀντιπαράθεση ἐνάντια στῇ ξενικῇ κατοχῇ καὶ τὸ μοναρχοφασισμὸν φέρει τὸ κύριο βέρος καὶ τὴν κύρια εὐθύνη στὸν ἄγωνα αὐτὸν καὶ κατὰ συνέπεια καὶ τὴν κύρια εὐθύνη γιὰ τὸ ΔΣΕ καὶ γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῆς αποστολῆς του". (Στὸ ἕδιο σελ. 47).

Παρακάτω δύο σ. Ζαχαριάδης μίλησε γιὰ τὴν κακή κληρονομιά ἀπό τὸν ΕΛΑΣ, γιὰ τὶς παρεκκλίσεις ποὺ εἶχαν γίνει, ὡς τότε, στὸ ΔΣΕ στὸν τομέα τῆς κομματικῆς δουλιᾶς καὶ τόνεσε στὲ

"δύο βασικὸς κίνδυνος ποὺ ἀπειλεῖ ἐδῶ τὸ ΚΚΕ εἶναι νὰ χάσουμε τὴν ἐπαναστατικὴν αὐτοτέλεια καὶ τὴν κομμουνιστικὴν κομματικότητά μας καὶ νὰ ὑποταχτοῦμε στὶς γραφειοκρατικές καὶ ἀντιλαϊκές ἐπιδράσεις γιὰ τοὺς τρέπους καὶ μέθοδος δργάνωσης, καθοδήγησης, ἱεράρχισης, στελέχωσης καὶ στρατιωτικοπολεμικῆς ἐπέδοσης τοῦ ΔΣΕ. . . νὰ χάσουμε τὸ κομματικὸν μας πρόσωπο, νὰ χάσουμε τὶς δοκιμασμένες κομμουνιστικές καὶ λαϊκο-δημοκρατικές μέθοδος ἐπαναστατικῆς δουλιᾶς, καθοδήγησης καὶ δργάνωσης. . . νὰ υποταχτοῦμε στὸ στεῖρο γραφειοκρατισμό, στὸ ἀντιδραστικὸν πνεῦμα στρατιωτιστικῆς ὀντότητος, γιὰ τὴ δουλιὰ αὐτῆς". (Στὸ ἕδιο σελ. 48).

Πέρασαν δύο χρόνια καὶ δέκα μῆνες ἀπὸ τότε ποὺ ἔγραψε δύο σ. Ζαχαριάδης τὸ βιβλίο του "Όλος στὸ ἄρματας" "Όλα γιὰ τὴ Μίκη!". Τὰ λόγια τοῦ σ. Ζαχαριάδη γιὰ τὴν πολιτικὴ δουλιὰ, γιὰ τὸ ρόλο τῶν πολιτικῶν ἐτετρόπων καὶ γιὰ τὶς σχέσεις τους μὲ τοὺς στρατιωτικούς διοικητές, γιὰ τὴ δημοκρατικὴ συνέλευση, γιὰ τὴν αποστολή τῶν κομμουνιστῶν, γιὰ τὸ βασικό (Σελ. 137) κίνδυνο ποὺ ἀπειλοῦσε τὸ Κόμμα, δλα αὐτὰ ἀποτέλεσαν τὶς καθοδηγητικές ἀρχές στὴ δουλιὰ μας στὸ ΔΣΕ. Λύτες οἱ καθοδηγητικές ἀρχές ἀντεξαν στὴ μεγάλη δοκιμασία, καὶ διατηροῦν δλη τὴν ἀξία τους, γιὰ τὴ δουλιὰ μας σὲ ενα μελλοντικὸ λαϊκοεπαναστατικὸ στρατό, ποὺ θ' ἀπελευθερώσει τὴν Ἑλλάδα.

"Ο σ. Ζαχαριάδης, ὅταν τόνεζε τὸ βασικὸ κίνδυνο ποὺ ἀπειλοῦσε τὸ Κόμμα μας, εἶχε ὑπόψη τοῦ τὴν κατάσταση μέσα στὸ ΔΣΕ. Εἶχε μπροστά του τὸν ἀρχηγὸ τοῦ ΔΣΕ, ποὺ ἦταν δὲ ἐμπνευστής τοῦ ἀντικομματικοῦ, τοῦ κατούπλιαδικοῦ, τοῦ σακαράκηκου πνεύματος μέσα στὸ ΔΣΕ, ἦταν δὲ ἐμπνευστής τῶν πλιάδικου, τοῦ σακαράκηκου πνεύματος μέσα στὸ ΔΣΕ, ἦταν δὲ ἐμπνευστής τῶν πλιάδικου πράξεων, ἦταν δὲ ἐμπνευστής τῆς πολιτικῆς ἀνανδρείας στὴν ἀναγνώριση τῶν προσωπικῶν εὐθύνῶν, ἦταν δὲ ἐμπνευστής τῆς γραφειοκρατίας.
"Ως τὴν 3η "Όλιμπεια" τῆς ΚΕ τοῦ Κόμματος μας, οὐσιαστικά, καὶ πολ-

- 101 -

λές φορές καὶ τυπικά, δε γινόταν κομματική δουλιά στὸ ΔΣΕ. Ὁ Μάρκος Βαφειδόπης εἶχε, οὐσιαστικά, υπὸ διοργάνωση τῆς κομματικᾶ στελέχη. Ἀπ' αὐτῇ τὴν ἀποφῆται εἶναι χαραχτηριστική ἡ πολεμική κατάσταση σ. Γούστα, ἡ σύμπεριφορά μπεναντί στὸν ἀξέχαστο σ. Διαμαντῆ, ποὺ ἀρνήθημε νὰ τὸν δεῖ ἔστω καὶ σὲ μιὲν συνεργασία. Ἡ κομματική γραμμή δρυοδύντων, διαστρεβλώνονταν, εἴτε τσαλαπατισθῶνταν, ὅπου ἐφτανεὶ ἡ ἐπιροή τοῦ Μάρκου, ὅπως πχ, στὰ ζητήματα τῶν σχέσεων μας μὲ τὸ Λαό, γιὰ τὴν ἐπιστράτευση, γιὰ τὸ ποὺ τοαθάμε καπ. Εἶναι χαραχτηριστικὸς αὐτὸς ποὺ τῶρα καταγγέλνουν πολλὰ κομματικά στελέχη, ὅτι ὁ Μάρκος ἔβαζε γραμμή αὐτὸν τέλη 1946 καὶ στὸ μισό τοῦ 1947 πῶς τραβᾶμε γιὰ συμφωνία μὲ τὸ ποναρχοφασισμό. "Εγειρι μένο του ἔβγαινε τὸ συμπέρασμα ὅτι δέ μᾶς χρειάζονται ἔνας μεγάλος στρατός καὶ ἀνάπτυξη τῆς πολεμικῆς δράσης, μιὰ ποὺ σήμερα-αὔριο θὰ συμφωνούσαι μὲ τὸν ἔχθρο. Πιά τὴν κομματική ζητήμα παὶ δύχει ὅτι συνεδρίασεις". "Οπου ἐφτανεὶ ἡ ἐπιροή τοῦ Βαφειδόπη, στές διοικήσεις παὶ στὸν ἐπιτελοῦ τοῦ στρατοῦ μας ἔμπαναν χαριέδες (Γιαννούδης, "Ἄρτος, Γεωργιαδῆς ήλπ.)." εἴτε ἀνίκανοι παὶ γραφειοκράτες. "Ἡ αύδαυροσία, ὁ συμπαρακείμενος πυρεαρχούσαν ὅπου πρόφτανε νέ τέ μεταφυτεύει ὁ Μάρκος. "Ο ἕδιος φέρνονταν σὲ διεκταρούσιος, ποὺ ἔβλαπε ἀκέρα παὶ τοὺς ἀμεσους ανεργάτες του αδέν ἐπικονδύους του. Ἡ γραφειοκράτεια βασίλευε στές περισσότερες διοικήσεις παὶ ἐπιτελεῖται τοῦ στρατοῦ μας. "Ο ἕδιος ὁ Μάρκος, ηταν ἡ πασ-σωποποίηση τῆς γραφειοκρατίας. "Οταν πχ, τοῦ ἔλεγες γιὰ δουλιά ποὺ δέν ἔγινε, σαῦ ἀπαντοῦσε. "Γι' αὐτὸς τὸ ζητήμα ἔχω ἐνδοσεὶ ხειταγή!" Ποιὲλ ηταν ἡ τύχη αὐτῆς τῆς διαταγῆς; (Σελ. 138) Αὐτὸς δέν τὸν ἐνδιέφερε. "Ἡ διαταγὴ εἶχε ἐκδοθεῖ παὶ ποιμάνταν ἀναπαυτική μέσα στὸ συρτάρι του. Χαλλεργοῦνταν ἡ πολιτική ἀνανόρεια στὰ ζητήματα τῶν εὐθυνῶν. "Ο ἕδιος ὁ Μάρκος δέν εἶχε οὔτε τὴν ἐλάχιστη πολιτική ἐντιμότητα, οὔτε τὸν ἐλάχιστο πολιτικὸ δινόριομδ, νέα ἀναγύνωρίζει παστρικά τές εὐθύνες του. "Ενα παράδειγμα. "Ο πέριος ὑπεδ-θυγος γιὰ τὴν ἀποτυχία τῶν ἐπιχειρήσεων στὸ Μέτσοβο παὶ στὴν Κρυνίτσα εἶναι ὁ Μάρκος. Στὸ περιοδικὸ "Δημοκρατικὸ Στρατός" εἶναι οιμοσιευμένα, μιὰ κοιτική τοῦ γραφείου ἐκτυγχάνειν τοῦ Γ.Α. γιὰ τὴ μάχη τοῦ Μετσόβου παὶ ἔνα δρόπο τοῦ ἕδιον τοῦ Μάρκου (ᾶς σημειώσει πὼς εἶναι τὸ μονάδικο τοῦ ἄρθρο στὸ περιοδικὸ μας), ποὺ σ' αὐτῷ τὰ δυοὺς διάν οργίκητας οὔτε λέξη γιὰ τές προ-συπικές του εὐθύνες καὶ γιὰ τές εὐθύνες τοῦ ἐπιτελείου του, σ' αὐτές τές δύος ασθαρές ἀποτυχίες. "Ο Μάρκος δέν ἔχτιε τὸ ΔΣΕ σὲ λαϊκοεπαναστατικὸ στρατό, ἀλλὰ μιὰ δεύτερη ἐκδοση Ε.Λ.Α.Σ. Φέρνουμε εὐθύνη γιὰ τὸ ἔργα τοῦ Μάρκου; Φέρνουμε εὐθύνες παὶ μάλιστα σοβαρές. Δέ θά σταθῶ σ' αὐτὸς τὸ ζη-τήμα, γιατὶ αὐτὸς ἀναλύεται πλατιά στὸ δρόπο τοῦ σ. Ζαχαριάδη, ποὺ δημοσιεύεται στὸ περιοδικὸ "Νέος Κόσμος", Νο 8 παὶ 9.

Τὸ Κόριτσα μας, μὲ μιὰ ἐπιμονὴ υπομονητική, ουσιωτική δουλιά πατέρ-εως νέ υπερνομήσει αὐτῇ τὴν ἐπικενθύνην κατάσταση μέσα στὸ ΔΣΕ ὡς τὸ ὑφος ἀποστολής του. "Απὸ τὴν 3η Ολομέλεια παὶ ἐπειτα σύγκεντρωναμε μεγάλη οσο παὶ ἀπτήν ἀρνητική πλευρά.

"Ἄσ φερούμε μερικὰ παραδείγματα ἀπτή θετική πλευρά. Ή ρῶ το; Στὸ κέντρο τῆς πολιτικῆς δουλιᾶς μπήκε ἡ στοργή ἀπεναντί στοὺς μαχιτές, παὶ στές μαχιτέρες μας. Τέ τρωες, καὶ ἀν εἶναι καλός φτιαχθένο τὸ φαγητό,

- 102 -

καλ το φυγεί. "Αν είναι ντυμένος καὶ παπουτσωμένος, ἂν μπαλωμένα καὶ καθαρά τὰ ροῦχα του, ἂν είναι μπαλωμένα τὰ βρύσιλά του, ἂν είναι ξυρισμένοι οἱ μαχητές, ἂν πλανούνται ταχτικά, μαχητές καὶ μαχήτριες. "Λν τούς ἔξασφαλέσσουνε καθός φορδ στή διεπαίξη καὶ στὸν ἐλιγμό, ἀκέμα καὶ στὶς ὥρες τῆς πολυζημερῆς μάχης, τές καλύτερες δυνατές συνθῆκες ὑπνου καὶ ἀνάπαιστης καὶ μιᾶ στοιχειώδειη φυχαγωγία. "Η ἔξασφάλιση τῆς καλύτερης δυνατῆς μεταφορᾶς καὶ νοσηλομειακῆς περίθαλψης τῶν τραυματῶν καὶ ἀρρώστων μας. Για τές ἔγνοιες ποὺ βασανίζουν καθός μαχητή καὶ μαχήτρια καὶ τὴν προσπάθεια νά τούς βοηθήσουν με σωστή νά τὶς ἀντιμετωπίσουν. Δεύτερο: "Η καθημερινή πολιτική ἔνημέρωση, μέ τὰ καθημερινά ἔντυπα δελτία εἰδήσεων καὶ μὲ τὴν (Σελ. 139) καθημερινή ἔντυπη ἐφημερίδοντα "Πρός τῇ Νίκη" ποὺ ἀγαλνούνται καθός μέρα στὰ τμήματα, γιὰ τὴν πορεία τῆς ἔνοπλης πάλης καὶ γιὰ ὅλη τὴν πορεία τῆς λαϊκῆς πάλης, γιὰ τὸν ἄγωνα ὀλης τῆς προοδευτικῆς ἀνθρωπότητας πρός ἔνσχυση μας, γιὰ τὴν πρόσδο τοῦ παγκοσμίου δημοκρατικού στρατόπεδου καὶ εἰδικά τῆς Μεγάλης Σορίετεκῆς "Ενωσης καὶ τῶν Λαϊκῶν Δημοκρατιῶν. "Η ἀνάπτυξη τοῦ ὀδειλογικοῦ ἐπιπέδου τῶν μαχητῶν μας, μὲ τὴν δργάνωση στοιχειώδειης αντομέρωσης καὶ μὲ μαθήματα καὶ διαλέξεις, μὲ θέματα παρμένα ἀπέ το περιοδικό μας "Δημοκρατικὸς Στρατός", ἀπό τὰ βιβλία ποὺ γράφουμε εἴτε μεταφρέσιμε, ἀπέ τὰ κομματική ντονούμεντα, μὲ αισθή τὴν ἀφομοίωση τῆς πείρας ποὺ ἀποχτούσαμε μὲ τὸν πόλεμο καὶ τὴ συνειδητοποίηση τῶν ἰδανικῶν ποὺ γιὰ τὴν πραγματωσή τους κρατοῦσαν στὰ χέρια τὰ ὄπλα καὶ πολεμοῦσαν ἀσταμάτητα. Τρίτο: "Η δημοκρατία ή συνέλευση, οἱ συνελεύσεις τῶν στελεχῶν ἀποτελοῦσαν σπουδαῖο βῆμα σωστῆς κριτικῆς τῶν λαϊκῶν καὶ ἀδυναμιῶν, ἀπόλους τούς μαχητές σὰν ἵσοι πρός ἴσους, σωστῆς ἀνταλλαγῆς κι ἐπεξεργασίας, σπουδαῖο σχολείο πολιτικῆς καὶ πολεμικοτεχνικῆς μέρωσης στελεχῶν καὶ μαχητῶν. Τέταρτο: "Η συγκρότηση, ὁ σωστὸς προσανατολισμός, ἡ σωστὴ λειτουργία, τὸ Εεικαθύρισμα τῆς κομματικῆς μας δργάνωσης, μέσα στὸ ΔΣΕ, στάθηκε τὸ βάθρο τῆς ἡθικοπολιτικῆς ἔνθητες του, ἡ φυχή του, ἡ δύναμη ποὺ τὸν κινοῦσε πρός τὰ μπράζ, κατὰν κανδνα, ὁ κουκουέδες ἴσταν τὸ παρθένειγμα ἀντοχῆς στὶς δυσκολίες, ἀλγεστῆς ἐπιμονῆς στὴν ἐκπλήρωση τῆς ἀποστολῆς, ψηλῆς συναβούσης τῆς εύθυνης, ηρωϊσμοῦ, αὐτοθυσίας. Κι ἔτοι ἀποτελοῦσαν τὴ δύναμη ποὺ μετέπλασε τοὺς δημοκρατίας κούδ μαχητές σὲ ἀνδρείους πρωτοπόρους ἀγωνιστές τῆς Λαϊκῆς Δημοκρατίας. "Εδώ πρέπει ν ἀναφέρουμε σὰν ἐνα πολύ καλδ παρθένειγμα πολιτικῆς δουλεῖας τὴν προκήρυξη τῆς ΚΕ τοῦ Κόμιτες μας στὶς 12 τοῦ Ιανουαρίου 1948. Αὐτή ἡ προκήρυξη γράφει γιὰ τὰ μέλη τοῦ κομματος "Σταθῆτε παντοῦ τὸ παράδειγμα..... Οὔτε βῆμα πέσω. Σταθῆτε ἡ φυχή τοῦ ΔΣΕ. Συσπειρώστε ὅλους τοὺς ἀνδρες, ὅλο τὸ στρατό γύρω σας. "Ειεὶ ὅπου στέκονται οἱ κομμουνιστές, ὁ ΔΣΕ είναι ἀνίκητος καὶ ἡ πανούκλα τοῦ μοναρχοφασισμοῦ δέν περνᾶ. "Ειεὶ ὅπου πολεμοῦν οἱ κομμουνιστές ὁ ΔΣΕ πάντα νικᾶ." "Η ΚΕ δέν ἔκρυψε τές δυσκολίες. "Παραβγαλνούμε μιὰ χούφτα θμεῖς ἐνάντια σὲ μιᾶ τρομαχτική ὑπεροχῆς τοῦ ἔχθροῦ σὲ ύλικο καὶ σὲ ανδρες. Μά θμεῖς κρατάμε. Κρατάμε γιατὶ πολεμᾶμε γιὰ τὸ δικαίο. Για τὴ λευτεριά καὶ τὴν ἀνεξαρτησία τῆς Ἐλλάδας. Γιὰ τὴν τιμὴ τοῦ σπιτιοῦ μας. Για τὸ χωρόφε, γιὰ τὴ δουλιά καὶ γιὰ τὴ ζωὴ τοῦ πατέρα-(Σελ. 140)ρα καὶ τῆς μάνας μας. Για τὸ μέλλον τῶν παιδιῶν μας. Για τὴ Λαϊκὴ Δημοκρατία". Όπως είναι γνωστό, αὐτή ἡ προκήρυξη είχε μεγάλη ἀπήχηση. Οἱ μαχητές κράτησαν ἀκλύνητοις ἀκόμα 39 μέρες καὶ ἐγκατέλειψαν τές θέσεις τους μένο νοτερα ἀπό διαταγή, γιὰ νά τσακίσουν τὸν ἔχθρο στὸ μάλι-

λέδε. "Ένα άλλο καλό παράδειγμα πολιτικής δουλιάς είναι η δουλιά που έγινε για την άπονομή των κομματικών βιβλιαρίων πρίν έπτη μάχη Βετσι-Γρέμπιο στέθη 1949. Η άδικη πάλη έναντια σε κεννους πού ξανανά άντειλαιής πράξεις, μέ διαφώτιση, άλλο καλ μέ πειθαρχικά καλ ποινικά μέτρα περιέρισαν ίκανοποιητικά αυτό το κακό, πού τόσο ύπονθμευτεί την ένθητα λαού καλ ΔΣΕ, άλλο καλ την ίδια την ένθητα τού ΔΣΕ, γιατί η συντριψτική πλεοφηγία των μαχητών μας έβλεπε πώς αυτές οι πράξεις στρέφονταν κατά τού λαού, δηλαδή καλ κατά των οικογένειών τους. "Σ χ τ ο: Κρατούσαμε πάντα άνοιχτό μέτωπο έναντια στά υπολείματα σακαράκιες συμπεριφορᾶς των άνωτέρων πράξ τέ κατώτερα φτελέχη, των στελεχών πράς τούς μαχητές, μέ ίδεολογικά, άλλο καλ μέ πειθαρχικά καλ ποινικά μέσα καλ πρέπει νά πούμε στις σημαντικές περιορίσαμε αυτό το κακό. "Σ ρ δ ο μ ο: Είχαμε πάντα άνοιχτό μέτωπο κατά της γραμμοποίησης καλ τού έπακβλουθού της, της διάδοσης των διοικήσεων άπτη μάζα των μαχητών καλ πετύχαμε μιά σημαντική καλυτέρεφη. "Ο γ δ ο ο: "Η χρησιμοποίηση τού όπλου της έπαναστατικής αμιλλάς, για πρώτη φορά στήν ίστορία τού καινήματος μας χρησιμοποιήθηκε γνωμα παλ έδοσε θαυμάσια διποτέλεσματα. "Αποτέλεσε ενα όπλο τού ΔΣΕ, όπως το έλεγαν οι μαχητές μας. "Η μέθοδος της έπαναστατικής αμιλλάς μάζ έδοσε καλ μιά σοβαρή πείρα για το πώς πρέπει νά χρησιμοποιούμε αυτό το όπλο. "Ε ν α τ ο: "Η διαφωτιστική μας δουλιά στό μοναρχοφασιστικό στρατό παρουσίαζε άδυναμίες άκδμα καλ στό Βετσι-Γρέμπιο. Παρ' όλες της άδυναμίες, άναπτυχθήκε μιά άξεσλογη καλ πρωτότυπη δουλιά. Οι άμιλλες μέ τούς τηλεβρες στά έχθρικά τημάτα πού είχαν διάταξη, άκδμα καλ στήν άρα της μάχης. "Η έκσφενδνιση προκηρύξεων στές έχθρικές γραμμές, μ' δλιμους καλ πυροβόλα, θυτερα διπ έδική συσκευή. Τη έπαναστατική τραγούδια μπράς στές έχθρικές γραμμές. "Η ιουβέντα άνταρτών σέ φαντάρους πού κατάγονταν διπ τά ίδια μέρη καλ πολλές φορές ήσαν συγγενεῖς. "Η έδοση εδικής έφημερίδας μέ τον τέτλο "Συναδέλφωση". ιλπ.ιλπ. Δ έ κ α τ ο: Κάναμε μιά σοβαρή έκδοτική δουλιά. "Εκδόσαμε άρκετά σοβιετικά πολεμικά ρωμάτσα, πού είχαν μεγάλη έπιβραση στόν μαχητές μας. "Από το Γενάρη τού 1948, ως το Σεπτέμβρη τού 1949 έκδόθηκε (Σελ. 141) χωρίς διακοπή τό περιοδικό "Δημοκρατικός Στρατός". "Εκδόσαμε μιά σειρά μπροσούρες, μέ θέματα παρμένα διπ τύ γάνω, λδηνος τού σ. Ζαχαριάδη καλ άλλων στελεχών. "Εφημερίδες έντυπες, όπως "Πύρες τη Νίκη", ή "Μαχήτρια" ιλπ.ιλπ. "Εκατομμύρια προκηρύξεις. "Αναπτύξαμε μιά σημαντική πολιτιστική δουλιά, μέ θέατρο, ιλπ.

Σημαντική έπιτυχία της ίδης κομματικής μας δουλιάς, μέσα στό ΔΣΕ, ήταν η δουλιά στές γυναίκες. Πρέπει νά πούμε πώς αυτό πού έγινε μέ τές γυναίκες, στό τριάμιση χρόνια της ένοπλης πάλης μας δέν έγινε σέ καμικιά αλλη χώρα. Χιλιάδες γυναίκες άρπαζαν τά όπλα καλ πολέμησαν στήν πρώτη γραμμή καλ κολλές άλλες χιλιάδες υπηρέτησαν σέ βοηθητικές υπηρεσίες, πού κι αυτές πρατούσαν όπλο καλ πολλές φορές πολέμησαν στήν πρώτη γραμμή. Καλ πρέπει άκδμα νά τονέσουμε πώς οι γυναίκες πολέμησαν καλλ, ίσαξια μέ τον άνδρα. Καλ μέσα στή μάχη άνεδειξαν μαστόρους τού πολέμου καλ πολλές ήρωες. "Έχτες διπ την πολεμική δράση, οι μαχήτριες μας άποτελούσαν στό ΔΣΕ παραγοντα άναπτυξης της μαχητικότητας καλ της ήδη κοπολιτικής ένθητας του, παράγοντα πειθαρχίας καλ νοικοκυρασύνης. "Η δράση της γυναίκας στόν ένοπλο

- 104 -

άγδνα μας θά μείνει στήν ίστορία τοῦ γυναικείου κινήματος μας, μιᾶς δοξα-
σμένη σελίδα, ή πιε ἔνδοξη ὡς τώρα σελίδα, γραμμένη μὲ τὸ αἷμα τῶν ιπαθ-
τέρων γυναικῶν τῆς "Ελλάδας". Οἱ μαχήτριες τοῦ ΔΣΕ ἀποτελοῦν μεγάλο κεφάλαιο,
για τὴν ἀναδιοργάνωση, τῶν λαϊκοδημοκρατικῶν μας ὄργανῶσεων σήμερα γιὰ τὴν
αύριανή ἔνοπλη ἀντιπαράθεση, γιὰ τὴν κατοπινή ἀνοικοδόμηση μιᾶς λαϊκοδημο-
κρατικῆς "Ελλάδας".

Καὶ η ΕΠΟΝ ἐπαιξε σοβαρὸς ρόλο στήν ἀνάπτυξη τῆς ἔνδητης καὶ τῆς
μαχητικῆς ἐπέδοσης τοῦ ΔΣΕ. Ἡ ΕΠΟΝ ιράτησε καὶ στὸ νέο ἔνοπλο ἀγένα φηλὰ
τῇ σημαίᾳ της, ποὺ εἶναι σημαία γιὰ μιᾶς "Ελλάδα Λέφτερη" ἔθνικᾶ καὶ λαϊκο-
δημοκρατικῆς, ποὺ θὰ ἐξασφαλίσει φωλί, μέροψη, χαρά, καὶ φωτεινὸν
στήν νέα γενιά. Μέσα στὶς πόλεις, κατὼν ἀπὸ βαριὰ παρανομία, ή ΕΠΟΝ ιράτησε
τῇ σημαίᾳ τοῦ ΔΣΕ, πιστῇ στὶς δοξασμένες παραδόσεις τῆς παράνομης ἔθνικο-
πελευθερωτικῆς δουλιάς ποὺ ἔκανε στήν περίοδο τῆς χιτλεροφασιστικῆς κα-
τοχῆς. Οἱ χιλιάδες ἐποντίτες καὶ ἐποντίτεσσες μαχητές τοῦ ΔΣΕ, ἐπέστησες ἀποτε-
λοῦν μεγάλο κεφάλαιο, γιὰ τὴν ἀναδιοργάνωση τῶν λαϊκοδημοκρατικῶν μας ὄρ-
γανῶσεων, γιὰ τὴν αύριανή ἔνοπλη ἀντιπαράθεση, γιὰ τὴν κατοπινή ἀνοικοδό-
μηση μιᾶς λαϊκοδημοκρατικῆς "Ελλάδας".

Λύτῃ τῇ σωστῇ γραμμῇ ποὺ θεμέλιωσε δ. σ. Ζαχαριάδης μὲ τὸ βιβλίο
του "Ολοι στ' ἄρματα! " Όλα γιὰ τῇ νίκη! " καὶ (Σελ. 142) ποὺ τὴν ἀναπτύσ-
σαμε μὲ τὴν ἴδια τὴν πείρα τῆς πολιτικῆς μας δουλιάς ὑπῆρχαν ἔνθρωποι ποὺ
συνειδητά τὴν διαστρέβλωναν καὶ ἔνθρωποι γραφειοκράτες ποὺ ἔκαναν ἀσυνείδητα
τὴν ἴδια δουλιά. Κλασικὸ παράδειγμα προβοκάτορα ποὺ διαστρέβλωνε τὴν γραμμή
μας ήταν ο Κώστας Γυφτοδήμος (Καραγιώργης), ποὺ ήταν διοικητής τοῦ Κλιμακί-
ου τοῦ ΓΑ στὴ Νότια "Ελλάδα". Λύτος ἔφτασε ὡς τὸ σημεῖο νῦ ἀνάλογει τῆς δε-
κῆς του ἀπόφεις ποὺ εἶχαν καταδικαστεῖ ἀπὸ τὸ ΠΓ καὶ δύο τῇ σχετικῇ ἀπόφαση
τοῦ ΠΓ γιὰ τῇ δουλιά τοῦ Κλιμακίου. Κλασικὸ παράδειγμα γραφειοκράτη (μπο-
ρεῖ νῦ μήν εἶναι μένο γραφειοκράτες) εἶναι οἱ Λάμπρος Κανακάρης καὶ Δημή-
τρης Βατουσιανός, ποὺ έριζαν στὸ βάλτο τὰ τμῆματά μας στήν "Ανατολική Μα-
κεδονία-Θράκη". Τέτιοι ὑπῆρχαν καὶ ἄλλοι.

Παρὰ τὶς σοβαρές ἐπιτυχίες ποὺ εἶχαμε στὸν τομέα τῆς πολιτικῆς
δουλιάς, μέσα στὰ τμῆματα τοῦ ΔΣΕ, ὅμως εἶχαμε σοβαρές ἀδυναμίες, ἀκόμα
καὶ στὶς μονάδες μας στὸ Βέτσι καὶ στὸ Γράμμο. Ἐκεῖ ὅμως ποὺ ή πολιτικῆς
δουλιά δὲν βρίσκονταν ὅπει κατὰ προσέγγιση στὸ ὕψος τῆς ἀποστολῆς τοῦ ΔΣΕ,
ήταν στήν "Ανατολική Μακεδονία-Θράκη", στὴ Θεσσαλία καὶ στὴ Ρούμελη. Ἐκεῖ
στήν οὖσα δὲν ὑπῆρχε κομματικὴ δργάνωση. Ἐτοί ή στοργὴ στούς μαχητές
ήταν ἀδύνατη καὶ σε μερικές περιπτώσεις ἀνηπαρχτη. Ἡ διεφωτιστική δουλιά
ήταν ἀδύνατη καὶ πολλές φορές ἀνεδεχθεί. Γίνονταν πολλές ἀντιλαίμες πρόσεις.
Ἡ συμπεριφορά στούς μαχητές, τῶν ἀνωτέρων στελεχῶν πρός τὰ κατώτερα, ήταν
πολλές φορές ἀπαίσια. Ἡ ἐπαγρύπνηση ήταν ἐξαιρετικά ἀδύνατη καὶ μερικές
φορές ήταν ἐπαγρύπνηση ἀπὸ τὴν ἀνέποδη. Γιὰ τὴν ἐπαγρύπνηση ἀπὸ τὴν ἀνά-
ποδη πρέπει νῦ φέρουμε τρία ἀπὸ τὰ πιο ἀπαίσια παραδείγματα. Τὸ πρῶτο στὴ
Θεσσαλία-Ρούμελη. Ἐκεῖ μὲ διεταγὴ τοῦ Καραγιώργη πιεστηκαν καὶ βασανίστη-
καν ἀπόνθρωπα στελέχη καὶ ἀπλέ μέλη τοῦ Κόμματος καὶ μετά ἐχτέλεσαν μεριμούς,
οὐχ γιατέ ήταν ἔνοχοι, ἀλλὰ γιατέ εἶχαν παραμερφωθεῖ ἀπὸ βασανιστήρια.
Τὸ δεύτερο στὴ Χαΐντου. Ἐκεῖ κάτι σαδιστές ποὺ ἔχουν τὴν ἴδεα πῶς εἶναι

- 105 -

διστυνομικό δαιμόνια έπιασαν καί βασάνισαν στελέχη καί ἀπλά μέλη τοῦ Κρητατού, μὲν τὸν πιὸ ἀπένθρωπο τρόπο, ποθὲ ἔτοι μερικοὶ ἀπτούς βασανισμένους πέθαναν καί ἄλλοι αὐτοκτόνησαν καί μόνο μὲ τὴν ἐπέμβαση τοῦ ΓΑ γλύτωσαν οἱ ὑπόλοιποι. Τὸ τρίτο στήν περιοχῇ Δράμας. ⁷Εκεῖ δὲ διεικητής τῶν τμημάτων μας Λέμουχέδης δίφηνε νηστικούς τοὺς μαχητές, τοὺς ταλαιπωροῦσε καί ἔτοι ἔξαντλούνταν καί οταν εμεναν βραδυποροῦντες τοὺς ἔχτελούσε. ⁸Ο Λέμουχέδης εἶχε (Σελ. 143) διαγραφεῖ σάν χαφιές καί ξανατρύπωσε στὸ Κρήμα στήν περίοδο τῆς πρώτης κατοχῆς.

Παρὰ τές ἀδυναμίες ποθὲ παρουσίασε ἡ πολιτική μας δουλιδεῖ στὰ τριμετρή χρόνια τοῦ ἔνοπλου ἀγώνα μας, αὐτή σὰ σύνολο βασικές δινταποκρίθηκε στές ἀπαιτήσεις τῆς ἔνοπλης πάλης.

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΟ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟ ΣΤΡΑΤΟ ΕΛΛΑΣΣ

Μιὰ σοβαρή πλευρά τῆς δουλιᾶς μας στὸ ΔΣΕ, ποθὲ μᾶς δίνει πλούσια πέρα, εἶναι ἡ στρατιωτικοπολιτική ἐκπαίδευση. Μετὰ τὴν 3η "Ολομέλεια τῆς ΚΕ τοῦ Κρητατού" μας ἐπειράτησε, βασική, ἡ ἀρχή: Πολέμα καί μάθαινε, μάθαινε καί πολέμα. ⁹Αὐτὸ τὸ άρδρο δὲν εἶναι δυνατό νῦ γίνει ἀνάλυση τοῦ ουσιώματος ἐπειλογῆς τῶν μαθητῶν στές στρατιωτικές σχολές μας, τῆς συγκρότησής τους, τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ προγράμματος, τῶν μεθόδων ἐκπαίδευσης, τοῦ κανονισμοῦ λειτουργίας τους. ¹⁰Ἐπίσης αὐτή ἡ ἀνάλυση δέ μπορεῖ νῦ γίνει γιά τὴ συγκρότηση, πρόγραμμα, κανονισμό τῶν ἐμπέδων καί γιά τές δικήσεις μάχης στές μονάδες. ¹¹Ἐδῶ θά δύσουμε ἀπλῶς ἔνα σκίτσο τῆς ἐκπαίδευτικῆς δουλιᾶς ποθὲ γίνει στὸ ΔΣΕ. Τὴν ἐκπαίδευση στὸ ΔΣΕ μπεροῦμε νῦ τὴ χωρίσουμε σὲ τρία μέρη. ¹²Ἐκπαίδευση σὲ σχολές, γιά δημιουργία στελεχῶν. ¹³Ἐκπαίδευση στές μονάδες, μὲ δικήσεις μάχης.

¹⁴Η ἐκπαίδευση στὸ ΔΣΕ εἶχε καί αὐτή τὴν ἁξέλειη της. Στὴν ἀρχή στές σχολές καί στέ ἔμπεδα μεταφυτεύθηκαν ἀτροφίες οἱ μεθόδες ἐκπαίδευσης τῶν διστικῶν στρατιωτικῶν σχολῶν καί ἐμπέδων. Καὶ τοῦτο γιά δύσ λαγούς. Πρῶτα γιατέ κείνοι ποθὲ δέδασκαν ἡσαν παλιού ἀξιωματικού τοῦ ἀστικοῦ στρατοῦ. Καὶ δεύτερο γιατέ δὲ τέτε ἀρχηγός τοῦ ΔΣΕ Μέριος Βαφειάδης, ἡφοῦ ἥταν βασική ἀνίκανος στρατιωτική, θιβραζε τὴ στρατιωτική "σοφία" τῶν παλιῶν ἀξιωματικῶν τοῦ διστικοῦ στρατοῦ καί ἔχτελοῦσε τές "συμβουλές" τους. Πρέπει νᾶ ποῦμε καί δῶ, πῶς καί στέ ζητήματα τῆς ἐκπαίδευσης ἔγινε σοβαρή πάλη μέσα στὸ ΔΣΕ, τόσο ἐνδέντια σὲ κείνους ποθὲ ἥθελαν νῦ μεταφυτέψουν στὸ ΔΣΕ ἀτροφία τὸ σύστημα τῆς διστικῆς στρατιωτικῆς ἐκπαίδευσης, όσο καί ἐνδέντια σὲ ἔκείνους ποθὲ ὑποτιμοῦσαν τὴ στρατιωτική ἐκπαίδευση.

¹⁵Η πρώτη καί ἡ καλύτερη σχολή τοῦ ΔΣΕ ἥταν ἡ Σχολή Ἀνθυπολοχαγῶν τοῦ Γενικοῦ Ἀρχηγείου. Αὐτή ἡ σχολή λειτούργησε σὲ ἔξη ἐκπαίδευτικές περίοδες καί ἔβγαλε ἔξη σειρές ἀνθ/γούς, δηλαδή κάμποσες χιλιάδες. Στὴν ἀρχή ἡ διπλογή τῶν (Σελ. 144) μαθητῶν, ἡ συγκρότηση, τὸ ἐκπαιδευτικό πρόγραμμα, σὲ

CONFIDENTIAL

- 106 -

μέθοδες έκπαλδευσης, διανονισμός λειτουργίας, όλα έφερναν τη σφραγίδα τής μάστιχής στρατιωτικής νοοτροπίας. Στην έπιλογή έκπικρατούσαν πολλές φορές οι προσωπικές προτιμήσεις και συμπλέθειες. Η αθηροβρηση τυπικά είχε στρατιωτικό χαραχτήρα. Το έκπαιδευτικό πρόγραμμα στη βάση ήταν διατηρητικός στρατιωτικός διαδικασίας ήσαν βασικά μεθόδοι διδασκαλίας και σχολαστικού. Οι κανόνισμοι λειτουργίας έμπαξε στον μαθητές σακαράκινο πνεύμα. Για αυτούς δύο τούς λόγους, οι άποφοιτοι αύτης της σχολής ήσαν την τρίτη σειρά, πήγαιναν από διμοιρίες στέλεχος μονάδες και χωρίς υπερβολή έκαναν γυμνάσια στην πλάτη τῶν διμοιρίων για να μάθουν νέα τέχνες διεισιδεράντες στη μάχη. Στροφή σ' αύτη τη σχολή άρχισε νέα γέννεται μετά την ζητούμελεια τής ΚΕ και προπάντων στην 5η και δή σειρά. Σε τέλος συνέστατο αύτη ή στροφή; Η έπιλογή τῶν μαθητῶν βασικά γίνονταν μέση κριτήρια, τήν πίεση και άφοσιωση στην ίδανη τοῦ διώρου, τήν πολεμική έπιδροση και προσπεική παλικαριά, το ηδος και τή φυσική έξυπνότητα. Η σχολή συγκροτήθηκε σε τάγμα και δρυγότερα σε ταξιαρχία, μέσον τῶν θηλείσματος πού είχε μια ταξιαρχία μας πεζικού, μέσον τῆς σύνθεσης της άποδημοφή δργάνωσης. Στη βάση τοῦ έκπαιδευτικού προγράμματος μπήκε ή διδασκαλία τής πελάρας τοῦ ΔΣΕ, πού αύτη τήν έπειτα γενεράλμασταν ήριτεική και τή γενικεύομε, μέσον τέλος μονάδες τής ΚΕ και τοῦ ΠΓΡ τοῦ Κράτους μας, μέσον τῶν συμπεράσματα είδειν τῶν στρατιωτικού πούλευτην συστάθησαν, μέσον τῶν συμπεράσματα τῶν συνελένοσεων τῶν στελεχῶν για νέα κριτική τής δράσης πού μετά αύτης έπειτα γενεράλμασταν στάρθρα πού δημοσιεύονταν. Αύτες οι συνελένοσεις τῶν στελεχῶν έπαιξαν σπουδαῖο ρόλο στή συγκρότηση, έπειτα γενεσία και διφορούσαν τής πελάρας, για νέα διερθνήση τῶν λαθῶν και τήν έξαλλη για τῶν άδυντων, για νέα πούλευτην πούλευτην μέρος σ' αύτες τέλος συνελένοσεις.

Άποδημοφή μεθόδων διδασκαλίας χτυπήθηκε διαδικαστικούς μαζί, ή διδασκαλία μένο στο διάφανο και μένο άποδη χαρτιά και μπήκε διαστός συνδιασμός τής θεωρητικής διδασκαλίας μέσον τήν πρακτική μάσκη μάχης πού μέσον τή συμμετοχή σε μάχες. Πχ, ή σχολή εκανε μάσκης μάχης στο διάφανο (και δύο μένο στην άψιδα) λόγου, τάγματος, ταξιαρχίας, μέσον πραγματικά πυρά σε άνοιχτο έδαφος, σε άνοιχτο έδαφος, σε κατοικημένα σημεία, τή νήστα, τή μέρα, ήλικ, ήλικ, και διπλαίρε μέρος σε έπιχειρήσεις. Το στελέχη τής σχολής στή βασική τους σύνθεση είχαν προβλόπτεις άποδηντρες. Έτσι μέσον μια διάλεκτη πάλη (Σελ. 145) ή σχολή έξελιχθηκε σε μια πρώτης τάξης παρτείαντη σχολή, πού οι άποφοιτοι τής νεκρούσαν και μέσον τῶν μυαλῶν τῶν μοναρχοφασιστικής σχολής ένελπίδων και κείνους πού σποδόσαν στέλεχος την δυτικοευρωπαϊκής άνθετας στρατιωτικής σχολές. Πολλοί άποφοιτοι τής σχολής μέσον άναδείχτηκαν σπουδαῖοι λοχαγοί και ταγματάρχες και διέχουν μπροστά τους ενα λαμπρό στρατιωτικό μέλλον. Η σχολή Ανθυπολοχαγών τοῦ Γενικοῦ Αρχηγείου έπαιξε σπουδαῖο ρόλο στήν υπερνίκηση τοῦ κατοπλιαδισμού και ροήθησε άποφασιστική νέα μπεζ δ ΔΣΕ στο δρόμο τής μετατροπής του σε λαϊκοεπαναστατικό στρατό.

Με δεύτερη κατάσταση σειρά σημασίας σχολή ήταν ή Σχολή Σαμποτέρ τοῦ ΓΑ. Αύτη έβγαλε έκπαιδευτές άνθυπολοχαγούς σαμποτέρ και έδοσε τούς έκπαιδευτές πού έκπαιδευσαν σχεδόν όλους τούς μαχητές μας νέα βάσουν και νέα διφοκλίζουν νέρκες, έδοσε τέλος στελέχη πού στελέχισαν τήν διάδαση σαμποτέρ σε κάθε τάγμα, τή διμοιρία σαμποτέρ σε κάθε ταξιαρχία, το άλλο σαμποτέρ σε κάθε Μεραρχία,

- 107 -

τέ στελέχη πού χρειαστηκαν για τή συγκρότηση Ταξιαρχίας σαμποτέρ πού διεσκούνταν απ' εύθειας άπο τό ΓΑ. "Η Σχολή αύτή βοήθησε διοφασιστικά, για να γίνει τό σαμποτάκ μαζικό, δ φύβος καί τρόμος τών μοναρχοφασιστών. Πολλοί άπο τός άποφοιτους τής σχολής σαμποτέρ έχουν λαμπρό στρατιωτικό μέλλον.

Μιά άλλη σχολή, ήταν η Σχολή Πυροβολικού, τού ΓΑ. "Εδώ πρέπει να πούμε πώς είχαμε καλούς πυροβολητές. Καί οί διειδιαστικοί πού μάς ήρθαν άπο τό διστικό στρατό, κατά κανόνα ήσαν άριστοι πυροβολητές. Τέ λίγα παραπλανα πυροβόλα μας μέ τό λίγα καί σιουριασμένα βλήματα προκαλοῦσαν μεγάλη φθορή στόν έχθρο, χάρη στή μαστοριά καί παλιαριά τών πυροβολητών μας. "Η Σχολή Πυροβολικού έβγαλε κάτιοσης έκατοντάδες άνθυπολοχαγούς Πυρ/κού. Αύτή ή Σχολή έπαιξε σπουδαῖο ρόλο, για να έκπληρνει ίκανο ποιητική τό πυροβολικό μας, τήν άποστολή του καί τήν έκπληρνει ίκανο ποιητικό. Πολλοί άπο τός άποφοιτους αύτής τής σχολής έχουν λαμπρό μέλλον στό Πυροβολικό.

Μιά άλλη σχολή, ήταν η Σχολή Διαβιβάσεων τού ΓΑ, πού έβγαλε πολλούς καί καλούς άσυρματιστές, άσυρματοπλεφωνητές, τηλεφωνητές, κρυπτογράφους, άσυρματοτεχνίτες, συντηρητές γραμμών κλπ. Είναι γνωστό πώς στόν τομέα τών διαβιβάσεων, έκδηλωνονταν, δικύμα καί ώς τελευταία, τό δινταρτίστικο πνεύμα. Λίγη ή σχολή έπαιξε σοβαρό ρόλο στό ν' αρχέσουμε να σπάμε τήν ύποτιμη τού σπλου τών διαβιβάσεων καί να μάθουμε να τό χρησιμοποιούμε ήπαρτης ύποφερτά.

(Εξα. 146) Μιά άλλη σχολή πού έπαιξε σπουδαῖο ρόλο, παρ' όλο πού δημιουργήθηκε τελευταία καί δέν πρόφτασε ν' άποδειξει δσα μπορούσε ν' άποδειξει, ήταν η Σχολή Πολεμικών Έπιτροπών Πόλεων καί 'Υπαλθρου. Αύτή λειτούργησε μόνο σε διαδικασίες περίοδες. Ήταν μιά πολεμικοστρατιωτική σχολή πού μάθαινε σε στελέχη τήν τέχνη τής παράνομης δουλιάς στέσις καί στήν ματεχθμενή άπο τό έχθρο, τόν μάθαινε τή χρήση όλων τών έκρηκτων όλων, γιά σαμποτάκ. "Η κείρα πού μάς έδοσε αύτή ή σχολή έχει μεγάλη σημασία.

Μιά άλλη σπουδαία σχολή, ήταν η Σχολή Μεσαίων Υγειονομικών Στελέχών τού ΓΑ. Αύτή λειτούργησε μόνον σε μιά έκπαιδευτική περίοδο. Οι μαθητές της προέρχονταν άπο τόν πιθ αριστους νοσοκόμους μας. Αύτή ή Σχολή τούς έβγαζε μισογιατρούς. "Εδώ πρέπει να πούμε πώς είχαμε καλή Υγειονομική 'Υπηρεσία, πού βασικά άνταποκρίθηκε στήν άποστολή της.

Τέλος, μιά άλλη σχολή, πού δημιουργήθηκε τελευταία, ήταν η Σχολή Μηχανικού τού ΓΑ. Αύτή έβγαζε διειδιαστικούς τού Μηχανικού πού ήξεραν δόσοπεια, γεφυροποιία, δχυρωτική. Αύτή ή Σχολή βοήθησε στήν δχύρωση, στέσις συγνοιωνίες μας, στό ν' αρχέσουμε να καταλαβαίνουν οι διοικήσεις τών μονάδων πεζικού τήν άναγκη τής υπαρξής τών μονάδων μηχανικού, σ' ένα σύγχρονο πόλεμο.

Στό Κλιμάκιο τού ΓΑ στή Νέτια "Ελλάδα έδρωνηκε η Σχολή άνθυπολοχαγών, πού λειτούργησε σε διαδικασίες περίοδες καί έβγαλε κάπου 200 Άνθυπολοχαγούς. Αύτή ή Σχολή βασικά δέ μπρεσε νά πάει παραπλέν άπο τήν πρώτη σειρά τής σχολής 'Άνθυπολοχαγών τού ΓΑ. Πάντως κι αύτή βοήθησε, παρά τίς σειρές άδυναμίες τής, στή δημιουργία διειδιαστικών τού στρατού μας.

- 108 -

Στές Μεραρχίες καὶ στές Ταξιαρχίες, εἶτε στά πρώην ἀρχηγεῖα περιοχῶν καὶ περιφερειῶν λειτούργησαν πολλές σχολές ποὺ ἔβγαζαν δμαδάρχες, νοσοκόμους, διαβιβαστές, σαμποτέρ οὐλο. Αὔτες οἱ σχολές ἐπαιξαν ἐξαιρετικά σπουδαῖο ρῦλο, στή δικαιουργία κατωτέρων στελεχῶν τοῦ στρατοῦ μας, ποὺ ἀπ' αὐτά τὰ πιθανότερα πήγαιναν στές σχολές τοῦ ΓΑ. Κι αὐτές οἱ σχολές, προπάντων τῶν δμαδαρχῶν, στήν ἀρχῇ ήταν διαποτισμένες μὲ τὸ σχολαστικού ὅπος ἐποφῆ ἐκπαίδευσης, ποὺ προσδευτικά ὑπερνικοῦνταν.

Καὶ τὰ ἔμπεδα ἐπαιξαν σπουδαῖο ρῦλο. Ὅγδει γηρά ἔμπεδων ἦταν τὸ ἔμπεδο τοῦ ΓΑ στὸ Βέτο τὸ 1949. Ὅκει γίνονταν μιᾶς σοβαρῆς στρατιωτικῆς ἐκπαίδευσης, μιᾶς σοβαρῆς πολιτικῆς δουλιάς, μιᾶς καλής πολιτιστικῆς δουλιάς.

Σελ. 147)

Ἄπο τῆν πλευρᾶς τῆς ἐκπαίδευσης, σπουδαῖα θέση κατέχει ἡ ἐκπαίδευση μέσα στά πλαίσια τῶν μονάδων, ὅταν δέν πολεμοῦσαν. Στροφή σ' αὐτό τὸν τομέα ἐκπαίδευσης κάνωμε μετά τὴν ἥττα τοῦ ἔχθροῦ στὸ Νάλι-Μάδι. Αὔτῃ ἡ στροφή ἐπιβλήθηκε ἀπό τὰ νέα καθηκοντα, ποὺ ἔμπαιναν μπροστά στὸ ΔΣΕ, ων φθείρεις ἀποφασιστικά τὸν ἔχθρο, σὲ μιᾶς σειρᾶς ἐπιθετικές μάχες, τόσο σὲ πόλεις, σοσο καὶ σὲ γερά δργανωμένες τοποθεσίες. Αὔτῃ ἡ ἐπιθετική ταχτική ἀπαιτοῦσε μιᾶς ἐντατικῆς μακροχρονής ἐκπαίδευσης. Αὔτῃ ἡ ἐκπαίδευση εἶχε τὸ πλεονέκτημα ὅτι τὰ θέματα τῶν ἀσκήσεων ἥσαν θέματα ἐπιχειρήσεων ποὺ θέλι γίνονταν ἀμέσως μετά ἀπὸ τῆς ἀσκήσεις, καὶ γε ἀντρὸς γίνονταν σὲ ὑφάσματα ποὺ παρουσίαζαν περίπουν ἕδια διαφορική διαμόρφωση μὲ καίνα πού θέλι πηγαίνωμε νά καταλέβουμε μὲ μάχη ἀπό τὸν ἔχθρο, εἶτε σὲ κατοικημένα σημεῖα ὅταν πηγαίνωμε νά δύσουμε μάχη σὲ πόλη καὶ μακρόπολη. Ἐτοι ὁ μαχητής πρόσεχε τὴν ἀσκηση, γιατρὸς ἡξερε οτι ἔδω δέν πρόκειται για παγυνδή, ἀλλά για γενική δοκιμή μιᾶς πραγματικῆς μάχης, πού θέλι διπλανολογούμεσε. Ἡ συζήτηση μετά τὴν πραγματική μάχη ἀποκλίνει προς μαχητές τὰ κενὰ τῶν ἀσκήσεων, εἶτε τὰ σημεῖα ποὺ παραβίλασαν τοὺς κανόνες ἐπέσης, πού εἶχαν διδαχθεῖ στὴν ἀσκηση. Αὔτοις ὁ τρόπος, ἀδιάκοπης, θέλι μποροῦσε νά πεῖ κανέλις, ἀσκησης, ἔχει τερβίστια σημασία. Ἐνῶ εἶναι πού ἐφαρμόζονταν πέρα για πέρα ή ἀρχῇ: Πολέμα καὶ μάθαινε καὶ πολέμα.

Ἡ στρατιωτικῆς ἐκπαίδευσης στὸ ΔΣΕ, σὲ σχολές, στὰ ἔμπεδα, καὶ στές μονάδες, παρὰ τῆς ἀδυνατίας πού παρουσίαζε, ἀποτελεῖ σημουδαῖο κεφάλαιο, για τοὺς παραπέρα ἀγνῶνες μας.

Γ Ε Ν Ι Κ Α . Σ Υ Μ Π Ε Ρ Α Σ Ι Α Τ Α

"Υστερα ἀπτῇ σύντομη ἐπισιδηπήση τῆς δράσης τεῦ ΔΣΕ ἀπτῇ μάχῃ στὸ Λιτδχωρο, ὡς τὴν προσωρινή μας ὑποχρήση, πρέπει νά διετυπώσουμε τὰ γενικά συμπτεράδειματα. Αὔτα μποροῦμε νά τὰ συνοψίσουμε στὸ παρακάτω:

1. Σωστῇ ἦταν ἡ ἀπόφαση μας για ἐνοπλή ἐξέγερση. "Άλλος τρόπος ἀνθρώπινης ζωῆς για τὸ λαό μας καὶ ἔξασφάλισης τῆς ἔθνους ἀνεξαρτησίας δέν ὑπήρχε. Για δέν τέτοιο ἀγώνα εἶμασταν, βεσιτάν, πρεστοιμαχούμενοι. Τὸ λάθος τῆς ἀποχής ἀπτίς βουλευτικές ἐκλογές τῆς 31 τοῦ Μάρτη 1946, ἦταν σοβαρό ταχινό λάθος, ἀλλά δέν εἶχε καὶ δέ μποροῦσε νά ἔχει καθοριστικές συνέπειες, για τὴν ἔκβαση τοῦ ἐνοπλού ἀγώνα.

- 109 -

2. Τέ τριεμέση χρόνια ένοπλης ήταν ένας μεγάλος (Σελ. 148) δισταγμένης σκληρός καί έξαιρετικά άνισσος πόλεμος, γεμάτος μεγάλα παραδείγματα άτομικού καί μαζικού ήρωϊσμού καί αυτοθυσίας, άλλγιστης πεποίθησης στήν τελική νίκη. Περίπου 25.000 άντρες, μέ λίγα κυρίως λιανοντούφεκα καί μ' έλαχιστα πυρομαχικά καί όλα έφδια, πάλαιφαν μέ πάνω ἀπό 300.000 μοναρχοφασιστικές ένοπλες δυνάμεις έξοπλισμένες μέ τέ πιθ μοντέρνα πολεμικά μέσα καί μ' ἄφονα πυρομαχικά καί όλα έφδια καί πού είχαν τήν ἀμεση βοήθεια τῶν ἀγγλικῶν στρατευμάτων κατοχῆς πού στέθμευαν στά πιθ έπέκαιρα σημεῖα τῆς χώρας. Παρ' ὅλα αὐτά, δ ΔΣΕ κατέφερε βαριά χτυπήματα στὸν έχθρο, καί έψερε στὸν χεῖλος τῆς καταστροφῆς τὸ μοναρχοφασιστικό καθεστώς τῆς ἀμερικανικής.

3. "Ο ΔΣΕ εἶναι λαϊκοεπαναστατικός στρατός. Αὐτό φαίνεται ἀπό τοὺς σκοπούς πού πάλαιρε νέα πραγματοποιήσει, δηλαδή ἀπό τή στρατηγική του, ἀπό τήν ταχτική του, ἀπό τή σύνθεση τῶν στελεχῶν του, ἀπό τὸν πόλεμο πεύ ἔκανε. Σ' ἀντίθεση μέ τὸν ΕΛΑΣ πού δὲν εἶχε σωστή στρατηγική καί ταχτική, στά στελέχη του ἐπικρατοῦσαν οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ παλιοῦ στρατοῦ καί οἱ δηλωσίες τῆς Βασιλομεταξικῆς φασιστικῆς διγκατορίας τῆς 4ης Λύγοβστου, ἡ δράση του σὲ οὐγκριση μέ τή δράση τοῦ ΔΣΕ ήταν πολὺ μικρή, παρ' ὅλο πού εἶχε σχεδόν τετραπλάσιο ΔΣΕ εἶναι καὶ νοθρύπτος λαγύθερες καί μικρότερες δυσκολίες. Ο ΔΣΕ εἶναι καὶ νοθρύπτος λαγύθερες τατικός στρατός.

4. "Η ἔναρξη τῆς ἐπανάστασης δὲν μπρεσε νέα γίνεται μέ γενική ταυτόχρονη ένοπλη ἔξέγερση, γιατὶ στέθμευαν στά πιθ έπέκαιρα σημεῖα τῆς χώρας ασθαρές ἀγγλικές στρατιωτικές δυνάμεις κατοχῆς, πού στήν ἀρχή τῆς ένοπλης ἔξέγερσης, ἔπρεπε ν' ἀποφθηγουμε τή σύγκρουση μ' αὐτές. Καί ἔπρεπε νέα ἀποφθηγουμε στήν ἀρχή τή σύγκρουση μ' αὐτές τές δυνάμεις, κυρίως γιατὶ ἔλιγή ἦ δράση λαϊκοεπαναστατικοῦ στρατοῦ (ἄν θὰ ήταν τέτιος δὲν θὰ ἔχανε τήν πρώτη ἐπανάσταση) καί ἡ παράδοση τοῦ δηλιγόνου του μᾶς στέρησε τέντοντο σπαστικό δηλιγόνο μ' αὐτήν ἀρχή καί μέ τά ἀγγλικά στρατεύματα κατοχῆς. "Α ν οἱ κάτις ἀνάλογο μέ τά τωρινά στελέχη καὶ μαχητές, ἡ σαν κατερηγανδαστασή μας, σάν μιά γενική ταυτόχρονη ἔνοπλη ἔξέγερση, γιατὶ θὰ εἴχαμε ἀπό τήν πρώτη στεγμή στά χέρια μας ἔνα μετικαραταχθεῖς καὶ νέα νέα νίκησει καὶ τ' ἀγγλικά στρατεύματα κατοχῆς. Αὐτό τό ἀν δ Ε Λ Α Σ ήταν πολοτεκνά πολιτεική γραμμή στήν περίοδο τῆς χιτλεροφασιστικῆς κατοχῆς. Ετσι καὶ στήν πώς ἀρχίσεις ἡ δευτερή ἐπανάσταση εἶχε ἐπέδραση ἡ στραβή πολιτική μας γραμμή στήν περίοδο τῆς χιτλεροφασιστικῆς κατοχῆς. "Η ἀδυναμία μας λοιπόν ν' ἀντεύποχρέωσε ν' ἀρχίσουμε ὥπως ἀρχίσαμε τήν ένοπλη ἔξέγερση. Αὐτός δ δρόμος μᾶς

-110-

Έδινε το πλεονέκτημα ότι δεν δίνονταν ή πολετική δυνατότητα στους αγγλούς έμπειρικούς νάρας έπειρους μέχρι από τη στρατεύματα κατοχής που διατηρούσαν σ'έπικαιρα σημεια της χώρας μας. Όμως, αύτος δρόμος έδινε χρόνο στο μοναρχοφασισμό ν'αναδιοργανώσει τές ένοπλες δυνάμεις του, νά πάρει σειρά τρομοκρατικά μέτρα, που θ' αποδιοργάνωναν πολλές κομματικές μας δραγανώσεις και συνεπώς ύα τές έκαναν άκινδυνες και φέρονταν ειτε θάρρονταν στο μέτεργα πολλές χιλιάδες μέλη και διαδοσή του ιδιματός μας, που ήσαν πολύτιμοι και μάραστητοι στον ένοπλο άγωνα. Άπο στρατιωτική αποφη όλο το πρόβλημα συγκεντρώνονταν σε τούτο. Το πέρασμα από τές ένοπλες δύναμες των καταδιωκομένων άγωνων στον κλεψτοπλέμο ποσ έκαναν, στο μεγάλα στρατιωτικά τμήματα μέ ένιασα διοίκηση για σόλη την Ελλάδα και στές μεγάλες μάχες, δέν έπρεπε ν'άργοπορθσει. Αύτη ήταν ή γραμμή του Κράτους. Αύτη ή έντολή δδημητρίου στον τύπο άρχηγο του ΔΣΕ Μάρκο Βαφειάδη. "Όπως άποδείχθηκε μέ γεγονότα, αύτη τη γραμμή τη σαμπόταρε δ Μάρκος. "Ετοι χώσαμε τη δυνατότητα, που είχαμε στο δεύτερο μισό του 1946 καί το 1947, νά λύσουμε το πρόβλημα των έφεδρων, στο βαθμό που ήταν μάραστητο, για μιά πρώτη στρατηγική ένατροπή του έχθρου στο 1948. Μέ τά μέτρα που πήρε δ έχθρος και είδικά μέ το ξεπλύμα της άγροτικής και της περιχαράωσης στές πόλεις, έκαναν, μετά το 1947, έξαρετηκά δυσκόλυτο πρόβλημα των έφεδρων.

5. Μετά την 3η Ολομέλεια της ΚΕ ή ένοπλη πάλη άποχτάσι ένιασα πολιτικοστρατιωτική διεύθυνση. Αύτο ήταν μπολυτα μάραστητο για τη σωτήρι διεύθυνση όλου του άγωνα. Όμως δ Μάρκος έβαζε άποφασιστικά τη σφραγίδα του στη δουλιά του ΔΣΕ, σχεδόν ώς την πρώτη σύσκεψη των κομματών, στρατιωτικών και πολιτικών στελεχών του ΔΣΕ, που έγινε στές 15 (Σελ. 150) του Γενάρη 1948. Τά μέλη του ΠΓ σ. Γιάννης Ιωαννίδης και λεωνίδας Στρέγγος, που ήταν στο ΓΑ δέν μπρεσαν νά βέλουν σε τάξη και πειθαρχία το Μάρκο, δηλαδή δέν μπρεσαν ν'άρχισουν στροφή στη δουλιά του ΔΣΕ. "Η πραγματική στροφή στο ΔΣΕ, στήν ουσία, άρχιζε μέ την πρώτη σύσκεψη των κομματικών, στρατιωτικών και πολιτικών στελεχών στές 15 του Γενάρη. "Ετοι, αύτη ή τύση άναγκαστα στροφή άργησε νά άρχισει.

6. "Ως την 3η Ολομέλεια της ΚΕ του Κράτους μας, δ ΔΣΕ δέν είχε αωστή στρατηγική και μιά ένιασα ταχτική. "Η 3η Ολομέλεια έκανε μιά πρώτη έπειργασία της στρατηγικής και ταχτικής του ΔΣΕ. Στήν πρώτη σύσκεψη των κομματικών, στρατιωτικών και πολιτικών στελεχών του ΔΣΕ, δ σ. Ζαχαριάδης διατύπωσε μέ σαφήνεια τη στρατηγική και ταχτική του ΔΣΕ. "Ετοι δ ΔΣΕ άποχτησε αωστή στρατηγική και ταχτική. "Η ταχτική του ΔΣΕ πλουτίστηκε μέ τές μεγάλες μάχες στά 1948 καί 1949. "Αύτά τά χρόνια ήδη ταχτικής που είχαν συνέπειες. Το σπουδαιότερο λέθος ήταν ότι δέν πήραμε διάδο τη θεσσαλία-Ρούμελη όλους τους μαχητές μας, πλήν 2.000 έπιλέχτων και έτοι πάθαμε σοβαρή ζημιά, χωρίς νά φθείρουμε σοβαρά τόν έχθρο. Τά λέθη μας ήσαν άποτέλεσμα της διδύματης στρατιωτικής τεχνικής μας κατάρτισης και υπολειμμάτων γραφειοκρατικής καθοδήγησης, όπως πχ, στήν καθοδήγηση των τμημάτων μας στη Θεσσαλία-Ρούμελη διό μέρους του ΠΓ του Κράτους μας.

7. "Η γραμμή για τη μετατροπή του ΔΣΕ σε ταχτικό λαϊκοεπαναστατικό στρατό ήταν αωστή. "Η πραγματοποίηση του στρατηγικού μας σκοπού, της

- 111 -

Ξθνικής άπελευθέρωσης τῆς 'Ελλάδας καὶ τῆς ἐγκαθίδρυσης Λαϊκῆς Δημοκρατίας, ἀκαιτοῦσε νῦ δημιουργῆσουμε τὸ κατάλληλο στρατιωτικὸ δργανο τῆς ἀπελευθέρωσης. Καὶ αὐτὸ τὸ δργανο ἔπρεπε νῦ εἶναι ἔνας ταχτικὸς λαϊκοεπαναστατικὸς στρατός. Μέ μειρά ἀντέρτια τιμάτα ποὺ ἀναγναστικόν θὰ ἔκαναν ιλεφτοπόλεμο, μπορούσαμε νῦ διαιωνίζουμε τὸν ἀνταρτοπόλεμο, ἀλλὰ τὴν 'Ελλάδα δέν θὰ τὴν ἀπελευθερώναμε. Αὐτὸ εἶναι εύκολο νῦ τὸ καταλάβει καθένας ποὺ ἔχει τὴν κοινή λογική. Τὴν περίοδο τῆς χιτλεροφασιστικῆς κατοχῆς, ἡ κύρια δύναμη συντριβῆς τοῦ ἔχθροῦ καὶ ἀπελευθέρωσης τῶν ὑπόδουλων λαῶν, ήταν οἱ συμμαχικές στρατιωτικές δυνάμεις ποὺ τὸν κύριο ρόλο τὸν ἔπαιξαν οἱ σοβιετικές ἕνοπλες δυνάμεις. Τὰ κενήματα Ξθνικῆς ἀντεστασης ἔπαιξαν σπουδαῖο ρόλο ἀλλὰ βοηθητικό. Τὸ ἵδιο συνέβαινε καὶ στὴν 'Ελλάδα. Ἡ κύρια δύναμη γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς 'Ελλάδας (Σελ. 151) ήταν δ Σοβιετικός Στρατός ποὺ συνέτριψε τὰς κύριες δυνάμεις τῶν φασιστῶν εἰσβολέων καὶ μὲ τὴν προέλαση τῆς σοβιετικῆς στρατιᾶς τοῦ Τολμπούχιν στὴν Βαλιάννια, τ' ἀπελευθέρωσε. Ἡ ὑπαρξη καὶ δράση τοῦ Ε Λ Α Σ ἔπαιξε βοηθητικό ρόλο. Τὸ ἵδιο ὅμως δέν συνέβαινε στῇ δεύτερῃ ἐπανάστασῃ μας. Στῇ δεύτερῃ ἐπανάστασῃ μας, τὸν κύριο, τῶν ἀποφασιστικό ρόλο, γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς 'Ελλάδας τὸν ἔπαιξαν οἱ ἐσωτερικές δυνάμεις τῆς ἐπανάστασης. Ἡ δημοκρατική διεθνῆς ἀλληλεγγύη πρές τὴν ἐπανάστασῃ μας ήταν ἔξαιρέτικὴ σπουδαῖα, πολύτιμη, ζωτική, ἀλλὰ ἀπό τὴν ἀποφη τῆς στρατιωτική δέν ήταν δυνατό νῦ παίξει τὸν ἵδιο ρόλο ποὺ ἔπαιξε κατὰ τὴν περίοδο τῆς χιτλεροφασιστικῆς κατοχῆς.

"Αν ἡ ἐπανάσταση ἥθελε νῦ νικῆσει στὴν 'Ελλάδα, ἔπρεπε νῦ φτιάσει τὸ κατάλληλο στρατιωτικὸ δργανο τῆς νίκης. Καὶ αὐτὸ τὸ δργανο ἔπρεπε νῦ εἶναι ἔνας μεγάλος ταχτικὸς λαϊκοεπαναστατικὸς στρατός. Αὐτὸ τὸ στρατό ἀποφασίσαμε νῦ χτίσουμε καὶ αὐτὸ τὸ στρατὸ χτίζαμε. Καὶ ἡ ἀπόδοση μας ήταν σωστή. Πρέπει νῦ τούσουμε πῶς τῇ δημιουργίᾳ ἐνδει μεγάλου ταχτικοῦ λαϊκοεπαναστατικοῦ στρατοῦ δέν τὴν καταλάβαναμε καὶ δέν τὴν πραγματοποιούσαμε μηχανικά. Τὴν πραγματοποίηση αὐτοῦ τὸν σπουδαῖου καθήκοντος τῇ βλέπαμε σάν ενα προτοές ποὺ συντελούνταν στὴν πορεία τῆς πάλης γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς 'Ελλάδας. Ὁ ΔΣΕ στὰ τριάμιση χρονια τῆς ἔνδοξης δράσης του μπήκε στὸ δρόμο τῆς μετατροπῆς του σὲ ταχτικὸ λαϊκοεπαναστατικὸ στρατό, ἀλλὰ δέν εἶχε κι ὄλας δλοκληρώθεῖ σ' ἕνα τέτιο στρατό. Ἡ παραπέρα δριμυτική καὶ ποιοτική του ἀνάπτυξη, ἡ ἀπελευθέρωση ἐστω μιᾶς περιοχῆς τῆς χώρας θὰ ἔδινε τῇ δυνατότητα νῦ ἐπιταχνθεῖ τὸ προτοές τῆς μετατροπῆς τοῦ ΔΣΕ σ' ἕνα μεγάλο λαϊκοεπαναστατικὸ στρατό. "Ετσι ἔχει τὸ έγιμμα τῆς γραμμῆς καὶ τῆς δράσης μας, γιὰ τὴ μετατροπή τοῦ ΔΣΕ σ' ἕνα μεγάλο ταχτικὸ λαϊκοεπαναστατικὸ στρατό. Δέν ήττηδήκαμε στρατιωτικά γιατὶ μετατρέψαμε τὸ ΔΣΕ σὲ ταχτικὸ λαϊκοεπαναστατικὸ στρατό, ἀλλὰ γιὰ ατὲ δέ μπορέσαμε νᾶ φτιάσουμε τὸ ΔΣΕ σ' ἕνα μεγάλο ταχτικὸ λαϊκοεπαναστατικὸ στρατό. Οἱ διπορτουνιστές ἔχουν διαφορετική γνώμη. "Λας τὴν ἔχουν γιὰ νῦ δεῖχνει τῇ στραβομάρα καὶ τὴν ἀμάθεια τούς. Μόνο τὰ χαλασμένα μυαλά τοῦ Μέρκιου Βαρειόδη καὶ τῆς παρέας του, μποροῦν νῦ σκέπτονται δτε θ' ἀπελευθερώναμε τὴν 'Ελλάδα.

"μέ μια ἐντατική παρτιζάνη δράση ποὺ θὰ προκαλέσει στοὺς ἀμερικανούς καὶ τὸ μοναρχοφασισμό, μια συνεχῆ αἰμοραγία στρατιωτική (Σελ. 152) οἰκονομική, θὰ δημιουργήσει ἔλο καὶ περισσότερη πολιτική ἀστάθεια καὶ.... θὰ μᾶς εἶναι

- 112 -

δυνατή ή δημιουργία ματέλληλων συνθηκών για δυνάμιμα τοῦ κενήματος. . . . για πιό δυνατά και συνδιασμένα χτυπήματα". ('Από τὴν ὁπορτουνιστική πλατφόρμα τοῦ Μάρκου, "Ἡρός Κβαμος" Νο 8, σελ. 480).

Μέ τὸν κλεφτοπλέμο οὐ γονατίζεις οἰκονομιά, πολιτική, στρατιωτική τοὺς ἀμερικάνους καὶ τὸ μοναρχοφασισμό νὰ τὸν ἀναγκάζεις νὰ ποῦν; "Ελεος, καπετάν Μάρκο! Πάρε τὴν ἔξουσίαν με τουλάχιστο ησυχη τὴν "Αμερικα"!

8. Τριέμεστη χρόνια διεξάγοιμε ἔνα μεγάλο, στούς οποίους καὶ στὸ ἔργα πόλεμο, μὲ ζεκάδαρη στρατηγικὴ καὶ ταχτικὴ καὶ ἐνιαία πολιτικοστρατιωτικὴ ἥγεσθα (μετένθη τὴν 3η "Ολομέλεια τῆς ΚΕ"). Ὅμως δὲ νεκρίσαμε. Ποιέσ οἱ βασι-
νές αἵτιες τῆς ἡττας; Ποῦ βρέσκονται οἱ ρίζες ἐκείνων ποθ προϊθλαντῶν μᾶς;
"Η δη καὶ ἡ 7η "Ολομέλειας τῆς ΚΕ τοῦ Κόρματος μᾶς, μέλησαν για τὰς θυσιακές
αἵτιες τῆς στρατιωτικῆς μᾶς ἡττας. Αὐτές εἶναι;

⁹ Η μή λύση τού προβλήματος τῶν ἀπαραίτητων ἐφεδρειῶν. ¹⁰ Η μή λύση τού πρόβλημάτος τού ἀνεφοδιασμού τῶν τυμημάτων μας στήν Κεντρική καὶ Νότια Ἑλλάδα. ¹¹ Η προδοσία τῆς τροτουσιστικῆς τιτικῆς συμμορίας τοῦ Βελιγραδίου, σέ σύνδεση μὲ τὴν τεράστια ἀμερικανοαγγλική ἐπέμβαση καὶ ἐνέσχυση τοῦ μοναρχοφαιτικοῦ καθεστώτος. Τά ἄλλα λέθη μας στήν δργάνωση καὶ διενθύνση τῶν ἐπιχειρήσεων, καὶ εἰδικά τὸ λάθος μας μὲ τὸ Κλιμάκιο τοῦ ΓΑ στή Νότια Ἑλλάδα ἔπαιξαν κι αὐτά σοβαρὸ ρόλο στῇ στρατιωτικῇ μας ἥττα ἀλλοδόχη ἀποφασίστεκα. Τὸ πρόβλημά τῶν ἐφεδρειῶν ποὺ χρειάζονταν γιά μιά πρώτη στρατηγική ἀνατροπή τοῦ ἔχθρού, δηλαδή γιά νὰ κερδίσουμε τὴν ἀποφασιστική καμπή, μποροῦσε νά λυθεῖ καὶ ἐπρεπε νά λυθεῖ στὸ δεύτερο μισό τοῦ 1946 καὶ στὸ 1947. Δέν λύθηκε γιατί δὲ τότε δρχηγός τοῦ ΔΣΕ Μάρκος Βαφειάδης σαμπτώρε τὴν ἑφαρμογὴ τῆς γραμμῆς τοῦ Κβμιατος. Χωρέσι καμιατίσσε περιολή, ή ὅλη παραπέρα πορέσια τῆς ἐπανάστασης κρίθηκε τότε. Ποιός μπορεῖ νά διμφιεύσει τάρα, δτι ἀν εἶχαμε 15.000 στρατό στὴ Βόρεια Πίνδο στέι μεγάλες μάχες τοῦ 1948 οὰ κερδίζουμε τότε τὴν ἀποφασιστική καμπή; Εκνούοι ὁ ἀνεράπευτοι δικτυούντες γιά νά κρυψουν τῆς βαριές εύθυνες καὶ τὸν πανικό τους ιπὲρ ἄλλοι, γιά νά κρύψουν τὸ πολιτικό τους πελάγωμα, τὴ φραξιονιστική ἀντικομματική τους ἐπίθεση.

Κάναμε ένα σκληρό και βέβαιοτεινά ανυσσο δύναμις. "Ένα δύναμα για μάτιο που μάτιο θυμαίνεται. "Ένα δύναμα που μάτιο έδοσε πολύτιμη πεύρα για τούς μελλοντικούς δύναμες. "Ένα (Σελ. 153) δύναμα που σφυρηλάτησε καὶ δημιούργησε μέσα στή φωτειά τῶν μαχών χιλιάδες στελέχη, που μὲ μιᾶ συμπληρωματικῆ πολετικῆ καὶ τεχνικῆ κατέκτηση μποροῦν ν' ἀποτελέσουν τὸ βασικὸ σκλητό τοῦ αὐτοτανοῦ μεγάλου λαϊκοεπαναστατικοῦ στρατοῦ που θ' ἀπελευθερώσει τὴν Ἑλλάδα. "Η ἡγεσία τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ δύναμα μας βγῆκε ἀπό τὸν δύναμα, πιεδ ἐμπλέκει καὶ ξεκαθαρισμένη. "Η Συνδικαλική θὰ ιρίνει τὰ πρόσωπα καὶ τὰ ἔργα τους, θὰ καταλογίζει εὐθύνες καὶ θὰ χαρδεῖ γραμμή.

^οΗ σημερινή τραγωδία τοῦ Λαοῦ μᾶς δεικνύει τὸν ἔνοπλο ἀγώνα μᾶς, ἀκόμα καὶ στὰ πιεζόμενα στρῶματα τοῦ Λαοῦ. Γιάν σόλο τὸ Λαός εἶναι τῷρα φανερός πᾶς ἢ μοναρχοφασιστικής νίκης ἔφερε πιεζόμενος πείνα καὶ πιεζό-

- 173 -

ριες άλυσίδες. "Όμως δέ σκύβει τό διεφύλαξ. Νέ πίστη στές δυνάμεις του καθετήν ήγεισία του, δ λαός μας δρθώνει τό διάστημά του καθ παλαιβει γιαδ φωτί, λευτεριέ, είρηνη. "Ο Δημοκρατίκος Στρατός όπαρχει καί ή ο παρεί του θερμαίνει τές λαΐκες φυχές. Οι νοουκουέδες υπάρχουν καί δουλεύουν ψαρραλέα μέσα στό λαό κι αύτό δίνει φῶς καί δδηγητές στή λαϊκή πάλη, πεκούθηση στήν Εική. Τό παγκόδασμιο μέτωπο τής Δημοκρατίας, τής Είρηνης καί τοῦ Σοσιαλισμοῦ, ποθέχει ήγετική δύναμη τή Μεγάλη Σοβιετική "Ενωση, καθημερινά δυναμώνει άλματώδικα, δίνει μεγάλη βοήθεια στό λαό μας, στό σκληρό & πελευθερωτικό & γώνα του καί πεπούθηση στήν Εική. "Έχουμε σημαντικό φέρο καί δραγηγδ τής μεγάλης στρατιάς τής Δημοκρατίας, τής Είρηνης καί τοῦ Σοσιαλισμοῦ, τό μεγάλο Στάλιν καί κεί ποθ δδηγδει δ Στάλιν ή Νίκη είναι σίγουρη. Είμαστε στρατιώτες τής μεγάλης στρατιάς τοῦ Στάλιν. "Έχουμε καί πρατάμε μέ τιμή τό δικό μας τομέα, στό παγκόδασμιο μέτωπο τής Δημοκρατίας, τής Είρηνης, καί τοῦ Σοσιαλισμοῦ. Μελετάμε τή δουλιά μας καί βγάζουμε διδάγματα. Καθαρίζουμε τό δρόμο μας άπό τούς πανικδιλήτους δπορτουνιστές καί τούς πράχτορες τούς ταξικούς έχθρούς καί βαδίζουμε μπροστά μ' άτρανταχτη πίστη στή νίκη. Θ' άντιμετωπίσουμε δικόμα μεγάλες δυσκολίες, άλλαδ βρίσκουμε καί θά βρίσκουμε τά σπλα νά τές νικούμε. "Η συμβολή τής Συνδιάσκεψης τού Κδματος καί στόν άγωνα γιαδ τήν ηματανίκηση τών δυσκολιών θά είναι πραγματικά μεγάλη. Πάμε γιαδ συνάντηση άποφασιστικών γεγονότων (Σελ. 154) πού ώριμάζουν στή χώρα μας. "Η Συνδιάσκεψη τού Κδματος θά παίξει σπουδαίο ρόλο στήν προετοιμασία του, γιαδ νά μπει έπικεφαλής καί νά δδηγδει στήν νίκη τούς άποφασιστικούς άγωνες πού ώριμάζουν μέ ταχύτητα.

27-9-50

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΖΥΓΟΣΥΝΑΙΑΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΚΚΕ

Γ. ΓΟΥΣΙΑ (ΒΟΝΤΙΤΣΙΟΥ)

ΤΟ ΙΑΕΟΛΟΓΙΚΟ ΜΑΣ ΜΕΤΩΠΟ

CONFIDENTIAL

- 115 -

(Σελ. 157)

Τ. Ε Ι Σ Α Γ Ο Γ Η

ΤΟ ΚΩΜΑ ΜΑΣ είναι Κόμμα επαναστατικό, νέου τύπου, πού έχει ίστορική άποστολή του την άπελευθέρωση τῶν ἔργαζομένων τῆς χώρας μας δηπτήν τυράννων τῶν Ὀργανισμάτων καταχτητῶν, καὶ τῶν ντύπιων λακέδων τους, τῇ δημιουργίᾳ λαϊκοδημοκρατικοῦ καθεστώτος, καὶ σὲ συνέχεια τῇ δημιουργίᾳ τῆς σοσιαλιστικῆς Δημοκρατίας κοινωνίας. "Ενας διάδοχος τούς βασικούς τομεῖς τῆς δουλείας του στήν ταξική πλάτη, είναι δὲ ηγώνας στόν θεολογικό τομέα, πού στέκει διπλά στόν οικονομικό καὶ πολιτικό.

"Όταν στό Κόμμα μας, πού έχει τέτια κοινωνική άποστολή, κουτσαίνει ἡ θεωρία, δὲ μπορεῖ παρὰ νά κουτσαίνει δόλο τό Κόμμα στήν έκπλήρωση τῆς άποστολής του. Σχετικά μ' αὐτό, δ. σ. Στάλιν λέει:

""Αν δρχεῖται νά κουτσαίνει τό έργο τῆς Ναρξιστικής-Λενινιστικής διεπανδαγόγησης τῶν στελεχῶν μας, έν αδυνατίζει ἡ δουλεία γιά τό σήκωμα τού πολιτικοῦ καὶ θεωρητικοῦ ἐπιπέδου τῶν στελεχῶν αὐτῶν καὶ τά ἔδια τά στελέχη πανύουν, σὲ συνδυασμό μ' αὐτό, νά ένδιαφέρονται γιά τήν προοπτική τῆς ιενησής μας πρός τά μπρός πανύουν νά καταλαβαίνουν τήν δρθετητά τῆς υπόθεσής μας καὶ μεταβλάλονται σὲ έμπειριστές καὶ δέχωνται προοπτική πού στό τυφλό καὶ μηχανικά έκτελεσύν τές διάδοχος τά πάνω υποδείξεις, τότε άναγκαστεικά θά κουτσαίνει ολη ἡ ιρατική πανηγυρισμού μας. . ."

"Η άποστολή τῆς θεωρίας είναι νά βρίσκεται διδιάσπαστα δεμένη μέ τή ζωή, νά ξεχωρίζει καὶ νά διακρίνει οάδες φορέ τό παινούργιο καὶ νά τό έκτειμι οωστέν. Ήδη τοποθετεῖ οωστά τή σχέση μέ τό παρελθόν καὶ μέ τέ παρόν. Ήδη συλλαμβάνει οωστά τό νόημα καὶ τούς νόμους τῆς ιενησής πρός τά μπρός, καὶ δηλισμένη ἔτσι μέ τή δύναμη τῆς γνώσης, νά φωτίζει καὶ νά (Σελ. 158) ἐπιεδρᾶ ἀποφασιστικά στήν πρός τά μπρός ιενησή. "Αν ἡ θεωρία δέν παραμολουθεῖ τή ζωή καὶ άποσπαστεῖ διάδοχος τήν πραγματικότητα, τότε χάνει τή σημασία τῆς υπαρκής της, πού είναι νά μᾶς καθοδηγεῖ καὶ νά φωτίζει τό δρόμο μας.

"Η θεωρία ἡ δική μας, ἡ θεωρία τῶν μεγάλων μας δασκάλων, τοῦ Υάρξ-Ἐνγκελάς-Λένιν-Στάλιν, "δέν είναι δόγμα μάς ιαθοδήγηση γιά δράση". Κατάχτηση τῆς θεωρίας δέν πάει νά πεῖ νά άποστηθείσεις τοιτέτα διάδοχος μεγάλους μας δασκάλους. Κατάχτηση τῆς θεωρίας πάει νά πεῖ νά κατέχεις τή θεωρία τῶν δασκάλων μας, τήν πείρα τους, τή μέθοδος τους, πού μᾶς δείχνει πῶς αὐτοῖς άντιμετώπιζεν κάθες φορά τήν κατάσταση καὶ νά τήν προσαριζεῖς δημιουργικά σὲ τόπο καὶ χρόνο. Ήδη φύγοντες νά βροῦμε οάδες τέ τό καινούργιο, γιατέ τή ζωή πρέπει νά τή βλέπουμε σάν κάτι ζωντάνθ, πού οάδε μέρα άλλάζει καὶ δίνει κάτι τό νέο. "Η κατανόηση τού νέου είναι ἡ βάση γιά τήν ιενησή πρός τά μπρός.

Γιά τό Κόμμα μας, στές σημερινές δύσκολες συνθήκες πού περνάει τό ιενησά μας, δὲ ηγώνας στόν θεολογικό τομέα κατέχει βασικότατη θέση. Ήδη

CONFIDENTIAL

- 116 -

περισσότερο γιατί το κέντρο μας το παράδερναν πολλές θεωρητικές άρρωστεις περί ή πηγή τους βρίσκεται στο διάστημα στην "Ελλάδα έμφανθε" τον καθυστερημένα. Η έμφαντη της χρονολογείται λίγο την έδρυση του Κράτους. Ο βασικός λόγος της καθυστέρησης αυτής είναι ή ίδεολογία του άστοτοι φλιαδίου καθεστώτος της Μεγάλης Ιδέας, που κατέβρωσε νά κυριαρχήσει στην πνευματική ζωή του τόπου. Κατέβρωσε νά άφιονται πλατιά στρώματα του λαού με το διάστημα της Ελλάδας έτσι όπως ήταν γίνεται μεγάλη, όπως ήταν η Βαντινή Αυτοκρατορία. Τόσο κυριαρχούσε ή Μεγάλη Ιδέα, που κατέστη έρχονταν λίγο το διετερικό και ήταν έπιπρεψμένος λίγο το σοσιαλισμό της δύσης, όχι μόνο δέ διέδιδε τη μαρξιστική ίδεολογία, μάλιστα στην ίδέα.

Η μαρξιστική-λενινιστική θεωρία, που στην "Ελλάδα έμφανθεται με την έδρυση του Κράτους, μέχρι το 1931 μεταφέρεται, άτεστια, χοντροκομένη, παραμένει στεέρα χωρίς προσαρμογή στην "Ελληνική πραγματικότητα. Ακόμα όσα μαρξιστικά έργα μεταφράστηκαν στα Ελληνικά σ' αυτήν την περίοδο είχαν πολλά λάθη καθώς ήταν δικαταλαβίστικη. Η κατάσταση στην "Ελλάδα με τη μειρασιατική καταστροφή και με την πολιτική κοινωνική καθώς οικονομική κρίση ποδ την έδερνε, ήταν δριμή για όλη την Ελλάδα. Τόσο Κράτη μόνος δέ μπρεσε νά έκπληρωσει την διποστολή του τον κινητήρα της (Σελ. 159) κοινωνικο-πολιτικο-οικονομικής μεταβολής, που οι λαϊκές μάζες ζητούσαν. Τόσο Κράτη δέν παρουσίασε πρωτοπόρα δραστηριότητα στους άγνων που έζησαν. Η άντερεση άπτη μειρασιατικής κατάστασης ποδ έπιζητούσε την διλλαγή καθώς την άλλη, ή δυναμία του έπονειμενικού παράγοντα, δηλ. του Κράτους, νά φωτίσει αυτή την πραγματικότητα καθώς νά καθοδηγήσει τές μάζες για την διλλαγή, έφερε τόσο Κράτη στη μακρόχρονη έσωτερη κρίση. Η κρίση αυτή ήταν κρίση των καθοδηγήσεων ποδ σταθμημάτων δινάνεις νά χαράξουν μπολσεβίκικο δρόμο στη νεοελληνική έξέλεξη. Ανίκανες νά άντειλη φθούν τά γεγονότα, νά τά συνειδώσουν καθώς κατευθύνουν τό λαό σε μια λαϊκοδημοκρατική μεταβολή, διποστάσθηκαν άπτη ζωή. Δέν είχαν έμπειστανη στές δυνάμεις των μαζών για τη μεταβολή, καθώς θεωρητικά καθώς πραγματικά, έφερμοζαν, γραμμή άντιμαρξιστική-άντιλενινιστική ποδ βοηθούσε τούς άστοτοι φλιαδίους νά ξεπεράσουν τές δυσκολίες τους. Η κρίση έκδηλωση:

1) Μέ τούς διπορτουνιστές, τό 1918-1924, που διατηρούνται τη θεωρία ότι τόσο Κράτη έχει άνδρικη μακράς νομέμου έπορεως" καθώς διά την προοδευτική πετρούλη έντην πραγματοποίησουν τά διστικά "προοδευτικά" κράτη. Οι θεωρίες αυτές έκδηλωσηκαν σε μια περίοδο έπαναστατική. Σέ μειρασιατική περίοδο ποδ ή "Ελλάδα βρισκόταν σε βαθύτατη πολιτικο-κοινωνικο-οικονομική κρίση. Τόσο προλεταριάτο μπορούσε σάν διεξάρτητη πολιτική δύναμη νά δοσει ριζική λύση στό έσωτερη πρόβλημα. Οι μικροαστούς διπορτουνιστές δέν πίστευαν στη δύναμη του προλεταριάτου καθώς βοήθησαν την πλουτοκρατία νά ξεπεράσει, μέ μικροπαραχωρήσεις, τήν έπαναστατική κρίση, σε βάρος τούς λαούς.

2) Μέ τούς λινβινταριστές, τό 1926-1928, που κήρυξαν την πολιτική άποχη, τη διάλυση του Κ.Κ.Ε. καθώς τη δημιουργία "καίνοιργιου Κράτους άπό καλύτερα έπαναστατικά στοιχεία για ένα νέο ζεκίνημα". Η θεωρία αυτή έκδηλωνεται τή στεγμή ποδ ή διστική δημοκρατία ένα χρόνο μετά την άνακρυξή της, περνάει

- 117 -

ηρίση γιατί δέν έλυσε κανένα άποδ τά φλέγοντα ζητήματα του τόπου καθ' η πλουτοκρατία έγκαθιδρύει τη διχτατορία του Παγκάλου. Σ' αυτή τη στιγμή δύνται να μπει το Κόμμα έπικεφαλής των μαζών, καθ' ξεσκεπάζοντας την άστική λημοκρατία, να πολαίφει γιαδ να λύσει τη δύστερη πρόβλημα, ή ιαθοδήγηση ηγούμενος την άπορχή του Κόμματος άποδ τους πολετικούς άγωνες γιαδ τη διάλυση του. Οι μικροαπορχές λειψινταριστές βοήθησαν την πλουτοκρατία να πετύχει τη μερίμη σταθεροποίηση.

3) Με το χραξιονισμό, 1929-1931, πού ρίχνει το Κόμμα σε μια πλήρη χωρίς δρόχες καθ' πού ένεργα παίρνει μέρος σ' αυτήν (Σελ. 160) δ ταξιδές έχθρος. Ο χραξιονισμός έκδηλωνεται σε συνθήκες πού ή άστοτασιωριανός "Ελλάδα μπαίνει σε νέα βαθιά οίκονομική κρίση καθ' το έπαναστατικό κίνημα άνεβαίνει σ' όλη τη χώρα. Η ιαθοδήγηση θμως, άνικανη να άντεληθεῖ την κατάσταση καθ' να βάλει το Κόμμα έπικεφαλής των μαζών, συνθηκολογεῖ ούσιαστικά μέ τον, άντεπαναστατικό τροτονισμό, πού κάνει πρόβοδο σε θάρος του κινήματος, καθ' βοήθεια άντικειμενική την πλουτοκρατία να ξεπεράσει την κρίση της.

"Η ύγιης προλεταριακή θάση του Κόμματος, άποκτώντας μια σοβαρή πείρα άποτελεσμάτων του Κόμματος, καθ' μέ τη βοήθεια της ΚΔ, ξεπερνάει την δαχημη αύτη κατάσταση.

"Αναλαβαίνει ίατυνούργια ιαθοδήγηση στά τέλη του 1931, βγαλμένη μέσα άποτελεσμάτων της έπαναστατική προλεταριακή θάση, μπάζει το Κόμμα στο σωστό έπαναστατικό δρόμο καθ' το κάνει ίκανο στην έκπλήρωση της κοινωνικής του άποστολής.

"Η μακρόχρονη κρίση του Κόμματος είχε βλαβερά άποτελέσματα καθ' παρά τη δουλειά του Κόμματος γιαδ το ξεπέρασμό τους, μάς άφησε δαχημη ηληρονομιά. Στή διεκάχρονη σκληρή πλήρη του Κόμματος μας έμφανιστηκαν μεμροσαστικές πανειδιδλήτες θεωρίες. Σέ μια τέτια δύσκολη καθ' σκληρή πλήρη δέ μπορεῖ παρά να έμφανισθούν τέτιες έκδηλωσίες. Στήν παλιά κακιά παράδοση πρέπει νά βρούμε έπεισης μιαν μίλη αίτηα τους.

"Από το 1931 το Κόμμα μας βρήκε το δρόμο του. Μέσα άποτελεσμάτων θρησκευτική καθ' ιαθοδήγηση των άγωνων του λαού καθ' τού ΐεσελογικού ξεσκεπάζοματος των έχθρων δρεμάτων στο έργατικό κίνημα (ρεφορμιστών, δπορτουνιστών, τροτονιστών) το Κόμμα μελετάει έπιστημονικά την έλληνική πραγματικότητα καθ' τη φωτίζει μέ το φῶς του Ναρξισμού-Λενινισμού. Ήξε την άποφαση της Βης ΒΟΛΟΜΕΛΙΑΣ της ΚΕ του το 1934, το ΚΚΕ ιαθόρισε έπιστημονικά το δρόμο πού πρέπει να βαδίσει ή "Ελλάδα γιαδ να φτάσει στήν δλβπλευρη άναγέννηση. Κάνοντας έπιστημονική άνττομέα της οίκονομικής, πολετικής καθ' ιοινωνικής διερθρωσης της χώρας, ιαθόρισε το χαραχτήρα της έπαναστασης σάν δστικοδημοκρατική μέ λέγο είτε πολύ γρήγορο πέρασμα στή σοσιαλιστική. Καθόρισε τέσι ιινητήριες δυνάμεις της έπαναστασης, την έργατική τάξη έπικεφαλής μέ σύμμαχο την φτωχομεσαία & γροτεικά καθ' τέσι έδυνικές μειονότητες. Σέ συνδυασμό μέ την ιαθορισμό της ιτρατηγικής, ιαθόρισε σωστή ταχτική, πού είναι ή ιαθομερινή καθ' συγκεκριμένη πλήρη των μαζών ήποδ τέ πιθ. μειρά ζητήματα άνεσκεπάζοντάς την μέχρι το άνωτατο σημεῖο, πού θά έπιετρέψει την πραγματοποίηση τού στρατηγικού σκοπού. "Η άπει-

- 118 -

φασι τής θης "Ολομέλειας ἔχει ἴστορική σημασία (Σελ. 161) γιατί ὀλοκλήρωσε τὸν ἰδεολογικὸν ἐξοπλισμὸν τοῦ KKE καὶ τοῦ ἔνοσε ὑπεροχὴ ἀπέναντε στὴν ἰδεολογία τῆς διστικῆς τάξης, τὴν ἰδεολογία τῆς Μεγάλης Ἱδεας.

Τὸ Κόμμα βοηθᾶει στὴν ἔδρυση τοῦ Ἱερού Αγροτικοῦ Κόμματος, ποὺ αὐτὸν θὰ βοηθήσει στὸ κέρδισμα τῆς ἀγροτικᾶς σάσματος τοῦ προλεταριάτου.

Σ' ὅλη αὐτῇ τῇ πορείᾳ, τὸ Κόμμα ἐκαθαρίζει ἐσωτερικά τῆς κακές παραδόσεις καὶ σφυρηλατεῖται σὲ Κόμμα νέου τύπου, ἵνανοῦ νὰ ἐκπληρώσει τὴν ἴστορική του ἀποστολή.

Τὸ Κόμμα μας ἀπὸ τὸ 1934 βάζει στὸ κέντρο τῆς δουλιᾶς του τὸ ξεσκεπασμα τῆς φασιστικῆς ἰδεολογίας, τῆς προετοιμασίας ποὺ κάνει ἡ ἀντείδραση γιὰ νὰ ἐπιβάλει τὸ φασισμὸν καὶ κάλεσε οὐλο τὸ λαό στὴ δημιουργία πλατιοῦ Ἱεραίου Μετώπου γιὰ τὴν ἀπομάκρυνση τοῦ φασιστικοῦ κινδύνου.

Τὰ γεγονότα ποὺ ἀκολούθησαν, ἔδειξαν ὅτι τὸ Κόμμα μας στηρίζονταν γερά στὴν Ἑλληνική πραγματικότητα. Γίνεται βασική πολιτική δύναμη τοῦ τόπου καὶ σπέρνει τὸν τρόμο στούς υπόπτους καὶ ζένους τυράννους ποὺ καταφεύγουν στὴν 4η Αύγουστου.

Στὴν περίοδο τῆς 4ης Αύγουστου τὸ Κόμμα μας, παρὰ τῇ μεγάλῃ δοκιμασίᾳ ποὺ πέρασε, τὰ χτυπήματα ποὺ δέχτηκε καὶ δραγανωτικά θασικά παρέλυσε, πολλιτικά κράτησε καὶ ἀνέπτυξε τὴν ἐπεροή του μέσα στὶς μάζες. Σὶ λαϊκές μάζες ἀγαποῦσαν τὸ KKE σάν τὸ πιθ πρωτοπόρο συνειδητὸ Κόμμα πού ἀγωνίζεται γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσή τους ἀπὸ τὰ δεσμά τῆς φασιστικῆς διχτατορίας.

"Ο λαός μας, καθοδηγούμενος ἀπὸ τὸ ἀνοιχτὸ γράμμα τοῦ σ. Ζαχαριάδη τὸ 1940, πραγματοποίησε τὸ ἔπος τῆς Ἀλβανίας.

Τὸ ἀνοιχτὸ γράμμα τοῦ σ. Ζαχαριάδη εἶναι ἔνα ἴστορικὸ ητοικουμέντο, ἵσαξιο μὲ τῆς ἀποφάσεις τῆς θης ολομέλειας τοῦ 1934, γιατὶ, μὲ τὸ φῶς τῆς θεωρίας τοῦ Λένιν-Στάλιν, στὴν περίοδο τοῦ δεύτερου παγκόσμιου πολέμου, καθρισε τὰ καθήκοντα τῶν κομμουνιστῶν καὶ δῆλου τοῦ λαοῦ στὸν ἀγώνα κατὰ τῶν εἰσβολέων καταχτηῶν. Μέσα σ' αὐτὸν τὸν πόλεμο, ἔλεγε τὸ γράμμα, ὁ λαός μας μπορεῖ καὶ πρέπει νὰ ἀπαλλαγεῖ ἀπὸ κάθε ξενική ἐξάρτηση, ἔγκαθιδρύοντας λαϊκο-δημοκρατικὸ καθεστώς.

Παλαίσοντας τὸ Κόμμα μας, ἔγινε ἡ πρώτη πολιτική δύναμη τοῦ τόπου, τὸ ἀκολούθησε καὶ τὸ ἀκολουθεῖσιν πλειοψηφία τοῦ Ἐργαζόμενοῦ λαοῦ, Ὁργανώσεις καὶ καθοδήγησε στὰ τελευταῖα δέκα χρόνια δύο ἐπαναστάσεις. Η Συνδικαλική ἔχει σκοπὸν νὰ μελετήσει ἔξονυχιστικά τὴ δράση τοῦ Κόμματος στὴ δεκάχρονη αὐτῇ περίοδο, νὰ βγέλει τὰ διδάγματά του ἀπὸ τὰ (Σελ. 162) θετικά καὶ ἀρνητικά ὅστε, ἔτσι, πλέον πλέον τὸ Κόμμα νὰ ἔχοριμει στὸν ἀγώνα γιὰ νὰ φέρει σὲ τέλος τὴν ἱερή ὑπόθεσή του. Η Συνδικαλική πρέπει νὰ δεσμεῖ ἀπόντηση στὸ ἔρωτημα γιατὶ χάσαμε δύο ἔνοπλους ἀγώνες καὶ ποιό ἡ διαφορὰ ἀνάμεσά τους. Μαζί μὲ δῆλα τὰ ζητήματα, ἡ Συνδικαλική θὰ ἔξετθει καὶ τὰ ἰδεολογικὰ προβλήματα τῆς

CONFIDENTIAL

- 119 -

δεκαετίας, πώς άντιμετωπίστηκαν στήν πρώτη κατοχή καὶ πώς στή δεύτερη.

2. ΤΑ ΙΑΝΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΚΕ

ΑΙΓΑ ΤΟ 1947 ΜΕΧΡΙ ΤΗ ΒΑΡΚΙΖΑ

Στήν περίοδο τής χιτλεροφασιστικής κατοχής, δημιουργήθηκαν για τό Κδμμα μας, ὅλες οἱ ἀντικειμενικές προϋποθέσεις για νὰ ἐπληρωσει τήν ἴστορική του κοινωνική του ἀποστολή, τήν ἀπελευθέρωση τῆς Ἐλλάδας ἀπὸ τοὺς ξένους καταχτητές καὶ ντόπιους πλουτοκράτες καὶ τήν ἔγκαθέδρυση λαϊκοδημοκρατικοῦ καθεστῶτος. Τό Κδμμα εἶχε ὄλο τὸν ἔργαζόμενο λαὸν μᾶζον του. Τήν ἔνοπλη δύναμη, τά ἀστικά ιδώματα εἶχαν τελεῖως ξεσκεπαστεῖ στές μᾶζες μὲ τήν ποοδοτική στάση ποὺ πῆραν καὶ εἶχε ξεχαρβαλωθεῖ ὁ κρατικὸς τους μηχανισμός. Ἡ διεθνής κατάσταση ἦταν εύνοϊκή μὲ τή θριαμβευτική νίκη τῆς Σοβιετικής Ἕνωσης καὶ τή νίκη τῆς λαϊκής Δημοκρατίας στές Βορεινές γειτονικές χώρες. Τό Κδμμα μας ὅμως δὲν ἐκπλήρωσε τήν ἀποστολή του, ἔχασε τήν ἐπανάσταση ἀπὸ τά γέρια του καὶ κατέληξε στήν πανικθλητή, χωρές ὅρους παράδοση τῆς Βάρκιζας. Ἡτε, ἐνώ δλαδός μας κέρδισε τή μάχη μὲ τοὺς χιτλεροφασίστες, ἔχασε τή μάχη μὲ τοὺς ἄγγλους. Ἡ αἰτία αὐτῆς τῆς ἥττας βρίσκεται στό ὅτι τό Κδμμα εἶχε στραβή πολιτική γραμμή. Νόθευσε τή γραμμή τῆς δης διλομέλειας τοῦ 1934 καὶ τοῦ γράμματος τοῦ σ. Ζαχαριάδη τοῦ 1940, ποὺ δύμφωνα τό Κδμμα τό ἐνέκρινε καὶ ποὺ ἔκει τονέζονταν δρόλος τῶν μαγγάλων καὶ τό ζήτημα τῆς ἔξουσίας στές συνθήκες τοῦ δεύτερου παγκόσμιου πολέμου. Ἡ καθοδήγηση τότε τοῦ Κδμματος δὲν πίστευε στό ἀποτέλεσμα τοῦ δεύτερου παγκόσμιου πολέμου καὶ στήν ἡρωϊκή πάλη τοῦ λαοῦ μας ποὺ μπόροῦσε νὰ καταλήξει στή λαϊκοδημοκρατική ἀπελευθέρωση χωρές βοήθεια πολεμική ἀπόξεω. Ἐπεκράτησαν δπορτουνιστικές ἀντιλήψεις στήν τότε καθοδήγηση τοῦ Κδμματος.

Οἱ ρίζες τοῦ δπορτουνισμοῦ βρίσκονται στήν ἰδεολογία τῆς ἀστικής τεθηνής τῆς Μεγάλης Ἱδέας, ποὺ εἶναι καὶ παρακλήδι αὐτῆς τῆς ἰδεολογίας. Ἡ Μ. Ἱδέα εἶναι ἰδεολογία τῶν κοτσαμπάσηδων καὶ πλουτοκρατῶν, φτιάχθηκε ἀπό τούς καὶ δὲν ἔχει καμιά σχέση μὲ τές λαϊκές παραδοσεις.

(Σελ. 163) Ἡ Μ. Ἱδέα διακήρυξε ὅτι εἶναι ἀπόγονος τῆς Ἀρχαίας Ἐλλάδας τῶν δουλοκτητῶν καὶ τῆς Βυζαντινῆς Αύτοκρατορίας καὶ ὅτι ἔχει ἴστορική ἀποστολή για νὰ ξαναφτιάξει τήν Ἐλληνική Λύτοκρατορία. Πάνω σ' αὐτή τή βάση διατύπωσε καταχτητικές βλέψεις πάνω σ' ὅλες τές βαλιανικές χώρες καὶ τή Εικρά Ἄσσα μὲ τό αἰτιολογικό ὅτι ἡ σημερινή Ἐλλάδα σ' αὐτά τά στενά ὅρια δὲ μπορεῖ νὰ ζήσει, οὐδὲ εἶναι πάντα φτωχή καὶ ὅτι ἡ λύση τοῦ προβλήματος τής βρίσκεται στήν πραγματοποίηση τοῦ σκοπού τῆς Μ. Ἱδέας. Οἱ ἀστοτοιφλικάδες μὲ τήν ἰδεολογία τῆς Μ. Ἱδέας μπρεσσαν νὰ καλύψουν τήν καταλήστεφη τοῦ λαοῦ, τήν πείνα, τήν ζευκτή έξαρτηση, τούς πολέμους ποὺ κάναν για τά συμφέροντα τῶν ξένων καὶ ντόπιων πλουτοκρατῶν. Ἡ Μ. Ἱδέα κατέρριψε ν' ἀφίονται πλατιά λαϊκά στρώματα καὶ νὰ κυριαρχήσει στήν πνευματική ζωή τοῦ τόπου. Καθε

CONFIDENTIAL

- 120 -

φορά πού ή υπόεια πλουτοκρατία-καί οι ξένοι πάτρονες της-ήθελε νά στρέψει τά βλέμματα τών μαζών σέ άλλη κατεύθυνση άπο τά ζωτικά ζητήματα πού τόν διπάσχολούσαν ή νά δικαιολογήσει τυχοδιωχτικούς πολέμους φρεσκάριζε τή Μ. "Ιδέα. Τέτιο φρεσκάρισμα καί συμπλήρωμα τής Η. "Ιδέας ξύουμε τήν 4η Λύγούστου, πού διεκρύζει τόν "τρίτο έλληνικό πολιτισμό", τήν "έθνική·άναγεννηση", σ"αύτη τή θεωρία πήγαινε νά ιρύψει τήν αίματηρή φασιστική διχτατορία. Στήν περίοδο τής πρώτης κατοχής καί συνέχεια μέχρι σήμερα παρουσιάζεται μέ τή θεωρία τού σλαβικού κινδύνου μέ διεκδικήσεις εις βέρος τών γειτονικών βόρειων χωρῶν καί σάν άποκορύφωμα τού έθνικιστικού άφηνισματος, τά συνθήματα Τέρανα-Σβατσά-Μπασχα καί συνέχεια οι δηλώσεις τού Παύλου Γλύκουργκι ότι "προοριζόμεθα νά ήγηδημεν καί πάλιν τού κόσμου". Η"αύτες τής θεωρίες πάνε νά ιπλύφουν τήν άγγλοαμερικανική κατοχή καί τήν προετοιμασία για έναν τυχοδιωχτικό πόλεμο πατά τής Σ. "Ενωσης καί τών ΑΔ.

Οι διπορτουνιστικές καί μετά τροτοκιστικές άντιλήψεις πού παρουσιάστηκαν άπο τήν Έδρυση τού ΚΚΕ είναι παραπλάδια τής Η. "Ιδέας μέσα στό έργατικό ήλινημα, μεταφέροντας σέ συνδυασμό καί τής θεωρίες τού διεθνούς διπορτουνισμού καί τροτοκισμού. Διεκρύζοντας οι μέν πρώτοι για άνθιση καί δραγανωτική άνθιτυξη τού καπιταλισμού στήν "Έλλαδα τέτια πού πέρασε ό δυτικός εύρωπαϊκός καπιταλισμός τού 19ου αιώνα, καί ήταν ηγαντήγαν στό συμπέρασμα ότι ο έλληνικός καπιταλισμός μπορεῖ νά κάνει πολιτικές καί οικονομικές παραχωρήσεις, συνεπώς άνοιγεται μπρός μας νόμιμη περίοδο ήλιπ. Οι δέ δεύτεροι μεταφέραν τή θεωρία τού Τρότοκη για το διατήρησης τής έξουσίας καί (Σελ. 164) τήν άνοικοδόμηση τού σοσιαλισμού στή Σοβιετική "Ενωση, λόγω τής καπιταλιστικής περιεκλωσης καί τού μικροαστικού στοιχείου τής άγροτικής πού κυριαρχεῖ. Ήλιούσαν ότι χρειάζεται πρώτα νά μορφωθούμε καί μετά ν' άρχισουμε δράση. Οι διάτεπαναστατικές θεωρίες πήγαιναν νά ιρύψουν τήν κρίση τού άστοτοσφλικάδιμου καθεστώτος καί έφηναν άνενδχλητη τήν πλουτοκρατία νά ληστεύει τό λαό. Τρομοκρατούσαν τής μάζες για ά τήν άκατάβλητη δύναμη τού καπιταλισμού καί τήν διδυναμία τού προοδευτικού έργατικού στρατοπέδου μέ έπικεφαλής τή νεαρά Σ. "Ενωση. Ούσιαστικά κήρυξταν τήν ύποταγή. Άντες οι διπορτουνιστικές, τροτοκιστικές θεωρίες έπικράτησαν πραχτικά στήν πολιτική τού Κόμματος στήν περίοδο τής πρώτης κατοχής.

"Ας δοῦμε, πώς άντιμετώπιζε τό Κόμμα τά ίδεολογικά ζητήματα αύτης τής περιόδου;

1. Πώς άντιμετώπιζε τό ζήτημα τού πολέμου, καί πώς καθόρισε τή θέση του άπεναντι στόν άγγλους: "Ο χαρακτήρας τού πολέμου καί ο ρόλος τού Κόμματος ήταν ζεκάδαρος. Ήπιο τό άνοιχτο γράμμα τού σ. Σαχαριάδη καί ζεκαθαρίστηκε άιδημη πιθ πολύ μέ τήν έπιθεση τών χιτλερικών κατά τής Σ. "Ενωσης. Τό Κόμμα μας ομως, τών κοινό συμμαχικό άγνων κατά τού χιτλεροφασισμού τένη κατάλαβε σάν ύποταγή στήν ίμπεριαλιστική άγγλική πολιτική στή Νεστρείο καί δχι άνεπιφύλακτη ύποστήριξη τής κοινής συμμαχικής ύποθεσης. "Η πολεμική δράση, ένω μπορούσε περισσότερο ν' άναπτυχθεῖ, δέν άναπτυχθηκε γιατέλι περιορίστηκε στής ύποδειξεις τών άγγλων, πού δέν ήθελαν έντονη πολεμική δράση διλλέ μειροσαμποτές. Άντει, μέ τήν άναπτυξη τής πολεμικής δράσης κι άλλων μαζικών έκδηλωσεων, νά κάνει πιθ ζαχυρδ μέτωπο κατά τών χιτλερικών καί στήν πορεία αύτης τής πάλης νά ξεσκεπάζει τής ραδιευργίες τών άγγλων καί τών πραχτώρων τους καί ταυτόχρονα νά προετοιμάζει ίδεολογικά καί δραγανωτικά τό λαό νά παλαίψει κατά "

CONFIDENTIAL

τοῦ ἀγγλικοῦ ἴμπεριαλισμοῦ καὶ τῶν πραχτόρων του, ποὺ τοῦ ἐτοίμαζαν τές κατανούργιες ἀλυσοσύδες, τὸ Κόμμα ὑποτάχτηκε στοὺς ἄγγλους καὶ πραχτεικὴ καλλιεργοῦσε τῇ θέσῃ ὅτι ἡ "Ἀγγλία εἶναι προστάτιδα δύναμη." Ἐβαλε τῇ θέσῃ ὅτι ἔμεῖς δὲν πρέπει νὰ παλτίψουμε ἐνάντια στοὺς ἄγγλους. "Ἐτσι ἡ καθοδήγηση τοῦ Κόμματος ἀμβλύνει τὴν πάλη τοῦ λαοῦ κατά τῆς ἔξαρτησης τοῦ ἀγγλικοῦ ἴμπεριαλισμοῦ. Βέβαια ἡταν λεπτή ἡ θέση μας, ὅμως εἰχαμε τέτια στοιχεια ἀπὸ τῇ δράση τῶν ἄγγλων ποὺ μᾶς ἔδιναν τῇ δυνατότητα νὰ καταλάβουμε τές προθέσεις τῶν ἄγγλων. "Ολος ὁ λαός ἔβλεπε τὸ σαμποτάς ποὺ ἔκαναν οἱ ἄγγλοι για νὰ μήν ἀναπτυχθεῖ ὁ ΕΛΑΣ, ἐνώ ἀντίθετα χρηματο-(Σελ. 165) δοτούσαν τὰ τιμῆματα τοῦ Ζέρβα, Φαρού κλπ, φασιστικῆς ὄργανωσεις ποὺ τές προετοίμαζαν γιὰ νὰ ὑποδουλώσουν τὸ λαό. Τὸ Κόμμα ἥξερε τές συνενοήσεις πού κάναν οἱ ἄγγλοι μὲ τοὺς γερμανούς στήν "Αθήνα στὸν χρόνια τές χιτλερικῆς κιτογῆς γιὰ νὰ χτυπήσετ τὸ ΚΚΕ, ὁ ΕΛΑΣ, καὶ τὸ ξαμικό λαϊκό κίνημα. Τὸ Κόμμα παρ'ολα αὐτά, ὅχι μένο δὲν πῆρε ἀποφασιστική θέση ἐνάντια σ'αὐτά, ἀλλά ἀνενδχλητα ἀγήνε τοὺς ἄγγλους νὰ πρετοιμάζουν τὸ πνεῦμα τῆς ἐπανάστασης. Ἀντὸ διγινε γιατί ἡ καθοδήγηση τοῦ Κόμματος πίστευε στὸ ἀριτεγτο τῆς ἀγγλικῆς αὐτοκρατορίας, καὶ δὲν πίστευε στές λαϊκές δυνάμεις καὶ στὸ ἀποτέλεσμα τοῦ δεύτερου παγιδούμιου πολέμου.

Ποιεῖ θέση πῆρε ἡ καθοδήγηση τοῦ Κόμματος στὸ ζῆτημα τῆς ἔξουσίας; Σ'αὐτὸ τὸ κεφαλαιῶδες ζῆτημα, τὸ Κόμμα δὲν πῆρε θέση. Ἀν δὲ προσέξουμε δλεις τές ἀποφάσεις ἀπλῶς λένε ὅτι ἔμεῖς μετά τὴν ἀπελευθέρωση θὰ ὑποστητούσουμε τῇ λαϊκῇ Δημοκρατίᾳ. Τὸ Κόμμα ἔβαζε σὲ μοναδική διεκδίκηση τοῦ τὴν Κυβέρνηση "Εθνικῆς Ἐνδητητας ποὺ θὰ ἔξασφάλιζε ἐλευθερίες καὶ ἐλεύθερες ἐκλογές. Τὸν κρατικὸν μηχανισμὸ ποὺ θὰ ἔδινε τὴν δυνατότητα γιὰ νὰ ἐκφραστεῖ ἐλεύθερα ἡ λαός, τὸν ἀφηνε ἀπῇ διάθεση τῆς πλουτοκρατίας. Τὸ ὅτι τὸν ἀφηνε στήν διάθεση τῆς πλουτοκρατίας εἶναι καθαρό, γιατί τὸ Κόμμα δὲν ἔφτιανε τὰ δργανά ποὺ θὰ ἔξασφάλιζαν τὴν ἔξουσία πρέσ τοῦ λαοῦ. Τὸ ἔνοπλο λαϊκό τμῆμα του, ὁ ΕΛΑΣ, ποὺ θὰ πολεμοῦσε γιὰ τὸ διάζεμο τῶν χιτλεροφασιστῶν καὶ μετά θὰ ἔξασφάλιζε τῇ λαϊκῇ κυριαρχίᾳ, δέν δημιουργήθηκε τέτιος, παρότι στρατός ποὺ θὰ ἔπληρωνε τές θελήσεις τῶν ἄγγλων καὶ τελικά μὲ τὴν προδοτική συμφωνία τῆς Γκαζέρτας, περνάει κάτιο ἀπτές διαταγῆς τῶν ἄγγλων. Ἀπὸ ἀποφη στελέχωσης τοῦ ΕΛΑΣ κυριαρχούσαν οἱ πράχτορες τοῦ ἔχθροῦ, δργαν-τικά, πολιτεικά, ἥθικά ἡταν ἀπρετοίμαστος γιὰ νὰ ἔκπληρνε τῇ λαϊκῇ του ἐπαναστατικῇ του ἀποστολή.

Τὸ ἄλλο σκέλος ποὺ καθόριζε τὸ ζῆτημα τῆς ἔξουσίας, τῇ λαϊκῇ αὐτοδιοίκηση, στῇ νομοθεσίᾳ της δέν ἡταν τίποτα ἄλλο παρότι μείν νομοθεσία μιᾶς προοδευτικῆς ἀστικής τάξης. Στήν Κυβέρνηση τοῦ Βουνοῦ παραχωρήσαμε ἀσύδοτα βασικές θέσεις στοὺς πρόχτορες τοῦ ἔχθροῦ Σβάλο καὶ Σία, ποὺ δέν εἶχαν καμιδ λαϊκή βάση καὶ τέλος μᾶς ἔσυραν σούμπιτους στὸ Λεβαντό, στῇ Γκαζέρτα, στήν ύποταγή. Ἡ στρατική ἀντιμαρξιστική ἀντιλενινιστική θέση τοῦ Κόμματος στὸ ζῆτημα τοῦ πολέμου, τῆς θέσης μας ἀπέναντε τῶν ἄγγλων καὶ τῆς θέσης στὸ ζῆτημα τῆς ἔξουσίας ἡταν λέθη καθοριστικά, ποὺ δόθηγαν στὸ νὰ φέρουμε τοὺς ἄγγλους καὶ νὰ ὑποδουλώσει ἡ χώρα σ'αὐτούς.

(Σελ. 166) 3. Πῶς ἡ καθοδήγηση τότε τοῦ Κόμματος ἔβλεπε τὸ ζῆτημα τῆς "Εθνικῆς Ἐνδητητας; Καὶ σ'αὐτὸ τὸ ζῆτημα τὸ Κόμμα ἔψυγε ἀπὸ τὴν ἀρχή τοῦ λένιν-Στάλιν καὶ ἀπὸ τὸ πνεῦμα τῶν ἀποφάσεων τοῦ Του Συνεδρίου τῆς ΚΔ. Τὸ "Εθνικό Κέτωπο

Ξπρεπε να πραγματοποιηθεῖ στή βάση τῆς πάλης για τὴν ἐπιβίωση τοῦ λαοῦ, τῆς πάλης για τὸ διώξειμο τῶν καταχτητῶν καὶ τῆς ἐπιβολῆς τῆς λαϊκῆς κυριαρχίας καὶ πάνω σ' αὐτῇ τῇ θάσῃ νὰ διεξαγάγεις ἀμείλιχτη πάλη κατά τῆς πουλημένης πλούτοκρατίας στὸν καταχτητή, μέχρι τὸ δλοκληρωτικό τῆς ξεγνύματα. Ἔγινε ομιλοῦ τὸ διντίθετο. Τὸ Ἐθνικὸ Μέτωπο, τοποθετήθηκε στή βάση τῆς ὑποταγῆς στὴν υπόπταια πλούτοκρατία καὶ τοὺς ἄγγλους πάτρονες της. Πῶς ἀλλιῶς ἀπὸ ὑποταγῆς ποὺ περνοῦσε στὸ Ἐθνικὸ Μέτωπο, ἐνῷ δὲν εἶχε καμιὲ λαϊκὴ βάση, τοῦ παραχωρούσαμε βασικὰ πόστα στὸ Ἐθνικὸ Μέτωπο; Πῶς ἔξηγιεται ἡ ὑποταγὴ στὸ Λίβανο καὶ στὴ Γιαζέρτα; Πῶς ἔξηγιεται τὸ στὸ ΠΓ τοῦ ΚΚΕ μὲ τὸ γράμμα του τῆς 24 Ἰουντη 1943 προσυποργάφει, δίχως κανένα ὄρο ἐνα σύμφωνο ποὺ εἶχαν υπογράψει μεταξὺ τους τὰ λεγόμενα δημοκρατικὰ κιβώματα; Τὸ γράμμα τοῦ ΠΓ τοῦ ΚΚΕ ἔλεγε στὰ ἀστικὰ Κδματα ὅτι θέτει στὴ διάθεσή τους τέσσερας καὶ δυνάμεις ἐφ ὅσον θέσσα σχηματίσανταν Κυβερνητικής Ἐθνικῆς Ἐνότητας ποὺ θὰ λόγου τὸ πρόβλημα τοῦ βασιλεῖα, τὴν ἔξασφριση τῶν ἐλευθεριῶν καὶ τὴ δυνατότητα ἐλεύθερων ἐκλογῶν. Ἔνω εἶχαμε ὅλες τέσσερας δυνατότητες καὶ τὴν ἐμπιστοσύνη τῶν λαϊκῶν δυνάμεων, παραχωρούσαμε στὰ ἀστικὰ κιβώματα τὸ δικαίωμα νὰ πραγματοποιήσουν τὴ δημοκρατικὴ μεταβολή. Ἔνω δὲ ἔχθρος λυσασμένα μᾶς χτυποῦσε, χρησιμοποιῶντας ὅλα τὰ ὑποταγῆς στὸ δύνομα τῆς ἐνότητας. Στὸ δύνομα τῆς ἐνότητας φησίειμε μὲ τὴν ἀπελευθέρωση τους ἀντιλαϊκούς καὶ ἀντεργατικούς νόμους. Ἀντέ νὰ μπετ ἐπικεφαλής τοῦ λαοῦ κατά τῶν ἀντιλαϊκῶν μέτρων τῆς λεγόμενης Κυβερνητικῆς Ἐθνικῆς Ἐνότητας, νὰ στρέψει τὸ λαό διντίθετο τους, τὸ Κδματα &ντίθετα ἐπαιεῖς ρόλο &να σταλτεῖστε στὴ λαϊκὴ ἀγανάκτηση. Πολὺ ωστά οἱ ἐργάτες τῆς Ἀθήνας μᾶς λέγαν, πῶς γίνεται αὐτό, ἔσεις δὲν ησασταν ποὺ μᾶς καθοδηγούσατε γιὰ καλύτερο μεροκέματο, γιατέ μᾶς ἐγκαταλείψατε;

4. Πῶς γίνονταν ἡ ἀνοικοδόμηση τοῦ Κδματος στὴν περίοδο αὐτῇ; Τὸ Κδματα μας ἔχανε τὴν δραγανωτικὴ Λεινινιστικὴ-Σταλινικὴ διάρρωση, πήγανε νὰ χαθεῖ στὴν πλατιά μᾶζα, μὲ τέσσερας μαζεικές στρατολογίες καὶ τὸ μᾶζεμα γιὰ συνεδρία-(Σελ. 167)ση τῶν κομματικῶν μελῶν μὲ τέσσερας καμπάνες. Στὴν ἀνάθοινταν σὲ ἀνάτερα πόστα, μικροστοῖς ἀρεβίστες, φλυαρός καὶ μέσα σ' αὐτούς ἦταν καθετορες. Στὴν κοινωνικὴ σύνθεση τοῦ Κδματος κυριαρχοῦσαν τὰ μικροαστικά στεναχήτεα καὶ ἀποτελοῦσε μειοψηφία τὸ ἐργατικὸ στοιχεῖο. Κριτική καὶ αὐτοκριτικὴ οὐσιαστικά δὲν ὑπήρχε. Ἡ καθοδήγηση τοῦ Κδματος δὲ βγῆκε παστρικά καὶ μιλήσει γιὰ τὰ λάθη της καὶ νὰ ζητήσει τὴ γνώμη τῶν στελεχῶν καὶ μελῶν τοῦ Κδματος. Τὸ μέλος τοῦ Κδματος δὲν ἐπαίρεν μέρος στὴν ἐκεξεργασία τῆς γραμμῆς τοῦ Κδματος καὶ οἱ κομματικές συνεδρίασεις παίρναν χαραχτήρα πανηγυρικό, ἀκονδγαν ἐνα στομφώδικο λόγο καὶ χειροκροτήματα, αὐτό λέγονταν συνεδρίαση. Ἐλεγχος μπολαστίκος στὴν πραγματοποίηση τῶν ἀποφάσεων δὲν γίνονταν. Κυριαρχοῦσε ἡ ἀνευθυνολογία. Μέσα στὴν ἕδια τὴν καθοδήγηση τοῦ Κδματος δὲν πραγματοποιοῦσαν ἀποφάσεις, μᾶλιστα κάναν τὸ διντίθετο. Οχι μόνον δὲν ἔβγαινε ἡ καθοδήγηση νὰ καυτηριάσει αὐτό τὸ πράγμα ἀλλὰ ἀντίθετα τὸ υἱοθετεῖσε πχ, καθοδήγησης τοῦ Κδματος, ἡ καθοδήγηση δχι μόνο δὲ βγαίνει νὰ τοὺς καυτηριάσει καὶ νὰ καταγγείλει τὴ ουματωνία, ἀλλὰ τὴν υἱοθετεῖ, τὸ ἕδιο γίνεται μὲ τὴν

- 123 -

Γκαζέρτα καὶ τῇ Βάριεζα. Μὲ τὴν τέττα κομματικὴ ἀνοικοδομηση τὸ Κέμμα εξέφυγε ἀπὸ τῆς λευκινοτεινῆς δργανωτικῆς ἀρχῆς.

5. Πᾶς ἀντιμετώπιζε τὸ Κράμα τὸ ἔθνικό ζῆτημα; Στὸ ζῆτημα αὐτὸ τὸ Κράμα μας δέν ἀκολούθησε τὴν λενινιστική-Σταλινική θέση τῆς διαπαιδαγώγησης τῶν μαζῶν μὲ τὸ διεθνιστικὸ πνεῦμα καὶ τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν Σοβιετική "Ευωση. Τοῦ ἀνελέητου ξεσκεπάσματος τῶν μεγαλοῦδεστίκων συνθημάτων γιὰ διεκδικήσεις σὲ βάρος τῶν γειτονιῶν Βαλκανικῶν λαῶν, τῆς προδοσίας τῆς δοτικῆς τάξης πον εἶχε γιὰ ἔμβλημα τὴν Ηγάδη "Ιδέα. Τοῦ ξεσκεπάσματος μπροστά στὶς μᾶζες τῶν καταστροφιῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς τῆς πολιτικῆς καὶ τῆς συγκεντρωσῆς τῆς προσοχῆς τῶν μαζῶν στὰ βασικά φλέγοντα πού τὶς ἀπασχολοῦσαν. Ὁλτές αὐτῷ, ἡ καθοδήγηση τοῦ Κράματος, κάτω ἥπο τῆς πλουτοκρατικῆς προπαγάνδας, υἱούθετοῦς τὰ ἔθνικιστικά συνθήματα, μὲ τὴ λεγόμενη στρατηγικῆ διαρύθμιση τῶν συνόρων καὶ τὴ Βόρεια "Πίπερο. Ἡ θέση αὐτῇ τοῦ Κράματος μας ἐβλαψε καὶ βοήθησε στὸ κατοπινὸ διφηνίσαμα τῶν μοναρχοσαστρῶν κατὰ τῶν λ. ατμοκοπιῶν.

6. Τὸ Κόμμα μας στὴν περίοδο αὐτῇ δὲν ἔκανε σεβαρή πᾶλη κατέ τῶν παρειαλίσεων. Γίνονταν μιὰ σειρά ἀντιλαϊκές (Σελ. 168) πράξεις καὶ ἐγκλήματα, ἀπὸ πράκτορες πού ἔβαζε δὲ εὔχοις στὶς γραμμές μας γιὰ νὰ δυσφημήσει τὸ Κόμμα μας, καὶ τὸ Κόμμα δὲ βγῆκε μιὰ φορά νὰ τὶς καταγγείλει καὶ νὰ πάρει τὴν ἀνδλογια μέτρα.

Οι έξτρεμιστικές αύτές παρεκκλίσεις πολύ μᾶς ζημιώσαν, με λιποτέλεσμα να ρίξουμε ιδιόμο στήν άγναλιά της άντιδρασης. Δέν γινόταν πάλη κατά τῶν ἐθνικιστικῶν παρεκκλίσεων, δεξιῶν παρεκκλίσεων, ἀντιιλαϊκές πράξεις, προδοτικές συμφωνίες, διπορτουνιστική ἀνοικοδόμηση τοῦ Κράτους. Τάχτο δόλο γινόταν γιατές τοῦ Κράτους δέν εἶχε βασικά μέτωπο κατά τοῦ διπορτουνισμοῦ. Σέν κατακλείδα τῆς ὅλης λαθαρμένης πολιτικῆς θέσης τοῦ Κράτους ἔρχεται ή πανικθύλητη συμφωνία τῆς Βάρκιζας. Τοῦ λαθος τῆς Βάρκιζας ἔρχεται ὑστερα ἀπό τὰ χοντροειδέστατα λάθη τοῦ Δεκέμβρη πού ή Κομματική καθοδήγηση ἀρχίσε τῇ μάχῃ χωρίς καμική ἰδεολογική ήας δργανωτική προετοιμασία τοῦ Κράτους καὶ τοῦ λαοῦ. Κέ τη ὥμισουργία τῆς ΚΕ τοῦ ΕΛΑΣ πάραμέριζε τὸ ΓΑ καὶ διέσπασε τὴν καθοδήγηση τοῦ ΕΛΑΣ.
Λυτρό τὸ Κράτομα μετά τῆ σύμπτυξη ἀπὸ τὴν Ἀθήνα νά δεξετάσει φύχραιμα τὴν κατάσταση, νά δεῖ τέσ δυσκολίες πού εἶχαν οἱ ἄγγλοι στήν περίσσοδο αύτή πού θέλαν τῆ συμφωνία, τέσ δυνατότητες πού εἶχε τὸ κίνημά μας, πού κυριαρχοῦσε δ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα, καὶ, βάσει αύτοῦ τοῦ συσχετισμοῦ τῶν δυνάμεων, νά πάσι γιά συμφωνία ζητῶντας δρους τέτιους πού αύτό δῆ τοῦ ἐπέτρεπε νά συμπτυχθεῖ κανονική ήας γρήγορα ν' ἀναμετρηθεῖ με τὸν ἔχθρο, ἀντέ αύτο, κλείνει τὴν πανικθύλητη συμφωνία τῆς Βάρκιζας χωρίς νά δεξασθαίσει τέποτα θετικό γιά τὸ κίνημα, παρέ παράδοση δινευ δρων. Τόσο πανικθύλητη ήταν ή ἀντιπροσωπεία Σιάντος-Παρτσαλίδη, πού ούτε τὸ ζητῆμα τῆς γενικῆς διμηστείας, πού ήταν ἀπόφασιν τοῦ ΠΓ, δεν ὑποστήριξεν. Η συμφωνία τῆς Βάρκιζας ήταν μιά ἀτακτη ὑποχώρηση καὶ μπορεῖ δ λαδός ν' ἀντειδράσει. Τάχτη ή ἀτακτη ὑποχώρηση πολύ δυσκιβλεψε στήν πατοπινή ἀνασυγκρότηση τῶν δυνάμεων.

"Ετοι ολέθουμε ότι ή καθοδήγηση τοῦ Κριματος, σ' αύτην τὴν πεντεδο,

- 124 -

εἶχε λαθεμένη θεωρητική καὶ πολιτική θέση στά θεμελιώδη ζητήματα. "Αμολοβ-
θησε δρόμο ἀντιμαρξιστικό-ἀντιεπανενιστικό καὶ συνεπῶς τό δικοτέλεσμα δὲ μπο-
ροῦσε νᾶναι ἀλλο ἀπό τό νᾶ χαθεῖ ὁ ἔνοπλος ἀγώνας. "Ολα αὐτὰ ἔγιναν γιατὶ
ἔπικράτησαν καὶ στερεώθηκαν πραχτικὴ στήν πολιτική τοῦ Κόμματος οἱ θεωρίες
τῶν διαρκούντων, τροτοκιστῶν, διτοί ή ἐπανάσταση στήν "Ελλάδα δὲ μπορεῖ νᾶ
νικῆσει μάνη της, χωρὶς τήν ἀμεση ἀρατική βοήθεια ἀπ' ἔξω.

(Σελ. 169) Τό Κόμμα μας διέθετε μεγάλο μέρος ἀπό δύοτερα καὶ μεσαῖα στελέχη παλιὰ
καὶ δοκιμασμένα μᾶ ἐπειδή τό λιδεολογικό τους ἐπίπεδο ἦταν χαμηλὸ δὲν μπόρε-
σαν νᾶ δοῦν τή λαθεμένη αὐτή πολιτική τοῦ Κόμματος καὶ νᾶ παλαίφουν νᾶ τήν
ἀλλάξουν. Αὐτό τό τελευταῖο πρέπει νᾶ προσεχτεῖ ἀπ' ὅλους μας γιατὶ εἶναι μιᾶ
δρράστεια πού μᾶς δέρνει. Αὐτό πού ἔγινε στήν περίοδο τής χιτλεροφασιστικής
κατοχῆς δείχνει πόσο σοφὲ εἶναι τά λόγια τοῦ σ. Στάλιν πού ἀναφέρει πιό πάνω
διτοί:

"Οταν κουτσαίνει ἡ θεωρία κουτσαίνει καὶ τό Κόμμα στήν ἐκπλήρωση
τής ἀποστολής του.

3. ΤΑ ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΚΕ ΑΠΟ ΤΗ ΒΑΡΚΙΖΑ

ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ ΗΤΤΑ ΜΑΣ ΣΤΟ ΒΙΤΣΙ-ΓΡΑΥΚΟ

Σ' αὐτήν τήν περίοδο τό Κόμμα μας κάτω ἀπό τήν καθοδήγηση τοῦ σ. Ζα-
χαριάδη κατορθώνει νᾶ διορθώσει τά λάθη τής πρώτης κατοχῆς. Πάνω στή βάση
τής ἀδιάκοπής καθημερινής πάλης καὶ καθοδήγησης τῶν ἀγώνων τοῦ λαοῦ ἀπό τό
μερικτερά ζητήματα ξεσκεπάζει τήν ἀγγλική πολιτική τοῦ ἐμφυλίου πολέμου.
Ξεσκεπάζει τήν ντεπια ἀντιδραση καὶ κάθε λογής πράχτορές τους πού θέλαν νᾶ
διασπάσουν τήν ἐνότητα τοῦ λαοῦ. Πάνω σάλτη τή βάση ἀνασυντάσσει τής λαϊκής
δυνάμεις, κερδίζει τήν ἐμπιστοσύνη τῶν μαζῶν πού εἶχε ηλονισθεῖ ἀπέναντει
στήν ἥγεσία τοῦ Κ.Κ.Ε., ἀνεβάζει τή λαϊκή πάλη μέχρι τήν ἔνοπλη ἀντιπαράθεση.
Οργανώνει καὶ καθοδηγεῖ τέν ἔνοπλο ἀγώνα. Φέρνει τούς "Αμερικανοδγλούς
καὶ μοναρχοφασίστες στό χεῖλος τής ἀποτυχίας καὶ τής καταστροφής καὶ δημιουργεῖ
προύποθέσεις για τήν ὀλοκληρωτική συντριβή τῶν μοναρχοφασιστῶν. "Υστερα ἀπό
τήν κατάσταση πού διαμορφώθηκε τό 1949, πού δὲ συσχετισμός τῶν δυνάμεων ἀλ-
λαξει σὲ βάρος τοῦ κινήματος μας, τό Κόμμα μας ψύχραιμα ἔξετάζει αὐτή τήν κα-
τέσταση, κάνει κανονικά τήν ὑποχώρηση του καὶ προετοιμάζει τής κατενοργίες
θέσεις ἀπ' ὅπου θά δύσει τή μάχη μὲ βάση τήν κατενοργία κατάσταση πού δια-
μορφώθηκε.

"Η διαφορά αὐτής μας τής ήττας μὲ τήν ήττα τής πρώτης κατοχῆς εἶναι
μεγάλη, γιατὶ τό Κόμμα μας παρέ τά λάθη πού παρουσίασε εἶχε βασικά σωστή γραμ-
μή, διέρθωσε τά λάθη τής πρώτης κατοχῆς καὶ ἡ προσωρινή ὑποχώρηση μας ἔγινε
κανονικά διαφυλάσσοντας τής κύριες δυνάμεις μας.

- 125 -

Πᾶς διντικετῶπισε τὸ Κῦρον μας τὸ Θεωρητικόν καὶ πολιτικὰ προτίματα αὐτῆς τῆς περιόδου;

1. Ἡ θέση μας ἀπέναντι τῶν "Ἀγγλῶν, ποὺ ἦταν καὶ ἀπό (Σελ. 170) τὰ θεμελιώνα λάθη μας τῆς πρώτης πατοχής. Τὸ Κῦρον ζλέπει αὐτὸν τὸ λάθος, μόνενθυμέει τὸ μέρος τῆς ἀπόφασης τῆς ὥρας "Ολομέλειας τοῦ 1934 ποὺ μιλᾶσι για τὴν οἰκονομικὴν καὶ πολιτικὴν ἐξάρτηση ἀπὸ τὴν ἔξινο κεφάλαιο (Βασικὸν τὸ ἀγγλικόν) ποὺ ἔχει σὰ συνέπεια τῇν διλβολεύρη πρώτη πατοχὴ καὶ τὸ ρέλο του στὸ μεταβαρκεῖανδρόγιο. Δεῖχνει μὲν σαφῆνεια τῇ δυνατότητα τοῦ λαοῦ μας νὰ ἀπαλλαγεῖ ἀπὸ τὴν ἐξάρτηση τοῦ ἀγγλικοῦ κεφαλαίου μὲ τές ὑπάρχουσες διεθνεῖς συνθήκες καὶ μὲ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ 2ου παγκόσμιου πολέμου. Πάνω στὴν θάση τοῦ παθητικοῦ ξεσκεπάσματος τοῦ ρέλου τῶν "Ἀγγλῶν στὴν Ἑλλάδα, καὶ τῆς εὐθύνης τους για τὸ μεταβαρκεῖανδρόγιο οἶνει συνείδηση τῶν μαζῶν τὸ σύνθημα: "Ἐξω οἱ Ἀγγλοι ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα.

2. Πάνω στὸ ζήτημα τῆς ιομματικῆς ἀνοικοδομητικῆς τὸ Κῦρον μας ἔδοσε μεγάλη προσοχὴ. Διαπιστώνει τὰ λάθη σ' αὐτὸν τὸν τομέα καὶ οἶνει σοβαρῆ δουλειᾶ γιὰ τὴν ἔξυγιανον τοῦ ΚΚΕ καὶ τὸ μπάνσιμο του στῆς μπολσεβίνιες δργανωτικές διρχές. Προσέχει τὴν οἰκονομικὴν οινωθεση τοῦ Κῦρου μὲ τὸ δυνάμια τοῦ δργανωτικοῦ στοιχείου. Μὲ εἰδικές ἀποφάσεις καὶ δργανωτικές συσκέψεις δίνει ιαθαρῆ ἡθοῦ γιὰ τὸν τρόπο τῆς λειτουργίας τῶν δργανώσεων καὶ βασικὴ τῆς ΚΟΕ, τὴν οικομετοχὴν τῶν μελῶν τοῦ Κῦρου ματος στὴν ἐπεξεργασία τῆς γραμμῆς τοῦ Κῦρου ματος καὶ τὴν ἐνεργοῦ οικομετοχὴν τους στὴν πραγματοποίηση τῶν ἀποφάσεων. Δίνει ἔξαιρετική προσοχὴ στὴν ἀνάπτυξη τῆς ιομματικῆς καὶ αὐτοκριτικῆς μὲ προσκόδεια νὰ οἶνει τὸ μέλος τοῦ Κῦρου ματος πολιτικῆ διντότητα καὶ νοικονύρη στὸ Κῦρον. Ἀνεβάζει τὴν ουναίσθηση τῆς εὐθύνης καὶ τοῦ ἐλέγχου στὴν πραγματοποίηση τῶν ἀποφάσεων τοῦ Κῦρου ματος. Χτυπάει ἀμέλλιχτά τὴν ἀναδυνυολογία. Μέσα στὸ διάβολο τῆς οικομετοχῆς δοκιμασίας βεναθαρέει τὸ Κῦρον ἀπὸ τὰ δειλά στοιχεῖα καὶ ἀπὸ τὰ στελέχη ποὺ δέν ηταν μέσα νὰ φέρουν τὸν τέλο τοῦ στελέχους για τὸ Κῦρον ματος. Κάνει σοβαρῆ δουλειὰ γιὰ τὴν ἔξυψωση τοῦ ἰδεολογικοῦ ἐπιπέδου τῶν μελῶν καὶ στελέχων τοῦ Κῦρου ματος, μὲ τὴ δημιουργία ιομματικῶν σχολῶν, μὲ διελέξεις καὶ διμιλές, μὲ τὴ δημοσίευση δηρδρῶν πάνω σὲ θασικὴ θεωρητικὴ Στήματα στὸν τόπο μας, μὲ τὴ μετάφραση μετάς σειράς μαρξιστικῶν ἔργων δικας τῆς ιστορίας τοῦ μπολσεβίνιου Κῦρου ματος καὶ ἄλλα.

ε. Η τὴν ἐπεξεργασία τοῦ προγράμματος τῆς Λαϊκῆς Δημοκρατίας στὴν Ἑλλάδα ἀποδείχνει ἐπιστημονικὰ τές τεράστιες οἰκονομικές δυνάτοτητες τῆς χώρας καὶ θεμελίωνει τὴν (Σελ. 171) πεποίθηση ὅτι ἡ χώρα, ἀπολλάγμενη ἀπὸ τὴν ξενικὴ ἐξάρτηση καὶ τὴν ἀστοτσιφλικήν παταπίσει, μπορεῖ νὰ γίνει μὲ χώρα μὲ βαριὰ βιομηχανία, ἔχει δὲ τὰς τῆς δυνατότητες γιὰ αὐτὸν καὶ ἐπιστημονικὰ τὸ Κῦρον μας τὸ ἀλεξίζε. Ἀπέδειξε ὅτι ἡ ἀγροτικὴ μας οἰκονομία μπορεῖ ν' ἀναπτυχθεῖ σὲ σημεῖο πού ἡ Ἑλλάδα νὰ εἴναι αὐτήρης ἀπὸ δὲ τὰ ἀγροτικὰ εἴδη καὶ τὸ ἀγροτικὸν νοικοκυριδ νὰ γίνει ἀκμαῖο. Γενικά ἀπέδειξε ὅτι ἡ Ἑλλάδα διαθέτει ὅλες τῆς οἰκονομικῆς δυνατότητες νὰ γίνει σοσιαλιστικὴ καὶ διλαδός της ν' ἀπαλλαγεῖ ἀπὸ τὴν φτώχεια, τὴν παθυτέρηση, καὶ νὰ ζήσει εύτυχισμόνος μέσα στὰ πλαίσια τῆς οἰκογενείας τῶν Λαϊκῶν Δημοκρατιῶν καὶ τῆς Σοβιετικῆς "Ενωσης. Μὲ τὸ πρόγραμμα τῆς Λαϊκῆς Δημοκρατίας τὸ Κῦρον μας ξετινάζει

φ. 126 -

ίδεολογικά τη θεωρία τῶν ἀστοτοιφλικάδων⁹ δτι ή "Ελλάδα εἶναι φτωχή, δέν μπορεῖ να ζήσει μόνη της καὶ έχει ἀνάγκη ἀπὸ ξένη αἰδεμονία. Ζετεινάζει ίδεολογικά τούς οὐδέτε λογής όποτουνιστές πού δέν πλοτευαν στῇ δύναμη τοῦ λποῦ ν' ἀπελευθερωθεῖ μὲ τῆς οἰκεῖς του δυνάμεις καὶ μὲ τῆς ἐσωτερικές του δυνάτερητες ν' ἀνοικοδομήσει τὸ σοσιαλισμό.

4. Γύρω ἀπὸ τὸ "Εθνικό Σήτημα τὸ Κόμμα μας στὴν περίοδο αὐτῇ κάνει σοβαρό λάθος μὲ τὴν ἀπόφαση τοῦ ΙΙΓ τῆς ΚΣ τοῦ ΚΚΕ που δηλώνε ὅτι, διν ή δημοκρατική πλειοψηφία ἀποφάσιζε εἰσβολὴ τοῦ "Ελληνικοῦ στρατοῦ στὴ Βόρεια "Ηπειρο τὸ ΚΚΕ θὰ διατηρητεί τῆς ἀντιρήσεις του μᾶς θὰ πεισθαρχούσε. Αὐτὸ τὸ σοβαρό λάθος εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἐθνικιστικῆς κληρονομιάς τῆς πρώτης κατοχῆς, ὑποχώρηση στὴν πλεση τοῦ ταξικοῦ ἔχθροῦ καὶ τοῦ ἀστικοῦ έθνικισμοῦ τῶν συνοδοι πόρων μας. Μὲ τὴ θέση μας αὐτῇ δχι μόνο δέν ἔξασφαλίζεις τῇ λαϊκῇ ἐνδητα ἀλλά ἀπεναντίας τὴν ἀδυνατίζεις. Δίναμε τῇ δυνατητητα στὸ μοναρχοφασισμὸν νὰ ἔξαπατῆσει τὸ λαό, νὰ στρέψει τὴν προσοχή του σὲ ἐξωτερικές τυχοδιωκτικές περιπέτειες. Τὸ Κόμμα μας μὲ τὴ δημοσίευση τοῦ ἀνῶνυμου γράμματος ἀξιωματεικοῦ πού κατάγγελνε τῆς προετοιμασίες τῶν μοναρχοφασιστῶν για ἐπίθεση κατά τῆς Β. "Ηπείρου καὶ μὲ τὴν ὅλη πολιτική δράση του διερδωσε αὐτὸ τὸ λάθος. Ομως ἀπὸ τὸ λάθος αὐτὸ μποροῦμε νὰ διαπιστώσουμε ὅτι, παρὰ τῇ σωστῇ βασικῇ, γραμμῇ πού χάραξε τὸ Κόμμα μας, εἶχε καὶ στραβοπατήματα σὲ μερικά ζητήματα ὅπως στὸ έθνικό Σήτημα.

5. Τὸ Σήτημα τῆς παλλαϊκῆς ἐνδητας καὶ τῆς ἀνασύνταξης τῶν λαϊκῶν δυνάμεων. Τὸ πρόβλημα αὐτὸ φύτισε τὸ Κόμμα μας μὲ τὸ φῶς τῆς Λευκινιστικῆς Σταλινικῆς θεωρίας, τὴν παλλαϊκή ἐνδητα, τὴν ἀνασύνταξη τῶν λαϊκῶν δυνάμεων τῇ στήριξε πάνω στὴ βάση τῆς πέλης για τὰ δικαιαία καθημερινά (Σελ. 172) ζητήματα τοῦ λαοῦ. Μέσα στὴν ἀδιέκοπη αὐτῇ καθημερινῇ πάλη τὸ Κόμμα μας ξεσκεπάζει τὴν πολιτική τοῦ μοναρχοφασισμοῦ καὶ τῶν πατρόβιων του, καὶ ἀποδείχνει ὅτι μόνο δέν εἶναι σὲ θέση νὰ λύσουν κανένα ἀπ' τὰ λαϊκά ζητήματα ἀλλά κινητούργια δυστυχία καὶ πείνα σκορπάν. Ξεσκεπάζει τὴν ἀγγλική πολιτική τους τοῦ δολοφονικοῦ δργίου καὶ διττάσσει σ' αὐτὸ τῇ λαϊκῇ μαζίνη αὐτοδόμυνα. Ξεσκεπάζει καὶ ἀπογυμνώνει ἀπὸ τῆς μάζεις τὰ κόμματα τοῦ φευτοδημοκρατικοῦ Κέντρου τοῦ Σοφούλη καὶ τοῦ ΣΚΕΛΑ πού θέλαν νὰ δημιουργήσουν σύγχρονη καὶ νὰ διαπάσουν τῇ λαϊκῇ ἐνδητα. Ξεγυμνώνει τοὺς ρεφορμιστές ἀπὸ τὸ ἐργατικὸ κίνημα καὶ πετυχαίνει τὴν ἐνδητα τῆς ἐργατικῆς τάξης. Ἀποδείχνει στὶς μάζεις ὅτι οἱ ἀγγλο-αμερικανοὶ καὶ μοναρχοφασιστες δέν θέλουν τῇ λαϊκῇ συμφιλίωση, θέλουν τὸ διεχασμό, δέ θέλουν καὶ δέν ἀφήνουν τῇ χώρᾳ νὰ είρηνεύσει ἀλλά καθε μέρα καὶ τὴν ὡδοῦν στὸν ἐμφύλιο σπαραγμό. Πάνω σ' αὐτῇ τῇ βάση, χρησιμοποιεῖταις τῆς νδιμιες δυνατητητες, ἀνασυντάσσει τῆς λαϊκές δυνάμεις, τῆς πείθει ἀλλος δρόμος ἀπὸ τὴν ἐνοπλη ἀντιπαράθεση καὶ τὴν ἀλλαγή αὐτῆς τῆς κατάστασης, δέν ωπάρχει. Τὸ πέρασμα ἀπὸ τῇ μείν κατάσταση στὴν ἄλλη γίνεται προσεχτικά για νὰ πείσει τῆς μάζεις καὶ νὰ μή προκαλέσει μιεύ στρατιωτική ἐπέμβαση τῶν ἄγγλων ἀπὸ τὴν ἀρχή τοῦ ἐνοπλου ἀγώνα.

Στὴν ἐφαρμογὴ αὐτῆς τῆς σωστῆς γραμμῆς τὸ Κόμμα μας ἔκανε ἔνα σοβαρό λάθος, τὴν ἀποχή ἀπὸ τῆς ἐνλογές. Αὐτὸ ήταν λάθος ταυτικὸ πού δέν εἶχε ἀποφασιστική ἐπέδραση στὴν ὅλη ἐνβαση τοῦ ἀγώνα, ἔχει δύμας σημασία γιατὶ μποροῦσαμε νὰ βγάλουμε κάθε αὐταπάτη ἀπὸ τῆς μάζεις καὶ καλύτερα νὰ προετοιμάσουμε τὸν ἐνοπλο ἀγώνα. Τὸ λάθος αὐτὸ εἶναι πολὺ πεισσότερο διδαχτικὸ για τοὺς

σημερινούς μας διγώνες για τδ δτι πρέπει νά δίνουμε προσοχή στη λενινιστική-σταλινική δρχή της χρησιμοποίησης δλων τῶν νόμιμων δυνατοτήτων για τδ ξεσκέπασμα τῆς πλουτοκρατίας καὶ τῶν πραχτόρων της, για τδ ιερδίσμα τοῦ λαοῦ καὶ τὴν δργανωτική καὶ πολιτική του πρεστοιμάσχ, για τὴν τελεκή διαμέτρηση.

6. Τδ Κδμμα μας ἔκανε σοβαρή ἀδειολογική δουλειά στές μάζες ξεσκεπάζοντας τῆν προπαγάνδα τῶν δμερικάνων καὶ μοναρχοφασιστῶν για τδ σλαβικό ήδηνον. Τδ Κδμμα μας ἀπόδειχνε στές μάζες δτι ἡ Σοβιετική "Ἐνωση καὶ οἱ Σλάβοι εἶναι ἀδελφοί λαοί καὶ δέν ἔχουν καταχτητικές βλέψεις κατά τῆς Ἐλλάδας καὶ ἄλλων λαῶν, γιατὶ ἔκει κυβερνᾶται δ λαός. Ἐκλαϊκενάμε τδ ρδλο πού ἐπαιξαν οἱ Ρώσσοι ἀκόμα στην ἐπανάσταση τοῦ 1821, τδ δτι ἡ νεαρή Σοβιετική ἔξουσία ἀποσύρθη-

(Σελ. 173)κε ἀπό τδ ΔΟΕ. Τδ ρδλο πού ἐπαιξε στδ Β" παγκόσμιο πόλεμο καὶ πῶς εἶναι ἡ μένη χώρα πού ὑποστηρίζει τούς καταπιεύδμενους λαούς. Παράλληλα ξεσκεπάζαμε τδ ρδλο τῶν δγγλων στήν Ἐλλάδα, ἀπό τδ ἕδρυση τοῦ νεοελληνικοῦ ἔδυνους, καὶ τούς σκοπούς τῆς προπαγάνδας τους πού εἶναι νή στρέψουν τδ λαό κατά τῆς Σοβιετικής "Ἐνωσης καὶ τῶν πρεστοιμάζουν νά πολεμήσει ἐνάντι της. Ι'Ε τδ δουλειά αὐτή τοῦ Κδμματος δυνάμωσε πολύ περισσότερο ἡ ἀγάπη τοῦ λαοῦ πρὸς τὴ Σοβιετική "Ἐνωση καὶ τῆς Λ. Δημοκρατίες. Ἐδῶ πρέπει νά σημειώσουμε δτι κατά τὴ διάρκεια τῆς πρώτης κατοχῆς δταν οἱ ἔχθροι μας μᾶς κατηγοροῦσαν σάν δργανα τῶν Σλάβων, τδ Κδμμα κράτησε δμυντική θέση καὶ ὅδηλωνε δτι ἐμεῖς είμαστε Ἐλληνες, δέν είμαστε οὔτε ρωσφίλοι, οὔτε δγγλοφίλοι, οὔτε δμερικανοφίλοι. "Ετοι ἔδω ἔξισδυνονταν ἡ Σοβιετική "Ἐνωση μὲ τὴν Ἀγγλία καὶ τὴν Ἀμερική.

7. Στδ βασικό πρόβλημα, στδ ζήτημα τῆς ἔξουσίας, τδ Κδμμα μας τῶρα είχε σαφή καὶ ξεκαθαρισμένη θέση. Πρέν τὴν ἔναρξη τῆς Ἔνοπλης ἔξεγερσης ἔκανε σωστή ἐκτίμηση τῶν λαϊνῶν δυνάμεων καὶ τῶν δυνάμεων τῆς ἀντίδρασης καὶ διαπίστωσε δτι ἡ κατάσταση ἐσωτερικά δταν ὥριμη για τὴν Ἔνοπλη διαμέτρηση. Ἡ διεθνής κατάσταση δταν εύνοϊκήτατη γενικά καὶ εἰδικά εύνοϊκή μὲ τὴν ὑπαρξη τῶν γειτονικῶν Λαϊκῶν Δημοκρατιῶν, πράγμα πού μᾶς βοήθοῦσε νά ἀποφύγουμε τὴν ἔνοπλη ἐπέμβαση τῶν δγγλων καὶ ἔτοι δ συσχετιζόμδς τῶν δυνάμεων καὶ ἀπ' αὐτή τὴν πλευρά δταν μὲ τδ μέρος μας. Μέ σαφήνειά τδ Κδμμα βάζει τδ ζήτημα τῆς ἔξουσίας. Δημιουργεῖ τὰ δργανα πού θά ἐπιβάλουν τὴ λαϊκή ἐπικράτηση. Δημιουργεῖ καὶ καθοδηγεῖ τδ ἔνοπλο λαϊκό δργανο, τδ ΔΣΕ. Ξεκαθαρίζει τδ ΔΣΕ ἀπό δτις κακές παραδόσεις τοῦ ΕΛΑΣ. Μέ τῆς ἀποφάσεις τῆς 3ης Ὁλομέλειας καὶ μέ τὴ σύσκεψη τῶν πολιτικοστρατιωτικῶν στελεχῶν, μέ τδ φῶς τῆς σταλινικής πολεμικοστρατιωτικής θεωρίας, φωτίζει τδ πρόβλημα τῆς δργανωτικής καὶ πολιτικής συγκρότησης τοῦ ΔΣΕ. Στδ κέντρο ἔβαλε τδ ζήτημα τῶν ἐφεδρεῶν σάν πρόβλημα πού ἔξαρτειταν ἡ πραγματοποίηση τοῦ τελικοῦ σκοποῦ τοῦ ΔΣΕ. Στὴν πορεία τοῦ σκληροῦ πολέμου σφυρηλατεῖ στελέχη ἐνδικά λαϊκοῦ ἐπαναστατικοῦ στρατοῦ. Πρεστοιμάζει τδ ΔΣΕ διτικά καὶ πολιτικοστρατιωτικά. Ἀποτέλεσμα ὅλης αὐτῆς τῆς δουλειᾶς παρά τῆς ἀντιξοβήτες καὶ τῆς ἀδυνατίες μας δταν δλο τδ μεγαλεῖο πού παρουσίασε δ ΔΣΕ. Οἱ διγώνες αὐτοῦ τοῦ ΔΣΕ θά μείνουν βαθεία-ραγμένοι στὴν φυχή τοῦ λαοῦ μας παράδειγμα για τῆς ἐπερχόμενες γενεές για πατεδαγώγηση. Δημιουργεῖ (Σελ. 174) τὴν ΠΔΚ καὶ τὴ λαϊκή ἔξουσία, δρχίζει νά φτιάχνει τὰ πρώτα λαϊκά διατάγματα, ὅπως τδ διεταγμα για τδ μοίρασμα τῆς γῆς, τῶν δασῶν κλπ. Μέσα στὴ φωτειά τοῦ πολέμου δ λάδς δρχίσει νά βλέπει τδ τὶς δέ κερδίσει μέ τὴ λαϊκή Δημοκρατία καὶ αὐτό βοήθοῦσε τῆς μάζες νά παλαιβουν κα-

λύτερα. Το Κδμμα ασκώσε σημαία ένδυτια στις άντιλαϊκές πράξεις και πήρε σκληρά μέτρα, σε όσους κάναν πράξεις άντιλαϊκές.

8. Μέσα στήν πορεία τοῦ τετράχρονου σκληροῦ πολέμου το Κδμμα μας χτύπησε διοφασιστικά τοὺς πανικδιλητούς μικροαστούς διπόρτουνιστές πού σπέρναν το φύσιο καὶ τῇ συνθηκολόγηση. Οἱ λιπόψυχες διπόρτουνιστικές άντιληψεις. Εκδηλώθηκαν πραχτικά στήν δργάνωση τῆς "Άθηνας καὶ πήραν θεωρητική καὶ πραχτική μορφή ἀπὸ τοῦ ΔΣΕ Βαφειάδη μεσα στήν περίοδο τῶν μαχῶν τοῦ Γράμμου τοῦ 1948. "Ο Βαφειάδης ἀπὸ τὴν ἀρχὴ δὲν πίστευε στή δύναμη τοῦ λαοῦ καὶ γι" αὐτῷ ἦταν ένδυτια, καὶ πραχτικά σαμποτάρισε τὴν προσπάθεια τοῦ ΔΣΕ τοῦ 1947 νὰ λήσει το πρόβλημα τῶν ἐφεδρειῶν, πού τότε ὑπῆρχαν ὅλες οἱ άντικειμενικές δυνατότητες. Το 1948 διατύπωσε τῇ θεώρᾳ διτὶ δι μοναρχοφασισμός κατέρθωσε νὰ πετύχει μιᾶς σχετική πολιτικοστρατιωτική σταθεροποίηση καὶ κατά συνέπεια, δι ἀγώνας μας δὲν ἔχει προοπτική, πρέπει νὰ περιοριστοῦμε σὲ παρτιζάνικη δράση ὃπου νᾶ μᾶς σῶσει ἡ Ἑνοπλη βοήθεια ἀπὸ ἔξω. Ήδη στὸ μυαλό τοῦ πανικδιλητού διπόρτουνιστή Βαφειάδη ὑπῆρχε ἡ σταθεροποίηση τοῦ μοναρχοφασισμοῦ πού ὅπως Ελληνούμε οἱ ἀμερικανοὶ καὶ οἱ μοναρχοφασιστές μιλοῦσαν γιὰ τὸ ιρίσμα κατεστασης, μᾶλιστα οἱ ἔδιοι καὶ σήμερα παραδέχονται τὴν κρίση πού τοὺς παραδέρνει. "Η θεωρία αὐτῇ ἐκφράζει τῶν παγκόδη, τὴν μῆ ἐμπιστοσύνη στῆς δυνάμεις τοῦ λαοῦ, στή δύναμη τοῦ παγκόδησου δημοκρατικοῦ στρατόπεδου; τὴν ἐπίδραση τῆς άντιδραστικῆς πίεσης ἐπάνω τους πού τοὺς διῆγησε στὸ ληγισμα καὶ τῇ συνθηκολόγηση. Το Κδμμα σηκώνει μέτωπο κατά τοῦ συνθηκολόγου διπόρτουνισμοῦ καὶ μὲ τὴν 5η "Ολομέλεια τοῦ δινει ἔνα χτύπημα καὶ οἱ πηματικός βαθμός Εκαδαρβίει τῆς διπόρτουνιστικές ἀπόφεις καὶ ὅλη τὴν κληρονομιὰ του ἀπὸ τὴν πρώτη κατοχή. Αὐτὸς τὸ ξεκαθάρισμα βοήθησε το Κδμμα, το ἔκανε ιερολογική πιδ δυνατό καὶ τὸ συστερώσε περισσότερο γιὰ νὰ συνεχίσει τὴν πάλη του.

Το καλοκαίρι τοῦ 1949 διαμορφώνεται καίνουργια κατάσταση πού χαρακτηρίζεται, μὲ τὴν ἀλλαγὴ τοῦ συσχετισμοῦ τῶν δυνάμεων σὲ βάρος τοῦ κινήματος μας, πράγμα πού συνέβηκε (Σελ. 175) χάρη στήν τεράστια ὄλικη ὑπεροχή τοῦ ἔχθρου πού εἶχε τὴν δλδπλευρη ἀμερικανοαγγλική ὑποστήριξη καὶ μὲ τὸ ἀνοιχτό πέρασμα τοῦ Τίτο στὸ πλευρό τῶν μοναρχοφασιστῶν. Κάτω ἀπὸ αὐτῇ τὴν κατάσταση δι ἀγώνας δὲν εἶχε προοπτική γρήγορης ἐπιτυχίας καὶ ἡ συνέχισή του θᾶ εἶχε καταστοφικά ἀποτελέσματα γιὰ τὸ ΔΣΕ καὶ γιὰ τὸ λαό. "Η καθοδήγηση τοῦ Κδμματος ἐξετάζει φύχραιμα τὴν κατάσταση μὲ τὸ φῶς τῆς θεωρίας λένιν-Στάλιν καὶ καταλήγει στήν ἀιώφαση νὰ σταματήσει προσωρινά τῶν πολεμού τῶν κύριων δυνάμεων τοῦ Δημοκρατικοῦ Στρατοῦ "Ελλάδας. "Οργανώνει καὶ καθοδήγεισιστά τὴν ἀποχώρηση τῶν δυνάμεων μας. Δέν παραυέρνεται ἀπὸ τὴν μικροαστική ἀντίληψη ἀπελπισίας γιὰ συνέχιση τοῦ ἀγώνα καὶ ὅτι βγάλει. Μὲ τὶς ἀποφάσεις τῆς 6ης "Ολομέλειας, ἀφοῦ φάτισε τὴν ἀνάγκη τῆς ὑποχώρησης, καθόρισε τὴν καίνουργια πολιτική γραμμή τοῦ Κδμματος στῆς καίνουργιες συνθήκες πού διαμορφώθηκαν. Το χρονικό διάστημα πού πέρασε, ἡ ἔδια ἡ ζωή, ἐπιβεβαίωσαν τὴν δρθότητά τους.

"Ετοι βλέπουμε ὅτι το Κδμμα μας, παρὰ τὶς ἀδυναμίες κι τὰ λάθη του, σ' αὐτῇ τὴν περίοδο εἶχε βασικά σωστή πολιτική γραμμή. Πήρε σωστή θέση πάνω στὰ θεωρητικά καὶ πολιτικά ζητήματα αὐτῆς τῆς περιόδου. Σεκέρασε δημιουργικά τὰ λάθη τῆς πρώτης κατοχῆς καὶ τοποθέτησε το Κδμμα στὸ ψωστὸ δρόμο ἀπὸ ἀποψη ἰερολογική, πολιτική, δργανωτική καὶ στρατιωτικο-πολεμική. "Π ήττα μας,

- 129 -

δέπλα στις λάθη μας δφεύλεται καὶ σὲ ὅχι ἐσωελληνικοὺς παράγοντες, αὐτοῦ βρέσκεται καὶ ἡ ὀδιομορφία της. Ἡ ὑποχρήση τῆς ἐπανδστασης ἔγινε κανονικά, διατηρώντας τὸ Κόδμα συνταγμένες τέλεις δυνάμεις του.

Νέος πρέπει νὰ δοῦμε τῇ διαφορᾷ τῆς σημερινῆς μας ἥττας ἀπὸ τὴν ἥττα τῆς πρώτης κατοχῆς. Λύττη τῇ διαφορᾷ ἡ συνδιδασκεψη πρέπει νὰ τῇ δεῖ, νὰ τῇ φωτίσει, γιατὶ αὐτὸς πολὺ θὰ βοηθήσει στὴν καινούργια μας ἐξόρμηση.

Τὸ Κόδμα μας, μελετῶντας ἡμιειργικά τῇ δράσῃ του στῇ δεκαετίᾳ, διητλώντας περί τὴν θετικά καὶ δρυητικά στοιχεῖα τῆς δράσης του, θὰ βγεῖ πολὺ δυνατό στῇ σκληρή πάλη ποὺ πρέπει νὰ διεξαγάγει κατά τῶν ἡμερικανούγγλων καὶ μοναρχοφασιστῶν καὶ τῶν λογῆς-λογῆς πραχτέρων τους, ποὺ προσπαθοῦν νὰ σκορπίσουν τῇ σύγχιση στίς μάζες.

(Σελ. 176)

4. ΠΕΡΙ ΕΚΔΗΛΩΝΟΝΤΑΙ ΣΗΜΕΡΑ ΟΙ ΑΝΤΙΜΑΡΞΙΣΤΙΚΕΣ ΟΠΟΡΤΟΥΝΙΣΤΙΚΕΣ

ΚΑΙ ΆΛΛΕΣ ΕΧΩΡΙΚΕΣ ΑΝΤΙΑΝΨΕΙΣ

Μέ τὴν καινούργια κατάσταση ποὺ διαμορφώθηκε γιὰ τὸ ιενημά μας, γιὰ τὸ λαὸς μας μετά τὴν ἥττα μας, δι μοναρχοφασισμός καὶ σὲ πάτρουνές του δικειμανούγγλοις κάνουν τὸ πᾶν γιὰ νὰ τσακίσουν τὴν διντίσταση τοῦ λαοῦ, νὰ δημιειργήσουν σύγχιση, νὰ τὸν διασπάσουν καὶ ἔχοντάς τον ἔται ἀλυσοδεμένο, νὰ τοῦ ρουφᾶν δινενδχλητα τὸ αἷμα καὶ νὰ τὸν προετοιμάζουν κρέας στὸν τυχοδικεικό πόλεμο ποὺ ἔτοιμάζουν κατά τῶν ΛΔ καὶ τῆς Σ. Ἔνωσης. Για ὀλότε τὸ σκοπό συνεχίζουν τὸ τρομοκρατικό δργο, δολοφονοῦν κάθε δημοκρατικό πολέτη ποὺ διντίστεκτα στὴν ἐγκληματική τους πολιτική, καὶ μαζί μ' αὐτὸς προσπαθοῦν μὲ τὴ φεύτερη, τῇ συκοφαντίᾳ, νὰ χτυποῦν τὸ Κόδμα μας καὶ τὴν ἥγεσσα του.

Γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ στρέψουν τὴν προσοχὴ τοῦ λαοῦ ἀπὸ τὰ φλέγοντα σητήματα ποὺ τὸν διασχολοῦν, νὰ δικαιολογήσουν τὸ καθεστὼς τοῦ αἰματος καὶ τῆς καταστροφῆς καὶ γιὰ νὰ προετοιμάσουν τὸ λαὸς κρέας στὸν τυχοδικεικό πόλεμο ποὺ ἔτοιμάζουν, ξανακεσταύνανταν τὸ μεγαλούδεατοιμό. "Διος δ τύπος τους, τὰ ραδιεβφωνα, βεβλαία κλπ, εἶναι γιομάτα ἀπὸ συκοφαντίες εἰς τάρος τῶν λαϊκῶν Δημοκρατιῶν καὶ τῆς Σοβιετικῆς Ἔνωσης, προσπαθοῦν ν' ἀποδεῖξουν ὅτι ἡ Ἑλλάδα ἀπειλεῖται ἀπὸ τοὺς βρετανοὺς γείτονες, δργανῶνουν προκλήσεις γιὰ νὰ δικαιολογήσουν τὸν πόλεμο ποὺ ἔτοιμάζουν. Προπαγανδίζουν διεκδικήσεις αἵτε Αδρος τῆς Ἀλβανίας καὶ Βουλγαρίας. Κρατῶν τὸ λαὸς σὲ κατάσταση ἐρεθισμοῦ καὶ διεβατητητας. Προπαγανδίζουν τὸ ἀναπόθευχτο τοῦ πολέμου καὶ ὅτι δι γγλοαμερικάνικος ἐμπειριαλισμός εἶναι ἀνήτητος καὶ ὅτι μὲ μερικές ηδύτερες ἀτομικές θέματαρχήσεις.

Γιὰ νὰ σπάσουν τὴν ἐμπιστοσύνη τῶν μαζῶν στέλεις δυνάμεις τους καὶ στὸ παγκόσμιο προσδευτικό ιενημά δημοσιεύουν ἓνα σωρὸ φεύτερος πώς τὸ ΚΚΕ ἔχασε τὸν πόλεμο καὶ πᾶνε νὰ παρουσιάσουν ὅτι δισκοπα καὶ τέλματα ἔδοσε τὸς ες θυσίες γιὰ ὑπέρθεση χαμένη καὶ ποὺ ποτὲ δέν μπορεῖ νὰ πραγματοποιηθεῖ.

- 130 -

Προπαγανδίζουν τη βοήθεια την άγγλοαμερικάνικη αλλά άνθρωποστική, φιλανθρωπική πώς καὶ χωρές αυτή τη βοήθεια ή "Ελλάδα δε μπορεῖ να ζήσει. Οτιδήποτε διαφέρει από αυτήν την άγγειη πρόστιμον τούς λαούς καὶ δινιστείται τρέχει καὶ βοηθεῖ δόλο τόν ιδρυμα καὶ μᾶς στέλνει τελείως δόλα τά εῖδη. Πέρος φιλανθρωποι εἶναι καὶ πέριος τελείως μᾶς τά στέλνει καὶ τέ καλέ ἔκανε στήν "Ελλάδα, εἶναι εὔκολο δ λαδός να συγκρίνει, πώς ζούσε πρίν πέρασμε (Σελ. 177) τη βοήθεια καὶ πώς βρίσκεται σήμερα. Εἶναι εύκολο να δεῖ τη φιλανθρωπία τους καὶ τη βοήθεια μὲ τη λετοπεντη έπειταση στήν Κορέα καὶ τούς ζομβαρδισμούς τοῦ πληθυσμοῦ.

Διατυπωνήσουν τὸ δυτικὸν πολιτισμὸν σήν τὸ θνάτερο πού ἔδοσε ή άνθρωποτητα καὶ τὴ δυτική δημοκρατία σάν τὸ πιό ύποδειγματικὸν τύπο δημοκρατίας. "Υπόδειγμα τοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς δημοκρατίας εἶναι ή "Ελλάδα καὶ δ λαδός ἔνας μπορεῖ να βγάλει τά συμπεράσματά του. Πόλεμος, πενία, καταστροφές, κλεψίες, φυτιές, θολοφούνες, ἐκτελέσεις, φυλακές, να δ δυτικός πολιτισμός καὶ ή δυτική δημοκρατία.

"Ενῶ ἀπό τῇ μιᾷ δργιάσουν μὲ τὴν πατριδοκαπηλεῖα τους γιὰς ἔθνικές διεκδικήσεις καὶ, γιὰ νὰ προετοιμάσουν τὸ λαδ γιὰ πόλεμο κατά τῶν ΛΔ καὶ τῆς Σ. "Ξνακής, ἀπό τὴν ἄλλη ηηρόσουν τῶν κοσμοπολιτειώμενο. "Ο κοσμοπολιτειώμενος εἶναι ή θεωρία τοῦ άγγλοαμερικάνικου Ιμπεριαλισμοῦ πού μὲ τά συνθήματα στὶ "Η ἔθνική κυριαρχία εἶναι μετά παλιά ἴδεα πού ή μόδα της πέρασε", γιὰ μετά "παγκόσμια παιδεία καὶ ἐπιστήμη" γιὰ μιὰ "παγκόσμια Κυβέρνηση, γιὰ "Ενωμένες πολιτεῖες τῆς Εύρωπης", γιὰ "εύρωπαϊνή ἔνδητη", πᾶνε νὰ δικαιολογήσουν τούς κανόναντηκούς τους σκοπούς καὶ τὰ ταυράκια τους στήν "Ελλάδα, μοναρχοφασίστες, τὸ ξεπούλημα τῆς χώρας. Τὴ θεωρία τοῦ κοσμοπολιτειώμενο τὰ ταυράκια τοῦ Ιμπεριαλισμοῦ "δυτικός συσταλειστές", τὴν ἐμφανήσουν σὰ διεθνιστική. "Ο κοσμοπολιτισμός δέν ἔχει καμιά σχέση μὲ τῶν προλεταριακῶν διεθνισμό. "Ο προλεταριακός διεθνισμός συνδυάζει ἀπό τῇ μιᾷ τὴν δγάπη γιὰ τὴν πατρίδα του, τὴν ἀφοσίωση στὶς προσδευτικές παραδόσεις τῆς ιστορίας τῆς χώρας, τῶν μὲ αὐτοδυνατὰ δγώνα γιὰ τὴ λευτεριά του ἡπό τούς καταπιεστές τοῦ ἑσωτερικού κτὲς ἑξατερικοῦ καὶ ἀπό τὴν ἄλλη τὴ διεθνή ἀλληλεγγύη τῶν ἑργαζομένων γιὰ τὴν ἀποτίναξη τῆς πλουτοκρατίας καὶ τὸ θράσυμο τοῦ συσταλισμοῦ. "Ενῶ δ κοσμοπολιτισμός ἐκφράζει τὴν ἀρπακτική πολιτική τῶν ἀμερικανόδαγγλων κατατητῶν.

Σηκώνουν δλδικληρο ντόρο γιὰ τὴν ἐκβιομηχάνιση τῆς χώρας, δτε γίνονταις ὑδροηλεκτρικοὶ σταύροι καὶ. Μὲ σαπουνδφουσιες θελουν νὰ δημοκρατήσουν καὶ νὰ καλμάρουν τὴν δργή τοῦ λαοῦ. "Ομως εἶναι γνωστό δτε οἱ ἀμερικανοὶ δήλωσαν καθαρδ." δτε ή "Ελλάδα οὲ μείνει ἀγροτική γιὰ νὰ καταναλώνει τὰ βιομηχανικὰ εἰδη τῶν ἀμερικανῶν. Οἱ ἀμερικανοὶ ἀκείνο πού ούνουν εἶναι δτε θάζουν στὸ χέρι τὶς πρώτες ψλες τῆς χώρας καὶ δοσμένες ἐπικερδεῖς ἐπιχειρήσεις, ὅπως εκαναν μὲ τὴν ΟΥΛΕΝ, ΠΑΟΥΕΡ καὶ., καὶ αὐτὸ δέγεται ἐκβιομηχάνιση καὶ ἥλεκτροποληση. "Η δὲ βιομηχανική παραγωγή θρίαμβεται σύμφωνα μὲ διε-(Σελ. 178)κά τους στοιχεῖα στούς θασικούς κλάδους, ὅπως μεταλλουργία 71% τοῦ προπολεμικοῦ, μεταλλευτική 13-15%, χημική στὰ 65%, βιομηχανία εἰδῶν διατροφῆς 70% τοῦ προπολεμικοῦ καὶ συνέχως δ δεκτης τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς πέψτε.

Δραστηρεύεται δημοκρατίας ή ἐκκλησία μὲ προσπάθεια ν ἀποκομιδήσουν τὶς μάζες, νὰ διατηρήσουν τὸ λαδ καὶ τὸ ἐγκληματικὸν καθεστώς τῆς ἀμερικαν-

CONFIDENTIAL

- 131 -

κρατίας καὶ νὰ τὸν προετοιμάσουν γιὰ τὸν καινούργιο πόλεμο.

"Ακόμα γιὰ νὰ πετύχουν τὸ σκοπὸν τους κινητοποιοῦν τοὺς πρέχτορές τους ποὺ ἐμφανίζονται σὰ δῆθεν "ἀριστερές" παρατίθεις, ποὺ μέσω αὐτῶν εὐκολότερα ὑπολογίζουν νὰ δημιουργήσουν τὴ σύγχιση, τὴ διάσπαση καὶ τὸ χτύπημα τοῦ ΚΚΕ.

Τέτια παρακλαδια εἶναι ἡ Σ.Κ.Δ., ποὺ ἀφοῦ στήν πρώτη κατοχῇ ἔπαιξε καλά τὸ ρέλο τοῦ πρέχτορα στὶς γραμμές τοῦ Ε.Α.Ι., μετά τὴ Βάρκιζα δρχισε τὸ διασπαστικό τὸ ρέλο της γιατὶ ἔτοι ὑπολογίζει πῶς μὲ τὶς δυσκολίες ποὺ δημιουργήθηκαν μετὰ τὴ Βάρκιζα, θὰ διέποιτε τὸ λαϊκὸ μέτωπο καὶ μὲ τὴν ἀριστερὴ φρασεολογία τῆς θὰ διποσπούσῃ ἐνα μεγάλο μέρος ἀπὸ τὴν ἑαυτὴν μᾶζα. Καὶ σήμερα προσπαθεῖ μὲ τὴ συκοφαντία νὲ βάρος τοῦ ΚΚΕ καὶ τῆς ἥγεσίας του νὰ σπείρει τὴ σύγχιση καὶ νὰ διασπάσῃ τὴν ἐνδητὰ τοῦ λαϊκοῦ κινήματος, καὶ νὲ δέσει χειροκόπδαρα τὸ λαό στὸ δῆμα τοῦ Τρούμαν. "Άλλωστε οὐσιαστικά εὐθυγράμμισε τὴν πολιτική της μὲ τοὺς μοναρχοφασιστές. "Ανήκει στὴ Κομισιόν ποὺ εἶναι γνωστὴ λυσασμένη ἀντικομμουνιστική, ἀντισοβιετική δργίνωση καὶ ὑμνήτρια τοῦ σχεδίου Μάρσαλ, ἡ "σοσε-αλιστική διεθνής τοῦ Μπέβιν". "Η Σ.Κ.Δ. πάει νὰ τάξει τὸν προδοτικὸ ρέλο τῶν δεξιῶν σοσιαλιστῶν καὶ σὸν κυματοθραύστης τῶν ἀγώνων τοῦ λαοῦ.

"Άλλο παρακλαδι ἐμφανίζουν τοὺς ἀντιηγετικούς, ποὺ εἶναι ἡ ἔδια παρέα τῶν πραχτύρων Πετσοπούλου ποὺ καὶ μετὰ τὴ Βάρκιζα δρχισε λυσασμένο ἀγώνα κατὰ τοῦ ΚΚΕ καὶ τῆς ἥγεσίας του. Ήμερα οἱ πρέχτορες πύτοι, στρατολογώντας τοὺς διαγραμμένους πρέχτορες καὶ μερικούς ποὺ λόγισαν στὶς φυλακές καὶ προδόσαν, τι τλοφορούνται σὸν ἀντιηγετικὸν καὶ κάνουν ἐνα λυσασμένο ἀγώνα κατὰ τοῦ ΚΚΕ, μαζὶ μὲ τοὺς τετικούς καὶ τὸν Γκουντχέους (Κοίς). Μὲ συκοφαντίες προσπαθοῦν νὰ δημιουργήσουν σύγχιση στοὺς διαδούς τοῦ Χριμπίτος, νὰ σπείρουν τὴν ἀπογοήτευση καὶ νὰ πετύχουν τὴ διάσπαση τῆς ἐνδητὰς τῶν διαδῶν μας ἡ νὰ τοὺς οἰξεῖν σὲ κατάσταση μοιρολατρείας καὶ μὴ ἐμπιστοσύνης στὸ ΚΚΕ.

Ταυτόχρονα οἱ ἀμερικανοί τὸ γνωστὸ πρέχτορα Γιωτόπουλο ἐμφανίζουν τὸ χαφιέδικο τροτσκισμό, σὸν παρδρτήμα (Σελ. 179) τετικό. "Η σπείρα αὐτῆς μαζὶ μὲ τοὺς ολαβομακεδόνες πρέχτορες τοῦ Τίτο-Ράνκοβίτες προσπαθοῦν νὰ διεπαθοῦν τὴν ἐνδητὰ τοῦ ολαβομακεδόνικου λαοῦ. Εἶναι οἱ πιθ εἴδικοι γιὰ νὰ ἔτοιμαζούν πρέχτορες γιὰ διαλυτικὴ δουλιδ στὶς γράμμες μας καὶ διεξαγόμονυν ἐνα λυσασμένο συκόφαντικό ἀγώνα κατὰ τοῦ ΚΚΕ. Ο μοναρχοφασισμός μὲ τὰ παρακλαδια του, ἐνα σκοπὸν ἔχει μὲ τὶς πολύπλευρες προσπάθειές του: τὸ χτύπημα καὶ τὴ διάλυση τοῦ ΚΚΕ καὶ τῆς ἥγεσίας του ποὺ στέκει καρπὸν στὸ μάτι τους καὶ ἐμπόδιο στὸ νὰ πραγματοποιήσουν τοὺς σκοπούς τους.

Οἱ ἀμερικανούγγλοι, κατακτητές μαζὶ μὲ τοὺς μοναρχο-αἰσθότες καὶ λοιποὺς πρέχτορες προσπαθοῦν μὲ ὅλα τὰ μέσα νὰ ὑποτάξουν τὸ λαό. "Απὸ τὴ μιὰ νὰ ἔξασκήσουν τρομοκρατικὴ ἰδεολογικὴ πίεση στὶς μᾶζες, τὴ σύγχιση, τὴ δυσπιστία, τὴν Ἐλλειψη ἐμπιστοσύνης στὶς δυνάμεις τους, τὴ διάσπαση, τὴν υποταγή. "Απὸ τὴν ἔλλητη μὲ τὴν ὄμη ἀγριανθρωπιστικὴ τρομοκρατία, τὶς συλλήφεις, τὰ στρατοδικεία, τὰ Ἱεροεξεταστικὰ βασανιστήρια, τὶς ἐκτελέσεις, τὰ στρατόπεδα. Μόνο ποὺ οἱ ὑπολογισμοὶ τους ἔγιναν ἔξι ἀπὸ τὸν ἐλληνικὸ λαό ποὺ παρὰ τὶς δυσκολίες κρατάει τὸ κεφάλι φηλά, έναν ωκύζει, παλαίζει.

CONFIDENTIAL

- 132 -

Στή δισκολη αύτη περίοδο για τό κίνημά μας δρυζει πάλι νό σηκώνει κεφάλι δ δροπτουνισμός καὶ προσπαθεῖ νό βρεῖ δική του "θεωρητική" δικαιωση τῆς ήττας μας. "Ανέκανοι οι δροπτουνιστές νό δοῦν σωστά τούς λόγους τῆς υποχώριοής μας, τήν διεισιδεῖα πού παρουσιάζει αύτή ή υποχώρηση, τές δυνατότητες τού λαϊκού κινήματος, σέ συνδιασμό μέ τήν τεράστια ἀνάπτυξη τού παγκόσμιου δημοκρατικού στρατόπεδου, γιά γρήγορη διαμέτρηση ἐφ'όσον τό Κόμμα σωστά καὶ γρήγορα διασυντάξει τές δυνάμεις του καὶ καθοδηγήσει τό μαζικό λαϊκό κίνημα, κανικολήσηκαν ἀπό τές δισκολίες πού ἔχει νό δικαιομετωπίσει τό κίνημά μας καὶ ἀπό τό μάρκος τού δγώνα μας. "Η μικροαστική δροπτουνιστική αύτή ἐκδήλωση ἔχει φορέα της τέν α. Μήτσο Παρτσαλίδη πού κάνει ἀντιγραφή τῆς πλατφόρμας τού Βαφειάδη στό Κόμμα. "Ο α. Παρτσαλίδης μή ἔχοντας τήν δικαντήτητα νό δεῖ σωστά τήν κατάσταση, σωστά νό τήν τοποθετήσει, χάνοντας τήν ἐμπιστοσύνη του στές δυνάμεις τού Κόμματος καὶ τού λαού, καταλήγει στό νό ἀρνεῖται τό πᾶν, ὅτι θετικό ἔχει νό παρουσιάσει τό κίνημα. Μή τή φαντασία του δημιουργεῖ κενδύνους νό καταστραφεῖ τό Κόμμα καὶ καταλήγει σέ δρόμο διντικομάτικό πού δχι μόνο δέ θοηδεῖ τό Κόμμα γιά νό δεῖ κρίτικα τές θετικές καὶ ἀρνητικές πλευρές τές δουλιάς του καὶ μέ βάση αύτού νό χαράξει τό δρόμο του, μέ ἀντίθετα τό ἐμποδίζει. Σά συνέπεια αύτής τῆς ἐκδήλωσης τού Παρτσαλίδη, δ ἀπο-(Σελ. 180) δειγμένος πιά πρόδητης Καραγιώργης, πού μέχρι τώρα τή δύσλευε στό ψηλα, πήρε ἀποστολή νό ξεσπαθώσει καὶ νό ἐκμεταλλευτεῖ αύτή τήν κατάσταση, ὅπως νόμιζε καλυπτόμενος πίσω ἀπό τές ἐκδηλώσεις τού Παρτσαλίδη. "Ο πράχτορας αύτος ξεσπάθωσε μέ τό διντικομάτικο του διηγημάτισμα κατά τής καθοδηγήσης τού ΚΚΕ καὶ ὅλου τού Κόμματος. "Ο τυχοδιώκτης αύτος, ἀφοῦ υιοθέτησε τήν πλατφόρμα Βαφειάδη-Παρτσαλίδη, προχώρησε μέ τή θέση ὅτι ὅλα χαθηκαν, τώρα πρέπει νό περιμένουμε 20 χρόνια μέχρι νό δυνάμεις οι δια τέλεος μέ πόλεμο, μέ δυνάμεις ἀπ'έξω θέλετερωθεῖ δ Ἐλλάδα.

"Ο πράχτορας κάνει τή δουλιά τῶν κυρίων του, θέλει νό σκορπίσει σύγχιση στές μάζες, νό τές κάνει νό χάσουν τήν ἐμπιστοσύνη τους στό ΚΚΕ καὶ στήν καθοδηγήση του. Οι δροπτουνιστικές αύτές διντιλήψεις ἔχουν ἀπόδυτη δμοιούτητα μέ τές δέσεις τῶν διντιηγετικῶν καὶ τῶν δμοίων τους. Στόχος είναι τό ΚΚΕ καὶ ή ήγεσία του. Λένε ὅτι τό ΚΚΕ ἔχει διάνγκη "έξυγιανσης" καὶ δλος αύτού δινέλαβαν τό ρόλο τού αυτήρα. "Έχουν ἀπόδυτη δμοιούτητα μέ τούς πιλοτιούς δροπτουνιστές, πού ισχυρίζονταν στέ δέν μπόρετ νό νικήσει τό κίνημα στή χώρα μας χωρίς τήν εξηνη κρατική βοήθεια. "Έχουν συγγένεια μέ τήν διστική προπαγάνδα στέ στήν Ἐλλάδα δέν μπορετ νό γίνει δ κομμουνισμός γίατρε είμαστε μικρός καὶ φτωχός λαός, δις γίνει δλλού πρώτα. Οι δροπτουνιστικές χύτες διντιλήψεις στή σημειεινή περίοδο πού δέννεται ή πάλη μεταξύ τού στρατοπέδου τού διμπεριπλισμού, πού πάει νό διάφει ἔνα καινούργιο πόλεμο καὶ τού προσδευτικού-δημοκρατικού φιλειρηνικού στρατοπέδου δέν είναι τέποτα δλλο, παρά νερό στό μύλο τής διντιλράσης καὶ τού διμπεριπλισμού. Οι δροπτουνιστές δέν κάνουν τέποτα δλλο ἀπό τό νό βοηθῶν τήν διντιλράση στή σύγχιση πού πάει νό σκορπίσει, στή διδισκασίη τῶν πάνω σ'αύτο νό τέ λέει δ σ. Στάλιν:

" Τό κύριο πού ἐπιδιώκουν ή διστική τάξη σέ δλεις τές χώρες καὶ τά ρεφορμιστικά παρακλήδια της είναι νό ξεριζωθεῖ διτήν ἐργατική τάξη ή πίστη στές δυνάμεις τής, ή πίστη στή δυνατότητα καὶ διαπότρεπτο τής δικιάς της νίκης.

-133 -

καὶ ἔτοι νᾶ διαιωνισθεῖ ἢ καφαλαίουρατικῇ σκλαβιδῇ».

Τὴν πολύτερη ἀπάντηση στές πανικόβλητες μικροστικές ἀντιλήψεις τῇ δίνει ὁ λαός ποθ, παρὰ τὸς οὐσιολες ουνθῆκες, παλαίβει μαζικά γιατὶ νᾶ αὐθεῖς ἀπτῆν τυραννία τῶν ἀμερικανῶν καταχτητῶν καὶ ντόπιων λακέδων τους, γιατὶ τὴν ἐγκαθίδρυση τῆς λαϊκῆς Δημοκρατίας.

(Σελ. 181) Πῶς πρέπει νᾶ ἐξηγήσουμε ὅλες αὐτές τές διπορτουνιστικές ἐκδηλώσεις ποθ ἐμφανιστηκαν κατὰ καιρούς καὶ σήμερα βασικά στὸν καθοδηγητικὸν κυρίνα τοῦ ΚΚΕ; Αὐτὸς τὸ γεγονός δὲν πρέπει καθόλου νᾶ μᾶς ἐκπλήσσει οὔτε καὶ εἶναι μόνο τὸ δικό μας Κδύμα ποθ δοκιμάζει τέτια κοίση. Μέσα στήν πορεία τῆς σκληρῆς ταξικῆς πάλης τοῦ Κδύματος κατὰ τῆς πλουτοκρατίας γιατὶ τὴν ἀνατροπή της, μέσα στήν πορεία τῆς πάλης γιατὶ τὴν ἀντιμετώπιση τῶν κάθε φορᾶ διαφορετικῶν καταστάσεων, ὅπτε τὸ Κδύμα καθορίζει τα γραμμῆς ἀνάλογη μὲ τὴν κάθε φορᾶ κατάσταση καὶ γεγονότα, παρουσιάζονται τέτιες ἀντιλήψεις καὶ "θεωρίες". Οἱ "θεωρίες" αὐτές πηγάδουν ἀπὸ ὅτι αὐτοὶ ποθ τές φτιάχνουν δὲν ἀντιλαμβάνονται σωτά τὴν κατάσταση στῇ δεδομένῃ στιγμῇ, τοὺς λείπεις ή ἐμπιστοσύνη στές δυνάμεις τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ ΚΚΕ, ἐπίδρα διπάνω τους ή ἐχθρική πίεση, καὶ κατὰ κανόνα εἶναι ἀποσπασμένοι ἀπὸ τῇ μᾶσα.

Μέσα στή συνεχῆ καὶ δευτέρη ταξική πάλη ποθ διεξάγει τὸ Κδύμα μας ἀναπόφευχτα ἡ ταξική πάλη αὐτῆς ἐκδηλώνεται καὶ μέσα στές γραμμῆς του, ἐνδυτια στά στοιχεῖα ποθ μεταφέρουν ἢ δέχονται τές ἐπιδράσεις τῆς δαστικῆς ἰδεολογίας. Μὲ τὸ ξεκαθάρισμα τῆς δαστικῆς ἰδεολογίας μέσα στές γραμμῆς μας, μὲ τὴν καθαρότητα τῆς μαρξιστικῆς-λενινιστικῆς θεωρίας, τὸ Κδύμα μας δυνητιώνει συνεχῶς καὶ γίνεται ἴκανος γιατὶ τὴν ἐκπλήρωση τῆς ἀποστόλης του. Ἡ ιστορία τοῦ μεγάλου σήμερινοῦ καθοδηγητικοῦ Κδύματος ὅλων τῶν Κομμουνιστικῶν Κομμάτων, τοῦ Μπολσεβίκου Κδύματος, δὲν εἶναι τίποτα ἄλλο ἀπὸ μιᾶς συνεχῆ πάλη καὶ ξεκαθάρισμα τῶν γραμμῶν του ἀπτὸν διπορτουνισμό, ἀπὸ τᾶς στοιχεῖα ποθ μεταφέρουν τὴν δαστική ἰδεολογία στές γραμμῆς του. "Ετοι δυνάμωσε καὶ ἐγινε αὐτὸς ποὺ εἶναι σήμερα.

Σ' αὐτὸς πρέπει βασικά νᾶ βροῦμε τῇ βασικῇ ἐξηγηση. "Ακδμα γιατὶ τὸ Κδύμα μας πρέπει νᾶ δοῦμε ὅτι δέν ξεκαθαρίσαμε τὴν παλιὰ παράδοση τοῦ διπορτουνισμοῦ. "Αν φάξουμε, θά δοῦμε ὅτι διπορτουνισμὸς τῆς πρώτης κατοχῆς καὶ ὁ σημερινός ἐκδηλώνεται ἀπὸ ἀνθρώπους ποθ παίξαν σοβιαρὸν ρόλο στὸ φραξιονισμὸν 1929-1931 (Σιάντος, Παρτσαλίδης, Βαφειάδης, Ἀποστόλου, Καραγιώργης).

Δέν πρέπει νᾶ ερχνάμε ὅτι μέσα σ' αὐτές τές ἐκδηλώσεις ὑπάρχει καὶ δὲξιόρδες. "Η καθοδηγηση τῶν λικβενταριστῶν, ήταν μετά τὴ γεοσία τοῦ ἀντεπαναστατικοῦ τροτσισμοῦ. Στὸ φραξιονισμὸν ὑπῆρχε δὲ ἀκτυλος τοῦ ἐχθροῦ. Δὲ μποροῦμε νᾶ τὸν ἀποκλείσουμε καὶ στήν πρώτη κατοχῇ. Σήμερα δὲ ἀπὸ (Σελ. 182) δειγμένος πρόχτορας Καραγιώργης πῆρε ἀπόστολή νᾶ εἰρανισθεῖ ἀνοιχτά καὶ νᾶ χτυπήσει.

Σήμερα ἀπὸ κάθε ἄλλη φορᾶ προβάλλεις ή ἀνάγκη τοῦ ξεκαθαρίσματος τοῦ ἰδεολογικοῦ μας πετῶπου. Μὲ τὸ οὐτισμα τῶν γεγονότων καὶ τῆς πορείας ποὺ θε-

- 134 -

άνοιλου θίσει τον κίνημά μας, μέντον της μαρξιστικής-λενινιστικής θεωρίας. Μέντον το διμερές ξευκέπασμα της ίδεολογίας του μοναρχοφασισμού, της διμερίανο-κρατίας καθώς των πραχτίδρων τους. Μέντον μίνελεητη πάλη καθώς το διευκέπασμα των λογής-λογής διπόρτουνιστών τροτακιστών καθώς συνθηκολόγων. Μέντον διλδύλευρο ίδεολογικό δινέβασμά δύλων των μελών του Κδμματος γιατί να γίνουν ικανοί ν' αντιμετω-πίζουν πρωτόβιουλα κάθε ίδεολογικό λαθρεμπόριο στις γραμμές καθώς έχθρική προπαγάνδα πού πάει να φέρει σύγχιση στις μάζες.

"Η ίδεολογική δουλιά πρέπει να ζρίσκεται στενά συνέδεμένη με τη Σ.Α., μέντον καθημερινά ζητήματα, να δίνει έργηση καθώς υπό φυτέζει την πιδ πέρα πορεία των γεγονότων. "Ετοι το δικό μας κρατάει γερά στάχερια του το φοβερό δύπλο της μαρξιστικής-λενινιστικής θεωρίας, γίνεται δύναμη άκατάχλητη καθώς προχωρεῖ σταθερά στην έκπλήρωση της απόστολής του.

"Ο Μάρος Τσέ-Τούγκι στον τηλεγράφημα πού έστειλε στην ΒΚΠ (μπ), σε εθ-χαριστούσε προσωπικά το σ. Στάλιν γιατί τη μεγάλη βοήθεια πού τενίσεις έδεσε καθώς έλεγε: "ή μεγάλη βοήθεια πού μάς έδεσε δέν είναι σε δύπλα δύπλα μάς έξεδπλισε μέντον μαρξιστικής-λενινιστικής θεωρίας πού χάρη στο φοβερό αύτο δύπλο διφεύλεται ή νίκη μας στην Κίνα". Τάλα για αύτο το σ. Μάρος Τσέ - Τούγκι μάς δεν ξυνουν δύτι, δύταν το δύπλο της μαρξιστικής θεωρίας το κρατάμε καλά, είναι ισχυρότατο καθώς μάς διδηγεῖ στη νίκη. Το δικό μας πέτυχε να κατακτήσει την πλειοψηφία του λαού μας γιατί χρησιμοποίησε σωστά το δύπλο της μαρξιστικής-λενινιστικής θεωρίας, προσαρμοσμένο στην "Ελληνική πραγματικότητα. "Στάλιν το δικό μας δέ χρησιμοποιείσησε σωστά αύτο δύπλο, σπώς μέχρι το 1931 είμασταν σεχταριστικό δικό μας, διπομονωμένοι δύπλο το λαό. Στήνη πρώτη κατοχή πού δύνανται το δικό μας δύπλο το δρόμο της μαρξιστικής-λενινιστικής, δύνανται την διαδικαση. Για αύτο ή καθαρότητα το διεολογικού μετώπου είναι βασική προϋπόθεση γιατί τη νίκη μας.

ΤΑ ΣΗΜΕΡΙΝΑ ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΑ ΖΗΤΗΓΑΤΑ ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

"Η πανελλαδική συνδιδοκεφη δίεστάζοντας καθώς συνοφίζοντας τά συμπεράσματα δέκα χρόνων άγωνων του δικό μας, θά διεκαθαρίσει το δικό μας πρόστινιστών, θά διεκαθαρίσει το δικό μας (Σελ. 183) λογαριθμούς μέντοντος φραξιονιστές καθώς πράχτορες. Αύτο δίνει το δικό μας διαφύλαξη καθώς στερέωση της ένδιπτης του δικό μας. Η καθαρότητα το διεολογικού μας μετώπου δίνει βασικό δικό μας γιατί να μπορεῖ να πετύχει στο δύπλο έργο του. Έδυνο μέντον διπομονωμένο την διαδικαση στην πάλη δύνανται σε κάθε συμβιβαστική τάση πού δύνανται στην πορεία του άγωνα μας, το δικό μας διπομονωμένοι καθώς δύνανται δικό μας έπαναστατικό, ηπολεσβίκικο. "Η δηλικά το δικό μας διπομονωμένοι, οι διμέτρητες θυσίες πού δύνανται, τά δύπλοια κάθηκοντα πού δύνανται να πραγματοποιήσει, δέκα διπλέτρεπουν διμερίση της πάλης κατά το διπόρτουνισμού καθώς κάθε συμβιβαστικής τάσης.

Κατέ μέντον τη δουλιά πού δύνανται να κάνει σήμερα το δικό μας στόν

- 135 -

Ιδεολογικό τομέα πρέπει ίδιανά να προσεχτεῖ καθ' το χαμηλό Ιδεολογικό έπειπεδο τῶν στελεχών καὶ μελών τοῦ Κομματος. Το χαμηλό αὐτὸς ιδεολογικό έπειπεδο δποτελεῖ κίνδυνο για τὴ δουλεῖα μας, γι' αὐτὸς τὸ Κομματος μας πρέπει νὰ ἀνοίξει μέτωπο για τὸ ιδεολογικό δινέβασμα δλου τοῦ κομματος.

"Η προσοχή τοῦ Κομματος στὸν ιδεολογικό τομέα πρέπει νὰ σταθεῖ στὸ παρακάτω σημεῖα:

α) Βασική θέση πρέπει νὰ κατέχει ἡ ιδεολογική μας δουλεῖα γύρω ἀπὸ τὴν ὑπεράσπιση τῆς εἰρήνης. Ἡ ὑπεράσπιση τῆς εἰρήνης εἶναι ἀπὸ τὰ βασικὰ καθηκούτα τοῦ προοδευτικοῦ κόσμου σ' ὅλον τὸν κόσμο. Παντοῦ ὁ ἀγώνας για τὴν εἰρήνη παίρνει μεγάλη ἔκταση, για νὰ σταματήσει τὸ χέρι τῶν ἀμερικανούγγλων ποὺ μὲ τὴν ἐπέμβαση στὴν Κορέα ξεισέαν ξετούπωτα τὰ σχέδιά τους, ξεισέαν πόσ πάνε νὰ ματούλισουν τὴν ἀνθρωπότητα μὲ ἔναν παγκόσμιο πόλεμο. Για τὴν Ἐλλάδα ὁ κίνδυνος εἶναι σοβαρός. Οἱ ἀμερικανοὶ μὲ τοὺς πράχτορές τους μοναρχοψαϊστες κρατῶν στὸ χακὶ τὰ πατεῖα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ σκοτεινούν νὰ φτάσουν τὴ δύναμη τοῦ στρατοῦ στές 500 χιλ. Ἐνδρες! Ἐντατικά στιλάχουν στρατιωτικούς δρόμους, λειμάνια, δεροδρόμια. Σκαρδώνουν τὸν ἄξονα Ἀθήνα-Βελιγράδε, μὲ προέκταση Τουρκία-Ιράν, σὰν συμπλήρωμα τοῦ Βορειοατλαντικοῦ συμφένουν. Καλλιεργοῦν τὴν πολεμική φύκωση, στέλνουν στρατὸς στὴν Κορέα. Ὡς τὴν καθημερινή τους προπαγάνδα πάνε νὰ "ἀποδεξούν" ὅτι ὁ πόλεμος εἶναι ἀναπότρεπτος καὶ ἡ δύναμη τῶν ἀγγλοσαμερικάνων τεράστια καὶ συνεπής ἡ Ἐλλάδα πρέπει νὰ πολεμήσει στὸ πλευρὸν τους. Τὰ ὄργανα τοῦ ἀμερικανοαγγλικοῦ ἴμπεριαλισμοῦ ζελαρυγγίστηκαν τὸ τελευταῖο διάστημα νὰ διακηρύξσουν ὅτι ὁ ἔλληνικός στρατὸς εἶναι ὁ καλύτερος στῇ Νοτιανατολικῇ Εύρωπῃ. "Ολα αὐτά (Σελ. 184) δεῖχνουν ὅτι τὴν Ἐλλάδα τὴν ἐτοιμάζουν, σὰν πρώτη στὴν μπούκα τῶν κανονιῶν καὶ τὰ ἐλληνικά κορυφαῖα σὰν τὸ πιεστό καὶ τὸ πιεστό φηνός στὸ μακελειδ τοῦ πολέμου.

Χρειάζεται σοβαρή δουλεῖα ἀπὸ μέρους μας νὰ ξεσκεπάσσουμε δλες τῆς πολεμικῆς προετοιμασίες. Τὸν ἄξονα Ἀθήνα-Βελιγράδε καὶ τὰς καταστροφικές του συνέπειες. Νὰ δείξουμε ὅτι ὁ πόλεμος θὰ σημαίνει τέλεια καταστροφὴ τῆς Ἐλλάδας. Νὰ ἀποδεξούμε στές μᾶζες ὅτι ὁ πόλεμος δὲν εἶναι ἀναπόφευκτος καὶ μποροῦμε νὰ τὸν σταματήσουμε ὅταν ξεσηκωθεῖ ὅλος ὁ κόσμος στὸ πόδει καὶ σπάσει τὸ χέρι τῶν ἐμπριγγεῶν τοῦ πολέμου. Νὰ διαρρεεῖσμε ὅτι τὸ μέτωπο τῆς δημοκρατίας καὶ τῆς εἰρήνης σ' ὅλο τὸν κόσμο εἶναι πολὺ ἴσχυρότερο ἀπὸ τοὺς ἴμπεριαλιστές. Παράδειγμα στέκει σ' αὐτὸς ὁ μικρὸς λαός τῆς Κορέας ποὺ τοποθετεῖ τὰ μούτρα τοῦ ἀμερικανοαγγλικοῦ ἴμπεριαλισμοῦ, τὸ τεράστιο κίνημα τῆς εἰρήνης σ' ὅλο τὸν κόσμο ποὺ στέκει σοβαρὸς ἐμπόδιο στὰ ἔγκληματα τῶν ἴμπεριαλιστῶν. Πρέπει νὰ δείξουμε ὅτι ἡ ἔξασφάλιση τῆς εἰρήνης καὶ ἡ ἀποφυγὴ τοῦ κίνδυνου βρίσκεται στὰ χέρια τοῦ λαοῦ μας, στὴν πόλη. Νὰ διαφωτίζουμε τῆς μᾶζες ὅτι ἡ ἀποτροπὴ τοῦ κινδύνου τοῦ πολέμου δὲ μπορεῖ νὰ γίνει μὲ τὸ νὰ λέμε ὅτι ἀπλῶς εἴμασσε ὑπέρ τῆς εἰρήνης. Λύτος θὰ πραγματοποιηθεῖ μέσα στὴν καθημερινή διαρκῆ πάλη, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὴν ὑπογραφή, τὴν ηπιοπτυρία, τὴν συγκέντρωση, διαδήλωση καὶ ψυχεζόντας τὴν πόλη στὸ πιεστό ἀντίτερο σημεῖο, στὴν ἀντιτροπὴ τοῦ μοναρχοψασισμοῦ, ποὺ εἶναι ὁ ἐμπρηστής τοῦ πολέμου. Τὰ συνθήματα ποὺ πρέπει νὰ κυριαρχήσουν εἶναι: Φτάνει πιεστό ὁ πόλεμος! "Οχι ἀ-

CONFIDENTIAL

- 136 -

Λδ αίμα για τα συμφέροντα των άμερικανοδγγλων και την πλουτοκρατών.
Κάτω δ οξονας 'Αθήνα-Βελγικός! Κανένας φαντάρος στην Κορέα. Ήδη διπολυθούν
τα χρηματοεμένα πατέρα μας.

β) Πρέπει με τη διαφωτιστική και γενικά με την ίδεολογική μας δουλειά να βοηθήσουμε στην πιεστική μεγαλύτερη άνθητη την λαϊκήν διγνώμων. Καθημερινά πρέπει να ξεσκεπάζουμε την πολιτική την άμερικάνων και την μοναρχοσπιστών, την πολιτική της πείνας, της ρεμούλας. Ήδη κάνουμε τους έργατες, τους θηλυκούς, τους άγροτες και δύο το λαό πάνω σ'ένα καθημερινό συγκεκοιμένο πιθήγαρμα άμεσων διεκδικήσεων για τη Βελτίωση της ζωής του. Ήδη διπολυθήσαμε την πάλη του λαού, να διασυγκροτούμε της λαϊκές δυνάμεις και ν'άποιουνται τους πράγτονες του έχθρου, να πραγματοποιήσουμε τη λαϊκή άνθητη και ν'άνεγδουμε την πάλη του λαού σε βαθμό πού να έκμεταλλευτούμε της δυνατότητη- (Σελ. 185) τες πού θα μας δδειτεί η κατάσταση για μια διάμετρηση του λαού, για την άνατροπή των μοναρχοσπιστών πού είναι ή πάτεια δύλων των δεινών του λαού, μας. Πάνω σ'αυτήν τη βάση πρέπει να θεμελιώσει, και αυτή την πορεία πρέπει ν'άκολουθησει ή διαφωτιστική και ίδεολογική μας δουλειά, πάνω στα οίκονομικά προβλήματα του λαού, γιατί διλλεύτεια υπόρχει δικένδυνος να μετατραπούμε σε οίκονομιαστές. Τά οίκονομικά έπηγατα πρέπει ν'άποτελέσουν την κρίση για το δικένδυσμα της πάλης και γιατί άλλα ζωτικά προβλήματα του λαού, για την άνασυγκρότηση την λαϊκών δυνάμεων, γιατί αυτό είναι το βασικό θήμα αυτής της περιόδου.

γ) Πρέπει ν'άνοιξουμε μέτωπο κατά την άμερικανοδγγλων καταχτητών. Ήδη ξεσκεπάζουμε της καταστροφές και συμφορές πού οκδρπισαν στον τόπο μας. Ήδη ξεσκεπάζουμε καθημερινά την προπαγάνδα των μοναρχοφασιστών λαϊκών τους που λένε ότι "άν δέν είχαμε τους άμερικάνους δε δι- τράγαμε", ότι "μάς τα δίνει, ταύμπα δ Τρούμαν" και συνεπώς "γιατί να μή δεχτούμε την άμερικανή ποίησεια;". Ήδη διποδείχνουμε υπέρ μάζες άπλω και κατανοητά πάς ζωήν πρέν έρθει ή άμερικάνικη ποίησεια και πάς σήμερα, πχ, σέ ποικιλή κατάσταση ήταν διγράτης και πάς είναι σήμερα, το δύο για την έργατη, υπόλληλο, έπαγγελματία αλπ. Ήδη διποδείχνουμε γιατί τα καπνά μας, ή σταύρα και ξίλα είδη μένουν ήποβλητα, και τα παΐρνουν σε έξευτελιστικές τιμές διπολού την διγράτη. Ήδη ξεσκεπάζουμε την προσπάθειά τους να μάς ρίξουν στον πόλεμο για τα συμέσουντα τα δική τους. Ήδη ξεσκεπάζουμε τη θεωρία ότι είναι οι άμερικανοδγγλοι οιλανθρωποί, ότι μάς μεταφέραν το δυτικό πολιτισμό σάν την άνθητη πολιτισμό. Ήδη διποδείχνουμε ότι η οιλανθρωπία τους για την 'Ελλάδα είναι κατοχή, πείνα, δυστυχία, δ πόλεμος πού μάς ρίξαν, οι καταστροφές, τη θρησκεία, τη δρφανά, οι χήρες και τη διλυθεμα της χώρας. Ήδη ξεσκεπάζουμε της κοινωπολίτικες θεωρίες του άμερικάνικου λιμπεριαλισμού πού θέλουν να δικαιολογήσουν την κατοχή τους στη γηρα μας. Μέσα διπολού την καθημερινό ξεσκέπασμα να κάνουμε συνεδρίηση στο λαό το δινηθημα να φύγουν άπο την Ελλάδα οι διγγλομερικάνοι και νη λιψει το ένδιασέρον τους.

δ) Συβαρή δουλειά πρέπει να διαπινέσουμε στην πάλη κατά τον σωβιτισμό. Οι μοναρχοφασιστές, για να δικαιολογήσουν της προετοιμασίες τους και για να προετοιμάζουν της μάζες για την πόλεμο, πλάθουν ένα συρδ φευτίες ότι δήθεν διειλεῖται. ή 'Ελλάδα άπτες γειτονικές λαϊκές Δημοκρατίες και τη

CONFIDENTIAL

- 137 -

Σοβιετική "Ενωση. Παράλληλα μ' αύτό, διαπιθίσσουν καὶ σαναζεσταίνουν τίς (Σελ. 186) διεκδικήσεις σὲ βάρος τῶν λαϊκῶν Δημοκρατιῶν 'Αλεξανδρίας-Βουλγαρίας. Πρέπει καθημερινά νᾶ ζεσιεπάζουμε αὐτῇ τῇ συκοφαντίᾳ καὶ νᾶ δείχνουμε, γιατὶ ἡ 'Ελλάδα δχεῖ μόνο δέν ἔχει νᾶ φοβηθεῖ τίποτε ἀπό της Λ. Δημοκρατίας, έλλικα καὶ ὅτι αὐτές εἶναι οἱ χώρες ποὺ μὲ συμπλέθεια παρακολουθοῦν τὸν ἀγώνα τοῦ λαοῦ μας. Μᾶ δείχνουμε γιατὶ ἡ Σ. "Ενωση εἶναι δι μοναδικὸς προστάτης τοῦ λαοῦ μας, ποὺ πάντα πάλαι φεγγά τὴν ὑπεράσπιση τῶν ζητημάτων του, καὶ πᾶς σῆμερα εἶναι ἡ χώρα ποὺ πρώτη ὑιώνει τῇ ιωνίᾳ τῆς ἐνάντια στὸ δολοφονεῖνδι δρυγὸ τῶν θιερειάνων καὶ τῶν λακέδων τους. Μᾶ δείχνουμε στὸ λαό διτε Βασική ἔθνεική του διεκδίκηση εἶναι ν' ἀπαλλάξει τῇ χώρᾳ ἀπό τὴν ἀγγλοαμερικάνικη κιτοχή καὶ νᾶ κερδίσει τὴν ἀνεξαρτησία του, τῇ λευτεούσῃ, τῇ ημιοκρατίᾳ διπλαὶς τὴν κέρδισαν οἱ γετονικές Λ. Δημοκρατίες καὶ οἱ λιοσί ζοῦν τῷρα :εύτυχισμένοις.

ε) Ὁ ανελέητο καθημερινὸς Γεσιέπασμα καὶ ὁ δεολογικὸς ξεγόμνυψμα τῶν ρεφορμιστῶν, τῶν ψευτοσοσιαλιστῶν τῆς ΣΚΕΔΔ καθὼς καὶ τῶν ἄλλων παραφεύδων τῶν ἀγγλοαμερικάνων, τροτοκιστῶν, ἀντιγεγετικῶν κλπ, ποὺ σκοπδὸν έχουν νᾶ χτυπήσουν τὸ Κδμμα μας ἀπτά δεξιά καὶ ἀπτά ἀριστερά καὶ νᾶ ημιεουργήσουν σύγχιση στίς μᾶζες.

στ) Ηδη κατὰ τοῦ διπόρτουνισμοῦ καὶ δλων τῶν ἀντιμαρξιστικῶν-ἀντιλενινιστικῶν θεωριῶν, ἀποδείχνοντας τὸν ἀντεπαναστατικὸν τοὺς χαραχτήρα, τῆς αἵτες ποὺ γεννοῦν αὐτές τῆς θεωρίες, τῆς πηγές ποὺ τῆς τροφοδοτοῦν. Μᾶ ἀποδείχνουμε ἐπιστήμονικὸν ὅτι ἡ νίκη τοῦ λαϊκοδημοκρατικοῦ κινήματος στῇ χώρᾳ μας μπορεῖ νᾶ προέλθει ἀπὸ τῆς ἐσωτερικῆς λαϊκῆς δυνάμεις, ἡσε συνδυασμὸν πάντα μὲ τῆς δυνατότητες ποὺ δίνει ἡ διεθνῆς κατάσταση ὑστερα ἀπτό διποτέλεσμα τοῦ Σου παγκοσμίου πολέμου μὲ τὴν τεράστια δύναμη τῆς Σ. "Ενωσης, τῇ νίκη τοῦ λαϊκοῦ κινήματος στὴν Κίνα, τῇ υπαρξη καὶ τῷ δυνάμωμα τῶν ἄλλων Λ. Δημοκρατιῶν, τῷ δυνάμωμα τοῦ παγκοσμίου δημοκρατικοῦ κινήματος σ' ὅλο τὸν κόσμο. Πολὺ θὲ βοηθήσει ὅλο τὸ Κδμμα καὶ τὸ λαό ἡ συγγραφή τῆς ίστορίας τῶν δέκα χρόνων ἀγώνων 1940-1950. Μέσα ἀπτήν ίστορία αὐτῇ θὲ δεῖ τοὺς ἀγῶνες τους, τὰ θετικά, τὰ ἀρνητικά, κάτω ἀπὸ ποιές συνθήκες πλέθηκε ἡ ἀλφα ἡ ἡ βῆτα θέση, πᾶς πραγματοποιήθηκαν. "Ἐτοι ὀπλέζοντας μὲ τὴν πείρα τοῦ Κδμματος ὅλο τὸ Κδμμα καὶ τὸ λαό στριμώχνουμε καὶ ζεγκινώνουμε τὴν ἔχθρική ποποαγάνδα ποὺ μὲ φευτίες, ἐκμεταλλευθμένη πολλές φορές τὴν ἀγνοια, πάει νᾶ :πιμευργήσει σύγχιση.

ζ) Μέσα σ' ὅλη τῇ Ιουλιανᾷ ποὺ γίνεται στὰ μέλη τοῦ Κδμματος γιατὶ τὸ οβλε τοῦ Κδμματος, τῇν δργανωτικῇ διέκριση, (Σελ. 187) τὸν τρόπο τῆς ἐσωτερικῆς λειτουργίας του, τὸν τρόπο ποὺ δουλεύει κάτω ἀπὸ τῆς συνθήκες τῆς Αριάδνης παρανομίας, πρέπει εἰδίκιδ νᾶ φωτίσουμε τὸ πρόβλημα τῆς στρατολογίας, κάτω ἀπὸ τῆς συνθήκες τῆς τρομοκρατίας. Αύτοι τῷ σημεῖο πρέπει νᾶ τὸ προσέξουμε γιατὶ μὲ τὴν προπλάθεια τῆς ἀποκέντρωσης καὶ τῆς ἐπαγρύπνησης, ποὺ εἶναι δλα σωστά θὲ γίνοντας, ὑπάρχει κίνδυνος νᾶ μή δένουμε σημασία στῇ στρατολογίᾳ ἡ νῆ νομίσουμε ὅτι δέν μᾶς χρειάζονται ἄλλοι στὸ Κδμμα καὶ τότε ἡ κίνδυνος εἶναι σοβαρός. Τὸ Κδμμα μας εἶναι ζωντανὸς δργανωτικὸς ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ καινούργιο αἷμα γιατὶ δέν δέν τὸ ικίνει αὐτό τότε θὲ σημίσει. "Εκεῖνο ποὺ πρέπει νᾶ προσέχτει εἶναι πᾶς νᾶ γίνεται ἡ στρατολογία.

η) Ήδη μεταφραστοῦν τὰ ἔργα τοῦ λένιωστάλιν καὶ ἄλλα ιλαστικά ἔργα τοῦ Μάρκου-Ἐνγκελᾶς, ὅπως τὸ Κειμέλαιο τοῦ Μάρκου. "Εἶχουμε τῇ δυνατότητα νὰ κάνουμε πολλὰ πρὸς αὐτὴ τὴν κατεύθυνση. "Η μετάφραση σειρᾶς ἀπὸ ἐκλεκτά διηγήματα ἀπὸ τὸν πατριωτικὸν πόλεμο τῆς Σ. "Ενωσης πολὺ μᾶς βοήθησε στὸν τρι-χρονο πόλεμο τοῦ ΔΣΕ.

θ) Καλῇ χρησιμοποίηση τῶν μέσων ποὺ διαθέτουμε γιὰ τῇ διασπότεση τοῦ λαοῦ καὶ τῇ διαπαίδαγώηση τῶν μελῶν τοῦ Κδμματος. "Ο ραδιο-τηλεοπτικός σταθμός, δὲ τύπος μας, τὰ θεωρητικὰ περιεόδια πρέπει νὰ φωτίζουν τὸ λαό πάνω στὸν καθημε-ρινά ζητήματα ποὺ τὸν ἀκασχολοῦν, νὰ ξεσκεπάζει υγκεκριμένα καὶ στὴν κατάλληλη στιγμῇ τὰ σχέδια τῆς ἀντίθετας καὶ τῶν πραχτερῶν της. Ήδη ἐξασφαλίζουν τὸν ἔδειολογικὸν ἔξοπλόν μελῶν καὶ στελεχῶν τοῦ Κδμματος στὴν καθημερινή τους δουλιά. Ήδη δίνουν ἀπάντηση στὶς ἀπορίες καὶ στὰ ἔρωτήματα ποὺ γεννιούνται.

ι) Ήδη δργανώσουμε παντοῦ σχολές γιὰ τὰ μέλη τοῦ Κδμματος στὸ ἔξω-τερικό, δικδια καὶ γιὰ τῇ πεγάλη μάζα τῶν ἔξωκομματικῶν. Τὸ ύλικό ποὺ οὐδὲ δοθεῖ νὰ εἴναι σχεδιασμένο ἔτοι ποὺ νὰ μορεῖ νὰ δίνεται γιὰ τὰ ἀπλὰ μέλη τοῦ Κδμ-ματος καὶ ύλικό γιὰ τὰ στελέχη. "Εἶχουμε μεγάλες δυνατότητες, τὸ θαυμαστὸ ύλικό ποὺ ἔχουμε στὸ ἔξωτερικό πρέπει νὰ τὸ μορφώνουμε καὶ νὰ τοὺς κάνουμε καλούς παρειστές. Δέν πρέπει ν' ἀφήσουμε τὴν μορφωτική δουλιά νὰ γίνεται αὐ-τοσχέδια ὥστις μέχρι σήμερα. "Εκεῖνο ποὺ πρέπει νὰ δειπνήσουμε σ' ὅλο τὸν κόσμο μας εἴναι ὅτι μὲ τές σχολές δέν πρόκειται νὰ λύσει τὸ προβλήμα τῆς μόρ-φωσής του, γιατὶ οἱ σχολές θὰ τοῦ δίσουν τὴν θάση τῆς μαρξιστικῆς θεωρίας. "Εκεῖνο ποὺ συνεχῆς βοήθαει νὰ πλουτίζει τές γνώσεις τοῦ εἴναι τὸ ἀτομικό διά-βασμα. Πάνω στὸ ζήτημα τῆς αὐτομόρφωσης πρέπει νὰ γίνεται πολλὴ δουλιά (Σελ. 18A) νὰ πείσουμε τὰ μέλη τοῦ Κδμματος ὅτι η αὐτοιδρφωση εἴναι ἔνα υποχρεωτικό μέρος τῆς κοιματικῆς τους δουλιάς. Πρέπει νὰ βοηθήσουμε τὰ μέλη τοῦ Κδμ-ματος μὲ βιβλία καὶ βιβλιοθήκες καὶ παράλληλα νὰ δείχνουμε τὸ πρέπει νὰ δια-βάζουν. Πρέπει νὰ δείξουμε ὅτι κάθε μέλος ἡ στέλεχος τοῦ Κδμματος πρέπει νὰ διαβάζεις κάθε μέρα ἑκατὸν ποὺ τοῦ εἴναι ἀπαραβήτητο γιὰ τὴ δουλιά του καὶ ἔτοι τὸ διάβασμα νὰ συνδέεται μὲ τὴν πραχτική δουλιά. Πάνω σ' αὐτὸς ὑπάρχουν λα-θερίνες ἀντιλήψεις, εἴναι ψυντροφοί ποὺ εὖν διαβάζουν καθόλου καὶ ἔχουν τὴ γνώμη ὅτι αὐτοί πρέπει νὰ κάνουν τὴν πραχτική δουλιά καὶ οἱ ἄλλοι ποὺ διαβάζουν νὰ τοὺς λένε τὲ πρέπει νὰ κάνουν. "Έτοι οἱ ψυντροφοί αὐτοί μεταποέπον-ται σὲ ἐμπειριστές ποὺ περιμένουν νὰ τοὺς δοθοῦν ἵπο πάνω διηγέες. "Υπάρχει καὶ η ἄλλη ὅψη τοῦ νομίσματος, μερικοὶ νομίζουν ὅτι αὐτοί πρέπει μόνο νὰ δια-βάζουν, αὐτὸς ἔχει οὖν συνέπεια ὅτι ἀποσπούνται ἀπὸ τὴ ζωή καὶ εἴναι πάντα ἔξω ἀπὸ τὴν πραγματικότητα. Υἱά σειρά διποτουνιστικές ἀντιλήψεις τὸ τελευ-ταῖο διάστημα ἔχουν τὴ ρέσα τους καὶ σ' αὐτὸς. Οἱ κομμουνιστές μποροῦν νὰ πα-τῶν στέρεα ὅταν υωστὲ συνδυάζουν τὴ μόρφωση μὲ τὴν πραγτική δουλιά, τὴ θεωρία μὲ τὴν πράξη.

"Οταν τὸ Κδμμα μας βάλει στὸ κέντρο τῆς δουλιάς του τὸ ἔδει-λογικό μέτωπο, τότε θὰ επερνήσουμε τὴν ἀδυναμία ποὺ μᾶς παραδέρνει, θὰ κάνου-

CONFIDENTIAL

- 139 -

με ίκανδ τέ Κδμα νά πραγματοποιήσει σωστά καί γρήγορα τά μιθήκοντα πού
μπαίνουν μπροστά του. Ήδη απόκλεει τδ ίδεολογικό λαθρεμπήριο καί τή
συγχιση μέσα στδ έργατειν κενημα καί θά βοηθήσει πιεδ γρήγορα νά φέρουμε
τήν ύποθεσή μας σε νικηφόρο άποτέλεσμα.

ΤΥΠΩΣΗΚΕ ΣΕ 5.000 ΑΝΤΙΤΥΠΑ ΤΟΝ ΟΧΤΩΒΡΗ
ΤΟΥ 1950

25X1